

Rátermettség és felkészültség

A tanácsi, illetve a képviselőválasztásokat követően hazánk újabb jelentős eseményeként szeptembertől — néhány munkahelyen még korábban — megkezdődnek a szak szervezeti választások. A magyar dolgozók érdekképviseleti mozgalma egy olyan időszak végén határozza meg ismét a jövő szak szervezeti tevékenységének irányát, célját, amely megújulást hozott a mozgalom tartalmi és minőségi munkájában. Bővült a megválasztott bizalmiak, főbizalmiak hatós- és jogköre, növekedett a szak szervezeti bizottságok tekintélye, szélesedett a dolgozók életével, munkájával kapcsolatos beleszólási lehetőségük területe.

A szeptemberben kezdődő választások súlyát, jelentőségét az elmúlt 5 évben elért eredmények is meghatározzák. A kialakult bizalmi rendszer, a mozgalmai munka színvonala arra ösztönzi a választottakat a választottakat, hogy eredményekre építve fogalmazzák meg a további teendőket és végezzék felelősségteljes munkájukat.

A választási demokrácia kiszélesedését megnövi a szak szervezeti választások szervezőinek felelőssége, de minden korábbinál nagyobb jelentősége van annak is, hogy a választók mennyire élnek majd a kapott lehetőséggel, s mennyire lesznek képesek érvényesíteni a többség akaratát. Eppen ezért a jelenlegi szak szervezeti vezetőknek nagyon meg kell fontolnunk, hogy kikre tesznek javaslatot egy-egy titkári, vagy főbizalmi funkció betöltéséhez, de a munkahelyi csoportok tagjainak is alaposan mérlegelniük kell, kiket tisztelnek meg bizalmukkal.

Az elmúlt ciklusban az eredmények mellett gyakran hallottunk olyan véleményt, hogy ez vagy az a bizalmi, illetve a választott vezető nem képes a nagyobb lehetőséggel megfelelően élni, nem tud a dolgozók határozott szavazójaként partnere lenni a gazdasági vezetőknek, mert vagy ember, vagy szakmai felkészültsége nem teszi erre alkalmasná. Régebben — 10—15 évvel ezelőtt — gyakran előfordult, hogy egy-egy megválasztott titkár vagy bizalmi annak ellenére „futtatott” — elsősorban kényelmi szempontból vagy személyi megfontolásból, — hogy az nem tudott megfelelni a feladatának. Igaz, abban az időben kevesebb volt olyan jelentősége a mozgalomnak, mint napjainkban. Ha a fenti megállapítás ma már általánosan nem is jellemző, még mindennél, így a Szénbányánál is vannak olyan választott vezetők, bizalmiak, főbizalmiak a mozgalomban, akik az elmúlt öt év során egyértelműen nem voltak képesek megfelelni a magasabb szintű szak szervezeti munkának. Nekik meg kell köszönni eddigi munkájukat, és helyettük erre a feladatra alkalmasabb dolgozókat kell választani. Azok, akik nem mernek szembenézni ezekkel a tényekkel, önmagukat, illetve a környezetüket csapják be. A választásnál csak a rátermettség, a felkészültség legyen a meghatározó.

A mikor a szak szervezeti tagok választanak, nyilvánvalóan oly módon gyakorolhatják leginkább jogukat, ha a vállalati sztagotól a legkisebb bizalmi csoportokig több alternatívát kapnak ahhoz, hogy a legalkalmasabb személy mellett voksolhassanak. Varga József

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

MECSEKI Bányász



Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságának hetilapja

XXIII. évfolyam, 32. szám

Ára: 2,80 Ft

1985. augusztus 6., kedd

Szénbányász ifjúsági találkozó Ajkán

Jobban megismerték egymás életét

Jó hangulatú és eredményesen záruló szénbányász ifjúsági találkozó volt részt augusztus 2—4-ig a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottságának nyolctagú delegációján. A három nap kitűnő alkalmat teremtett arra, hogy az ország nyolc szénbányász vállalatának fiatal képviselői közelebb kerüljenek egymáshoz, megbeszéljék a közös problémákat, együtt tervezzenek lépéseket a gondok enyhítése felé.

A veszprémi vállalat 120 éves jubileumát ünneplő Ajka Bányászata jó házigazdája volt a találkozóknak, tartalmas és hasznos programot biztosított a résztvevőknek.

Az érkezés napján Gyúrfás László, a bányászati igazgatója köszöntötte az egybegyűlteket, s röviden ismertette az itt folyó bányászati eredményeit, jelenlegi helyzetét. Ebben az évben jelentős mértékű teljesítményjavulást sikerült elérniük (összüzemi: 3 tonna, Arminakna 5,6 tonna fő/műszak) gondjairól azonban azonosok az ország más bányavidékeivel: a fluktuáció, munkaerőhiányt öket is sújtja. Szénvagyonuk — főként hőerőműveknek termelt energetikai szén, amelynek telepavastagsága eléri a 13 m-t — még tíz évre elegendő, a termelést ezután a Káptalanfa—Gyepűjány térségében talált mezőbe telepítik át.

Gyúrfás László szavai után a fiatalok kötetlen beszélgetésére, tapasztalatcserejére nyílt mód.

Másnap, szombat délelőtt bányajáráson vettek részt a delegációk. A Mecseki Szénbányák képviselői Armin-aknába szálltak le, ahol egy komplex gépesítésű fejtést tekintettek meg. A bányajárást fórum követte. Itt elsőként dr. Pera Ferenc, a Veszprémi Szénbányák vezérigazgatója számolt be vállalatuk helyzetéről. Többek között elmondta, hogy a komplex gépesítéssel termelő fejtésekben teljesítményüket 38%-ról 90%-ra sikerült növelniük. Ezután Szilágyi Antal, a KISZ KB Ifjúságos Tanácsának titkára kért szót, aki a jelen ifjúsági mozgalma előtt álló feladatokról beszélt. A markánsabb mozgalmai élet, a különböző csoportok szerinti differenciálás, a fiatalítás szükségességét emelte ki. Ezt követően Mester Attila, Ajka Bányászati KISZ-bizottságának titkára ismertette a magyar szénbányászaton dolgozó fiatalokhoz szóló felhívásukat, majd ennek megvitatására, csatlakozásra kérte a többi vállalat képviselőit.

A fórum hozzászólói között Brandt Tibor, a Mecseki Szénbányák KISZ-titkára javasolta, hogy a szakmai tudás állandó emelése érdekében három évente rendezzenek országos vándorvetélkedőt, s ez kapjon helyet a felhívásban is. A vándorvetélkedőt mindig másik vállalat rendezze, s a mecsekiek szívesen lennének házigazdái már az idén egy ilyen versenynek.

A fórum után a találkozó résztvevői koszorúkkal rótták le kegyeletüket az 1909-es ajkai bányászati baleset áldozata előtt. Este vetélkedővel folytatódott a program, ahol bányatörténelmi ismereteket adtak

számot a versenyző csapatok. A nap jó hangulatú, zenés-táncos rendezvényvel ért véget. Augusztus 4-én az eső elmosta a tervezett sportversenyeket, helyette játékkal, humorral, fűszerrel műveltségi vetélkedőre került sor. A záróösszejövetelen a meghívott szénbányász fiatalok nevében Brandt Tibor köszöntötte meg a házigazda ajkaiak vendégcsapatát, a sikeres találkozó érdekében kifejtett kitűnő szervezőmunkáját.

Nemcsak a köszöntés azonos — akár Nógrádból jött valaki, akár a Mecsekből vagy Országlyónból, érznie kellett, hogy otthoni feladatai, gondjai azonosok a szénbányászati országos feladataival, gondjaival. A három napon alkalom nyílt ezek megbeszélésére, az előbbreírt közös lépések megtervezésére. Mester Attilát, mint főszerzőt, a programok befejezése után arról kérdeztem, hogyan értékeli ilyen szempontból a találkozót.

Nem csökkent a lemaradás

A Mecseki Szénbányáknál a júliusi termelési eredmények sem javítottak az I. félév mérlegén. A Pécs Bányászattal továbbra is az MVD fejtési egységével küszködnek, ugyanis a kedvezőtlen telepavastagság miatt hónapok óta nem tudnak a tervezett eredményt termelni. Geológiai tényezők akadályozták Kossuth-aknában is a sikeresebb munkát. Valami

vel jobb a helyzet Vasason, ahol lendületesebb lett a termelés. A vágathajtásban sem kedvezőbb a kép, mivel a korábbi lemaradást nem sikerült csökkenteni. A vállalat termelési tervét júliusban 93,3 százaléka teljesítette, ez 14 850 tonna lemaradást jelent.

Az üzemek sorrendje az alábbiak szerint alakult:

		Hamu	terv	tény
1. Északi Bányászati Üzem	107,7%	+ 919 t	43	44,8
2. Külfajtás	104,5%	+1809 t	—	—
3. Komló Bányászati Üzem	94,6%	-5615 t	41,6	42
1. Béta	100,4%	+ 94 t	48	49,9
2. Zobák	100,2%	+ 60 t	37,7	41,6
3. Kossuth	87,9%	-5769 t	41,3	39,4
4. Vasas	86,4%	-4051 t	39	35,2
5. Pécs Bányászati Üzem	75,7%	-8157 t	40	43
Brikettüzem	168,4%	+6700 t	—	—
Tanbánya	111,1%	+ 245 t	38	41,3

A fajlagos árbevétel 1149,23 Ft — tonnánként a tervezett 1134,73 forinttal szemben. A

kitermelt szén átlagos hőértéke 15 133 kJ/kg, ez 156 kJ/kg-mal kevesebb a tervezettnél.

Épül a regionális vízmű

Megkezdődött az építkezés a komló regionális vízmű első szakaszán. Három év múlva a vízvezeték már mintegy 8 ezer köbméterrel többet használhatunk fel a fogyasztók Kómlán. Képünkön a Zobák-aknában lakóteleptől alig öt percre már homokágyba bújtatott a két 300-as csövet. (Riportunk az 5. oldalon.)



Kétmillió-hatszázharmincezer tonna

A Mecseki Szénbányák megint nem teljesítette féléves tervét. A bejelentés nem hatott a legutóbbi pártbizottsági ülésen a meglepetés erejével, hiszen nagyjából minden jelenlévő tudta már, hogy mi a helyzet. Az év első negyedében ugyan sikerült az előirányzatokat nagy erőfeszítések árán, jelentős szabadnapos termeléssel végrehajtani, sőt valamiképp plusz mennyiségre is szert tenni. Mondhatnók: ez volt az utolsó sikerélmény, mert ezt követően szinte csak kudarcok következtek. Egymás után dobtk be a „törülközőt” a nagy szentérmelőd üzemek, nem úgy sikerült a fejlesztési elképzelések, mint ahogy arra sokan számítottak, s mindezek következtében fokozatosan romlott a hangulat a vándorvetélkedő is. Hovatovább egyes termelő területeken elérték a pesszimizmus határát is: a termelés-irányítók, de a dolgozók sem sok reményt láttak a kibontakozásra. Az első hat hónap sikertelensége nem szolgált tanulságképp. Balás László vezérigazgatóhelyettes, a pártbizottsági ülésen nem kis szomorúsággal jelentette be, hogy a július sem hozott javulást: tovább növekedett az adósság, szaporodott a kihajlatlan vágatkilométer, tovább romlottak a teljesítménymutatók.

A jelenlegi helyzet kialakulása nem erre az évre datálódik. A hetvenes évek végén, a nyolcvanas évek elején már érződött annak előjele, hogy a magyar szénbányászat, benne a Mecseki Szénbányák is, csak megfeszített erővel tud eleget tenni azoknak a követelményeknek, amelyet a népgazdaság elvált tőle. Az olajválság után, a szénbányászat felfejlesztésének időszakában kiderült, hogy az iparág legalább tíz évvel el van maradv a technikai fejlesztésben, munkaerőtanpótlása kiapadt.

Ugyanakkor a energiatermelésben nagy szerepet szántak a szénnek, a követelmény tehát megnövekedett, ennek kielégítése viszont csak nagy áldozatok árán volt megvalósítható. A bányavállalatok mindezek ellenére 1982-re 26 millió tonnát hoztak a felszínre, amely mennyiség eredetileg csak a hatodik öt éves terv végére volt előirányozva. Nagy árat fizettek ezért. Szinte teljesen felélték tartalékaikat, elmaradtak a szintartáshoz szükséges beruházások, a távlati tervek végrehajtásához szükséges feltételek, a szabadnapos termelés pedig már nem lehetett tovább ösztökélni a bányászokat.

A Mecsekre mindez fokozottan érvényes. Ez a bányaterület árnyék sem volt sohasem kivételesen helyzetben, a munkaerőhiány pedig egyenesen katasztrófálisan sújtotta a munkahelyeket. A munkaerő szerzési akciók is sovány eredményre vezettek, s tetézte ezt

még a lakáshoz jutás megnehezítése, a bérek a többi iparágéhoz viszonyítva is alacsony szinten tartása, a katonai szolgálathalasztás módosítása. A belépő új munkaerőnek sem a mennyisége, sem a minősége nem felelt meg a várakozásoknak. S nem sokat segített, legalábbis ezidáig, a lengyel munkaerő beállása sem, mert csak a hanyatlás ütemét csökkentették, a termelés visszaesését megállítani ők sem tudták.

Azt ma már nem sokan vitatják, hogy a kivetítő út egyike lehet a gépesítés. Igen ám, de a tetemes lemaradást rövid idő alatt behozni lehetetlen. De ennek ellenére a fejlesztés gazdasági kényszerűsége, nemigen lehet kitérni előle.

Azt sem lehet eltitkolni, hogy vannak jócskán belső bajok is. Hivatkozni lehet a külső körülményekre, a megváltozott lehetőségekre, a vállalat gondjait jórészt magának kell megoldania. A munkahelyi fegyelem továbbra is kivánnálott hogy maga után, a teljesítmények csökkenését pedig semmivel sem lehet magyarázni. Szinte minden fórumon szóba került a bérezés nem kielégítő volta, holott statisztikailag ki lehet mutatni, hogy az elmúlt évek viszonyítva, a szakmányos műszakberek több mint tíz százalékkal növekedtek. Hol van ennek a teljesítményfedezete? Sehoh. Az időegységre jutó termékennyel, a tonna/műszak 22 százalékkal csökkent.

A vállalat helyzete súlyos, divatos fordulatnál élve: nem reménytelen. Mindenekelőtt meg kell hogy szűnjön a fatalizmus a munkahelyeken, hiszen minden nehézség ellenére van lehetőség a kibontakozásra. Redliss felmérések szerint végre lehet hajtani a tervek. A népgazdasági követelmény: 2 millió 630 ezer tonna szén kitermelése, mert erre elengedhetetlenül szükséges van az energiaházartásnak. E mennyiség megnövelése a felszínre hozatala, sikeres teljesítése nagymértékben növelné a Mecseki Szénbányák árszóját. Mert kémi és követelni csak abban az esetben lehet, ha az eredmények alapot adnak erre.

Békessy Gábor

A polgári védelmi tevékenységet értékelték

A polgári védelmi tevékenység fontosságát ma már senki sem vitatja, bár feladatával, felkészültségi színvonalával még sokan nincsenek tisztában. Kétségtelen: szerepe békéidőben nem látványos, de a jó felkészülésnek konfliktus ese-

tén óriási a szerepe. Eppen ezért nagy jelentősége van a polgári védelem hadrafoghatóságának, az időszakonként megrendezett gyakorlatok eredményességének.

A Mecseki Szénbányák párt-vegrehajtó bizottsága legutóbb négy évvel ezelőt tekintette át a vállalatnál folyó polgári védelmi tevékenységet. Akkor megállapította: jó a polgári védelem szervezeteinek vezetési módszere. A munka színvonalának emelése érdekében kialakított kiképzési rendszer betölti a feladatát. Megfelelően halad az alakulatok, önvédelmi szervezetek felkészítése, harc-készültségük fokozása. Helyes volt az a szervező, mozgósító munka, amelyet a beosztott állomány munkaidőn túli (szabad szombati napokon) kiképzés-nél a gyakorlatok sikere érdekében végrehajtott.

A végrehajtó bizottság elmúlt heti ülésének, amelyet Zentai József pártbizottsági titkárhelyettes vezetett, s amelyen részt vett Gál György alvezetés, a polgári védelem megyei törzsparancsnoka is, szintén a tevékenység volt a téma. A testület nagyra értékelt a szervezet munkáját, s megállapította, hogy az elmúlt négy év alatt eredményesen hajtották végre a kitűzött feladatokat.

A Szovjetunió kitüntettje

A XI. ötéves terv élmunkása

Környezete szokimondó embernek ismeri Müller Lajost, a Kűfjéti Üzem volt brigádvezetőjét. Kevés olyan tanácskázson, értekezleten vett részt, ahol ne fogalmazta volna meg egyszerű, mégis mindenki számára érthető gondolatait, észrevételeit. Am, tekintélyét mégis inkább a kotrógép nyergében teljesített sok-sok évi eredményes munkával vívta ki magának. Tízenny éve dolgozik a Kűfjéti Üzemben, ebből egy esztendő lakatosként.

Amint 1964-ben megkaptam a szakmunkás-bizonyítványt, a Gépköcsi Üzemhez kerültem gépjármű-állománykezelőnek. A fizetésemet kevésnek találtam, ezért gépkocsivezetőként dolgoztam. Így kerültem kapcsolatba a Pécs Bányász-üzem akkori kűfjéti munkahelyein dolgozó bányászokkal. Amikor aztán egy évvel később átszervezés során megalakult a Kűfjéti Üzem, ide kértem magam — emlékezik vissza a kezdeti évekre.

Müller Lajos, a közösségi munkából is kivette a részét. Először KISZ-titkárságot töltött be. Ezt követően brigádvezető lett. A pártban is jelentős feladatokat vállalt, jelenleg is tagja az üzemi pártvezetésnek. Meghatározó szerepe volt az üzemi szocialista brigádmozgalmak kialakításában. Miután elvégzte a hidraulikus kotrógépkezelő tanfolyamot, őt választották a kűfjéti legnagyobb létszámú brigádja vezetőjévé.

Hogy mennyire jól sikerült ez a küldetés, azt az elmúlt tíz év eredményei bizonyítják. Az általa vezetett kotróbrigádok meghatározó szerepe volt abban, hogy a Kűfjéti Üzem hatzora nyerte el az Élűzem címet, és két alkalommal megkapta a Cservonográdi Vörös Vándorzászlót. A brigádban végzett kiemelkedő munkájáért 1982. május 1-re — jutalomként — a Szovjetunióba küldték. Részt vett a helyi ünnepségeken, ahol emléktáblákat nyújtottak át részére. Az az idei május elseje előtt pedig a Szovjetunió XI. ötéves terve élmunkása címmel tüntették ki.

A vezetésével dolgozó kotróbrigád a számos aranyjelvény mellett kétszer érdemelte ki a Vállalat Kiváló Brigádja elismerést. Ezenkívül Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetéssel, és több alkalommal vezérigazgató dicsérettel szóló oklevéllel ismerték ki kiemelkedő munkáját. Müller Lajos 1985. január 1-től a munkahelyi közösségek átszervezése után elsősorban megromlott egészsége mi-

att már nem vállalta a brigád vezetését. A vasasi komplex brigádhoz került lakatosként. Amikor a kertvárosi lakásban a tréfák társaságában a magánéletéről kérdeztem, szerényen ezt mondta: — Nagyon szívesen csináltam azt a munkát, amelyet annak idején vállaltam, de már kicsit fáradtnak érzem magam. A jövőben, a munka mellett, több időt akarok szentelni a pihenésnek, a vadászatoknak, a szőlőművelésnek. Emellett szeretnék továbbra is az üzemi mozgalmi életének aktív részese maradni.

Leginkább csak politikusoknak adatik meg, hogy ünnepélyes külsőségek között valamely más országút kapnak magas kitüntetést. Az ilyen eseményekről, melyek hozzájárulhatnak békés garapodásunk biztosításához, általában beszámol a televízió. Am nemcsak a politikusok tesznek, tehetnek sokat az együttműködésért, s annak segítségével



Bérdi Ferencné

más országokért, hanem a hétköznapi munkásemberek is. Az ő külföldi elismerésük, noha nyilvánossága szerényebb valamivel, legalább olyan fontos a kölcsönös kapcsolatokban, mint az előbbieké. Bérdi Ferencné, a komló Carbon Könyvgyári Vállalat konfekciózemének dolgozója ebben az esztendőben a „Szovjetunió XI. ötéves tervének élmunkása” elismerésben részesült.

Járt már a Szovjetunióban?



Müller Lajos

— Még sajnos nem. Szeretnék ugyan közelebbre is megismerkedni ezzel az országgal, de eddig sajnos nem volt lehetőségem arra, hogy külföldre utazzam...

— Miként fogadta, s minnek tulajdonítja ezt az elismerést?

— Összintén szólva nagyon jó érzés volt, hogy elismerték a munkámat. Már 1963 óta itt dolgozom a szalagon, s talán a tapasztalatom is segít abban, hogy eleget tudjak tenni a követelményeknek, mind minőségileg, mind pedig mennyiségileg.

— Vannak hazai kitüntetései is?

— Eddig kétszer kaptam Kiváló Dolgozó elismerést.

— Munkakörülményeiben milyen változást hozott az új konfekciózem?

— Szébb, kulturáltabb körülmények között dolgozhatunk, talán jobban is, mint korábban, hiszen ma már jobbák a gépek, mint valamikor. Igaz, ebben a kánikulában idebent is 30 fok felett van a hőmérséklet, s az óránkénti pihenőben bizony van miért pihenni egy kicsit.

— Gondolom, egy ilyen határon túlról jött elismeréshez a közvetlen termelésnél valamivel többet kell nyújtani...

— Hát lehet... Többször vállaltuk többletmunkát, s brigádomban a szalagon belül bizalmi vagyok.

— Jelenleg min dolgozik?

— Most éppen nem szovjet exportra dolgozunk, hanem svájci megrendelésnek teszünk eleget.

— További jó munkát, köszönjük a beszélgetést.

Hirosima virágai

„1945. augusztus 6. 8.47 Kipróbáltuk és rendben találtuk az elektronikus gyújtásokat. 9.04 Nyugati irányba fordultunk. 9.09 A látóhatáron feltűnt a célpont, Hirosima.

9.15 Ledobtuk a bombát.” Ennyi került negyven évvel ezelőtt egy B 29-es bombázógép navigációs naplójába. Ennyi. A legénység teljesítette a parancsot. Az egy anya nevű viselő repülő, az Enola Gay kilökte magából gyilkos terhét, a Little Boyt, — s Hirosimában egyetlen szempillantás alatt 80 ezer ember meghalt. Több mint 14 ezer nyomtalanul eltűnt, 37 ezer súlyosan megsebesült, és 235 ezer szenvedett különféle ártalmakat a vakító fény és a rádióaktív sugárzás következtében.

Túlélők vallomása idézi fel a szörnyűséget. Edita Morris amerikai írónének mesélte egy idős japán asszony, hogy ma is hallja a megolvadt aszfaltba ragadt kutyák üvöltését, s látja, amint a fátylaként lobogó emberek eszelősen vetik magukat a forró Hirosima folyóba...

Es három nap múlva Nagasaki következett. A bevetésre induló Sweeneytől ezt kérdezte Purnell ellentengernagy:

— Mit gondol, fiatalember, mennyibe került ez a bomba?

— Körülbelül 25 millió dollárba.

— Nos, akkor vigyázzanak, nehogy kárba vesszen ez a sok pénz.

Az összeg valóban nem vészett kárba — 35 ezer ember élete, meg kétszer annyi sebesült

volt az ellenérték. Truman elnök az atombombák bevetését azzal indokolta, hogy ez lerövidítette a japánokkal folytatott háborút, megmentette több ezer amerikai életét, akik az 1945 őszi tervet partraszállásnál meghaltak volna. Nagasakiól egy mérföldre hadifoglytábor volt, ahol szövetséges katonákat, köztük sok amerikai is őriztek...

Még negyven év után is szedi áldozatait a két gyilkos bomba. Né a fehérvirágokban elhunyt arányszáma, születnek fogyatékos csecsemők, de a haditechnika orszolánjának kevés ez a konc. Új szavakat ismerünk és rettegünk már: hidrogénbomba, neutronbomba, és ki tudja, mi jön még. Pedig Hirosima és Nagasaki nem lehet kezdet, csak a vég. Maga Robert Oppenheimer, az „atombomba atyja” mondta: „Földünk lakosságának egységbe kell fornia, mert különben elpusztul. (...) Az atombomba ezt a tanulságot vészt minden ember lelkebe. Régebben, régebbi háborúkban más fegyverekkel kapcsolatban is hangzottak már az efféle kijelentések, de senki sem figyelt rájuk. Am aki ezúttal sem érti meg a tanulságot azt az emberiség történelme hamis ábrándokra ringatja.”

Virágok, illatok és gyönyörködtetőek, mindenhol a világon. Ma augusztus hatodika van, s mint mindig a tragikus évfordulón, a Hirosima folyót ellik az úszó virágok. Ezek azonban nem gyönyörködtetnek — Hirosima virágai figyelmeztetnek...

Molnár Valéria

Véleménycsere a termelésről és a gondokról

A pécsi széntermelő üzemek, és a szénélkészítő üzem vezetőivel, szocialista brigádok képviselőivel találkoztak július 30-án a Mecseki Szénbányák vezetői Vasas II-n, az üzemi munkásklub udvarán. Azzal a céllal szervezték ezt a szabad-terti tanácskozást, hogy a termeléshez kapcsolatos legégetőbb gondokról, tennivalókról, a különböző területek, illetve beosztások dolgozóinak véleményét cseréljenek. Mérei Emil vezérigazgató vitaindítóban arra kérte a résztvevőket, hogy őszintén mondják el észrevételeiket, ne hallgassák el azokat a tényezőket sem, amelyek hátráltatják a termelés hatékonyságát. A vezérigazgató ezt követően röviden ismertette a vállalat termelési gondjait, a várható feladatokat, majd a rendelkezésre álló feltételekről beszélt. Tájékoztatta a résztvevőket a kormányban azokról a terveiről, amelyek a szénbányászati, illetve a mecseki bányászok társadalmi rangját, presztizsét kívánják visszaadni. Arról is szólt, hogy milyen anyagi ösztönzőkkel lehet számolni az elkövetkezendő időszakban, majd azokról a gondokról beszélt, amelyek a nagygépes technológiák alkalmazása során jelentkeznek. Sajnálattal állapította meg, hogy a Mecsekben nem tudták megvalósítani a nagygépes termelésről a folyamatos munkarendet.

A vitaindító után többen elmondták, hogy az utóbbi egy-két évben megoldhatatlannak látszó gondot jelent a régi brigádvezető elsovadás. Még három-négy évvel ezelőtt is megvolt a megfelelő verseny-szellem, lelkesedés egy-egy jelentősebb feladat elvégzéséhez, ma már egyre inkább az érdektelenség a jellemző. A jövőre nézve kedvezőtlen jeleseként említették a csapatok felhígulását, a megfelelő utánpótlás hiányát. Az egyik brigádvezető elmondta, hogy a

bányában ifjú korban háromszor annyit kereset, mint egy kőműves, ma fordított a helyzet. Szerinte egyre nehezebb lesz a fiatalok megtartása, mert aztal jönnek ide, hogy nagy pénzt keresnek, aztán ha nem túlóráznak, félre áll a szájuk, amikor megkapják a borítékot. Úgy vélték a hozzászólók, hogy hosszabb távon sem a lengyel munkaerő, sem a hátrányos helyzetűek nem jelenthetnek megoldást. Többen is sajnálattal állapították meg, hogy csaknem valamennyi munkahelyen egyre inkább terjed a kövönbőség, anélkül pedig, hogy a dolgozó valamilyen módon kötődjön ahhoz a munkához amit végez, nagyon nehéz megfelelő hatékonyságot produkálni. Tarthatatlannak nevezte, hogy a széntermelés mindenkor való értékesítése miatt elmaradnak olyan feladatok, amelyek egy idő után kérdésessé tehetik a folyamatos termelést. Az állandó kényszerpályán, amelyre a vállalatot kényszerít napról napra fokozódik a feszültség. Javasolták, hogy a tervek meghatározásánál alaposabban kellene mérlegelni a termelés lehetőségeit és a bányászok egészségügyi helyzetét.

Meggyőződésem, hogy az olyan tanácskozásokra, beszélgetésekre, ahol a munkáról, a gondokról és az eredményekről van szó, feltétlenül szükség van. Ezek mindenki számára tartogatnak olyan információkat, amely segíti az elrelépést és javíthatja az egész közösség munkáját. Ezúttal mégis vannak fenntartásaim. Először az a kérdés vetődött fel ben-

nem, hogy volt-e értelme, hiszen ennek a rendezvénynek, előbbre vitte e egy méterrel is a vállalat nehezen döcögő szeptemét? Mert miről is beszél a vezérigazgató, mihez szólhat hozzá a brigádvezetők, a tömegszervezetek képviselői? Csupa olyan gond került terítékre, amelyek évek óta lázban tartják a vállalat közvéleményét, amelyek csaknem valamennyi fontosabb tanácskázson napirenden voltak már, s amelyek megoldásai meghaladják a vállalat lehetőségeit. Miért egyre inkább terjed a kövönbőség, amelyek belső problémák termékei, s melyek megszüntetése kizárólag a vállalati, üzemi vezetők, illetve a munkahelyi kollektívák feladata? Azt kellene végre meghatározni, hogyan használják ki jobban a munkaidőt, milyen módon üzemeltessék hatékonyabban a berendezéseket, hogyan szüntessék meg azokat a jegyzett műszakokat, amelyek semmi hasznát nem hoznak a vállalatnak, csak a hatékonyságot rontják. Vagy milyen módon csökkentésük a felesleges munkaerőt, az adminisztrációt, a műszaki állományt?

Ezeknek a gondoknak felszámolására azonban az eddiginél határozottabb intézkedésekre lenne szükség, mert mindenekelőtt a vállalat érdeke, hogy megszabaduljon olyan megtűrt terhektől, amelyek rontják az eredményességet, és munkahelyeken belüli feszültséget teremtenek.

V. J.

A fiatalok szakmai fejlődésének biztosítékai

„Hány évig szeretne vállalatunknál dolgozni?” — ezt a kérdést tették fel a Cskalov nevű viselő repülőgyártási egyesülés szociológusai egyik kérdőívükben 1200 fiatal munkásnak. A kérdőívre 1120-an válaszoltak, közülük 956-an ezt írták: „A nyugdíjig”.

Ennél a vállalatnál — mint Ivan Lebejev, a szociológiai és pszichológiai vizsgálatok irodájának vezetője mondta — évente sok fiatal munkás helyezkedik el. Azt, hogy éppen ezt a vállalatot választják és ne másikat, az egyesülés vezetői nem takarékoskodnak a propagandával. Taskent és Uzbecisztán más városainak mintegy hatvan iskolájában vannak a vállalat életét bemutató kiállítások. Ezekben a tanítézetekben gyakorlati oktatótermeket is létrehozott, melyekben a tanulók elsajátíthatják a repülőgépgyártásban nélkülözhetetlen szakmai alapismereteit. A vállalat saját költségén tart fenn hét ipari szakmunkásképző intézetet, ahol harminc szakmában képeznek munkásokat.

És aki szakképzetlenül jelentkezik? Mindenekelőtt meghívjuk a szakmai irányító laboratórium-

ba, ahol a jelentkező érdeklődési köréből és az alkalomszerűségeiből kiindulva szakmát ajánlanak neki. Ezután fél évig a tanulmányban dolgozik. Elméleti és gyakorlati felkészülését tapasztalt mesterek irányítják. A tanulás idejére napi háromszori ingyenes étkezést és ösztöndíjat fizet a vállalat. A vállalat költségei egy szakma nélküli fiatal felkészítésére átlagosan ezer rubelt tesznek ki.

Érdekes eredményeket hozott az a szociológiai felmérés, melyet nemrég végeztünk fiatal munkásaink körében — mondja Lebejev. — A megkérdezettek több mint 90 százaléka elégedett a szakmai képzés lehetőségeivel. A fiataloknak azon törekvésük, hogy szakmai tudásukat növeljék, támogatja a vállalat vezetősége is.

A fiatal munkások másfelkésítésénél különböző szakmai tanfolyamokon vesznek részt, melyek időtartama két héttől két hónapig terjed. Erre az időre átlagfizetésüket kapják. A tanfolyamok és a sikeres vizsgák után magasabb kategóriába sorolják a munkásokat, s ennek megfelelően fizetésük is emelkedik.

Ha valaki főiskolán vagy

szakközépiskolában szeretne továbbtanulni, az egyesülés támogatja és meghatározott kedvezményekben részesül. Jelenleg több mint kétezer munkás tanul Moszkva, Leningrád, Kazany, Harkov főiskoláin és technikumokban. Taskentben technikumot és a műszaki egyetemen speciális tagozatot hoztak létre a repülőgépgyártók képzésére. A legjobban tanulókat az egyesülés felemelt ösztöndíjban részesíti. A mérnöki vagy technikus diploma megszerzése után tízről kilencen visszatértek a vállalatba.

Néhány évvel ezelőtt a műhelyek, osztályok vezetői elkészítették az egyesülés utánpótláslistáját. A jelöltekkel speciális teszteket végeztek, elemezték eddigi munkájukat, s a kapott adatokat számítógéppel dolgozták fel. Az értékelés olyan jellemzőket tartalmaz, mint a kezdeményző-készség, a felkészültség szintje, a hivatali tevékenység kérdésében való tájékozódás gyorsasága és helyessége. A kinevezéseket a vállalat vezetői hagyják jóvá.

Tavaly például több mint száz fiatal szakembert választottak ki vezető posztra.

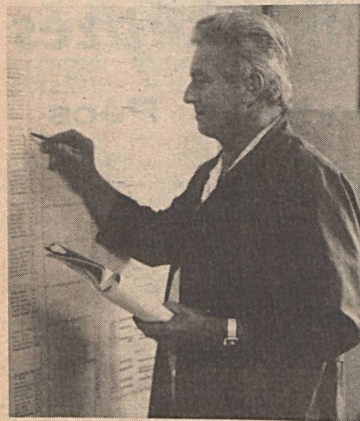
Kiemelt építkezések

Több mint 300 építkezés végeztetését vállalta idén a komzomol. A tizenegyedik ötéves tervidőszak kezdetétől 400 ezer fiatal érkezett a legfontosabb új építkezésekre. Velük mintegy öt és félmillióra emelkedett a fiatal építők száma. Aktív részvételükkel négy év alatt több mint 200 nagy népgazdasági objektum létesült. Össz-szövetségi kiemelt építkezésekké nyilvánították egész területi, termelési komplexumokat is. A Győzelem 40. évfordulója elnevezéssel, újabb tízezer fős

csapat jött létre, s március—április folyamán meg is érkezett az építkezésekre. E csapat munkája már a társadalmi elvárások tökéletesítésének első tapasztalataira épül: végeljárja az, hogy a komzomol-bizottságok szervezői és ideológiai munkájának alapvető részét a fiatal dolgozókollektívák véggezzék. Ezt jelentős mértékben elősegíti a komzomol-stábok átszervezése valamennyi ösz-szövetségi kiemelt építkezésen. Ezek most megkapták a Komzomol KB stábjai stáust és a szükséges felhatalmazásokat.

<p>MECSEKI BANYÁSZ Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló város Bizottságának helyettes vezetője</p> <p>Feladatok szerkesztő VIZHANYÓ IMRE Szerkesztőség: 7629 Pécs, Komját A. u. 5. (Mecseki Szénbányák Központja) és</p> <p>7300 Komló, Lenin tér 1. (pártbizottság épülete, földszint) Telefon: 11-337 (Pécs), 82-503 (Komló).</p> <p>Üzem: 13-40, 13-41 (Pécs), 73-88 (Komló)</p> <p>Kiadja: a Baranya megyei Laokladi Vállalat 7601 Pécs, Hunyadi út 11. Feladatok szerkesztője: BRAUN KÁROLY</p> <p>Készült Saphir 96-os alférsz. rotációs géppel a Pécsi Szikra Nyomdában. Feladatok szerkesztője: FARKAS GÁBOR igazgató</p> <p>Terjesztli a Magyar Posta Előfizethető: a Mecseki Szénbányák üzemében, Komlón, az üzemi munkajogi csoporthoz és a városi tanácsban. Példányonkénti előadási ára: 2,30 Ft</p> <p>ISSN 0134-0954 Evl előfizetési díja: 120,— Ft Index: 25 917</p>

MUNKÁSHÉTKÖZNAPOK



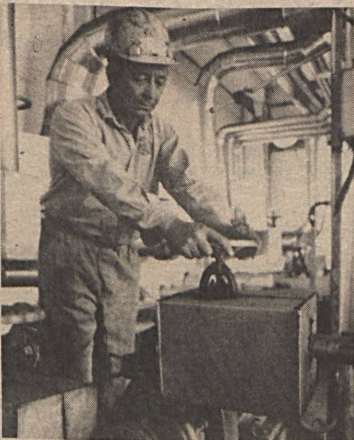
Somogyi István négy évtizede tevékenykedik a bányászásban és ez idő alatt több ízben Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesült. Munkáját a körültekintés és megbízhatóság jellemzi. Nagymányokon az 1985. évi felújítási munkálatokon kiemelkedő teljesítményt nyújtott. Képünkön az általa készített termelési grafikon ellenőrzése.

Keller János lakatos azon fiatalok közé tartozik, akik a nagymányoki üzemben sajátították el szakmai képzettségüket, éleljáróként a Szakma Ifjú Mestere címet is megszerezte. Szakmailag is továbbképezte magát, daru- és targoncavezetői és hegesztő képesítést is szerzett. Társadalmi munkája is kiváló, a lakóterületének tanácsadójává lett az ez évi választásokon.



Palkó Zoltán a préstérben gépközlelő. A fiatalabb korosztályt képviseli a Nagymányoki Brikettüzemben. Univerzális szakember, az üzemben előforduló munkagépek kezelését végzi. Képünkön a brikettzés minőségét ellenőrzi.

Dimén József három éve tevékenykedik a Nagymányoki Brikettüzemben és ez idő alatt két szakmai tanfolyamot is elvégzett a beilleszkedés érdekében. Megbízható, jó adottságú dolgozó, akinek a munkájára mindig lehet számítani. Képünkön a szivattyúházban a folyékony bitumen fogadását végzi.



Nagy Antal lakatos, szintén olyan munkások közé tartozik, akik a szakmai továbbképzést szükségesnek érzik, így a daru- és targoncavezetői képesítést is megszerezte a brikettüzemben. Szorgalmas, megbízható munkaerő. Képünkön az oszlopos fűrészen dolgozik. Fotó: Kóródi Gábor

SIMMEX '85

Nagyszabású bányászati kiállítás Katowicében

Szilézia ipara Lengyelország termelésének jelentős hányadát adja, az energia- és tüzelőanyag-termelés 10%-kal részesedik az ipari össztermelésből, a külkereskedelmi forgalomnak pedig 17,3%-át adja a terület. A legfontosabb kiviteli áru a feketeköszén, amelyből 1983-ban 135,2 millió tonnát exportáltak. A sziléziai bányák és iparközpontok, amelyek szinte egybefüggő láncban húzódnak Krakkótól Opoleig, folyamatosan bővülnek és kerülnek rekonstrukció alá (a kohóipar 1984-85 és 1986-1990 épület korszerűbbé). A sziléziai gazdaság fejlesztése lényeges feltétele a lengyelországi új gazdaságpolitikának és várt eredményeinek. Ezért rendezik

meg 1985. augusztus 27. és 31. között Katowicében a SIMMEX '85 nemzetközi ipari vásárt a bányászati, energiatermelés és kohászati körében.

A SIMMEX '85 előadói között a Hemscheidt, Thyssen német, francia és angol előadók szerepelnek. A csehszlovák kutatók a robotizációról, míg a lengyel közreműködők a sziléziai medence sajátos feladatairól számolnak be. A több mint hatvan lengyel kiállító mellett nyugatnémet (2188 m²), osztrák (600 m²), angol (440 m²), szovjet (az Exponenter és Vnyesz-torgreklam) és magyar (NIKEX) kiállítók mutatják be legkorábbi termékeiket. A kiállítás a jól ismert központi Sportcsarnokban és körülötte lesz.

Szénbányászat – bányagépgyártás

Kimeríthetetlennek tűnő, óriási szénkészleteket rejt a föld mélye a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban. A szénbányászat gyors ütemű fejlődéséhez a jelentős készletek mellett az is hozzájárul, hogy a Koreai Munkapárt gazdaságpolitikája minden úton-módon előmozdítja a legfontosabb iparág fejlesztését. A szakember-utánpótlás egyaránt segíti a feltárást és a kitermelés munkáját, a hazai gyártmányú korszerű gépek, felszerelések pedig lehetővé teszik a legfejlettebb technológiák alkalmazását.

A szén az ország legfontosabb üzemanyaga. Ez táplálja a hőerőműveket. Széntüzelésű erőművekben állítják elő a felhasznált áram több mint 50 százalékát. Ez az energia olyan gyárak működését biztosítja, mint a Vinalon-kombinát, és új nagyzülemek egész sorának munkába állását teszi lehetővé.

A legnagyobb és legmodernebb szénbánya vállalat az Anszu-körzetbeli nagyüzem, de számos kisebb-nagyobb külszíni és mélyművelésű bánya is található országszerte, főleg az

északi vidékeken. Az anszui bányások ebben az évben például a tavalyinál majdnem kétszeres mennyiségű szént kitermelését tervezik. Az év eddigi eredményei azt mutatják, sikerülni is fog!

Jól dolgoznak a többi bányavállalatoknál is. Új bányákat nyitnak például a kangdongi bányakörzetben. A phejani körzetben létesült vállalat három új bányát megnyitását készíti elő, s több külszíni fejtést is terbe vett. Mindezek munkába állításával a korábbi termelés 3,5-szeresét tudja majd szállítani a népgazdaságnak.

A második hét éves terv utolsó évében az országos szénttermelés elérte a 80 millió tonnát. Az új bányákkal és a magas fokú gépesítéssel lehetővé válik az évtized végére kizűzött cél, az évi 120 millió tonnányi szénttermelés.

Az idén a tavalyinál 34 százalékkal többet költenek technikai korszerűsítésre, növekedett és növekszik a jövőben is a bányagépgyártás. 1984-ben 4,2-szer annyi bányagépet és 2,7-szer annyi kotrógépet gyártottak, mint 1977-ben.

Mindenki a „fedélzeten” Béta közel a tervszinten teljesített

Sokadszor hívom a főbányamesteri irodát, de a vonal másik végén ismét csak a titkárnő jelentkezik. Röviden tájékoztat, hogy akik kerestek Komló Bányáuzemétől megjött, de azonnal leszállt a bányába, s ha kijön sem valószínű, hogy tudok beszélni vele, mert már várják a KBF-től, és a vállalat központjából. Mitévő legyek? Az oknavezető szabadságon, a körletekben senki sem veszi fel a telefont, nyilván a bányában vannak.

Nem bétaai sajátosság a fentiekben vázolt kép. Az öszszevadás óta az oknák az a kevés műszaki, aki „nyilatkozóképes”, nagyon nehezen érhető el, különösen a szabadságolások kellős közepén. Vagy értekezleten vannak, raportoznak, vagy vendéget kísérnek a bányában... De ha netán megtalálható, akkor is kérdés, nyilatkoznak-e, mondván, hogy vannak főnökeik Komló Bányáuzemben, tehát célszerűbb, ha az újságíró hozzájárul fordul kérdéseivel.

Mint említettem, az elmúlt héten csütörtökön szerencsém volt, ugyanis Kovács Lajos és Balázs Ferenc körletvezetőktől, valamint az időközben a bányából kiszállt Tormássy Lorándtól megtudtam, hogyan zárta a júliust és milyen kilátásokkal kezdte az augusztust Béta-akna.

A II-es körlet az ASCS-fejtésben keletkezett tűz óta az előkészítést irányítja. A legújabb hír, amivel Kovács Lajos fogadott, hogy létrehoztak egy új csapatot, az előkészítő munkák folyamatosága érdekében. Így most négy brigád végzi a leendő MVDD és a MASCS gépesített fejtések alap- és légvágatának kihajtását. Az erősítés azért történt, hogy a gépek megérkezésére — elképzelés szerint október elejére — a munkahelyek elkészüljenek.

További két előkészítő csapat — egyik a Fazekas Antal vezette brigád, amely a tavalyi jó lendületét folytatva — az omlasztásos munkahelyeket készíti elő. Ez időszakban az 5-ös fejtési brigád tagjai is, akik az ASCS-t üzemeltették, szintén a vágathajtást erősítik.

Az 1-es termelőkörletben az okna egyetlen fejtési brigádjáról, Batári Árpád vezette 3-as csapatáról szereztem információkat. Balázs Ferentől hallottam, hogy rájuk hárul a termelés 80 százaléka. A brigád fokozott megterheléssel végzi feladatát, mégis elismerésre méltó teljesítményeket produkál. A júliusi időarányos tervekét is 100 százalék felett teljesítették, 12,3 tonna/műszak teljesítménnyel. Nekik csakúgy, mint a vágathajtóknak, igyekeznek biztosítani a folyamatos előrehaladás feltételeit.

Az akna tervszintközeli teljesítést produkált az elmúlt hónapban, tehát a korábbi lemaradást a szabadságolások ellenére sem gyarapították. S manapság már ez is figyelemre méltó eredmény. A kollektíva jól tudja, hogy nehéz hónapok elő néznek és tervek csak akkor teljesülhetnek, ha az említett berendezésekkel sikerülnek a kísérletek a IV. negyedévben. Ennek különös jelentőségét az adja, hogy jószerivel a jövőben is csak ezekre számíthat az akna, mivel az omlasztással művelhető telepek lassan kimerülnek.

Ez azonban szerencsére még odébb van, így most a legfontosabb, hogy mind az előkészítés, mind pedig a szénttermelés a tervezett ütemű legyen.

Vincze Viktor

Éjszaka dolgoznak szívesebben Fejtés a katlanban



Műszakváltás a Külféjti Üzemben

Fotó: Kóródi

megrakodva elkanyarodik a 11-es telep fedőjénél lebontott durva homokkőből felhalmozott rakás mellől.

— Ha száraz a tél, itt bent a kocsiiban kibíráható a hőmérséklet, mert a fülkét tudjuk fűteni, de a felettünk tűző nap ellen nem nagyon lehet védekezni — mondja. — Bányászto a nagy melegben egész nap a volán mögött ül. Szerencsére az utakat viszonylag gyakran öntözik, így a por csak ritkán nehezíti a dolgunkat. Sajnos, ilyen nagy hőségben rendkívül gyorsan felszáradnak az utak, így sokszor két locsolókosci is

kellene ahhoz, hogy állandóan portmentes úton közlekedhessünk. Még jó, hogy a gépkocsi teljesítményét nem befolyásolja a kánikula.

Nem mondható el ugyanez a kotrógépekről, amelyek 35-40 fokos melegben lelassulnak. — Nagyon oda kell figyelni a hűtővízre, ha eléri a 90-95 fokot, le kell állítani a gépet, mert könnyen károsodhat a motor — magyarázza Moga Sándor kotrómester, miután elvagyok a gépkocsi és néhány percre leszállhat a nyeregőből. — Engem is nagyon megvisel a meleg. Hiába tervezem, hogy

ezt meg azt csinálom ha hazakerék, legtöbbször már semmihez nincs erőm.

— Mivel tudnak védekezni a nagy hőség ellen?

— Legfeljebb a szomjúságunkat oltjuk. A szóda bármikor a rendelkezésünkre áll. Nagy szerencsém, hogy én nem izzadok, így a napi folyadékigényem egészen minimális. Előfordul, hogy egy literrel is elvagyok egy egész műszak alatt. Mégis inkább éjszaka dolgozok szívesebben, mert akkor nekem és a gépnek is frissebben megy a munka.

Varga József

A reneszánsz képzőművészet fénykora Baranyában

A humanizmus és a reneszánsz Itáliából az európai országok között elsősorban a Hunyadiak idejében plántálódott át Magyarországra. Mátyás központotított monarchiájának kialakításában jelentős politikai szerephez jut; az új szellemi és művészeti irányzat elsősorban mégis tudományos, irodalmi és művészeti téren érezte hatását.

A XV. századi reneszánsz Magyarországon Mátyás nevéhez fűződik, és főképp a budai és visegrádi királyi udvarokban koncentrálódik. Vitéz János vándri és Janus Pannonius pécsi reneszánsz udvara a budai és a visegrádi humanista kör szerves tartozéka. Eppen ez a túlzott központosság és Mátyás ellentmondást nem tűrő egyénisége azonban felfüggesztette ezeket a kisebb oligarchákat, akik végül elbuktak az erős királyi hatalommal szemben.

Mátyás halála után azonban megváltozott a helyzet, s már a XV. század végén, de különösen a XVI. századtól az új irányzat kilépett a központi humanista udvarból az attól független, egyes paraszti és polgári származású egyházi és világi főúri udvarába. Ez a különleges nemzeti színezetet és patinát nyert reneszánsz Bakócz Tamás érsek esztergomi, Szatmári György püspök pécsi, Thurzók felvidéki és a Perényiek siklósi udvarában teljesedett ki legszebben.

A XV. század végéről, 1498-ból maradt ránk Csáktornyai Ernusz Zsigmond pécsi püspök faragott címere, de ez még csak nyitány a XVI. századi nagy magyar reneszánsz virágba borulásának.

A Jagello-kori humanizmus nemzeti jellegének legerőteljesebb megnyilatkozása Szatmári György pécsi udvarának működéséhez kapcsolódik. Szatmári gazdag polgárcsalád sarja, fényes pályafutását Bakócz Tamás pártfogoltjaként kezdte a királyi kancelláriában. A hazai humanisták működésének színtere ebben az időben már nem a toll, hanem a diplomácia. II. Ulászló, majd II. Lajos gyengekezű uralkodása idején a külpolitikát, az ország belügyeit is Szatmári intézte. A tudományokban és művészetekben jártas nagyműveltségű főpap bőkezű mecénás híreben állt hazai és külföldi körökben egyaránt. Gazdag könyvtára lehetett, igaz ugyan, hogy értékes könyveinek csupán néhány darabja maradt fenn külföldi könyvtárakban, de a hazai és külföldi humanisták közül többen ajánlották munkáikat Szatmárinak. Nagynevű püspök-elődjének, Janus Pannoniusnak (1459–1472), az első magyarországi humanista költőnek verseit is ő adatta ki Bonnbán. Pécsi püspöksége alatt (1505–1521) építteti fel arányában és méreteiben egyaránt impozáns püspöki palotáját, nyitott lépcsővel ellátott toronnyal, dél felé nyíló loggiás folyosóval, olaszos modorban. Ez a reneszánsz palota a székesegyház délkeleti tornya előtti területen épült, a mai óraépület, ill. a székesegyházi plébániavivatal helyén.

Szatmári püspök másik nagy reneszánsz építménye a Tette-fennsík páratlan szépségű panorámájába emeltetett nyárlik, a romos falaival máig is fennálló, emeletes várapalota.

Az épületek díszítését az Itáliából Szatmári pécsi udvarába telepített kőfaragóiskola látta el. Legszebb termékek a piszkei vörös márványból faragott, ún. Szatmári-pasztorium (szentségház). Alapépítményének közepén, a Szatmári-címerrel és keletkezésének vésett évszámával (1507). Ma ottlőrül szolgál a pécsi székesegyház Corpus Christi kápolnájában.

dr. Kovács András

Orfúi nyár balatonberényi gyerekeknek

Orfú felett izzik a Nap, levegőt is alig lehet kapni a hőségben. A Mecseki Szénbányák pihenőházát keresem, hogy beszélgessek a balatonberényi nevelőotthon itt üdülő gyerekeivel.

Gondolhattam volna. Orfú és szikrázó napsütés — hát hol lennének, ha nem a strandon? A pihenőház udvarán néhány kislány mos, az egyiket tanárnőjük kalauzként mellém adja, hogy találkozhatok a többiekkel. Irány a tó!

Húsz balatonberényi gyereket, 14 lányt és 6 fiút lát vendégül a Mecseki Szénbányák. Kísérről meglátom, hogy többségük már tavaly is itt volt, akkor nagyon jól érezték magukat, és alig várták az idei üdülést. Pár perc múlva már a fűvön ülünk, várjuk, hogy a kis futók egybe-hívják a csoportot. Kis idő alatt mindenki megérkezik, s megbeszélhetjük, hogy ki, milyen élményeket visz magával Orfúról.

— Nagyon jó volt a pécsi kirándulás — mondja Orsós Aranka. — Tetszettek a múzeumok is. A kísérőnk, Mérei József kedves ember volt, mindenről érdekesen mesélt nekünk.

— Érdekes volt az is, amit ott, a pécsi bányában láttunk — veszi át a szót Bogdán Tibor. — Persze, nem a föld alatt, hanem ott voltunk, ahol a bányamentőket kiképzik. Láttuk a bányászokat is, amikor kiszálltak a kasból. Major Karcsi bácsi elmondta, hogyan dolgoznak ott lenn. Tavaly azt is láttuk, hogy fúrnak.

— Nagyon nehéz a munkájuk, veszélyes a föld alatt dolgozni — mondja hátul valaki. — Én szeretem bátor embereket.

Gombor László tanártól közben megtudom, hogy az üzemlátogatás nem múlik el nyomtalanul a gyerekekben. Tavaly nyolcan, idén kilencen jelentkeztek a nevelőotthonból a komlói 501-es szakmunkásképzőbe. Az egyik kislány bátyja is itt tanul, a másiké jövőre jön ide.

— Azt mesélte a tesóm — mondja a kislány —, hogy szeret itt lenni. Elég jó az ellátás és a tanulás sem nehéz, de persze nehezebb, mint az általános iskolában.

Gyors közvéleménykutatás: kinek, mi tetszett a legjobban. Sorjázok a válaszok: Komló, mert szép a város és kedvesek az emberek, ... az állatkert, ... Orfú, mert jó az étel, jó a strand, és minden közel van, ... a pécsi kirándulás, ... a siklódi fürdés, csak kár, hogy nem mehettünk a mélyvízbe, ... a vidámpark, ... hogy Orfún kedvesek a családok, ... nekem minden tetszett, nem tudok választani.

Utolsó kérdés: ki az, aki szívesen jönne ide jövőre is?

Egyszerre lendülnek magasba a kezek...

Molnár Valéria

Klubok a vendégeknek

A Fesztivál '85 moszkvai a BITEJ (a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség turisztikai szervezete) szemináriumára készülnek a hallgatók. A moszkvai Városi Interklubban létrehozott Fesztivál '85 egyik feladata az információszerés a külföldi vendégek — főleg turisták — és a moszkvai fiatalok között.

A Fesztivál '85 — több forrás szerint — elsősorban érdekes és hasznos baráti kapcsolat. De egyben vitakör is. Otthont ad a „Világ ifjúsága a békekért folytatott harcban” című plakátkiállításnak; pol-beat együttesek, néptáncospartok előadásainak, író—olvasó találkozónak, és végül modell, példa a VII. turisztikai programjában részt vesz 13 interklub számára.

Az interklubok ötlete a Szputnyik Ifjúsági Utazási Irodától származik. Ezeket a klubokat a turista résztvevőket fogadó szállodák közelében helyezik el.



Itt eltölthetik szabad estéjüket a résztvevők, találkozhatnak más országok képviselőivel, vitákon vehetnek részt, filmeket nézhetnek, koncerteket látogathatnak, táncolhatnak.

Az interklubok munkájában nemcsak a moszkvaiak vehetnek részt, hanem valamennyi

szovjet köztársaság fiataljai is. A házigazda szerepét vállalják a nemzetiségű vendégeket is. A házigazda szerepét vállalják a nemzetiségű vendégeket is. A házigazda szerepét vállalják a nemzetiségű vendégeket is.

40 év tanúi, alkotói

csillanhat meg, mert tucsmód állandóan ragyog. Akkor is, ha ideges indulatok tüzelik belől, és akkor is, ha odaszalad hozzá valamelyik unoka.

— Való igaz, türelmetlen vagyok, s ezt néha — meg lehet, joggal — a szememre is vetik — mondja, majd hozzáfűzi: — Lehetetlen dolgokat nem kérek, nem képekkel, és úgy érzem, hogy maximalista sem vagyok. De ha igazán akarunk valamit, akkor annak utána kell járni... Hogy vannak-e ezért ellenségeim? Kitérdekel? ... Sokan fordulnak hozzám segítségért, ha egy mód van rá, akkor megpróbálom tenni valamit...

A tanácsadói munka nehézségeinél, szépségeinél megtorpanunk kicsit. Hallgatjuk, ahogy a téren átnyargalnak a követ szállító gépkocsik, majd a Bajcsy-Zsilinszky utcában és annak

környékén élők játszótér-gondjairól beszélgetünk. Meg aztán itt vannak az újtelepi utak, s még vagy ezeregy feladat.

— Érezni kell, hogy mit akarnak az emberek, s gyakran van úgy, hogy ami egynek, kettőnek jó, az a közösségnek is segít... — mondja, nem hitvallásként, hanem, mert úgy érzi, hogy érdemes küzdeni. Amikor aztán arról beszél, hogy úgy képzelte, amikor nyugdíjba megy, akkor majd többet lesz otthon, a családjával, hogy akkor majd néha elüldögél a kertben, kétkedve fogadom a szavait. Úgy érzem, hogy az, aki számos más esetben, korábban a bányáról, most a város és a lakóterület gondjainak intézésénél helyesen tudja felmérni a lehetőségeket, önmagát illetően tévedett.

Meggyőződésem, hogy nem bírna megenni a közösség szolgálatát nélkül. Végelát-hatatlanul bújnak persze

Bányaipari technikusképzés

Az iskola helye: Pécs

Baranyában a három évfolyamú bányaiskola 1939-től vált ipari középiskolánk részévé, négy évfolyamával megkezdve a tényleges bányászati középiskolák korszakát. A felszabadulás után mint ipari gimnázium, majd bányászati és mélyfűrészi technikum működött 1950-től (a tatabányai, miskolci iskolák is számos kihelyezett tagozattal). Több ezren vettek részt a képzésben, amelyet az 1952. július 4-én, MT határozattal létrehozott technikum tanács, illetve a mindenkori bányászati irányító minisztérium tartott fenn és felügyelt. 1972-re véglegesen megszűnt a fiatalok bányászati képzése. A pécsi Vegyipari és Vegyipari Gépezeti Technikumban, de már a tatabányai technikum kihelyezett tagozataként 1972 szeptemberében, a 230 jelentkező közül kiválasztott száz fővel megindult a ma is működő levelező tagozat. Nappali tagozatú képzés csak Tatabányán történik. Iskolaszervezési okokból és a szakmaválasztás lehetőségeinek jobb tétele, meg az aknászok megfelelő képzése érdekében, 1980-tól folyamatosan kezdeményezések történtek a bányai ipari képzés fiatalok számára történő újraindítására. Ez a kérdés önmagában nem szemlélhető, hanem a területi oktatás- és munkaügyi politikai részeként kezelendő, mert a szakmai nevelés bányászati oldala is a terület gazdasági és társadalmi viszonyaihoz kapcsolódik. Vállalatunknál számos fórumon, politikai és szakmai megbeszéléseken merült fel a technikum kérdése, nemegyszer kritikus élel.

Lapunkban a figyelmes és érdeklődő olvasó évek óta nyomon követheti a szakképzéssel foglalkozó közleményeket, amelyek szervesen egymásra épülve fogják rendszerbe a vállalati működéshez ki-

vánatos oktatási ügyeket. 1978. május 9-én lapunkban „Lesz-e elegendő bányagépész?” címmel jelent meg interjú Mányó Mihállyal, a gépészeti képzés kapcsán. Hosszú előkészület után, amely összefüggött a szak- és középiskolai rendszer módosításával, ez év őszén megindult a gépészeti szakközépiskolai, (illetve műszaki középiskolai) képzés. A bányai ipari akadémia iskolája jelen formájában azonban egyedül Tatabányán működhet. Ha új iskola létesül, mint erről az elmúlt napokban a megyei művelődésigazgatóság és a bányavállalatok vezetői közös emlékeztetőt írtak alá, a művelődésigazgatásnak kell az iskola működési formáját (szakközépiskola, műszaki középiskola, vagy technikum) meghatározni. A létesítés szükségességét itt nem kell különösebben bizonyítani. Ugyanakkor a szélesebb közvéleménynek ismernie kell azt, hogy ez a képzés nem azonos a korábbi formákkal és a vállalati költségéből is erőteljes támogatás szükséges a létrehozásához, amely a technikumot sürgető közösség tagjai minden biznnyal tisztában vannak. A megye és Pécs város művelődési, munkaügyi vezetése és a bányavállalatok vezetői a létesítendő iskola helyét Pécsen határozták meg. A pécsi telepítés lehetőségét a meglévő épületek és a vegyipari technikum tanszervezete erősíti, a gyakorlati oktatáshoz szükséges kereteket pedig a bányavállalatok termelői egységei adják majd. A levelező bányai ipari képzés mellett a kétféles, értségi nyújtó akadémiai képzés mai formája és a fiatalok számára újra megnyitott akadémiai képzés a mecseki bányászati szakmai irányításának újabb segítője lesz.

K. B.

Ellegett beszélgetések

A szegények gyümölcse

Sörben számolt parkolási díj

Fonyód. Hajóra vár egy fiatal házaspár két kisgyermekével. Nagy a hőség. A férfi is, meg az asszony is már másodikkal üveg sörrel olthatják szomjukat. A gyermekek dinnyét kérnek, melynek ugyan elegendő borsos az ára. De nem

kapnak. Helyette tanácsot ajánlót, sörös közben.

— Ott a szegények gyümölcse. Potyogott a lórló szeder, egyétek azt. En is sokat ettem gyerekkoromban.

Mi mást tehettek volna a gyermekek, szedgetni kezdték a porba, piszkokba hullott szedret, s ették dinnye helyett, míg szülei a harmadik üveg sört bontatták.

elő a tarsolyából a jövő elképzelései, melyekkel kapcsolatban még csak annyit mond: „Ki tudja, mikor lesz belőlük valami!” Ismerve mentalitását, úgy hiszem, hogy mihamarabb...

A máról és a holnapról beszélgetünk, de elkerülhetetlen, hogy szóba ne kerüljön a bánya, az „akkor, hogy volt” lelkesedése, az emlékek, s az az öröm, amikor „vastagon ment a szén”. Bizony a bánya is egész életén kíván, s talán ezért is leste el apjától azt az elszántágot, hogy félig semmit, mindent csak egészen akar. Mind mondja, ezt a „rossz” tulajdonságát sajnos örökölték a gyermekei is.

Még hosszan beszélgetünk. A bányáról a városról, a tanácsokról, melyeket egykor ő kapott, s melyeket ő adott tovább, s amit gyakorta emlegetnek még ma is volt munkatársai. A két kutya, Morza és Lédi is macorogni kezd, amikor búcsúznunk. Gungl Ferenc a kapuig kísér. Mutatja, hogy bár itt-ott elfogyott a szőlő, azért akad tennivaló a kapun belül is...

Ferling József

Dél felé jár az idő, de még mindig van hely Fonyódon, a strand mellettí lizetó parkolóban. Egy Polski Fiat áll be a sorba. Megjelenik a pénzbeszedő.

— Mennyi ideig maradnak?

— Estefelé úgy ötig.

— Kérek 20 forint parkolási díjat!

— Mennyit? Húsz forintot?

— Húsz forint óránként. Ott a tábla, melyen ki van írva.

— Ezért jó két üveg sört adnak.

— Ezzel be is ülnek a gépkocsiba, s elviharzanak Fonyódliget felé.

A Fűrdő utcában megállnak, ahol végig parkolnak az autók, mert ott nem kell parkolási díjat fizetni. Külföldiek, magyarok egyaránt. A parkolási díj némelyeknek sörre kell. Lehet, hogy éppen a gépkocsivezetőknek, aki sajnálják megfizetni a parkolási díjat.

P. Kiss József

Párhuzamosan több foglalkozás

A nyári napközi nem gyermekmegőrző

„Tessék engem is megírni!” — állnak körbe a gyerekek, s egy futár még erősítést is hoz az ostromlók hadának. Engedve az erőszaknak, közlöm hát mindenkiel, hogy Toma Gábor tüzérni szeret, s Monostori Lacival együtt szívesen vesz részt akadályversenyen. („Kár, hogy csak közepesen van” — tehát nem túl gyakran adódik erre alkalom.) Nekik eddigi teljesítményük alapján Túrászó jelvényük van, míg Vargyas Évának, aki a kézimunkát, ugrálókötélézést, úszást részesíti előnyben. Egyes kéz, és Úszó jelvénye. Gasteiger Károly nem szeret bábozni, de öccsével, Márkkal együtt szívesen ping-pongozik, s építőkockákból csodát varázsol.



Autóverseny miniben

A nyári napközis tábor többi résztvevője is megtalálja a kedvenc időtöltését: ki olvas, ki énekelni szeret, más a gyöngyfüzésre esküszik. A gyerekek Komló általános iskolába járnak, alsótagozatosok. Nyaruk nagy részét — vagy egészét — itt, Sikondán töltik.

Csik Istvánné, a tábor vezetője: — A nyári napközis tábor célja, hogy az önévelérlésre éretlen, felügyeletre szoruló gyerekek számára olyan ellenőrzött időtöltést biztosítsanak, amely irányítottsága ellenére is szabadidőélményt ad. A Fürkész Nyár 85. keretében a kicsik a pihenés mellett megszerzik az úszásban, ügyességi játékokban, a manuális tevékenységben való jártasságot, ismereteket szereznek, „fürkészik” a természetet.

Ma 138 gyerekünk van, de ez a szám változó. Nyolcvan körüli azok száma, akik egész nyarukat itt töltik, mert szülei nem tudják máshol elhelyezni őket.

— Milyen programok közül válogathatnak a gyerekek?

— A tábor napi élete 8—16 óráig tart. Párhuzamosan több foglalkozást tartunk (pl. gyöngyfüzés, túrázás, úszás, ének), a gyerekek maguk döntenek el, hová mennek. Itt jó munkájuk esetén zsetonokat kapnak, amit bizonyos szám után jelvényekre cserélünk be. Van olyan lehetőség is, hogy valaki nem vesz részt szervezett programon, inkább maga olvasgat, játszik.

— Mint hallottam, a gyerekek külső programokra is járnak. Aztán például a kézimunkázáshoz is rengeteg

anyag kell. Honnét van erre fedezet?

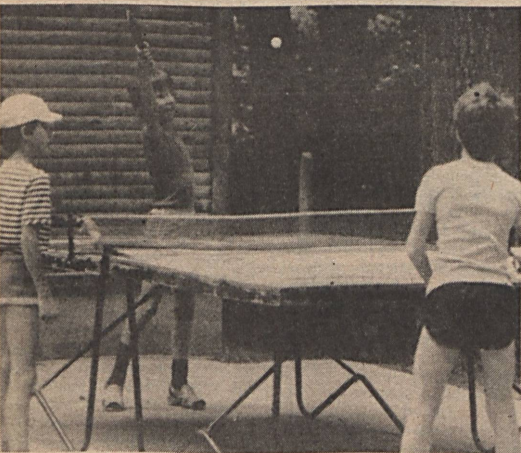
— Bizony, csak a strandbelépők, mozijegyek kamoly pénzüsségbe kerülnek. A város sokat áldoz a nyári napközire, hiszen a szülők csak az étkezési és buszköltséget térítik.

— Itt nagyrészt apró gyerekeket látok, míg az utcán csatagolni, kulccsal a nyakukban felső tagozatosokat is. Számukra nincs napközis tábor?

— Zömmel, 75%-ban 1—2. osztályosaink vannak, s a többiek is 3—4-esek. A felsősök egyszerűen nem jelentkeztek, nem akarnak jönni a kicsik közé, pedig a program gondol rájuk is.

Nem örül az ember, ha azt hallja-látja, hogy a tanévben állandó fegyelemben élő kisembereket nyáron is szervezett keretbe kényszerítik. Tisztában vagyok persze szükségességével, hiszen a szülők nyugodtabban dolgoznak, ha gyerekeiket biztos helyen, szakképzett pedagógusok keze között tudják. De hallottam példát arra is, hogy anyuka egyedül napozgatott a strandon, míg gyereke hiába áhított a kerítés szabad oldalára mögé...

Molnár Valéria



Na, ezt üsd vissza, öcsi!

Fotó: Kóródi Gábor

Folytatják a szászvári vár feltárását

Két évvel ezelőtt kezdték meg Mázasszázváraon a hajdani szászvári vár feltáró munkálatait az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség, dr. Sándor Mária irányításával. Eddig több kutatóárokot készítettek a plébánia épülete mellett, ahol a középkorból ránk maradt vármaradványok alapján a régészek a különböző korok ta-

núi után kutattak. A tegnaptól, azaz az augusztus 5-től a munka folytatásaként a régészek a kápolna keleti homlokzata felől, illetve a plébánia pincéjében végeznek feltárást. A községi tanács, illetve a településen dolgozó üzemek társadalmi munkával igyekeznek hozzájárulni a feltáró munkálatok sikeréhez.

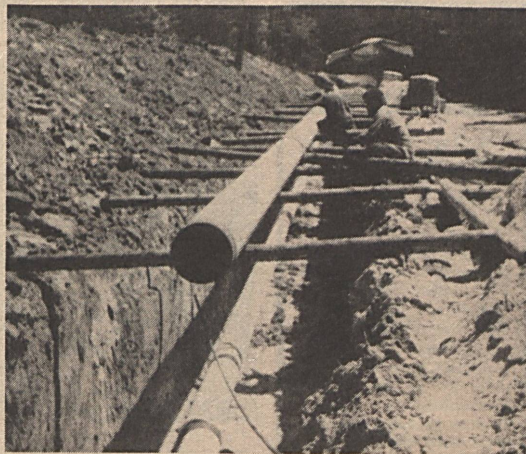
Úttörő-olvasótábor Balatonberényben

És eljön majd Bálint Agnes és Nemere István író, Zombori Ottó csillagász, Gyórfy Miklós, a televízió munkatársa, és el látogat a gyerekekhez Csizmadia Sándor dalénekes.

A balatonberényi úttörő-olvasótáborban a neves vendégeken kívül még sok érdekes, színvonalas program várja a pajtásokat. Meg is érdemlik, hiszen augusztus 7—16-ig az a hatvan komlói gyermek táborozik itt, akik legügyesebbek voltak a „Barátunk a könyv” játékban. A tíz nap bizonyára emlékezetes lesz számukra, hiszen sok izgalmas dologgal foglalkozhatnak. Csillagokat vizsgálhatnak, megtanulnak játékok készíteni vízi és vízparti növényekből, anyagokból. Gyalogtúrát tesznek a Kis-Balatonhoz, meglátogatják a Veszprém megyei várakat. A kiscsoportos foglalkozások, szituációs játékok új ismeretekkel gazdagítják őket, de a meglátók is bőven kamatoztathatják a különféle vetélkedőkön. Sorolhatnám még a tervezett eseményeket: tánccház, játéktanulás, tábori újság készítése, és így tovább.

A szervezők munkáját gyermekcentrikus, az életkori sajátosságokhoz és érdeklődési körhöz alkalmazkodó, nívós program dicséri. És akik az olvasótáborot szervezték és támogatják: a Komlói Úttörő- és Ifjúsági Ház, a Művelődési Központ, a tanács V. B. művelődési osztálya, a HNF és a KISZ városi Bizottsága, a MUSZ városi elnöksége, a BDSZ József Attila könyvtár, a Baranya megyei Tanács A. I. B., és a Mecseki Szénbányász Vállalat Kossuth-aknai KISZ-bizottsága.

Épül a Komlói Regionális Vízmű I. szakasza



Ezt a vezetékét még az idén üzembe helyezik Ferling József felvétele

Megkezdődött. Az első kapavágást egy nagy teljesítményű erőgép végezte még július első napjaiban. A szerződések értelmében már nem kell egészen három év ahhoz, hogy hirt adhasunk e régóta várt építkezés befejezéséről is. A tervek szerint ugyanis 1988. június 30-án átadják a Komlói Regionális Vízmű I. szakaszát, amely a városnak naponta mintegy 8 ezer köbmétert jelent. Ezzel a kapacitástöbblettel a megnövekedett, s az addig növekvő igényeket határon biztosítani lehet. A komlóiak arról álmodnak, hogy az 1984-es év emlékei szép lassan kikopnak az emlékezetből.

Az I. szakasz kivitelezésére kiírt versenytárgyalást 480 millió forintot ajánlattal a DELVIEP nyerte, noha a Baranya megyei Víz- és Csatornamű Vállalat 475 milliót ajánlott. A DELVIEP megbízásából most a Vízmű a Hidépitő Vállalat komlói építésszervezetével közösen végzi a csővezetékek fektetését és az irányítástechnikai munkálatokat. A már korábban bizonyított magas minőségi színvonal, s a

másutt szerzett, de itt is hasznosítható tapasztalat sikeres együttműködést ígér.

Odamegyünk, kiássuk az árkat, behajigáljuk a csövet, és kinyitjuk a csapot — gondolhatnánk naivul. Technikaigal azonban roppant bonyolult az egész. Völgyesi József és Hoffmann György vezetői tárgyalásán, ahová hivatalon vendégként toppantam be a zobákpusztai munkaterületen felállított konténerszobába, csak úgy röpködnek a kívülről számára érthetetlen felszavak és félmondatok. Ők szemmel láthatóan érték egymást, hiszen feszített a tempó, s a gépeknek köszönhetően, már „elindult” az árok Kővestető felé. A 600-as átmérőjű vezeték elemei egyelőre még kint sűtkéreznek a napon.

— Nyugodt vagyok — nyugtat meg engem is Völgyesi József. — Az első szakaszt még ebben az évben át kell adnunk, de biztos vagyok abban, hogy sikerülni fog. A hidépitő szakasza profik a hegesztésben, és mi is elég jók vagyunk a magunk területén. A Zobák-

aknai területen már csak száz méterek vannak hátra a két darab 300-as vezeték csőfektetési és földmunkáiból. Abba a szakaszba még ebben az évben víz kerül.

Az új vezeték építését nemcsak az állandóan visszatérő vízhiány, de az ezt erősítő és mind gyakrabban előforduló korróziós hibák is sürgették. Ezek a felszínen nem észlelhető hibák csak speciális műszerekkel érzékelhetők. A Pécssett nemrégiben kidolgozott, s az erre a célra kiválóan alkalmas berendezést remélhetően még ebben az évben Komlón tesztelik.

A regionális vízmű építése elsőbbséget élvez más beruházásokkal szemben, — nem csúszhatnak a határidők. Ezt a három évet még meg kell úszni valahogyan, aztán felsőhájtunk. Ebben az évben 4000, a következőben 1000 és 1987—88-ban 6600 méter vezeték épül. A magas műszaki követelményeknek csak a nagy szakmai felkészültséget követelő, legkorszerűbb szigetelési eljárások, a TATE cementbázisú bevonat és a röntgenelvezéssel hegesztés tehetnek eleget. Megnyugtató, hogy a belső szigetelésre 25 éves garancia van.

Zobákpusztáról Zobák-aknára megyünk. A két darab 300-as vezeték nagy része itt már valóban föld alatt van, s a még hátralévő szakasz is megnyugtatóan áll. Amikor ott jártunk, garázstulajdonosok érdeklődtek, hogy mikor halad át a vezeték a garázs előtt, s megnyugtatták őket, hogy amikor erre sor kerül, akkor majd időben szólnak nekik. A hegesztők most a tűz napon dolgoznak, de már készülnek a sátrak és az acélszerkezetek, hogy ne álljon le a munka esőben, sárban sem.

Lelkes, fiatal csapat irányítja a munkát, láthatóan örömmel végzik ezt a kívülről számára lenyűgöző feladatot. Erezhetően nekik is szívügyük, hogy a vezetékben mielőbb folyjon a víz.

Ferling József

Munkahelyi kánikula

Hát itt van a várva várt meleg. Igaz egy kissé hirtelen jött. Egyesek kételkedtek abban, hogy idén lesz-e igazi nyár, kánikulával. A hőmérőt nézve a kételkedőknek is elállt a szavuk, mert a napokban a hőmérséklet árnyékban is 30—35 fok között mozgott. A szabadságon lévőknek és a nyaralóknak áldás ez az időjárás, de vannak olyan munkahelyek, ahol az emberi szervezet erősen igénybe veszi a nagy hőség. Képriportunkban Kóródi Gábor különlegesen meleg munkahelyeket örökített meg.



Nem irigylésre méltó a kazánházakban dolgozók helyzete sem



Az üzemi konyhákban a hőmérséklet közvetlenül az üst mellett 50—60 fokot is elérhet



Komlón, a ruhagyárban a gőzprezsnél a felszálló gőzhőmérséklete a 70 fokot is meghaladja

keddtől keddig • keddtől keddig • keddtől keddig

NÉVNAPOK

AUGUSZTUS 6-TÓL 12-IG:

kedd	Berta
szerda	Ibolya
csütörtök	László
péntek	Emőd
szombat	Lőrinc
vasárnap	Zsuzsanna, Tiborc
hétfő	Klára

Országúti krónika

Július 29-től augusztus 5-ig három személyi sérüléses baleset történt Komló és a vonzáskörnyék közútjain.

Július 30-án 2 balesetnél is személygépköci és motorke-rékpár ütközött egymásnak. Magyarországon a személygépköci vezetője megtevesztő irányjel-zést alkalmazott, az őt előző motoros gyorsajtás miatt nem tudott reagálni a váratlan ese-ményre, így nekiütözött a sze-mélygépkocsinak, s könnyű sé-rülést szenvedett.

A kisvárosi elágazásnál azért borult fel a motorke-rékpár, mert az előzést végrehaj-tó gépköci nem tartott kellő ol-daltávolságot, s éterte a motor kormányát. Ennél a balesetnél súlyosan sérült a motoros.

Augusztus másodikán a szásvári úton gyorsajtás mi-att az útról kisodródva árokba borult egy személygépköci, szerencsére ennél a balesetnél csak egy személy sérült meg könnyebben.

Rendkívül sok volt az elmúlt héten az ittas vezető: hét sze-mély ellen kellett ilyen ok miatt eljárást indítani.

Elment a sztahanovista

Meghalt egy bányász. Hiába ment negyedszázada nyugdíjba, Kusz János bányász volt, és az is ma-radt. Negyven évet és két hónapot töltött föld alatti szolgálatban, mindig úgy dolgozott, hogy tudta: „... minden lapát szén valahol egy gyárban meg-indít egy kerekét.”

Pécsszabolcsi bányász-családból származott, ti-zenöt évesen lett csillés. Munkabírásával, szorgal-mával a kezdetektől kitűnt, nyolc esztendő múlva már frontmesterként tevékeny-kedett. 1944-ben egy om-lással rájlesztett a bánya, de sikerült kimenteni. Nem adta meg magát a szén-nek, ami ellen napi küz-delmeit vívta. És nemcsak a szénrel, de a szénért is csatázott. Ő indította el a mecseki szénbányások sztahanovista mozgalmát, versenyre hívta az első Kossuth-díjas bányászt, Varga Barnabást. Hogy miért? Így válaszolt erre: „Mert tudtam, hogy ne-künk szén, szén, na-gyon sok szén kell ad-nunk.”

Háromszor nyerte el egy-más után a szakma első kiváló címét, négy évtize-dek szolgálatát 17 minisz-teri és kormánykintetés-sel ismerték el.

Kusz Jánost, a Mecseki Szénbányák saját halott-jának tekintik. Temetése augusztus 6-án lesz a kom-lói temetőben.

Zivatar Komlón



Komlón, a múlt hét szerdáján nagy vihar volt. A dombokról lezúduló víz hadalékokkal lepte el Komló utcáit. Másnap reggel a Városgazdálkodási Üzem emberei három teherautóval, egész nap tisztították az utakat.

Gazdaság-, életszínvonalpolitika

A gazdaság- és életszín-vonalpolitika végrehajtásának első felvétes tapasztalatait tárgyalta meg az elmúlt héten az MSZMP Komló Városi Bizottsága. Az előző lapszámunk-ban tudósítottunk a pártvég-rehajtó bizottsági ülésről, amelyen szintén e témát vitat-ták meg. Az akkori megállapí-tások megegyeztek az utób-bin elhangzottakkal, ezért újabb részletezésbe nem bo-csájtozunk.

Csupán egyetlen dolgot em-lítünk: ezen a testületi ülésen is a felszólalások a tüze-lőanyagellátást vették célba ért-hetően, hisz ez sem mennyisé-ben nem elégíti ki az igénye-keket. A megoldást közösen igyekeznek megtalálni a Me-cseki Szénbányák és Komló politikai, állami szerveinek ve-zetői.

Közérdekből: záróra 22 órakor

168 aláírással érkezett hoz-zánk a minap egy panaszos levél. A sorok megfogalmazói azt sérelmezik, hogy 22 órakor bezár a komlói Fekete Gyé-mánt Étterem, s így a műszak-ból hazafelé nincs lehetőségük egy-két korsó sörre betérni. A levélről kéri az illetékeseket, hogy mielőbb intézkedjenek, s mielőbb állítsák vissza a régi, éjfélig tartó nyitvatartást.

Nos, el kell keserítenünk az éjszakai órákban sörre szom-jazotkat, mivel a jelenleg ér-vényben lévő nyitvatartást a megyei tanács rendelte el köz-érdekből. Kérdezhetik, miért? A válasz egyszerű: a vendégli

senki nyugalmával nem törődő vendéglő különösen a kert-helyiségben, nap mint nap a hangoskodásukkal zavarták a lakók pihenését. Ezért első-sorban ők fordultak teljesen jogosan panaszos levelükkel a Komló Városi Tanács illetékes osztályához — két hónappal ezelőtt. Erre reagálva, a tanács felszólította az üzlet vezetőjét, hogy korlátozzák a zeneszó-lógalatást. A felszólítás hatás-talan maradt, így május 31-i hatállyal elrendelték a 22 órai zárást. Az üzlet vezetője ezt megfellebbezte, de beadványát ezúttal már a megyei tanács július 4-i határozatában elutasít-totta.

A határozat a nyár végéig érvényes, a hét első hat nap-ján. Szombatra és vasárnapra az üzlet vezetője kérheti a zár-óra meghosszabbítását.

Levelükre az illetékesek tét-koztatása alapján csupán azt tudjuk válaszolni, hozzátéve, hogy talán önkök és az egység személyzete is tehetett volna ezért, hogy ez ne következzen be.

Felhívás!

A pécsi Állatkerbe viszi ki-rándulni az érdeklődő gyere-keket az Úttörő- és Ifjúsági Ház augusztus 8-án, csütörtökön 9 órakor. Előzetes jelentkezést 7-ig várnak, személyesen vagy te-lefonon, az úttörőházban, a részvételi díj — útiköltség 40 forint.

Videodiszkó

Videodiszkót rendez augusztus hónapban az Úttörő- és Ifjúsági Ház helyett a VMK, a Május 1. Művelődési Házban. A 10-én, szombaton 19—23 óráig tartó műsorokat Brechler Zoltán vezeti.

SZABAD IDŐBEN

Komló Városi Művelődési Központ

A májusi Árpád-kori temp-lomban Horváth Olivér tűz-zománc-kiállításra látható. Az ér-deklődőknek a templomot a szomszédos erdészházban lakó gondnok nyitja ki.

Az Úttörő- és Ifjúsági Ház-ban 8-án, csütörtökön a pécsi állatkerbe indít kirándulást az érdeklődő gyerekekkel délelőtt 9 órakor. Előzetes jelentkezést

7-ig várnak, az útiköltség és részvételi díj 40 forint.

A Május 1. Művelődési Ház fonotékája szerdán és csütör-tökön 16—19 óráig és szom-baton 9—12 óráig látogatható. 10-én, szombaton 19—23 óráig videodiszkóra kerül sor, vezető Brechler Zoltán.

A májusi klubkönyvtárban 12-én, hétfőn 15—17 óráig jät-zőház lesz gyerekeknek.

Mázasszvári Bányászklub

Az üzemi szakszervezeti kul-túrfelelősök részére tartanak tájékoztatást a bányásznap-i rendezvények előkészületeiről augusztus 6-án, kedden dél-előtt 10 órakor. Ugyancsak a bányásznapot megelőző szer-vezési feladatokkal foglalkozik majd a szomszédos bányász-települések tanácsi vezetőinek értekezlete, amelyet 7-én, szerdán délelőtt 9 órakor ren-deznek a Györe Községi Tanács épületében, a nyugdíjas szakszervezet fogadónapja szintén délelőtt 9 órakor kez-

dődik. A Bonyhádi Művelő-dési Központ és a Bányászklub vezetői tartanak megbeszélést a bányásznap-i rendezvények-ről 9-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor. Ugyancsak a bá-nyásznapról tanácskoznak az üzemi bizalmi és brigádveze-tők 9-én, pénteken reggel 7 órakor, délután 18-tól a mű-szakiak klubja rendez összejö-velet. 10-én, szombaton dél-előtt 10 órakor a gyermekek részére, 11-én, vasárnap 17 órára az üzemi dolgozóknak tartanak szabadfoglalkozást.

Mecseki Bányászati Múzeum

Mecseki Bányászati Múze-um: Pécs, Déryné u. 9. Tele-phon: 72-12-333/195. Nyitva: 9-től 17 óráig. (Szünnap: hét-fő). A kiállítás két nagyobb egységre bontható. Az egyik rész a Mecsek-hegység szén-bányászatának, a másik pedig ugyancsak e földterület érc-bányászatának ipari-technikai, munkástörténeti dokumentu-mok, tárgyi anyagok gazdag választékával várja a látoga-tókat.

Közetek világa című kiállít-tás: Pécs, Káptalan u. 3. Nyit-va: 10-től 17 óráig. (Szünnap: hétfő). A pécsi „múzeumutáb-on” lévő kiállítás a Mecsek és a környéke geológiájának, kőzetekinek gyűjteményét tár-ja a vendégek elé.

Mázasszvár, Kun Béla u. 59. Nyitva: 14.00—18.00 óráig. (Szünnap: szerda.) A kiállítás az E-Mecsek 175 éves szén-bányászatának, bányászhozománynak történeti emlékeit mutatja be.

MR Pécsi Stúdió

Ma 17 órakor, a hírek után Hofi Géza énekel, majd ri-portot hangzik el, Szines arcú há-zak címmel. Szerdán 17 óra 5 perckor a Hétközben című, ak-tuális, zenés magazin jelent-kezik. Csütörtökön 17 óra 5 perckor összeállítás nyugdíja-soknak. A pénteken, 17 órakor kezdődő zenés hétvége tartal-mából: hírek, egy dallam — több előadó, riport, Útközben Somogyban címmel, könnyűze-ne, jegyzet, tudósítások, prog-

ramjavaslatok. Szombaton 8 órától 10 óráig délelőtti in-formációs, szórakoztató maga-zak címmel. Szerdán 17 óra 5 perckor a Hétközben című, ak-tuális, zenés magazin jelent-kezik. Csütörtökön 17 óra 5 perckor összeállítás nyugdíja-soknak. A pénteken, 17 órakor kezdődő zenés hétvége tartal-mából: hírek, egy dallam — több előadó, riport, Útközben Somogyban címmel, könnyűze-ne, jegyzet, tudósítások, prog-

Egységes gázzállítási rendszer

Uzembe helyezték a Vilnius és Kalinyingrad közötti 350 kilométer hosszúságú vezeté-keket, amelynek segítségével most már a Szovjetunió leg-nyugatibb területi központjába is eljut a földgáz. Ez az új sza-kasz része az egységes gáz-szállítási rendszernek, melynek vezetőkei összességükben egyszerű is körültekér az Egyenlítő. Nyomvonalán ha-talmas kompresszor-állomások, a nagy ipari centrumok köze-lében kiépített föld alatti tar-tályok sorakoznak. Az egész rendszert egyetlen köz-pontból a diszpécser-szolgálat irányítja, és ez lehetővé teszi a fűtőanyag-ellátás operatív szabályozását.

A földgáz kitermelésében a Szovjetunió világszerte a múlt évben 587 milliárd köbméter földgázt hozott felszínre. Ami az évi növekményt illeti, zintén megelőz más országokat.

A földgáz — fontos tétel az ország fűtőanyag-energetikai mérlegében. A Szovjetunióban földgáz felhasználásával állít-ják elő az acél több mint 92 százaléka, a vas 93, a hen-gerelt áru 39, a cement 60 százaléka, a szinesfémek mint-egy egynegyedét, a mütárgya teljes mennyiségét. Több mint 200 millió ember, a Szovjet-unió lakosságának csaknem háromnegyede használja ház-tartási célokra a földgázt.

Új technika a bányákban

Az ukrainai Donyec-meden-cében a Szovjetunió legna-gyobb szénbányászati központ-jában elkészült egy elveiben új szénkitermelő gépkomplexum kísérleti példánya, melyet kü-lönösen a vékony szénrétegek kitermelésében lehet jól hasz-nosítani.

A gépet több bányában is kipróbálták, ahol a szén réteg-vastagsága mindössze 68 cen-timéter volt; a kísérletek kitű-nő eredménnyel jártak. Az új gépegyeséget nemcsak a front-fejlesztésből, hanem a vágatból is lehet irányítani. A fejtesen csak időszakiisan van szükség emberi jelenlétre, a gép kar-bantartásához.

mb HIRDETESEK

Egyházasközar, Tinádi u. 4. sz. alatt két családnak is megfe-lő, gazdálkodásra alkalmas, ker-tes családi ház haláleset miatt eladó. Érdeklődni: a helyszínen.

Kertvárosban, Pécsen 1,5 szobás OTP-lakás eladó 400 ezer forint kp-ért. Érdeklődni: 82-819.

Eladó egy hároms szekrény, automata mosógép (Minimat 65 Højdu) új állapotban, kerek, só-tét és megcsiszolatos, világos osztal, egy olajkályha, egy szimpla veranda-ablak két szörnnyel, 200 literes vashordó, Skoda Octavia-alkatrészek Kom-ló, Újtelep. Akácfa 20.

Komló, Kiss János u. 2. otlati családi ház eladó.

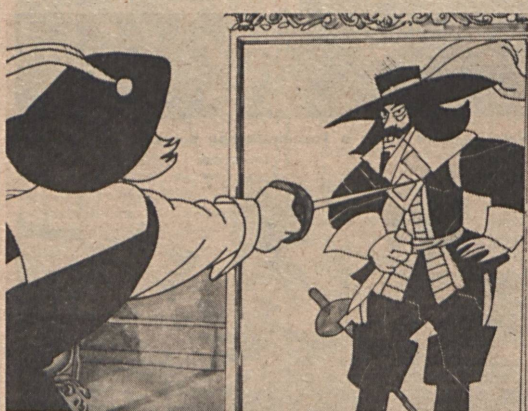
Kétszobás, kertes családi ház el-adó Komló, Rákóczi u. 14. Ér-deklődni: 82-372, Szabóné.

10/100-as, motoros Diamant kö-tőgép, ugyanitt országgép el-adó, Komló, Kiss János u. 2.

Garázsban tartott piros kis Polski hásegjűtalom könnyítéssel, részlete eladó. Pécs, Tolbuhin út 78.

A Steinmetz Miklós Szakközép-iskola takarító-házmeisteri munka-ért keres. Tanácsi összkömfort cserelakás szükségse! Jelentkez-ni lehet: a GAMESZ munkaügyi osztályán (Komló, Gorkij u. 1.).

Moziműsor



Eljen D'Artagnan! Szines, szinkronizált angol—olasz rajzfilm. Rendezte: John Halas.

A zenés film a Dumas-regény, a három dőlceg testőr és a gascogne-i D'Artagnan kalandos-romantikus történetének legújabb feldolgozása. Ma-dame Bonacieux ezúttal is tőrékeny és kedves, a Mylady szőtt és bosszú-állít, a három testőr és D'Artagnan pedig minden cselekedetben legyűlik a biboros gárdistáit, s az a bizonyos gyémántdísz is megérkezik az utolsó pillanaton.

Park-kertmozi (Pécs): 7-én: Pisz-kos munka. 8-tól 11-ig: A gonosz Lady. 12-től 13-ig: A legviharosabb Vutang. Előadások: 19 óra. Park (Pécs): 7-én: Ballada a ka-tonáról. 8-tól 11-ig: Eljen D'Ar-

hér Toll. 12-től 13-ig: Eljen D'Ar-tagnan! Előadások: 10, 12 óra.

Kossuth (Pécs, délután): 7-én: Akit a kutyák elé vetettek. Előadá-sok: 12, 14 óra. 8-tól 11-ig: Fehér Toll. Előadások: 2, 4 óra. 12-től 13-ig: Eljen D'Artagnan! Előadások: 2, 4 óra.

Kossuth (Pécs, este): 7-én: Pisz-kos munka. Előadások: 16, 18 óra. 8-tól 10-ig: Excalibur. Előadás: 6 óra. 11-től 12-ig: Szamurájok és banditák. Előadás: 6 óra. 13-én: Ház a sziklák alatt. Előadások: 6, 8 óra.

Fekete Gyémánt (Pécs): 8-tól 9-ig: Túl nagy rizikó. 10-től 11-ig: A korona elrablása... 12-től 13-ig: Katapult. Előadások: 6 óra.

Jászerecsét (Pécs): 8-tól 9-ig: A kapitány kalandjai. Előadás: 4 óra. 8-tól 9-ig: Klute. Előadások: 6 óra. 10-től 11-ig: A zsaru nem tögti. Elő-adás: 10-én: 4, 6 óra; 11-én: 4 óra. 11-én: Harmadik királyfi. Előadás: 2 óra. 12-től 13-ig: Esküzmű asszony fázik. Előadás: 4, 6 óra.

Zrinyi (Komló): 7-én: Pillangó-kisasszony visszatérése. 8-tól 13-ig: Piszkos munka. Előadások: 4, 6, 8 óra.

Május 1. (Komló): 10-től 11-ig: Aranyszkám. 12-től 13-ig: A nagy-venegyedik. Előadások: 15, 17 óra.

Hosszúhetény: 7-én: Hány az óra, Vekker úr? 10-től 11-ig: Flashdance. 12-én: Kémek a lakásban. 13-án: Szaffi. Előadások: hétköznap 7; va-sárnap 6 óra.

Mázasszvár: 9-től 10-ig: Szőke indián. 11-től 12-ig: Házibuli. Elő-adások: péntek, vasárnap, hétfő 9 óra; szombaton 6 óra.

Pécsvárad: 8-tól 9-ig: Esküzmű asszony fázik. 11-én: Katapult. 12-től 13-ig: Flashdance. Előadások: hétköznap 18; vasárnap 3, 5 óra.

Sáds: 8-tól 9-ig: Egy asszony víz-szenéz. 11-én: A szavanna fia. 12-től 13-ig: Scapin furlangjai. Elő-adások: hétköznap 18; vasárnap 16, 8 óra.

„Stopposok”

Védelembe veszem őket annak ellenére, hogy gyakorta rosszat is lehet róluk hallani. Ilyeneket, hogy kiégetik az ülést, felvágják a huzatot és még másokat. Nem vitatom, előfordult és a jövőben is előfordulhat.

Azonban néhány megtörtént esetből nem lehet és helytelen lenne általánosítani. Ilyenkor mindig arra gondolok, hogy a stoppolás nem a mai kor szüleménye. Megvolt ez évszázadokkal előbb és évszázadok óta, csak hogy akkor más néven nevezték. Gondoljunk csak vissza a mesterdiákokra, a vándorló vendéglényekre, akik heteken át rótták az utakat legációba menve vagy munkát keresve. Ilyenkor nem ők szólították meg a szekéren ülőt, hanem a szekéren lévő jószívű ember szólalt meg valahogy így:

– Dobja fel a pakkját, aztán kapaszkodjék ide mellém a bakra!

Dohányzacskóját majdnem minden esetben kínálta, de ha a butykosában még volt egy kis boroska, azt is szívesen nyújtotta. Ha pedig megéhezett a jószívű szekeres, elővette a tarisznyáját, kibontotta a kenyérről, kis szalonával is megkínálta útjátársát. Igaz, hogy annak idején éppen csak szemmel kellett tartani a kocsi előtt poroszkáló lovakat, tudták azok a járást annyira, hogy még a közebeeső kocsmá elött is megálltak.

De nem kellett kéni annak a piacra igyekvő asszonynak sem az öt utolérő szekeret, aki kerek fejrelő vékájában fején vitte a 10–15 km-ről is otthon összeszedett kis portékáját – tojást, tejfölt, túrót, gyümölcsöt –, hogy a piacon eladja.

Ilyenkor csak annyi hangzott el:

– Jaj, az Isten áldja meg! De jót tesz velem, hogy elvisz. Úgyis majdnem megszakadok a teher alatt!

Nemegyszer még szerénykedett is a cipelkedő:

– Nem, én nem ülök fell! Elmegyek én gyalog is, csak a vékámot vitesse el!

Napjainkban is a stoppolók egy része azért integet kitarótan az út szélén állva, mert nem dűskálódik anyagiakban. S ha a diák, szeretne minél előbb hazajutni csakugy, mint az el-távózársra menő kiskatona. De találkoztam én már országjáró középiskolásokkal, főiskolásokkal, egyetemistákkal, kik gyalog vették neki az útnak, hogy így lássanak, tanuljanak.

Magunk is így tettünk vagy ötven esztendeje. Voltunk ugyan nagyobb távolságra vattalattal is. Sok élményben volt részünk, de meg sem közelítette azt, amikor gyalog indulunk el s egy-egy utolérő szekeres barátságosan invitáló szavára kapaszkodunk fel a bakra, hogy megfáradt lábainkat pihentessük s úgy közelítsük meg egy-egy város mindinkább felénk közeledő tornyát és házeit.

Hiszek az emberekből, hiszek fiataljainkból. Még akkor is, ha stoppolnak, gépkocsikat kívánnak megállítani. Jobb szívűek voltak egykor a falusi szekeresek? Azt hiszem, igen. Mert még nem láttam, de nem is hallottam arról, hogy úton, annak is a szélén ballagó mellett, amikor az nem integetett, megállt volna valaki, mondván:

– Tegye be csomagját, ma-ga pedig üljön ide mellém vagy hátra. Néhány perc múlva ott leszünk, amely gyalog-alva – gyalogolni bármennyire is jó – óráig tartana.

P. Kiss József

Tizennyolc liter vért adott

Csokoládébőrű, fehér hajkoronájú, mosolygós asszony nyit aítót. Az első pillanatban naayon ismerősnek tűnik. S valóban. Beszélgetésünk során kiderült, eavszer már találkoztunk. Pontosan öt évvel ezelőtt: 1980 júliusában, akkor ment nyugdíjba a bányaigazgatósgórol.

Elovasom az akkor íródott anyasat. Életéről, munkájáról, saiat gyermekkoráról, a gyerekeiről, unokáiról, a sorsáról vall benne. Emlékszem, öt évvel ezelőtt hatalmas táll illatozó eperrel kínált vendéglátóm, most pedig saiat termésű málnaszörppel csillaáít-hatom a meleg okozta szomjúságo-mat.

– Ezt a színe-met a Donátusban kap-tam – válaszol dicsé-ro szá-vaimra, melyek a barna bő-rére vonatkoztak. – Oda já-rok ki minden nap: kora ta-vasztól késő őszig. Mit lehet ott állandóan csinálni? A sző-lő olyan, mint a háztartás, so-ha nincs benne megállás, min-dig akad tennivaló. Most pél-dául a tegnap leszedett záld-babot raktam el télire.

Öt éve nyugdíjas, de azt mondja Bajusz Istvánné, hogy még soha egyetlen napon sem unatkozott. A szőlo, a család ellátása mellett még ma is rendszeres véradó. A közel-múltban a bányaigazgatósgó-on megtartott véradónapon is ott volt, aztán az azt kö-vető ünnepségen átvehette a 45-szeres véradóért járó ki-tüntetést. Eddig összesen 18 liter vért adott! Onzetlen te-vékenységeért már megkapta a Kiváló Véradó bronz, ezüst, arany fokozatát.



P. D.

Útfelújítás



Komlón, a Kölségyvetési Üzem szakemberei a tél által okozott fagyáskárok kijávitásán dolgoznak. Képünkön a KBSK sportpálya vezető út mentén, a csapadék vízelvezető csatornákat újítják fel.

Kóródi Gábor felv.

Varsói gondok és örömök

Varsó a második világháború végén siralmas látványt nyújtott. A valaha másfél millió lakosú városban 170 000 ember élt leirhatatlan körülmények között, hiszen az utcákat 20 millió köbméternyi romhalom borította. A hét-évszázados várost a szó szoros értelmében újra meg kellett alapítani. A mai Varsó valamennyi lengyel együttes erőfeszítésének és szeretetének gyümölcse.

A város jelenleg 1 millió 650 ezer ember otthona. Népességét tekintve az európai fővárosok sorában a 11. helyen áll. Az ország lakosságának így is mindössze 6,5 százaléka él Varsóban, ahol az átlagos népsűrűség 3360 fő négyzetkilométerenként.

Szilézia mögött a főváros az ország legnagyobb ipari központja. A mintegy 320 ezer ember foglalkoztatató varsói üzemek állítják elő az ország ipari össztermékének 8,5 százalékát. Ennek több mint kétharmadát a villamosgépipari gyárak adják. A város fontosabb iparágai közé tartozik a gyógyszeripar, a nyomda-, az élelmiszer-, a ruházati és a vegyipar.

A nagyváros 13 felsőoktatási intézményében 67 ezer főiskolai és egyetemi hallgató tanul. A 200 ezer felsőfokú végzettséggel rendelkező varsói lakos közül sokakat foglalkoztatnak a tudományos kutatóintézetek, amelyekből számos található a lengyel fővárosban.

A legszembevetőbb változást a hetvenes évek hozták. Ebben az időszakban létesült a modern lakótelepek és épült ki a főváros két korszerű közlekedési útvonalra: a kelet-nyugati irányú Trasa Łazienkowska gyorsforgalmi sugárút és a 22 kilométer hosszú, észak-déli irányú Vjsztula-autópálya. Elkészült a Központi Pályaudvar, a Nyugati Autóbusz-pályaudvar, a Gyermekégségügyi Központ, a Forum és a Victoria szálloda. Újjáépült a királyi vár és az Ujazdowski kastély.

A nyolcvanas évek azonban már több gondot is hoztak. A demográfiai robbanás Varsóban is érezteti hatását. Több iskolára, óvodára, kórházi ágyra van szükség. Az új lakótelepek kevés az üzlet, nincs elég szolgáltatóház. A tömegközlekedés sűrűsödő gondjait majd csak a felépülő metró oldja meg. Erősen szennyezett a levegő, s ezen csak az eddigig hatásozabb környezetvédelmi intézkedésekkel segíthetnek.

A problémák ellenére azonban a varsóiak ragaszkodnak városukhoz. Az idősöb-bek azért, mert újjáépítésében kezük munkája is benne fekszik, a fiatalabbak meg azért, mert Varsó a lengyel szellemi és kulturális élet központja.

A városban egyébként jelenleg 22 színház, 2 operaház, operettszínház, 56 mozi és 50 múzeum működik.

Fűtőanyag, téglá a „majdnem semmiből”

– Igen, naponta valamivel kevesebb, mint ezer tonna szent állítunk elő a „majdnem semmiből” – ismételte meg az igazgató, és elnézett kérve a felberregő telefon után nyúlt.

A rövid szünetben elgondolkoztam. Évi 350 ezer tonna – egy közepes bánya teljesítménye. Igen csak komoly mennyiség.

– Ezt a mennyiséget intézetünk, a széndúsítás és a brikettelés kérdéseivel foglalkozó tudományos-kutató és tervező-intézet állítja elő – tért vissza a beszélgetéshez Georgij Zsvotnyuk. – Korábban ez a szemennység a kitermelt földréteggel összekeveredve a bányákban maradt.

Maga a probléma a közel-múltban vetődött fel élesen. A doneycki szénmedencében a viszonylag gyengébb horzórétegek ellenére is fokozatosan növekszik a kitermelés. Sok esetben mindössze 30–50 centiméter vastagságú rétegekből kell biztosítani a termelést. A jelenlegi széntartalomok még hosszú időre elegendőek, de ilyen körülmények között a munka igen bonyolult. Felmerül egy sor műszaki nehézség is, amelyeknek megoldása folyamatban van. Van azonban egy másik gond is. Minél vékonyabb horzórétegekben történik a fejtés, annál több értéktelen réteg is a felszínre kerül az értékes doneycki antracittal együtt. Jelenleg még nincs, és talán a közeljövőben sem lesz olyan gép, amely közvetlenül a bányában végeznél a szén és a felesleges kísérők szétválasztását.

– Így alakult ki az a helyzet, hogy a doneycki antracit hamutartalma ma már eléri a 35 százalékot – mondta az igazgató. – Negyven évvel ezelőtt ez az érték még 10 százalék körül mozgott. Ugyan-ezen időszakban azonban a fűtőanyaggal szembeni követelmények jelentősen szigorúbbakká váltak. Így például a kokszolásra kerülő szénkoncentráum hamutartalma nem haladhatja meg a 7 százalékot.

Ezt az értéket az intézet munkájának eredményeként ma már, biztosítani tudjuk. Több más tudományos intézet szakembereivel közösen kidolgoztuk – és folyamatosan korszerűsítjük – a flotációs technikát, azaz a szén- és a meddőréteg mesterségesen nehezített folyadékban történő úsztatásos elválasztását, azaz a dúsítást.

Nem térek ki a műszaki részletekre, elég ha egy adatot mondok. A Szverdlovszkban működő és az intézetünkben kifejlesztett technikai eszközökkel felszerelt dúsító évente megközelítőleg hétmillió tonna nyersanyagból állít elő kiváló minőségű koncentrátumot. Ilyen üzem ma még kevés van, jóval kevesebb, mint ahogy azt a bányászok szeretnék, de minél nagyobb szá-lékban kényserülünk a vékony szénrétegek kitermelésére, annál gyorsabb ütemben kell megoldani ezt a problémát is. Sőt, a dúsítást minden frakcióra – a darabosra és poralakra szénre egyaránt meg kell oldani.

Még egy számotad. Ukrajna összes dúsító üzeme (amelyeknek döntő többsége természetesen a Doneyck medencében működik) együttesen évente megközelítőleg mintegy 60 millió tonna különféle idegen anyagot választ el a széntől. Mi legyen ezzel a hatalmas mennyiséggel? A kérdés megoldására az Ukrán Tudományos Akadémia geográfusai vállalkoztak. Újlag alaposan áttanulmányozták a doneycki medence domborzatát, számba vették szinte minden nagyobb szakadékat, üreget, bemélyedést. Ide kerül a sokmillió tonna meddő talajréteg. Amikor egy-egy szakadék telelődik, akkor fekete földdel borítják. Néhány esztendő elteltevel senki sem gondolná, hogy a növényzet a kilométeres mélységekből a felszínre hozott talajon nő.

Ez a megoldás azonban Doneyckben sem kivitelezhető, hiszen sem a városban, sem a környéken nincs erre megfelelő hely. Az egyébként nem olcsó műveletet a nagy távolságokra történő szállítás tovább drágítaná.

Valamiféle megoldást találni kell. Lehet, hogy a meddő rétegeket újra vissza kell juttatni a kimerült vájatokba. Az idő majd megmutatja.

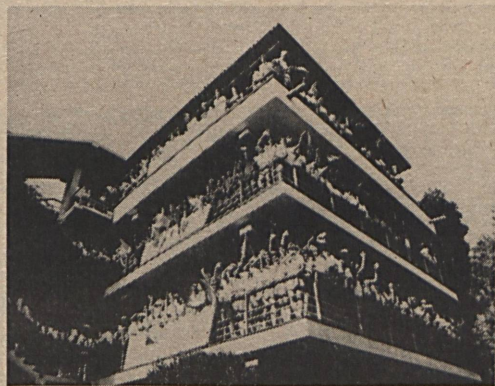
Érdekes módszer született a poralakú, úgynevezett „sovány” melléktermékek hasznosítására. Az építőiparral foglalkozó tudósok különféle építőanyagok – többek között téglá – gyártásához dolgoztak ki technológiát. A kísérleti szakasz követően hét esztendővel ezelőtt már évi hétezer tonna hulladéknyersanyag feldolgozására került sor. Egy évvel ezelőtt már 8000 tonnát dolgoztak fel és néhány év múlva talán már évi három–négy millió tonnáról beszélhetünk.

Mire költik a pénzt a szovjet szakszervezetek?

Az idén több mint 3,5 milliárd rubellel gazdálkodhatnak a szovjet szakszervezetek (az összeg közel 4 milliárd dollárnak felel meg). A keretet az alsóbb szervezetek széles körű bevonásával a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsa állapította meg.

Az alapvető bevételi forrás (a fenti összeg mintegy háromnegyede) a 135 millió szakszervezeti tag havi tagsági díja. A többi a szakszervezeti könyvtárak jövedelméből és azokból a beléptétdíjas rendezvények bevételeiből származik, amelyeket a szakszervezetek rendeznek a saját kulturális intézményeikben, illetve saját sportlétesítményeik területén.

– Minden száz rubelből körülbelül 85 rubel különféle szolgáltatások formájában visszakérül a szakszervezeti tagokhoz – mondja Vitalij Provotorov, a szakszervezetek központi tanácsának titkára. – Ezek az



összegek elsősorban a kultúra és a sport céljait szolgálják. Több mint 23 ezer szakszervezeti klub, kultúrpalota és kultúrház van az országban, amelyekben előadásokat, összejöveteleket, hivatásos művészek és amatőr fellépésével műsoros esteket rendezünk. Ezekben

a helyiségekben vannak a szabadegyetemek előadásai, a különféle esti tanfolyamok, közzgazdasági, jogi, esztétikai, művészettörténeti stb. foglalkozásai, és sokszor hívnak meg vendégszereplésre különféle amatőr művészyütteseket is. A szakszervezeteknek több

ezer sportpályájuk, sportcsarnokuk, tornatermük, uszodájuk stb. van és ezeknek a szolgáltatásait a szakszervezeti tagok és a gyermekek ingyen vehetik igénybe. A szakszervezetek finanszírozzák a jogsegélyszolgálatot, amely ingyen ad jogi tanácsokat. Szülés, betegség esetén segélyt adnak a tagoknak, továbbá akkor is, ha valakinek gyógykezelés céljából valamelyik üdülőhelyre kell utaznia és még sorolhatnám. A szakszervezeti segély és kedvezmény független a hasonló jellegű állami juttatástól. A szakszervezetek költségvetésének csak jelentéktelen része megy adminisztrációs, gazdasági vagy szervezési kiadásokra.

A szovjet szakszervezetek a saját eszközeiken kívül a társadalombiztosítási alappal is rendelkeznek. Ebből fizetik a nyugdíjakat, a táppénzt, a zűlési és gyermekgondozási segélyeket, ebből fedezik az ingyenes vagy kedvezményes beutalók költségeit.

A szakszervezetek pénzügyi tevékenységét teljes egészében a saját szerveik ellenőrzik.

Kézilabda IBV Baranyában Hat mérkőzés Komlón

Mint azt előző számunkban már hírül adtuk, Baranya megyében rendezik meg augusztus 7-től a fiú kézilabdázók Ifjúsági Barátsági Versenyét. A részt vevő nyolc csapatot két csoportba osztották. Az A-csoportban kapott helyet Bulgária, Lengyelország, az NDK és a Szovjetunió. A B-csoport beosztása: Csehszlovákia, Kuba, Magyarország és Románia.

A mérkőzéseket Pécsen, a

Városi Sportcsarnokban, Komlón, a Városi Sportcsarnokban és Szentlőrincen a III-as iskolában rendezik. Az alábbiakban közöljük a torna részletes programját.

Pécs, Városi Sportcsarnok: Augusztus 7-én, szerdán: 14.00: NDK—Bulgária, 15.30: Csehszlovákia—Kuba, 17.00: Szovjetunió—Lengyelország, 18.20: Unnepélyes megnyitó, 19.30: Magyarország—Románia. Augusztus 11-én, vasárnap: 10.00: „A” csoport IV.—

„B” csoport IV. 11.25: „A” csoport III.—„B” csoport III. 16.30: „A” csoport II.—„B” csoport II. 18.15: „A” csoport I.—„B” csoport I. 19.30: Unnepélyes eredményhirdetés.

Komló, Városi Sportcsarnok: augusztus 8-án, csütörtökön: 16.00: Lengyelország—NDK. 17.45: Kuba—Magyarország. Augusztus 9-én, pénteken: 16.00: Szovjetunió—NDK. 17.45: Magyarorszá—Csehszlovákia. Au-

gusztus 10-én, szombaton: 16.00: „A” csoport I.—„B” csoport II. 17.45: „A” csoport II.—„B” csoport I.

Szentlőrinc III-as Iskola: augusztus 8-án, csütörtökön: 16.00: Bulgária—Szovjetunió. 17.45: Románia—Csehszlovákia. Augusztus 9-én, pénteken: 16.00: Bulgária—Lengyelország. 17.45: Kuba—Románia. Augusztus 10-én, szombaton: 16.00: „A” csoport III.—„B” csoport IV. 17.45: „A” csoport IV.—„B” csoport III.

Kézilabda

Szombaton 7 csapat részvételével rendezték meg a hét végén az Olajbányász Kupa mérkőzésorozatát, melyen a KBSK NB I B-s együttese is részt vett. A csapatmérkőzések során először a Borsodi Bányász ellen léptek pályára a komlóiak, s kitűnő második félidőt produkálva 31-16 (13-10) arányú győzelmet arattak. A második mérkőzésen a Nagykiszai Olajbányászt verték biztosan 25-18 (12-11), majd a későbbi kupagyőztes Tatabányától 29-18 (15-9) arányú vereséget szenvedtek. Ezzel a teljesítménnyel a csoport 2. helyén végzett a Bányász, így a bronzéremért léphettek pályára a csehszlovák I. osztályú ötödik helyezette, a Carvina ellen. A kitűnő erőkből álló csehszlovákok 25-8 (15-6-ra) legyőzték csapatunkat, mely a három elsőosztályú együttes mögött a negyedik helyen végzett. A döntőben a Tatabánya 11 góllal verte Várpalota együttesét, így Tatabányára került az Olajbányász Kupa.

*

Hazai pályán lépett a pályára a női kézilabda NB I. B. listavezetője, a PMSC gárdája. Bár a csapatból hiányzott az IBV-n szereplő Dolmány és a részleges szalagszakadást szenvedett Szatnikné, a pécsi lányok mégis győzelmi reményekkel néztek a mérkőzés elé.

A találkozót az előzetes várakozásnak megfelelően alakult: a hazai együttes rögtön magához ragadta a kezdeményezést, s fokozatosan növelte az előnyt, már a félidőben 17-10-re vezetett. A második játékrészen tovább javult a PMSC védekezése, s időnként látványos támadójátékot produkálva szinte „padlóra küldték” a nyiregyháziakat.

JEGYZŐKÖNYV

PMSC—Nyiregyháza 35-17 (17-10), NB I. B. női mérkőzés Pécs, városi sportcsarnok, 300 néző. V.: Iház, Sas. PMSC: Puskásné — Mészáros (5), Kormendiné (9), Vad (3), Dézsi, Szabó (10), Csécs, Kovács (kapus), Geragely (4), Ancil (1), Nagy, Hutterer.

Labdarúgás

Ifjúsági labdarúgó-tornát rendez a héten a Pécsi MSC. Ennek keretében augusztus 8-án, csütörtökön 17 órai kezdettel Komlón is lesz egy mérkőzés, amelyen az osztrák Austriá Wien Baranya megye válogatottjával mérkőzik. A baranyai ifisták keretében öt komlói játékos (Kovács, Szatmári, Vajda, Román és Musitz) is helyet kapott.

Három mérkőzést játszott a labdarúgó NB. II. rajtjára készülve az elmúlt héten a Komlói Bányász. Kedden Dombóváron Katona (2) és Kresz góljaival 3-0-ra győzték le a területi bajnokság Dráva-csoportjának újoncát, a Dombóvári VMSE-t. Csütörtökön Magyarországon MNK-mérkőzést vívott a Komló. A megyei II. osztályban szereplő együttes lelkes játékkal a vártnál szorosabb eredményt ért el. 1-0-ás félidő után 4-0-ra nyert a Bányász, a gólokon Vukmann, Fekete, Vigh (11-esből) és Papp osztozott.

A két harmadik összecsapásra a kökönyösi pályán került sor szombaton délután. Csapatunk helyenként biztosított játékokat produkálva biztosan 4-0 (1-0) arányú győzelmet aratott a Jugoszláv II. ligás Polics ellen. Uhri, Kresz és Hohmann góljainak, a negyedik gólnál Varga beadását egy jugoszláv játékos látta a hálóba. Az e heti program szerint szerdán (aug. 7.) 17 órakor hazai pályán a PMSC lesz a Komló vendége.

m b SPORT

Hoz-e előrelépést az ősz?

Azaz illik kezdeni, ami a leglátványosabb. Nos, Komlón az idén ezt a jelzőt, a kézilabdát csak befolyásoló esemény érdemelte ki. A spotszarnok átadása. Az a tény, hogy teremben gyakorolhatnak és rendezhetik bajnoki mérkőzéseiket az NB I/B-s férfiak, felkeltlenül javította a körülményeket. De — s ezt rögtön az elején le kell szögezni — a mutatott teljesítményt nem.

A tavaszi szezon 14 mérkőzést hozott a Komlónak, s a csapat pontosan 50 százalékos mérleggel zárt. A hét hazai találkozóhoz hat győzelem, egy vereség, idegenben egyetlen fordított egy győzelem, hat vereség került a csapat neve mellé. Amikor megkezdődött, az 1985. évi bajnokság a szakosztályvezetés és a tavaly kivított 5. hely megtartását tűzte ki célul. Ettől is elmaradtak a fiúk, hiszen félidőben — bár a TFSE és a Szondi SE előrehozott mérkőzéseit kicisit kuszává teszik a táblázatot — a 7. helyen állnak.

Rendkívül kiegyensúlyozott mezőnyben kell helytállnia a kék-fehéreknek. A Hódiköt és a Dunaújváros kiemelkedik a mezőnyből, s tulajdonképpen már most elkönnyvelhető, hogy az év végén ők lépnek magasabb osztályba. Mögöttük azonban jó néhány olyan gárda szerepel, amelyek egymás elleni összecsapásainak a pillanatnyi forma dönt. S ez az a tényező, amiben 1985-ben sem tudott előrelépni a Komló. Mert bár igaz: a hazai találkozókra néhány izgalmas pillanat ellenére rendre biztosan nyertek, idegenben hiába voltak partiban még a hajrá kezdetén, amikor leginkább szükség lenne a fizikai, idegi frisseségre, helytállásra, rendre az ellenfél kerekedik felül.

Lassan megszokottá válik, hogy Komlón mindig csapatot építenek. Így volt ez három éve,

s azóta is szinte egyfolytában. Meghatározó embereket kell egyik napról a másikra beépíteni a már régebben egymás mellett játszókközé, s ez valóban nem egyszerű feladat. De el kellene egyszer jutni arra a szintre, hogy a bajnoki év végétől nem távozik el a kezűvő csapat 3-4 tagja, vagy van olyan cseresor, amely nemcsak számszerűségében teszi ki a létszámot.

Tulajdonképpen ez utóbbi — a megfelelő cseréjatekókos hiánya — jelentette a legtöbb gondot a Pataki—Medgyessy edzőparancsnok a tavaszon, akik nagyon jól látják a gyenge pontokat, s ígérik is néhány változást az ősz folyamataira. Igaz, ez azzal jár, hogy tovább kell folytatni a csapatépítést, de ezt most nagyobb elszántsággal teszik, hiszen fiatal, mégis jövévű, s Komlón letelepedni szándékozó játékosok megszerzéséről van szó. Közülük a TF-ből igazolt Mile Pál beállítás már az első fordulón pályára léphet, a többiek — nevekről egyelőre nem szívesen beszélnek — az augusztusi leszerelés után költözének a bányavárosba. További erősödést jelent, hogy a leszerelést követő lesz Székelyhidi Zoltán is, aki fél évet volt katona a Szondián. Ezekkel a változásokkal szeretnék elérni, hogy jövőre már egy kialakult csapattal vághassanak neki az újabb bajnoki évek. Addig azonban még hátravan 12 bajnoki forduló.

S nem telt esemény nélkül a nyár eddigi része sem. Hiszen a tavaszi szezon végétől következett az NDK-beli vendégvándorlás, majd július 13. óta napi két edzéssel készülnek. Közben jól szerepeltek a 3. hely — a Balaton Kupán a hét végén pedig Szolnokon, az Olajbányász Kupán léptek pályára.

Jelenleg betegség miatt nem edz a csapattal a tavasszal Komlóra került Kertész Lajos,

aki emellett fegyelmi előtt áll. Az egyesület fegyelmi bizottsága dönt a fegyelmetlen játékos ügyében.

A bajnokság augusztus 7-én folytatódik a Komló számára. Ekkor a városi sportcsarnokban 16 órakor, a Tapolcai Bauxitbányász lesz ellenfél, amelyben pályára lép a nyáron kiadott egykori komlói Ersek János is. 10-én, szombaton lesz a következő bajnoki a feljutásra pályázó Dunaújváros otthonában. A további augusztusi program: 21-én egy holland első osztályú gárda vendég szerepel Komlón 18 órakor, s ugyanebben az időpontban játszanak pénteken az NDK-beli Hallei Dinamo ellen. 25-én, vasárnap Bályban következik bajnoki mérkőzés, majd 28-án Tatán, a helyi Rákócziával játszanak az MNK-ért.

—gg—

A KBSK NB I/B-s férfi kézilabdázóinak őszi bajnoki menetrendje:

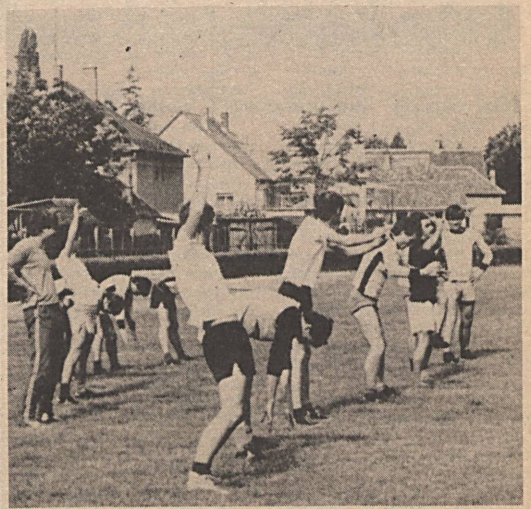
Augusztus 7. 16.00: Komló—Bauxitbányász. Aug. 10. 17.00: Dunaújváros—Komló. Aug. 25. 17.00: Bály—Komló. Aug. 31. 10.00: Komló—Fát. Szeptember 7. 10.30: Komló—Ujkigyás. Szept. 13. 11.00: Borsodi Bányász—Komló. Szeptember 21. 10.30: Komló—Hódiköt. Szept. 27. 15.30: Bp. Spartacus—Komló. Október 5. 10.30: Komló—Solyári PEMU. Okt. 12. 15.00: Ceglédi Közép—Komló. Okt. 19. 15.00: Komló—Csepeli Papír. Október 26. 15.00: Szondi SE—Komló.

NB I. B. FÉRFIAK

1. Hódiköt	11	1	2	338-295	23
2. Kohász	11	2	391-335	22	
3. S. PEMU	8	1	4	279-261	16
4. Bp. Spartacus	8	6	366-360	16	
5. Fóti Tsz.	7	1	6	337-322	15
6. Bauxit	7	1	5	335-324	15
7. K. Bányász	7	—	7	341-329	15
8. Szondi SE.	7	10	383-396	14	
9. TFSE	6	1	10	415-427	13
10. C. Közép	7	1	6	328-363	13
11. B. MEDOSZ	5	1	8	349-353	11
12. Ujkigyás	5	1	9	378-393	11
13. Gt. Papír	5	—	8	298-310	10
14. B. Bányász	2	—	12	330-400	4



Mázasszászvári terv:



Bemelegítő gyakorlatot végeznek a keret tagjai az edzés előtt Takács Ferenc felv.

Becsülettel helytállni

Amikor a mázasszászvári labdarúgók a szezon végén a jól végzett szereplés tudatában pihenőre tértek, senki sem gondolta, hogy az 1985/86. évi bajnoki felkészülés során egyetlen labdarúgót sikerül igazolnia.

Sajnos így történt és miután a kivülről szurkoló azt gondolhatja, hogy a sportkör vezetői nem akartak frissíteni, szükség, hogy az átgazolással kapcsolatosan egy-két gondolat erejéig kitérjék.

A labdarúgó-szakosztály illetékesi tárgyalást folytattak Matorical (Sellye). A feleség válasza: Nem. (Nagy nyereség lett volna).

Kaposvári Rákóczi: Balázs és Bocz. Bocz átgazolt Mázasszászvárra, Balázs a hitegetés kívül csak annyit tett, hogy leigazolt máshová.

KBSK: Barka és Martin volt a kizemelt. Barka a tárgyalás napján még aláírt Dombóvárra a VMSE-hez, Martin szintén hitegette a sportvezetést és az utóbbi aláírt a Dombóvárhoz.

Bály: Pintér távozni akart, nem Mázasszászvárra jött, Sportvezetőre írt alá. (Legalábbis ezt közölte.)

Dombóvár: Fokivalt tárgyaltak, sajnos az üzem lehetősége nem tették lehetővé az átgazolást, ha egyáltalán a Dombóvári VMSE kiadta volna.

Miután volt alkalmam a kulisszák mögé bepillantani, őszintén meg kell állapítanom, hogy azokat az igényeket, amelyekkel a területi labdarúgók felléptek, Mázasszászváron kiélegetni nem tudták és nem is tudják soha.

Ez pedig meghatározó kell, hogy legyen a jövőt illetően.

Mindent meg kell tenni, hogy azt az egy-két tehetséges fiatal, akik itt vannak, megtartsák, jó labdarúgóvá neveljék, mégha ez sokszor göröngyös utat is jelent.

És ezek után a felkészülésről: Továbbra is Róth Antal a csapat edzője, annyi változás történt, hogy mellette a pályaedző Kollár Sándor lett, aki az edzői tanfolyam második évét végzi, és, aki szakmailag rendkívül sokat fejlődhet Róth Antal mellett.

Július 8-án kezdte meg a felnőtt csapat a felkészülést, úgy, hogy többen hiányoztak, mert a szabadságukat a családdal erre az időre ütemezték be.

Akik az edzésen részt vettek, kellő komolysággal látták a munkánkat, akik később kapcsolódottak be, bizony az első napokban nagyon fáradtak voltak.

Majdnem egy heti edzés után már a Szekszárdi Dózsa ellen játszott a csapat edző-

mérkőzést. Voltak biztató jelek a csapat játékában. Ezt követően napközis rendszerben 10 napot töltött együtt a csapat, természetesen alaposan megdolgoztatta őket Róth Antal.

Az edzőmérkőzések a csapatkeresés, kialakítás jegyében zajlottak le, az edző választ kerestett és talán kapott is egy-két poszt betöltésével kapcsolatosan.

Öröm is érte a csapatot, mert Pesti István bejelentette, hogy továbbra is Mázasszászváron akar játszani. (Augusztus 15-én szerel le a honvédségtől).

Pál és Pesti kapuskó személye garancia arra, hogy nem lesz probléma a háló őrzőkel. (Bálint augusztusban bevonul katonának). Az edzőmérkőzések eredményei nem meghatározóak. Ha csak az eredményeket tekintjük, éppenséggel optimista is lehetne a szakvezetés. (Szekszárdi Dózsa 2-3, Dombóvári Vasas 3-2, 4-1, Pécsvárad—MNK 3-1).

A nagy melegben nem lehetett különösebb produkciót várni, annál is inkább, mivel az alos edzések rendkívül igénybe vették a játékosokat. Ettől függetlenül kijelentem azok a hibák, amelyeket ki kell küszöbölni, ha a középmezőnyben gond nélkül akar helytállni a csapat.

Felesleges területvédekezés, fegyelmetlen emberfogás, felesleges duma, a helyzetek megfelelő kihasználása, hogy csak a legjelentősebbeket említsem.

Az átgazolásokkal kapcsolatos mende-mondák egyik-másik itt levő játékos is aktívá tettek (igények jelentkezése), remélhető, hogy az egységes fellépés ezekkel az aktivitásokkal szemben megtette és teszi a hatását és a morális egyensúly helyreáll.

Felkeltőn foglalkozni kell azzal a ténnyel is, hogy a sorolást illetően — a sportvezetés bizonyos szubjektív látott és lát. Immáron évek óta az első két mérkőzést — egy év kivételével — a mázasszászvári csapatnak idegenben kell lejátszania. Ez semmi körülmények között nem szolgál jó célt, a Dráva-csoport területi versenybizottságának sokkal objektívabbnak kellene lennie.

És, hogy mit kívánunk a szurkolók, a szakvezetés, a sportvezetés és a bázisvezetés.

Becsülettel álljanak helyt a területi bajnokságban a labdarúgók, annál is inkább, mivel hallhatták és tapasztalhatták, hogy senki a helyieken kívül nem támogatta a szakvezetés erősítési elképzeléseit. Ez adja a csapatnak erőt a sikeres helytálláshoz.

Ditrői István

Vásárcsarnokká alakítják át a régi kenyérgyárat

Jó ütemben halad az egykori komlói kenyérgyár vásárcsarnokká történő átalakítása. A munkákat a Sásdi Építőipari KTSZ dolgozói végzik, tartva a tervezett határidőt.

A 47 méter hosszú, 32 méter széles alapterületű csarnokban 16 különféle profilú bolt és az árusok standjai kapnak helyet. Igaz, ma még mind az épületben, mindpedig körülötte nagy a felfordulás, az azonban már ebben az állapotában is látszik, hogy a jelenleginél összehasonlíthatatlanul kellemesebb körülmények között bonyolítható az árusítás és a vásárlás.

A tervek szerint a vásárcsarnokot szeptember végén adják át, s ezzel egyidőben szűnik meg a jelenlegi piac a hozzátartozó árusító pavilonokkal együtt.

Felvételi előkészítő

Pécsett ez idén nem indul tagozat a két éves, érettségizettek akadémiai első évfolyamán. A jelentkezettek a Komlón induló évfolyamon kezdik meg tanulmányaikat. A felvételi vizsgára előkészítő tanfolyam 1985. augusztus 21., 22., 26., 27., 29. és szeptember 2-án lesz Komló Bányászati I. oktatótermében. A tanfolyam kezdési időpontja: 15.00 óra. A fizika és matematika tárgykörben tartandó felkészítés az érettségi anyagára épül és a későbbi tananyaghoz nyújt segítséget. A felvételi vizsgára 1985. szeptember 4-én, szerdán 14.00 órakor a felkészítés helyén kerül sor.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

MECSEKI BÁNYÁSZ



Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságának hetilapja

XXIII. évfolyam, 33. szám

Ara: 2,30 Ft

1985. augusztus 13., kedd

A rossz telepviszonyok miatt a vártnál gyengébb a teljesítmény A Webster minden vonatkozásban megfelelt a várakozásnak a Pécs Bányászban

A sikeres zobáki premiert követően az elmúlt év végén Pécs Bányászban állították munkába az új, korszerű vágatható berendezést a Webstert. A gép feladata az MVD-fejlesztés 250 méter hosszú légvágatának a kihajtása volt a IV. szintű 3-as telepben. Bár az üzem műszaki vezetői számoltak azzal, hogy nehéz körülményekkel kell megbírkóznunk ezen a területen, a vágat kihajtása során azonban a vártnál is sokkal több probléma akadályozta az eredményes munkát. Előfordult, hogy 50–60 méter hosszban, tiszta meddőt kellett átharantolniuk a Bába Gyula vezetésével dolgozó brigád tagjainak. Emiatt először 15 százalékos dőléssel lefelé kellett hajtani a vágatot, majd később felfelé kellett hasonló helyzetben dolgozni, hogy a tervezett csapósvágot elérhessék. Jelentősen lassította az előrehaladást, hogy intenzív vízszivárgás indult meg a vágattal párhuzamosan már korábban leművelt felső telepből. Ez a vízfolyás az egész vágatot végig kísérte. Gondot jelentett még a berendezés folyamatos kiszolgálása, mivel ezen a szakaszon még két fejtést lát-

Gondot jelentett a berendezés folyamatosan kiszolgálása

tak el. Év elején az MVD gépi egység átszerelése miatt kényszerültek „pihenőre” csaknem másfél hónapon át. A vágathajtás utolsó szakaszában lassította a szállítást, hogy a brigád egyszerre öt kaporóval dolgozott.

Az előkészítő körletnél elmondták, hogy a Bába-csapatnál a személyi feltételek sem alakultak a legkedvezőbben, mivel a brigádtagok egy része nem rendelkezik megfelelő szakmai gyakorlattal. Emiatt folyamatosan nem tudták biztosítani a berendezések szakszerű kezelését. Gondot jelentett a megfelelő gépészeti el látottság is, vagyis szinte mindig hiányzott a gépészeti szerelő.

Bár a berendezés nem tudta hozni a várt teljesítményt, mégis jól vizsgázott, — állapította meg Lajtai Béla, az

előkészítő körlet vezetője. Elmondta, hogy véleménye szerint, amennyiben a gép működéséhez az optimális feltételeket biztosítani tudják, az a mostaninál többszörös teljesítményre is képes. A gép nagy előnye, hogy a jövésztesnél és a rakodásnál csaknem teljesen helyettesíti a megerőltető fizikai munkát. A megadott paraméterek szerint minden vonatkozásban megfelelt a várakozásnak, csupán a nagyon kemény kőzetben kellett segíteni robbantással az előrehaladást.

A Webster kiserelését az elmúlt napokban kezdték meg a Pécs Bányászban. A következő hónapban egy másik üzemnél, minden bizonnyal a mostaninál kedvezőbb körülmények között állítják ismét munkába.

V. J.

A jól szervezett, lelkiismeretes munka eredménye



Az ötéves tervfeladat teljesítése alkalmából rendezett röpgyűlésen Balás László, a vállalat vezérigazgató-helyettese méltatja az üzem kollektívájának kiemelkedő munkáját

Teljesítette ötéves tervét a Külfejtési Üzem és a Nagymányoki Brikettüzem

Rendhagyó ünnepi röpgyűlésre került sor augusztus 7-én a Mecseki Szénbányák Külfejtési Üzeménél, amelyen a meghívottak között részt vett Balás László vezérigazgató-helyettes, Zentai József, a vállalati pártbizottság titkár-helyettese és dr. Schwarcz József gazdasági vezérigazgató-helyettes, valamint a vállalati szakszervezeti bizottság és a KISZ-bizottság képviselői. A termelőegység ugyanis ezen a napon délelőtti műszak végére teljesítette az öt évre meghatározott 2 millió 37 ezer tonnás szakmai tervét, de eredményben is kiemelkedő produktát az üzem kollektívája, hiszen a 415 forint (önköltséggel szemben 667 forint) alakult az árbevétel tonnáként. Így a tervezett 433 millió forint eredményt 100 millióval túllépték. Négy és fél esztendő alatt mindezt összesen, mintegy 9 millió m³ meddőt mozgattak meg, fűrészt 1132 km² teljesítést. Ezzel teljesítményterületet 5,2 tonna/műszak szemben 5,76 tonna/műszakot ért el. A létszám a csaknem fél évtized alatt jelentősen nem változott. Még 1981. január elején 344 fizikai dolgozóval végezték a munkát, ma 351-el.

A felolvasóban megtartott röpgyűlésen Balás László a vállalat vezérigazgató-helyettese méltatta ezt a páratlan teljesítményt, amellyel a Külfejtési Üzem büszkédkedhet. Elmondta, hogy a siker elsősorban a nagyon jó csapatmunka, körültekintő szervezés gyümölcse. Külön kiemelte, hogy a csaknem fél évtized alatt az Andrasek István vezetésével dolgozó Zalka Máté szállító és a Müller Lajos vezetésével dolgozó Kun Béla kotrórs brigád döntő részét vállalt a sikerből. A gépkocsivezetők közül legjobb egyéni teljesítmény Tóth József, a legeredményesebben dolgozó szállító csapat tagjai Király Ernő, Dvorcsák József és Győri Ferenc. A kotrórsok közül Bíró Árpád, Baski Sándor és Cseh József csapata dolgozott a legjobban. Kiemelkedő munkájuk jutalmaként két dolgozó kormányköténytelésben, 14-en miniszteri, 95-en Kiváló Dolgozó kitüntetésben, 27-en vezérigazgatói dicséretben, 13-an a Szakma Ifjú Mestere kitüntetésben, 29-en pedig üzemvezetői dicséretben részesültek. Az ünnepségen 45-en kaptak pénzjutalmat.

Új, számítógévezérlésű forgácsológó a MOM-ban

Megnövekedett a piaci igény a termékeik iránt

Az újságíró számára is felüldözést jelent, ha egy olyan ipari egységbe téved, ahol nem tömik tele a fejt panasszal, ahol nem az objektív nehézségekre, no meg a „tavalyi hóra” hivatkoznak a termeláradások ürügyén, hanem eredményekről, előrelépésről, stabil munkaerőről, perspektiváról számolnak be. Szerencsére akad ilyen is, például a MOM Komlói Gyárában.

Tévedés ne essék, az ő állukba sem hullott az eredmény, s még a gondok sem kerültek el őket. Csak hogy ezeken úrrá tudtak lenni. A termékeik iránt egyre növekvő kereslet megköveteli tőlük, hogy ne ragadjanak le egy adott szinten, a feladatokhoz igazodóan használják ki a termelőeszközöket, éljenek a fejlődés igényével...

A kiindulópont a MOM-ban a fékkargyártás iránti megnövekedett piaci igény. Ennek teljesítése érdekében 14 százalékos termelésnövekedést tűztek ki célul, még akkor is, ha tisztában voltak azzal, hogy az első hónapokban akadnak majd nehézségeik. Az alapanyagellátás rapszodikussága ugyan jelentős többleteladatokat jelentett a műszaki és fizikai dolgozóknak egyaránt, mégis teljesítették a féléves programjukat. A csoportosítással olyan ter-



A MOM Komlói Gyárában öt korszerű, számítógévezérlésű eszterga segíti a precíz termelő munkát

Beck Péter felv.

mékek gyártását helyezték előtérbe — függetlenül a korábbi ütemezéstől — amelyekhez vagy részben, vagy teljes egészében biztosított volt a hőtér. Előfordult a kényszerhelyzet miatt, hogy bizonyos áru-félésekből a keresetnél ke-

vesebbet tudtak előállítani, ugyanakkor akadt olyan, amiből csak a IV. negyedévtől szólt a megrendelés, mégis legyártották. Persze mindez papírra vetve túl leegyszerűsítettnek tűnhet, a gyakorlatban viszont nem kis megterhelést

okozott a dolgozóknak. De a MOM szerencsésnek mondható, mert a gyökeret eresztett munkáskollektívájuk napról napra bizonyítja szakmai felkészültségét, a gyárhoz való kötődését. A 94 millió forintos megtermelt árbevételük nemcsak a mennyiségi feladatok teljesítését takarja. Az utóbbi fél évben további egy százalékkal csökkentették a selejtarányt, s ha már belekezdünk, sorolhatjuk az egyéb lényeztető eredményeket is: augusztus elejéig három új számítógévezérlésű esztergát állítottak a termelés szolgálatába, amelyek kezeléséhez megfelelő kvalifikációjú dolgozókat kaptak ki. Ugyanezen korszerű forgácsológó gépek szakszerű karbantartása, javítása érdekében létrehozott egy mikroelektronikus csoportot. Erősítették az érdekeltségi rendszert, javították a munkakörülményeket, és ha kis lépések taktikájával is, de elérték a nehéz fizikai munka enyhítésében. Figyelemre méltó eredmény a fluktuáció minimálisra csökkentése, amelyben az egyik meghatározó a dolgozó anyagi elismerése. Az idén a MOM-ban átlagosan 10 százalékkal emelkednek a keresetek.

Ezeknek együttesen köszönhető, hogy a kollektíva körében jó a hangulat, közös a terhek vállalása, hétköznap, s ha kell hétvégén is. Tisztában vannak azzal, hogy a visszalévő öt hónap sem lesz könnyebb az eddigiekénél, ám lendületet és önbizalmat jelentenek mindenki számára az előző hónapokban elért eredmények, s a perspektíva, amely felfelé ívelő utat mutat a jövőbe.

Csupán egy röpké felőrára szünetelt a monoton zaj, pihenetek meg a dolgozók és a gépek. A naptár augusztus 9-ét, az óra fél 12-t mutatott, amikor feljegyezhetők, hogy a Nagymányoki Brikettüzem kollektívája 144 nappal a határidő előtt teljesítette VI. ötéves tervét, ami egyenlő 1 millió 270 ezer tonna jó minőségű fűtőanyag legyártásával. Mit is jegyezhetnénk meg előljáróban, mint azt, hogy nagyszerű, példás eredmény ez, a napról napra igényesebbé, egységesebbé váló kollektívától.

A mindenféle csinadrattú mellőző munkagyűlésen Balás László vezérigazgató-helyettes elismeréssel méltatta a dolgozók egységes cselekvőkészségét, amelynek eredményeként az öt esztendő alatt dinamikus fejlődést ért el, és csaknem megduplázódott a termelés. Persze közölszem ez az egyetlen mutatószám, ami példázza a brikettüzemiek nehéz, de sikeres tevékenységét. Első helyre kívánkozik a teljesítménynövekedés: 2,77 tonna/műszakra 3,4-re javították, ami az adott technika mellett nagyon figyelemre méltó. A nyolcvanasok alatt 170-nel emelkedett az üzem létszáma. Ennek oka a kétharmadról, háromharmados termelésre való áttérés, majd a korszerű munkarend bevezetése. Ez utóbbi — 1983. január 1. — mérföldkőnek számít az üzem életében, csakúgy, mint a fél ével

utána történt elválás Északi-bányától. És mégsem volt töregetés, hullámvölgy, egyenletesen teljesítették, sőt túlteljesítették terveiket. Tegyük hozzá nem gondtalanul, fejtejtés nélkül. Egyáltalán nem mellekes, hogy e határ menti — mármint Tolna és Baranya határára — üzemnek mennyit nyújtott a presztízse, a vonzereje, mily becsben tartják országwide. Tanúsítja ezt többek között, hogy náluk nincs létszámihiány, alacsony a fluktuáció. Am ez érthető, mert az imént felsoroltakon kívül van még egy dolog, amihez nem kell kommentár: a fizikai dolgozók éves jövedelme 1981-ben 57 000 forint, az idén pedig megközelíti a 80 ezret.

Ugyancsak a presztízstüket növeli, hogy volt, és van az üzemnek perspektívája. Jelezték ezt a beruházások, a technológiai korszerűsítések, de jelzik a jelen és a jövő is. A „cél táblán” évi 500 000 tonna brikettgyártás szerepel. Biztosított tehát a dolgozók munkalehetősége, jövője, a fejlődésében egyesek úton haladó, biztos megélhetést nyújtó üzemben.

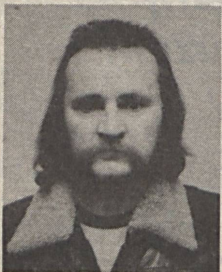
Számukra már lezárult a VI. ötéves terv. Am ez a munkatempóban változást nem jelent. Csupán arra a felőrára engedték az üzemszünetet, mert jól tudják, hogy minden szem briketre nagy szüksége van az országnak.

Kiválóak

BÉTA-AKNARÓL



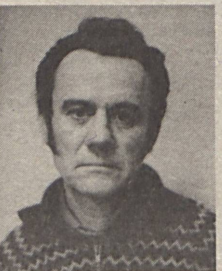
Varga János körletvezető-helyettes. 1963 óta tevékenykedik Bétán. Segédvájárként kezdett, a munka mellett végzett tanulmányait. Vájár, majd aknász lett és végül a mostani beosztás teendőivel bízták meg. Munkáját elismerve kétszer részesítették üzemvezetői, és egy alkalommal vezérigazgatói dicséretben. Rendszeres véradó, bronz fokozatos.



Komlódi József vájár. 1975-től tagja Béta-bánya kollektívájának. Eredeti szakmája géplakatos, a jobb kereset reményében a nehéz föld alatti munkát vállalta. Tagja a Deák Péter vezette elővájó szocialista brigádnak, amely eddig már tízszor érte el az aranykorosú jelvényt. 1977-től állandó bányaműtő.



Mágori József vájár. A 12-es számú, Walke Miklós vezette szocialista brigád tagja. 1968-ban bányalakatosként kezdte pályafutását. Munka után tanult és sikeresen vizsgázott a vájár szakmából. Tevékenységét elismerve kétszer részesítették Kiváló Dolgozó kitüntetésben.



Czene András szakvezető vájár. 1957-től tagja a bányászok nagy családjának. Először csillós volt, majd elvégezte a vájáriskolát. Tagja Walke Miklós többszörösen aranykorosú szocialista brigádjának. Társadalmi munkában az üzemi szakszervezeti bizottság tagja. Kétszeres Kiváló Dolgozó.

Fotó: Kóródi Gábor

Vájárvetélkedők a bányüzemekben

Vájárvetélkedőt rendezett a Kossuth-aknai KISZ-vezetőség. A 62 versenyző négy kategóriában (fejtési kezdő és haladó, illetve elővájási kezdő és haladó) mérte össze tudását. Különösen a verseny gyakorlati részében jeleskedtek a résztvevők, ugyanis 160-170 százalékat értek el általában, és 612 csille szenei szállították ki. Az első helyezettek — Magyar György, Gyurcsik János, Tóth Ernő, Zlowszki János, Bagoly Imre, Balogh Mihály (elővájásiak), Majoros Attila, Gyémánt János, Malomgéczi Ferenc és Braun István (fejtésiek) — jogosultságot nyertek a vállalati vájárvetélkedőn való részvételre.

Schmidt Zoltán felvétele a verseny előtti eligazítást örökítette meg.

*

Kossuth-akna után Komló Bányüzem két aknáján, Bétán és Zobákon is megtartották a vájárvetélkedőt. Mindkét termelő egységben a résztvevők lelkesedése, jó felkészültsége jellemezte az eredményesen zárult vetélkedőt.

Bétán 26-an, Zobákon 76-an mérték össze tudásukat. S nemcsak a képességek, felkészültség felmérése volt fontos a versenyzők számára, mivel igyekeztek minél több szemet felszínre küldeni. Így az előbbi aknáknál 400, az utóbbin pedig 700 tonna szemet termeltek, ami önmagában sem megvetendő.

A fiatalok mind az elméleti,



mind pedig a gyakorlati „vizsga” során bizonyították, hogy nemcsak beneveztek, de készülnék is a versenyre, ami jó teljesítményeket és szoros eredményt hozott. A fejtésben és az elővájásban egyaránt nehéz feladatokkal bírtak meg a versenyzők, szerencsére bojesetmentesen.

A versenyes jöllehet helyezettjei vannak, ám hogy mindenki nyert, az kétségtelen. Bétán az első helyezettek: Szibele Jenő, Hüse Sándor (fejtésben), Tóth Péter, Horváth József (elővájásban).

Zobákon Abonyi Tóth János, Orosz Bertalan, Jakus István, Gábori Márton, Gerencsér János, Horváth Ferenc (fejtésiek), valamint Imre József, Fülöp Árpád, Pap István, Imre Zoltán, Erdei István, Fábrián György végeztek az élen.



A Fazekas Antal vezette bétai nyugati 12-es telepén. 14-es csapat a 8. szint 2. Beck Péter felv.

Termelés

Első a Kűlfejtés

Az augusztusi széntermelés sem úgy indult a Mecseki Szénbányánál, mint ahogyan a vállalat vezetői várták. A nyári szabadságok miatt jelentősen lecsökkent a fejtés mellett egyéb geológiai és műszaki tényezők is akadályozták az eredményesebb munkát. A Komló Bányüzemnél néhány tervezett tűzvédelmi intézkedést kellett végrehajtani a fejtésben, ami nem tette lehetővé az eredményesebb termelést. A Pécs Bányüzemnél még mindig gondok vannak az MVD-fejtéssel, bár a tervek szerint ezen a héten mintegy 15 méterrel lerövidítik a fejtést, s így megvan a remény arra, hogy a következő napokban ismét a tervezett ütemben dolgozzon a berendezés. Végül a gólytelepben ugyan javultak a teljesítések, a korábbi lemaradásból még semmit nem sikerült ledolgozni. A vállalati termelés augusztus 1-10-ig 86,9 százalékra alakult, az 8822 tonna lemaradást jelent.

Az üzemek sorrendje az alábbiak szerint alakult:

1. Kűlfejtés	106,2%	+ 752 t
2. Eszaki Bű.	99,5%	- 18 t
3. Vasas	86,9%	- 1183 t
4. Komló Bű.	81,7%	- 5800 t
1. Béta	86,3%	- 957 t
2. Kossuth	82,3%	- 2568 t
3. Zobák	77,6%	- 2275 t
5. Pécsi Bű.	74,2%	- 2639 t
Tanbánya	110,5%	+ 66 t
Brikettü.	105,4%	+ 525 t

A fajlagos árbevétel 1105,2 forint — tonnánként a tervezett 1153,70 forinttal szemben. A kitermelt szén átlagos hőértéke 11 644 kJ/kg, az 496 kJ/kg-mal kevesebb a tervezetté.

A szakszervezeti választások programja

A bizalmi csoportok beszámolóit után a Mecseki Szénbányánál is megkezdődnek a bizalmiak, főbizalmiak, illetve a szakszervezeti tisztségviselők megválasztása. Legkorábban a Kűlfejtési Üzemnél kerül sor a mozgalom, illetve a szervezett dolgozók számára nagyon fontos eseményre. A bizalmiakat már augusztus 13. és 22. között, a főbizalmiakat augusztus 27-én, az üzemi szakszervezeti bizottságot szeptember 24. és 26-án választják meg. Komló Bányüzemben aknánként kerül sor az eseményre.

Bizalmiak választása: Kossuth-akna: szeptember 2-9-ig, Zobák-akna: szeptember 2-12, Béta-akna: szeptember 3-6., Pécs Bányüzem: szeptember 2-12-ig, Vasas Bányüzem: szeptember 2-13-ig, Eszaki Bányüzem: szeptember 9-19-ig, Villamos Üzem: szeptember 3-13-ig, Gépkocsi Üzem: szeptember 3-18-ig, Nagymányoki Brikett Üzem: szeptember 11-13-ig, Szénelőkészítő Üzem: szeptember 2-18-ig, Építési Üzem: szeptember 17-20-ig, Karbantartó Üzem: szeptember 3-tól 12-ig, Központi Gépüzem: szeptember 3-13-ig, Anyagellátó Üzem: szeptember 9-11-ig, Igazgatóság: augusztus 26-29, szeptember 3-5-ig, Kutatási Központ: szeptember 4-13-ig, Síkondai Szanatórium: szeptember 10-én, 17-én és 19-én, Bányaműszaki Felügyelőség: szeptember 5., Vájáriskola: szeptember 10., 11-én.

Főbizalmiak választása: Kossuth-akna: szeptember 10-12-ig, Zobák-akna: szeptember 16., Béta-akna: szeptember 10., Pécs Bányüzem: szeptember 16-19-ig, Vasas Bányüzem: szeptember 6., 9., 10., 12., 17-én, Eszaki Bányüzem: szeptember 23-24-én, Villamos Üzem: szeptember 17-19-én, Gépkocsi Üzem: szeptember 19-20., Szénelőkészítő Üzem: szeptember 10., 16., 17., 19., 20., 23., Építési Üzem: szeptember 20., Igazgatóság: szeptember 10., Vájáriskola: szeptember 19.

Üzemi szb-k kétszakaszos választása: Kossuth-akna: szeptember 16-17., Zobák-akna: szeptember 30., október 1., Béta-akna: szeptember 23., 25., Pécs Bányüzem: szeptember 24., 25., Vasas Bányüzem: október 7., 8., Eszaki Bányüzem: szeptember 30., október 1., Villamos Üzem: október 8., 9., Gépkocsi Üzem: október 2., 3., Nagymányoki Brikett Üzem: szeptember 25., 26., Szénelőkészítő Üzem: október 2., 3., Építési Üzem: október 3., 4., Karbantartó Üzem: október 7., 8., Központi Gépüzem: október 1., 2., Anyagellátó Üzem: szeptember 30., október 1., Igazgatóság: október 1., 2., Kutatási Központ: szeptember 25., Síkondai Szanatórium: október 10., Bányaműszaki Felügyelőség: október 5., Vájáriskola: október 2.

Megkérdeztük:

Miért gyengült a Bányász étterem szolgáltatása?

A Mecseki Szénbányák igazgatóságának dolgozói részéről több észrevétel érkezett szerkesztőségünkhöz a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat által üzemeltetett Bányász étterem szolgáltatásaival kapcsolatban. A bejelentők sérelmezték, hogy az utóbbi hetekben romlott a levelek minősége, az izék nem felelnek meg az ételke jellegetek — gyakran hígak, tartalmatlanok. Ugyanakkor sérelmezték, amiért csökkentek a hűsételadagok. Szóvá tették azt is, hogy az asztalon a víz- és a fűszerellátás nem folyamatos — 13 óra után rendszerint üresek az ivókancsok. Nem értik miért nincs megfelelő választási lehetőség. Az egyes mennyiségét ugyanis a lefőzendő mennyiséget a konyha vezetői előre meghatározzák, ezért előfordul, hogy fél 1-kor már nincs mód a választásra.

Az étterem helyettes vezetője Bércsők Irbolya elmondta, hogy naponta csaknem 500 adag levest főznek és minden esetben biztosítják az ételkehez szükséges nyersanyagot: zöldséget, fűszereket, ezért a levelek minőségére vonatkozóan Égető Jánosné főszakácsnál kaptunk választ: — Legnagyobb gondunk, hogy kevés a létszám, meg esetenként nem tudjuk beletenni azt a mennyiséget az alapanyagokból, amennyit szeretnénk. Persze az is lehet, hogy talán gyakrabban főzünk olyan leveleket, amelyek jellegükben közel állnak egymáshoz. A jövőben igyekszünk ezen változtatni... —

Az egyéb észrevételekre Bércsők Irbolya adott magyarázatot.

— A hűsételadagok csökkentésére érkezett észrevételekre elmondhatom, hogy mindenkor a meghatározott norma szerint, súlyra mérjük. Ennél változás nem lehet. Legfeljebb a köreteknel fordulhat elő eltérés, mert az adagolást nem mindig ugyanaz a személy végzi. Az asztalok elállítására, a vízre és az izesítőkre a jövőben jobban odafigyelünk.

MECSEKI BANYASZ
 Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságának hetilapja

Felolós szerkesztő
VIZHANYÓ IMRE
 Szerkesztőség:
 7629 Pécs, Komját A. u. 5.
 (Mecseki Szénbányák Központja) és
 7300 Komló, Lenin tér 1.
 (pártbizottság áhítate, földszint)
 Telefon: 11-337 (Pécs),
 82-503 (Komló)

Üzemi: 13-40, 13-41 (Pécs), 73-83 (Komló)
 Kiadja:
 a Baranya megyei
 Lnkkiadó Vállalat
 7601 Pécs, Hunyadi út 11.
 Felolós kiadó:
BRÁUN KÁROLY

Készült Saphir 96-os
 ofszes rotációs gépen
 a Pécsi Szikra Nyomdában.
 Felolós vezető:
FARKAS GÁBOR igazgató

Terjesztő a Magyar Posta
 Elfizethető:
 a Mecseki Szénbányák üzemében,
 Komló, az üzemi munkautyú
 csoportoknál és a városi tanácsban.
 Pédányonkénti eladási ára:
3,30 Ft

ISSN 0134-0956
 Evi előfizetési díj: 120, — Ft
 Index: 25 917

Milyen az ideális főbizalmi?

A Szakszervezetek Országos Tanácsa, a Bányajpari Dolgozók Szakszervezetének központi vezetőségi határozata alapján szeptember 1-10-ig 15. között alapszervezeti tisztségviselő választásokat kell tartani. A határozatnak megfelelően Vasas Bányüzem szakszervezeti bizottsága az elmúlt héten készítette és fogadta el intézkedési tervét. Közéleg tehát a beszámolás, a választás.

Dombi János húsz éve végzettséggel jellemezhető szakszervezeti megbízottak. Úgy érzi megbízhat benne, ezért kéri újabb és újabb feladatokat elvégzésére. Azt mondja: különösen fontosnak tartja, hogy az újonnan idekerülő fiatalokkal foglalkozzon, hiszen sokan közülük nem hogy a bányát nem ismerik, de közönségesen sem dolgoztak soha. Tíz évvel ezelőtt választották meg az akkori Ormos-brigád szakszervezeti bizalmijává, 1982 óta pedig főbizalmi-ként tevékenykedik.

— Ez a megbízottak szélesebb körű, hiszen 16 bizalmi csoporttal, 320 emberrel foglalkozom, de „jogosítvány” szempontjából kevesebb, mint az előző, mert nincs közvetlen beleszólási lehetőségem például a bérezésbe, jutalmazásba.

Az elért eredmények közül melyiket tartja a legfontosabbnak?

— Azt, hogy sikerült egy aktív bizalmi csoportot összehozni. Az előzetes elbeszélések alapján arra lehet számítani: a következő ciklusban is megmarad a többségük.

A következő években mit tartana a legfontosabb megoldandó feladatnak?

— A munkahelyi légkör és a szociális létesítmények színvonalának javítását, mert nálunk sajnos módon meglehetősen elégedetlenek az emberek. Így a problémákat szervezéssel, odafigyeléssel, gazdasági vezető segítségével meg lehet oldani. Nem nagy

dolgokra gondolok, csak olyanokra, amelyek minden napos bosszúságot okoznak az embereknek: hogy a por, vagy a sár miatt alig lehet megközelíteni az aknát; hogy egyáltalán nem mindig, mennyit kell gyalogolni és hol állnak meg a buszok, vagy hogy a műszak után nem okoz örömet emeleketet gyalogolni a munkaruha kicseréléséért. Az lenne az ideális, ha az illetékesek megértenék, minden embernek a saját baja a legfőbb, legégetőbb, ezért a legpróbb problémával is külön foglalkozni kell.

— Milyennek tartja az ideális szakszervezeti bizalmi?

— Példamutatónak a munkájában, a magatartásában, a magánéletben egyaránt. És persze emellett nagyon fontos, hogy ki merjen és ki tudjon állni az emberek jogos érdekeiért, kívánságaiért, követeléseikért.

— pálli —

MUNKÁSHÉTKÖZNAPOK



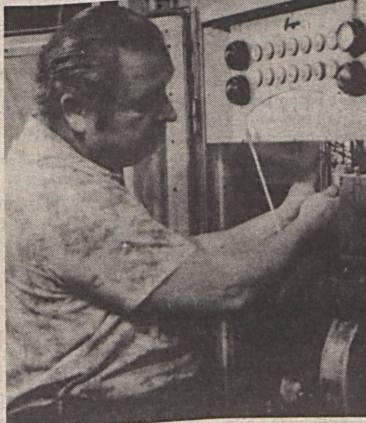
Nagy Józsefné 1967-ben ment dolgozni a Tanbányához. Takarítóként kezdte, majd a tisztí fűdőben folytatta tevékenységét. Társadalmi munkája példamutató, a Vöröskeresztnél aktív. Munkatársai bizalmát kiérdemelve szakszervezeti bizalmivá választották. Az üzem vezetője munkája elismeréseként vezérigazgatói dicséretben és a nemzetközi nőnap alkalmából szovjetunióbeli jutalomútra javasolták.

Fazekas Imre gépkocsivezető. A Tanbánya munkáskollektívájához 16 éve tartozik. Feladatát mindenkor pontosan, megbízhatóan végzi, és az anyagbeszerzés terén is kifogástalanul megállja a helyét. Az eltelt időszak alatt balcsentmentesen vezette gépkocsiját, ezért anyagi és erkölcsi elismerésben részesült. 1983-ban Kiváló Dolgozó kitüntetését kapott.



Hartung Zoltán forgácsoló. 1973-tól a Tanbányánál végzi feladatát. Jelenleg az esztorgályosok csoportvezetője. Munkahelyén a vezetői a szorgalmas, lelkiismeretes munkájáért 1980-ban Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesítették. Társadalmi munkáját szakszervezeti bizalmi-ként végzi. Képnükön egy gépparkat készítésén munkálkodik.

Arnold Fülöp szállítógépez, még a Komló Szénbányánál kezdte pályafutását. 1955-ben, az akkori munkája elismeréseként sztahanovista oklevélben részesült. 1965-től a Mecseki Tanbányánál dolgozik, továbbra is mint szállítógépez. Feladatát jól látja el, nagy körültekintéssel és balesetmentesen. Birto-kosa a Bányász Szolgálati Érdem-érem ezüst fokozatának.



Schnell Dezsőné a lámpakamra vezetője. Elektrotechnikusként került a Tanbányához 1974-ben. Szorgalmáért, emberi magatartásáért több alkalommal részesült anyagi és erkölcsi elismerésben. Társadalmi munkája is kifogástalan, a vöröskereszt alapszervezet titkári teendőit látja el. Tagja az üzemi szakszervezeti számvizsgáló bizottságnak.

Fotó: Kóródi Gábor

A II. versenyszakasg győztese

A jól szervezett munka meghozta az eredményt

Mostanában kevés szőntermelő közösség dicsekedhet azzal, hogy maradéktalanul sikerült megfelelni a kapott feladatnak. A vállalati munkaverseny II. szakaszának az értékeléséből is kitűnt, hogy inkább csak a Kőlfajtési és az Eszaki Bányászati brigádjai értek el jó eredményt a II. negyed-évbén. A mélyművelésű munkahelyi közösségek között a Horváth János vezetésével dolgozó mázaszászvári 3-as számú termelőbrigád termelt a legeredményesebben.

A 15 fős közösség 1967-ben alakult, azóta számtalan arany és ezüst fokozatot ért el, kiváló szinten azonban még nem sikerült teljesíteni a feladatot. A brigád gerincét ma is azok a törzstagok alkotják, akik csaknem két évtizeddel ezelőtt indították el a brigádot a mozgalomban. Ez a 40 év átlagéletkoron is meglátszik. A brigádközösségi tevékenységet jelentős mértékben meghatározó a termeléscentrikusság, a teljesítmény-növelés érdekében tett erőfeszítések.

Igaz ezeknek az erőfeszítéseknek megvolt az eredménye, mert a Horváth csoport 45 ezer tonna éves tervéből az első félévbén 20 200-at ért el, a többletvállalást is jelentősen túlteljesítve. Ezenletes munkájuk eredményeként tudtak maradéktalanul megfelelni a II. negyedévi versenyfeltételeknek. Arra, hogy mivel sikerült ezt az egyenletes és



Kiszállás után a Horváth brigád tagjai megbeszélnek a legfontosabb tennivalókat. A kép bal oldalán még „civilben” a délutános műszak tagjai.

jó eredményt elérni, a brigádtagok körében kerestem a választ.

Talán egy kicsit megkönnyítette a helyzetünket, hogy komplex brigádként mi magunk véggezzük el a fejtes előkészítését jelentő munkát, így többek között az előkészítést és a gurító kihajtását is. Olyan bányászok vannak a brigádban, akik szinte valamennyi bányaművelet elvégzésére alkalmasak.

Milyen munkahelyi körülményekkel kellett megbirkóznunk a feladat teljesítése során?

Meglehetősen zavart területen dolgozunk az V. és a VI. szint között, februárban meg tűz is hátráltatott bennünket. Igyekeztünk úgy szervezni a munkát, hogy minden esetben a rátermettség és a fizikai felkészültség szerint osszuk el egymás között a feladatot.

Az év elején nem ment

minden simán — szól közbe Mihola Ottó csapatvezető vőjár. — Tekintettel arra, hogy a brigád sokféle munkát végez, van aki a fejtesben, van aki az előkészítésben, van éppen kiszolgálóként dolgozó — eltérő díjazással. Persze ez feszültséget okozott a brigád tagjai között. Az aki a homlokra lett beosztva sokkal többet keresett, mint aki az elővájásban dolgozott, pedig lehet, hogy az utóbbinak keményebben meg kellett dolgozni a pénzéért. — Aztán ha valahol rá kellett tenni egy-egy lapáttal, gyakran lehetett hallani a megjegyzést, „Csindlja az, aki többet keres.” — Szerencsére hamar felismerték az üzemnél, hogy ez tarthatatlan, s így most brigádbérezés van, mi osztjuk el egymás között a munkát. Azóta az anyagellátás és a kiszolgálás is gördülékenyebb.

Mennyiben könnyíti a munkájukat a technika? Kérdésemre a brigádvezető válaszol.

A szőnt meg a meddő elszállításra jól megoldott, legfeljebb olyan helyeken kell alkalmazni ma is a kézi hajtású csillát, ahova a kaparót már nem tudjuk beépíteni. A jóvestést Airbraker segíti.

Meddig dolgoznak a mostani munkahelyen, s milyen eredményre számíthatnak az év második felében?

Az eddigi ismereteim szerint ebben a telepbén bőven van annyi szőnt, hogy év végéig folyamatosan tudjunk termelni. Júliusban is szépen teljesítettünk. Volt olyan műszak, hogy felszínre küldtük az egész napi kvantumot. Ugy véljük, ha nem jön közbe váratlan akadály, a jelenlegi termelési ütem mellett mind mennyiségben, mind minőségben teljesíteni tudjuk az ideai feladatot. V. J.

Emelkedtek a szakmunkástanulók ösztöndíjai

1974-ben szabályozták a szakmunkástanulók ösztöndíjait, azóta számos fórum — így pl. a KISZ X. kongresszusán és a különböző diákszabványtervező konferenciákon — kérték az ösztöndíjrendszernek a tanulói teljesítményekhez jobb alkalmazását.

Az új ösztöndíjrendszer a jó munkát, például szorgalmat, igyekezetet kívánja honorálni, ennek megtétele a tanulókat legjobban ismerő szakoktató, osztályfőnök, a diákok közössége, a diákok szakszervezetei és KISZ-szervei végzik. A válatat is bekapcsolódik a megítélésbe. A tisztességes emberi magatartás, szorgalom és felelősséggel vállalt tanulmányok esetén maga is ajánlja a magasabb fokozatokat — elvonja azonban a rendszeresen hanyag, vállalt feladatait nem teljesítő tanulók juttatását.

Az új ösztöndíjrendszer egyeztet az eddig elkülönített középipiskolai és az 1985-ben induló műszaki középipiskolák ösztöndíjait, lévén ezek az iskolák is alapvetően szakmunkásképzési céluak (éretttségizett szakmunkás) és technikus ágazatok. A műszaki középipiskolások a III. évtől kapnak ösztöndíjat, mert — mint erről már írtunk — ez időtől lépnek a választott szak gyakorlati munkájába (pl. a mechanikai ágazat bányagépez tagozatosai).

Az ösztöndíjrendszer átrendezése nem egyszerűen pénzügyi feladat, hanem személyre szóló, az iskola, a tanulói társadalmi szervezetek együttes munkája eredménye, melynek megalkotásában a tanulói demokrácia, felelősség megszemenében érvényesülhet.

Hiba hibát követett

Miért nem működik a PERARD?

A Mecseki Szőntbányánál manapság minden fórumon elhangzik, hogy a termelés stabilizálásának egyetlen járható útja a gépesítés. Ez cáfolni, amikor a munkaerő rohamosan apad, s utánpótlás sincs, barmadarság lenne. Csak hogy a gépesítés útjai sem kitaposottak, és az eddigi tapasztalatok alapján minimális kivétellel zsákutcában végződnek. Felelőleges lenne ismételtetni az elmúlt évek kudarcainak sorozatát, a csődöt mondott nagygépek kísérleteket, amikor van élő, aktuális példa arra, hogy a mecseki bányák gépesítése mennyi bukattóval jár.

Más berendezésekhez hasonlóan, nagy reményekkel várták a PERARD-vághajtó gépsor megérkezését. A Zobákra tervezett berendezésben a prospektusok és a személyes benyomások alapján a vághajtások, feltárási ütemességek kivitelezőjét vélték. A kedvező vélemények után a PERARD bekerült a légy mőszak-fejlesztési programba, s ugyanakkor megkötötték a szerződés az angol gyártó céggel.

Az epizódokat kihagyva, folytaszuk ott, hogy ez év februárjában megkezdődött a gépbeszerése, amely március 18-án fejeződött be. Alig két hét múlva megállapították a berendezés üzemképtelenségét, amelyet a kaparót meghajtó hidraulikus motor teljesítmény-elégtelensége okozott. Mit volt, mit tenni, telexeztek az ugyancsak angol Wulfox cégnek — a gépsor szénszállító

részét ők gyártották — amely elismerte a tervezési hibát. Gyors intézkedést, s a hiba mielőbbi korrigálását vállalták. A tervező gárda április 30-án útja a gépesítés. Ez cáfolni, amikor a munkaerő rohamosan apad, s utánpótlás sincs, barmadarság lenne. Csak hogy a gépesítés útjai sem kitaposottak, és az eddigi tapasztalatok alapján minimális kivétellel zsákutcában végződnek. Felelőleges lenne ismételtetni az elmúlt évek kudarcainak sorozatát, a csődöt mondott nagygépek kísérleteket, amikor van élő, aktuális példa arra, hogy a mecseki bányák gépesítése mennyi bukattóval jár.

Más berendezésekhez hasonlóan, nagy reményekkel várták a PERARD-vághajtó gépsor megérkezését. A Zobákra tervezett berendezésben a prospektusok és a személyes benyomások alapján a vághajtások, feltárási ütemességek kivitelezőjét vélték. A kedvező vélemények után a PERARD bekerült a légy mőszak-fejlesztési programba, s ugyanakkor megkötötték a szerződés az angol gyártó céggel.

Újabb ígért hangzott el, miközben egy másik hiba is előbukkant. Nevezetesen, az ugyancsak angol Wulfox cégnek — a gépsor szénszállító

vara lépett fel, amit sikerült rövid időn belül kijavítani.

Tehát hiba hibát, kísérlet kísérletet követett és követ, de a berendezés továbbra sem képes az eredetileg tervezett teljesítmény mutatókat produkálni. Csúpnán annyit, mint amit hagyományos vághajtással is el lehet érni.

Van tehát egy 30 millió, korszerű, új berendezés a Mecseki Szőntbányának, de egyelőre — hangsúlyozzuk: egyelőre — csak arra jó, hogy kísérletezzenek, nem pedig, hogy vághajtó hajtsonak vele. De a remény megvan arra, hogy talán egy-két hónap múlva ez is bekövetkezik. A szőntbányák szakemberei, úgy tűnik, nem hiába kérték az angol céget, hogy az elképzeltük szerinti kaparót gyártás le, ők bíztak szakmai tapasztalataikban, az eddig bevált kísérletekben — nem hitték el, hogy a Mecsekben nem mindennapiak a bányai körülmények. De nem menthetők fel ezért a helyi szakemberek sem, hisz ők ismerhelés igazán a bányát, tehát nekik kellett volna kiállniuk az érvelésük mellett.

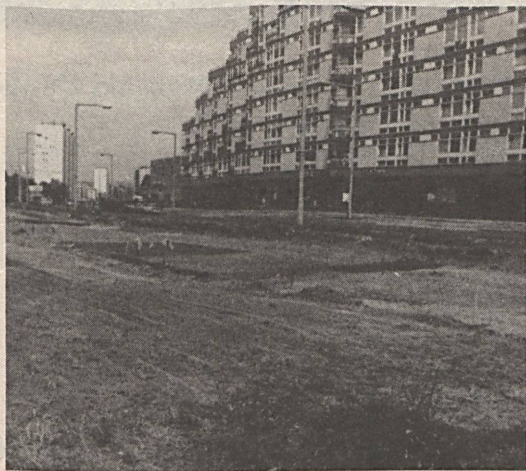
Ez a nagyberendezés és a kísérlet is igazolja, hogy csak rendkívül alapos, aprólékos és körültekintő tervezői munka, hozzáértő és nem elhamarkodott piackutatás után szabad a Mecseke gépet telepíteni — még akkor is, ha az külföldön már megannyiszor jól vizsgázott.

Vincze Viktor

Pavilonosor épül Komlón

A komlói szolgáltatások bővítését szolgálja majd az a pavilonosor, amelynek alapozása folyamatban van. A tervek szerint a Kossuth Lajos utcában, a piramis házzal szemben 11 pavilont állítanak fel a kiskereskedők. Ezek profilját a tanács illetékes szervei igyekeztek úgy kiválasztani, hogy valóban a vásárlók igényeit szolgálják. Az elképzelés szerint helyet kap divat, bazár, gyermekruházat, festék, virág, sport-játék, ajándék, illatszer, bőrdíszmű, használati-cikk-bolt, valamint falatozó és borozó.

Kóródi Gábor felvétele a kezdeti munkákat örökítette meg.



Az ember jobbik éneje

„Nem azért gyűltünk össze, hogy a békéért könyörögjünk, hanem azért, hogy rákényszerítsük a békét azokra is, akik háborúban reménykednek...”
(F. Joliot-Curie, 1949)

Arra ugyan már nem emlékszem, hogy az általános iskola melyik osztályában tanultuk a magas és mély hangrendű magánhangzókat, de azt soha nem felejttem el, hogy a tanulózt könnyítő példamondatok egyike a „tenyérnyi zöld fű”, másika pedig a „Nagy háború” volt. A világpolitika eseményeit figyelve riadtan veszem észre, hogy mind gyakrabban jutnak eszembe ezek a példamondatok, melyeket akkoriban kórusban kántáltunk a nyelvtanórák előtt a folyosón, mint ha lenne egymáshoz valami közük... tenyérnyi zöld fű... nagy háború... tenyérnyi zöld... és így tovább?



Nekik épül a jövő. Dr. Horváth Mihály kis pacienseivel beszélget
Kóródi Gábor felv.

sokat, s alapvető céljaiban a mi mozgalmunk sem különbözik attól. Ami sajátos, az tudományos ismereteink alapján a fegyverkezési költségek más célú, értelmes felhasználását sürgető javaslataink megfogalmazása. Különböző felmérések igazolják, hogy az a 800 milliárd dollár, melyet a világon évente fegyverkezésre költenek, ennek egy része is már milyen sokat jelentene például a sivatagi területek termővé alakításában, a tenger vízvízé alakításában, a járványok vagy az éhínség felszámolásában... Bizonyos számítások szerint a földön naponta 40 ezer gyermek hal éhen... Rettenetes adat!

— Vannak, akik úgy tartják, hogy az anyagi jólétben élők nem foglalkoznak mások nehézségeivel, nem törődnek az emberiség nagy problémáival.

Képesek vagyunk

— Évről évre nő a béke-demonstráció résztvevőinek száma, s a mi mozgalmunk is csatlakozik ehhez a ténykedéshez. Az orvosok egy része valóban megengedhetné magának, hogy csak sütkérezzen a jólétben, de az ember jobbik éneje, a dolgok ismerete és a lelkiismeret mégis tettekre sarkallja őket.

— Néha előfordul, hogy pacifizmussal, esetleg politika-

mentes békevéggel vádolják az ilyen mozgalmakat. Tulajdonképpen mit tehetünk, mit tehetnek Önök a békéért?

— Azon el lehet filozofálni, hogy békeharc vagy békéért folytatott harc a helyes kifejezés, de itt olyan nagy dolgokról van szó, hogy ha kell, akkor a pacifizmus vádját is vállalni kell. Meggyőződésem, hogy felhívásainkkal képesek vagyunk hatni még az úgynevezett nagypolitikára is. Az emberek békevéggát nem hagyhatják figyelmen kívül a politika irányítói sem. A meglevő értékeket meg kell menteni! Az már egy másik motívum, hogy egy néhol sajnos elképzelt „korlátozott atomháború” esetén tehetetlenné válnánk mi orvosok is... A következmények beldhatatlanok lennének az esetleges túlélőkre nézve...

Tudományos alapon

— Hisz Ön abban, hogy enyhülni fog ez a kiélezett politikai szembenállás?

— Józan ésszel gondolkodva mást elképzelni sem lehet. Mint azt már Kádár János elvtárs is többször megfogalmazta, a békes egymás mellett élésnek nincs az emberiség számára elfogadható alternatívája. Háziasszonyok, tudósok, lelkészek ugyanúgy, mint ahogy mindenki, mi orvosok is hangszólyozott véleményünkkel sokat tehetünk azért, hogy megoldódjon a legalapvetőbb probléma, a kölcsönös bizalmatlanság, az élet védelme...

Egy, a neutronfegyver ellen tiltakozó hollandiai nagygülről írta Seta az elnökkel című könyvében Polgár Dénes a következőket: „A megjelent tévterek ugyanis nem azért jöttek össze, hogy valaki meggyőzze őket. Azért jöttek, hogy ők győzzék meg már pusztán jelenlétükkel is kormányukat, és más országok kormányait is: nem engedik...” A nemzetközi orvosi mozgalom résztvevői jelenlétükön túl talán még tudományos alapon is meggyőzhetik a kormányokat, hogy a fegyverkezés fokozása és különösen a világűrbe történő kifejlesztése ellentétes az emberiség érdekeivel.

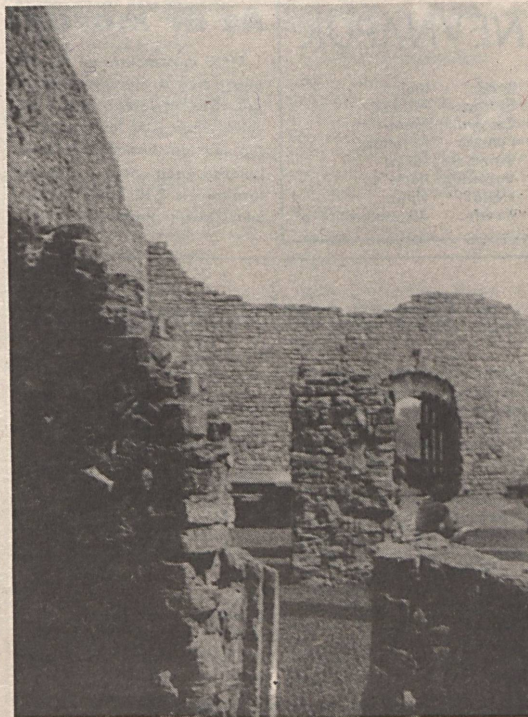
Ferling József

Valami vonz

Babina, Cserma, Kima, Per-tus, Fenyőfa, Vókó, Csiga... Magyaregregyen minden kis buckának külön neve van. Az idelátogató idegen azonban csak a gyönyörű tájjal szem-besül, s névtelenül csodálja a hegyoldalt (amit hógýdónak neveznek erre felé), az erdőt, a várat, s a völgyben hosszan elnyúló falut. Kilépvé a városok arctalanságából, oly jó érzés végigbaktatni az úton, hisz itt még őszinte szemérmelenséggel mérik végig a látogatót a helybeliek. A szűk völgyben járda nélkül kanyarog az út. Vannak, akik gyalog, éthardóval a kezükben sietnek hazefelé, mások a kerékpárt hajtják, vizik a boltból haza a tejet, meg a tasakolt vizet. Változik, formálódik a falu. Még az ősszel cukrászda is nylik, s nemrégiben avatták az újjávarázsolt Arnold-házat, amely a község lakóinak szabadidős, művelődési intézménye lett. Ideális a lehetőség az oly sokat reklámozott falusi turizmusra, de a néhány fizetővendég-szoba a szezon nagy részében bizony üresen áll. Akik jönnek, azok legnagyobb részét külföldiek. Mi magyarok, előbb a világot akarjuk látni, s hogy itthon mi van, az kevésbé érdekes. Vajon miért? Magyaregregyre mégis valami vonz...

Névtelen a táj. Mondják, hogy nem is olyan régen még a zobáki tetőn is kint volt a tábla, amely Márvár felé terelte az érdeklődő autókat, de ma csak két sablonos jelzés van a falu határában. Az egyik az éttermet jelöli, s aki ismeri, az tudja, hogy a másik — a múzeum — az a várra vonatkozik. Csak bent, az erdészeti úton mutatja egy nyíl, hogy merre tovább.

A sok csetepatét megélt vidék most csendes, s a vár — békés „kőhalom”. Az embert meglepi a táj tisztasága, az erdő illata, a vár gyilkosjáról szétpillantva önkéntelenül is elmosolyodunk. A Kélet-Mecsek Tájvédelmi Körzet növény- és állatvilágát bemutató kiállítás nemcsak a természet barátainak, de ismerősöknek is örömet okoz. Főris Pista bácsi mint jó házigazda megmutatja a vár minden zugát, s felhívja a figyelmet a különlegességekre is. A hétvégeken nagyobb a forgalom, és sikeresek a vár udvarán



A középkor hangulatát őrzik a falak

rendezett koncertek, bemutatók.

A völgyből gyermekcsapat indul gyalogtúrásra Kisújbanya felé. Csongrádi és budapesti úttörők térnek vissza nyaranta ide, s láthatóan jól érzik magukat. Egyik kedvenc gyermek-kori olvasmányom, az Egri csillagok hangulatát idézi a vártól alig néhány percre a Gergely-Éva forrás, ahol érdemes megpihenni a lombok alatt.

A kánikulai melegben a strandon zajlik az élet — gondolná az ember, de csalódnia kell. Csak a csárdában hűtörik magukat, mert a medencében éppen cserélik a vizet. Így aztán csak alig néhányan csellengenek a strandon, de hát mit lehet tenni, „a szabály az szabály”.

— Hát az túl szép lenne, ha holnapra megelne — mondja a néni, aki a sóprűre támaszkodva pihen egy kicsit. — A Textiles forrásról kapjuk a vizet, de egyezkedni kell a táborokkal, hiszen nekik is kell. Meglehet, hogy három-négy nap is beletelik, mire feszített lesz a víztűkö...

Valami vonz. Engem is, és azt is, aki ezen a tájon született, de máshová került. Legyen az mérsé, újjvárosi, lukaci, vagy „tűlsóutcai” — büszkén

vallja eggyének magát. A lokálpatriótizmusnak egyébként van szervezett megnyilvánulása is. A községben hagyományörző együttes működik, tagjai közt sok a fiatal. A faluhoz tartozás érzésének ápolását, a falutól elszakadtak összefogását fogalmazta meg céljai közt a Magyaregregiek Baráti Köre, amely az idén alakult, s mely tervei szerint a helybelieknek is szeretne közösséget, közös programot biztosítani. Találkozókat minden esztendőben az eggyi búcsút megelőző szombaton tartják. Tervezik, hogy összegyűjtik az „eggy volt” ragadványneveket, az eggyi forrásokat, s a környékhez kapcsolódó történeteket is. Ezek többsége minden bizonytalanság mellett a „rapszók”, azaz az orvodászok eseteit mondja el. Ennek a „foglalkozásnak” erefele ugyanis nagy hagyománya van...

Az idegen minderről persze alig tud valamit. Ot valami más, valami megfogalmazhatatlan vonzza, s amikor a tájban gyönyörködik nem hallhatja már, hogy évtizedekkel ezelőtt, vasárnaponként a Szőlősi bácsi az egész falu örömeire tartogatózott fent a Lukacon...

Ferling József



Arnold Adám vendéglője egykor mozgalmas napokat látott. Ma felújítva várja a szórakozni vágyó eggyieket.

keddtől keddig • keddtől keddig • keddtől keddig

NÉVNAPOK

Kedd: Ipoly
Szerda: Marcell
Csütörtök: Mária
Péntek: Ábrahám
Szombat: Jácint
Vasárnap: Ilona
Hétfő: Huba
Kedd: Alkotmányünnep

Az ár marad!

Előző lapszámunkban tévesen jelent meg a Mecseki Bányász ára. Szerkesztőségi elírás következtében 2,80 forintnak írtuk egy lapszám bekerülését. Az ár természetesen, nem változott, továbbra is 2,30 forint. Olvasóinktól szíves elnézést kérünk.

Országúti krónika

Kedvezőtlenül alakult az elmúlt hét közüti baleseti helyzete a Komló Rendőrkapitányság működési területén. Három személyi sérüléssel járó baleset történt, ebből egyik halálal végződött. Hidas területen a segédmotor-kerékpáros ütközött tehergépkocsival, s a kétkerekű jármű vezetője olyan súlyos sérüléseket szenvedett, melyek következtében életét veszítette. Ugyancsak segédmotor-kerékpáros szenvedett balesetet Hosszúhetényben, ő azonban a figyelmen kívül hagyása miatt felborulást könnyű sé-

rüléssel vészelte át. A harmadik baleset Komló határában történt, itt az előzés szabályainak megszegése miatt tehergépkocsi ütközött a személynél kisebb tehergépkocsival, az autósoktól motorosoktól itt is csak egy könnyű sérülés történt.

Ismételten sok volt az ittas járművezető, pedig az elmúlt héten még a kánikula sem „kényszerítette” ivásra az autósokat-motorosokat. Ennek ellenére 5 személy vezetői engedélyt kellett ittas vezetés miatt bevonní.



A múlt hét végén kétnapos verseny színhelye volt a MEOE komló-i rókafogást. A programban részt vettek a vadászok, a víz vadászok, a vadászok végre az okos négylábúak. Az indulók mind kistermetű, de annál harciasabb terrierek és tacsók voltak. A nemzetközi versenyt vált Duna Kupán osztrák, olasz, nyugatnémet, francia, holland és jugoszláv résztvevők vettek részt a ma-

„Tiszta” technológia

A KIVCET orosz rövidítést egyelőre csupán a szovjet fémkohászati újdonságokat figyelemmel kísérő szakemberek szűk köre ismeri. „Kétségtelenül ez az ólomérc feldolgozásának világszerte ismert technológiája” — jelentette ki a KIVCET-eljárás Nyugaton elsőként licenccel szerzett Klöckner Humboldt Deutch nyugatnémet cég képviselője. Bizonyos idő elteltével a szovjet licenccel megvásárolta a Brocon Hill Associated Smelters ausztráliai, a Cominco kanadai, valamint a SAMIN és a Snam Progetti olasz cég is. A vállalkozók természetesen az érdekelhető gazdasági előnyök vonzóak: az előállított lémek önköltségének jelentős csökke-

nése, a körülbelül egyharmaddal kisebb befektetési és üzemeltetési költségek, a nyereség lényeges növekedése. Ugyanakkor a természetvédelmi szakemberek nagyra értékelik a KIVCET-eljárás másik előnyét: nagy ökológiai tisztaságát.

Adófizetőkhoz

A Városi Tanács V. B. pénzügyi osztálya felhívja a város adófizető polgárait, hogy az 1985. évi adóvet és a II. félévi adócsökkent az ügyfélszolgálati irodában átvethetik. Hétfőn: 8-tól 12 óráig, szerdán: 8-tól 12 óráig, csütörtökön pedig 12-től 18 óráig.

Olvasóinkhoz!

Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét, hogy a Mecseki Bányász legközelebbi száma augusztus 17-én, szombaton jelenik meg. Unnepi számunkban köszöntjük a szocialista alkotmány megszületésének évfordulóját, műsort közlünk a munkaszüneti napokra. Ezt követően lapunk már a 35. bányásznapot méltatja, amely augusztus 27-én, kedden jelenik meg.

Kiállítás

Az MSZBT Mecseki Szénbányák szervezete reprezentatív kiállítást rendezett a vállalat munkáinak üdülőjében. A bemutatott fotók a Szovjetunió mai életét ábrázoló témák szerepelnek.

A Steinmetz Miklós Szakközépiskola tanító-támasztómunkaerőt keres. Tanácsi összkomfortos cserélés szükséges! Jelentkezni lehet: a GAMESZ munkügyi osztályán (Komló, Gorkij u. 1.)

SZABAD IDŐBEN

Mecseki Bányászati Múzeum

Mecseki Bányászati Múzeum: Pécs, Déryné u. 9. Telefon: 72-12-333/195. Nyitva: 9-ől 17 óráig. (Szünnap: hétfő.) A kiállítás két nagyobb egységre bontható. Az egyik rész a Mecsek-hegység szénbányászatainak, a másik pedig ugyancsak e földterület ércbányászatainak ipari-technikai, munkástörténeti dokumentumok, tárgyi anyagok választékával várja a látogatókat. „Közetek világa című kiállít-

tás: Pécs, Káptalan u. 3. Nyitva: 10-tól 17 óráig. (Szünnap: hétfő.) A pécsi „múzeumutcabán” lévő kiállítás a Mecsek és a környéke geológiájának, közeinek gyűjteményét tárja a vendégek elé.

Mázasszászvár, Kun Béla u. 59. Nyitva: 14.00-18.00 óráig. (Szünnap: szerda.) A kiállítás az E-Mecsek 175 éves szénbányászatainak, bányászahagyományainak történeti emlékeit mutatja be.

Május 1. Művelődési Központ

Műsoros alkotmány napi megemlékezést tartanak augusztus 20-án, kedden 15 órától a Máre-csarda színpadán. Az ünnepi beszédet Morber János, Komló város tanácselnöke tartja. Ezt követi a kulturális műsor, amelynek keretében fellép a Pécsi Vasas II. Mozgalmi Ház népdalköre, a József Attila Művelődési Központ és a szekszárdi TOTÉV néptánccsoportja, valamint a magyaregregyi hagyományőrző együttes.

Rossz idő esetén a programot a magyaregregyi Arnold-házban tartják meg.

Megemlékezéssel, műsorrall köszöntik alkotmányunk évfordulóját a kökönyösi nőklubb tagjai is, akik ez alkalomból 19-én, hétfőn este 18 órakor tartanak ünnepi összejövetelt. A jeles évforduló alkalmából a Kossuth Kiadó könyveiből rendeznek kiállítást augusztus 19-30-ig a márfai klubkönyvtárban.

MR Pécsi Stúdió

A hírek után ma 17 óra 5 perctől riportot közvetítenek egy kopasvári parkerdőből. Utána a Twins együttes játszik. Szerdán 17 óra 5 perckor el Déd-Dunántúl zenei életéről. Csütörtökön 17 óra 5 perckor idegenforgalmi összeállítás. Pénteken 17 óra 5 perckor Rádiópostá. Szombaton 17 órakor kezdődik a Zenés hétvége című műsor. Ebben híreket mondanak, könnyűzene szól. Jegyzet hangzik el, valamint programjavaslatok és tudósítások. Vasárnap 9 óra és 11 óra kö-

zött jelentkezik a magazinműsor és a hallgatók zenés kívánságait teljesítik. A nemzetiségi programokat 18 óra 30 perces kezdettel sugározzák. 19 óra 35-kor hírek, sport-hírek magyar nyelven. Hétfőn, augusztus 19-én Jó pihenést címmel reggel 8 órától 10 óráig közvetítenek műsort. A nemzetiségi programok a szokatlan időben, 18 óra 30 perctől hallhatók. Augusztus 20-án, kedden 9 órakor alkotmány napi ünnepi összeállítás 11 óráig.

A nyár színei egy festő ecsetjén

A bonyhádi Vörösmarty Mihály Művelődési Központban augusztus ötödikén nyílt meg P. Kovács Júlia pécsi festőművész új kiállítása. A gyermekkorától színekhez és természethez ragaszkodó és színvilágát átörökítő személyiség — amely tanárként is sokakban mélyítette el a szép felismerésének örö-

mét — alkotásaiban sokszínűen látja a Balaton környékét, a falusi házakat, az ember mindennap változó, de pillanatait megárasztó felidőzést, az édesméllyű világot. P. Kovács Júlia gazdag színvilággal, kiforrott technikával készült alkotásai ma már a Balaton környékén élőknél is nagy érdeklődéssel nézik meg. A műveket az augusztus 25-ig látogatható gyűjtemény látogatóinak.

Öt éve nyílt meg újból Sopronban

Agricola művészek hasonmás kiadása

1980. szeptember 3-án a déli harangszóra táruáltak a soproni Központi Bányászati Múzeum kapuzárnyai, hogy az újjávarázsolt és újjarendezett Központi Bányászati Múzeum fogadassa látogatóit. A múzeum gondolata, majd szervezőmunkája dr. Fallér Jenő bányamérnök nevéhez fűződik — előterjesztésére a Magyar Tudományos Akadémia bányászati főbizottsága 1955. január 22-én határozott úgy, hogy állandó bányászati múzeumot kell létesíteni. A soproni városi tanács a volt Esterházy-palotát engedte át a múzeum részére. A múzeum először 1957. október 13-án nyílt meg és 1971-ig szolgált a bányász- és közművelődés ügyét. Ekkor általános és a soproni belváros műemléki rekonstrukciójához is kapcsolódó felújítás kezdődött. A munka 1980-ban fejeződött be és a múzeum a XXX. bányásznap ünnepség sorozata keretében nyílt meg újra. Az újonnan be-

rendezett múzeum már nemcsak kiállítóhelyiségekkel, de kutatószobákkal, olvasóteremmel is rendelkezik, jó feltételeket teremtve az ott folytatott kutatómunkának. Ebben a múzeum munkatársai jelentős eredményeket értek el, mert az ország bányászati emlékeinek általános nyilvántartásán túl elkészítették a Schmidt kötetek mutatóját és most folyik a magyarországi bányászati emlékek kiadása. A múzeum vezetője irányításával történtek — és e kiadás méltán lesz büszkesége a hazai könyvkiadásnak és a bányászati történetírásának. A múzeum készíti elő a Korompay Lajos bányamérnök emlékeit, munkásságát bemutató kiállítást is.

MOZIMŰSOR



Játszóterek banditái. Színes, szinkronizált norvég ifjúsági kalandfilm. Rendezte: Ola Solum. Szereplők: Frank Arne Johansen, Merethe Andersen, Ketil Eos, Gari Gustav és hasonló korú barátai megdöbbenve látják, hogy szép játszótérük egyik napról a másikra eltűnik, s helyükbe autóparkoló kerülnek. Nyomozni kezdenek a titokzatos „téreltüntetők” után, nem is eredménytelenül. Egy ódon kastély titkos talázkóján lecsapnak ellenfeleikre és kikényszerítik, hogy visszaállítsák a korábbi állapotot, s ismét legyen hol ugrálniuk, játszaniuk.

Park-kert (Pécs): 13-14-én: A legyőzhetetlen Vutang. 15-től 20-ig: Aranyos Yuccában. Előadások fél 9 óra. Park (Pécs): 13-14-én: Fehér Toll.

15-én: Kisvárosi fogtató. Előadások: 10, 12 óra. 16-17-én: Játszóterek banditái. Előadások: 10, 12 óra. 18-tól 21-ig: Aranyos Yuccában. Előadások: 10, 12 óra. Kossuth (Pécs, délelőtt): 13-án: Eljárt D'Artagnan! 15-től 17-ig: Játszóterek banditái. Előadások: 2, 4 óra. 18-tól 20-ig: Aranyos Yuccában. Előadások: 12, 14 óra. Kossuth (Pécs, este): 13-án: Ház a sziklák alatt. Előadások: 6, 8 óra. 15-16-án: Kisvárosi fogtató. Előadások: 6, 8 óra. 17-től 20-ig: Aranyos Yuccában. Előadások: 16, 18 óra. Zrínyi (Komló): 13-14-én: Piszkos munka. Előadások: 4, 6, 8 óra. 15-től 18-ig: Ragtime. Előadások: 4, 7 óra.

Május 1. (Komló): 13-án: A negyvenedik. 17-től 18-ig: Ó, kedves Harry! 19-20-án: UFO Arizonában. Előadások: 15, 17 óra. Fekete Gyémánt (Pécs): 13-án: Katapult. 15-16-án: A vadon szava. 17-18-án: Jégmezők lovagja. 19-20-án: A lada aranyrög. Előadások: 6 óra. Jösszerendés (Pécs): 13-án: Ezsimó asszony fázik. 15-16-án: Piszkos munka. Előadások: 4, 6 óra. 17-18-án: Házibuli. Előadások: 17-én: 4, 6 óra. 18-án: 4 óra. 18-én: Tündér Lala. Előadások: 2 óra. 19-20-án: Klapka legelő. Előadások: 4, 6 óra.

Hosszúhetény: 13-14-én: Szófi. 17-18-án: Hat gézengúz. 19-én: Jégmezők lovagja. 20-án: Cápá. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 6 óra. Mázasszászvár: 16-17-én: Sötét egy fekete bivalyért. 18-19-én: Cápá. Előadások: péntek, vasárnap, hétfő 9 óra, szombat 6 óra. Pécsdudor: 13-án: Flashdance. 15-16-án: Túl nagy rizikó. 18-án: A szava indián. 19-20-án: A vadon szava. Előadások: hétköznap 18, vasárnap 3, 9 óra. Sásd: 13-án: Scapin utfangjai. 15-16-án: Gyilkosok felfüggennek. Anna Pavlova. 19-20-án: Lady Chatterly szeretője. Előadások: hétköznap 18, vasárnap 16, 8 óra.

A donyeci szénmedence szene

Az APN tudósítója Alekszandr Asztrahannyal, Ukrajna (szövetséges köztársaság a Szovjetunió dél-nyugati részén) szénbányászati miniszterével beszélgetett. A miniszter 56 éves. Tizennégy éves korában szállt le először a bányába (ma már ilyesmire nem történhet meg, a második világháború éveiben azonban a széntermelésben néha a fiatalok aknák is részt kellett venniük). Volt bányaművezető, trószvezető, termelési egyesületek vezetője. Az utóbbi négy évben A. Asztrahany a szociális-jóléti kérdéseket felelős terület egyik vezetője.

— Ukrajna az egyetlen szovjet szövetséges köztársaság, amelynek saját szénbányászati minisztériuma van. Mivel magyarázható ez?

— Annak idején a donyeci medence, Ukrajna legnagyobb szénmedencéje egyetlen olyan bázisa volt az országnak, amely kitűnő minőségű szenet szállított. Az egész országban termelt szénmennyiségnek körülbelül 30 százalékát, a kokszolható szénmennyiségnek a felét ma is Ukrajna adja.

A minisztériumhoz tartozó bányauzemekben több mint egymillió ember dolgozik, több, mint a népgazdaság számos össz-szövetségi ágazatában. A termelési egyesületeken keresztül a minisztérium 258 bányauzemet és sok más nagy vállalatot irányít.

Erthető, hogy minisztériumunk számára a legfontosabb — a termelés megszervezése. Ugyanakkor egyáltalán nincs jogunk ahhoz, hogy a bányászok életéről és pihenéséről való gondoskodást bárki másnak a vállára rakjuk át. Aki ezt nem érti meg, az még a legkisebb bányauzemet sem tudja irányítani.

— Kérem, hogy említsen néhány számadatot a minisztérium szociális-jóléti tevékenységéről!

— Számos kötelezettségünk van a téren — a lakásépítéstől az étkeztetés megszervezéséig és az orvosi ellátás biztosításáig. A bányászcsaládok többsége olyan házakban él, amelyek a minisztérium bányauzemeihez tartoznak. Ez összesen 25 millió négyzetméter alapterületű lakásállományt jelent. Nekünk kell biztosítanunk a lakások javítását és zavartalan használatát. Csupán az általános tartozásra évente 40 millió rubelt fordítunk. A minisztérium maga is nagyarányú lakásépítést végeztet a bányászok számára.



Ugyanakkor be kell vallani, hogy a lakásépítések üteme elmarad a lakásigények mögött. Még nem tudjuk kielégíteni mindazoknak az igényét, akik lakáskörülményeiken változtatni szeretnének, annál kevésbé, mivel az emberek igénye a környelmes, nagyobb komfortfokozatú lakásokra állandóan növekszik.

Minden bányauzemenél vannak élelmiszerboltok és csemegeüzletek. Megszerveztük a bá-

nyászok föld alatti meleg étellel való ellátását. A minisztérium kisegítő üzemű húst, zöldségféléket, gyümölcsöket küldenek a bányászok asztalára.

Sokat teszünk azért, hogy a bányászcsaládoknak a háztartási munka minél kevesebb gondot, vesződséget okozzon. Csupán a tizenegyedik ötéves tervidőszakban (1981–1985) a bányásztelepüléseken tervben felül 233 közszolgáltatási létesítményt nyitottunk meg — cipész- és varróműhelyeket, órájavító műhelyt, fényképezőműtermet, televíziós szalont, fodrászüzleteket stb.

A gondozások alatt levő egyéb objektumok között szerepel a bányászok 105 üdülőbázisa, csaknem 900 bölcsőde és óvoda, több mint 60 úttörőtábor, több mint 300 művelődé-

si ház és klub, 13 sportpalota, 63 sportstadion.

Évente több mint 15 millió rubelt fordítunk a bányászvárosok és -települések rendezésére, parkosítására.

— Apropó, parkosítás! A széntermelést hagyományosan a környezetre egyik legveszélyesebb népgazdasági ágazatnak tekintik...

— Mondhatnám, hogy ez elavult fogalom. A szénbányászati kötelezettségei közé tartozik, hogy a felszínen ne rosszabb, hanem jobb körülményeket hagyjon maga után, mint a szénlelőhely kitermelése előtt voltak. Példáért nem kell messzire menni. A Donyeci-szénmedence jelenlegi központjának, az 1 millió lakosú Donyecknek semmi köze sincs Juzovka településhez, amelynek a helyén áll. Ma is tucatnyi bánya van itt, ám, mint én is látta, nincsenek füstölő meddőhányók, sem a bányák körül agyonszufolt területek. Szóval a Donyeci-szénmedencére a múltban jellemző, hagyományos táj eltűnt. A füstölő meddőhányókat a szovjet szakemberek által kidolgozott módszerrel eltávolítják, az utat zöld növényekkel ültetik be.

Donyecket az egymillió rússa városának nevezik. És ebben nincs semmi túlzás: minden lakosra itt legalább egy rózsabokor jut. A várost a szép környezetét megérdemelten tüntették ki sok hazai és külföldi kitüntetéssel, és mi büszkéek vagyunk ezekre az elismerő kitüntetésekre.

Természetesen, mindez tetemes kiadásokat követel, a környezetvédelemben azonban mi nem ismerjük a takarékoskodást. Azt akarjuk, hogy a bányászok mai nemzedéke is szép, kényelmes, parkosított városokban éljen, s tiszta levegőt lélegezzen be. És egyáltalán nem közömbös számunkra, hogy mit hagyunk örökségül utódainknak, az unokáknak és dédunokáknak.

És bár Donyeck és a donyeci szénmedence más bányászvárosai, a környezet állapotát tekintve a legkedvezőbb ipari központokhoz tartoznak, még igen sokat kell tennünk. Az embert körülvevő természeti környezetet nemcsak tetemes beruházásokat követel meg, hanem állandó figyelmet is, s nem engedni meg, hogy az elért eredményeknél megálljunk.

Az interjút készítette:

Leonyid Sztarosszelszkij (APN)

Csökken az újítói kedv

BENYÚJTOTT JAVASLATOK

PÉCS BANYAUZEM:

4276. Czimer József, Horváth Károly és szocialista brigádja: Célszerszám DH-30 tip. mazdony kerékpár ki- és beszereléséhez.

KULFEJTESI UZEM:

4265. Reinhardt János és Arthoffer Jenő: Savas víz gazdaságos hasznosítása.

ÉSZAKI BANYAUZEM:

4274. Varga Sándor és szocialista brigádja: Szászvár II. bánya készletállításának gazdaságosabbá tétele.

KOMLÓ BANYAUZEM:

4268. Róth Károly: Célszerszám kötélszorító karika készítéséhez. 4269. Csik István, Csendes László és szocialista brigádja: Légretezt. 4271. Pribil Vencel: TH-sarú.

NAGYMÁNYOKI BRIKETT-UZEM:

4267. Aradi Attila: MD-5 Metal-Detector tip. fémérzékelő alkalmazása tűzoltó szalagra.

KÖZPONTI GÉPUZEM:

4266. Garai János, Ottó Tibor: PPN tip. rakodógép hangfogójának megoldása és felszerelése. 4275. Fehér Tibor és Schwarz József: PHM 250 C tip. hidraulikus prés távvezérlése.

SZENÉLŐKÉSZÍTŐ UZEM:

4272. Popovics József, Putter László, Szabados György és dr. Acz Zoltán: Szénélőkészítés korszerűsítése.

VILLAMOS UZEM:

4270. Makk István és Vörös László: IBA 03 inverteres szünetmentes tápforrás üzembitonságának növelése. 4277. Patócs Konrád és szocialista brigádja: Hevederes szállításberendezésre felszerelt jeladók és érzékelők beépítésének egyszerűsítése.

IGAZGATÓSÁG:

4273. Dr. Nagy Dezsőné és Kiss Csaba: Hőmérséklet mérőfeje.

ELFOGADOTT ÚJÍTÁSOK

PÉCS BANYAUZEM:

4249. Földvári Mihály és

Havas Béla: Gázegőfej csatornának merevítése.

KOMLÓ BANYAUZEM:

4065. Pista Géza: Távműködetésű automata szelep. 4250. Szívós Sándor és Illés Sándor: Szívlapátok felújítása. 4199. Niedling János és szocialista brigádja: Mecsek IV. lőncotagot élettartamának növelése.

NAGYMÁNYOKI BRIKETT-UZEM:

3964. Neigitler János és Haanl Péter: PGN-180-F1 tip. olajégető mosató olajtárendszere.

GÉPKOCSIUZEM:

2523. Szundi Jenő, Füzesi Kornél és szocialista brigádja: Célszerszám szoroson illesztett alkatrészek szétbontására, ki-sajtolására.

KÖZPONTI GÉPUZEM:

4161. Lovrencsics Ferenc és Farkas Géza: Hollandi anyák gyártása temperóntvényből.

VILLAMOS UZEM:

1325. Kékesdi József, Kovács Lajos, Obert Nándor, Fábán István és n. Répási Miklós: Hidraulikus szerelőasztal. 4257. Klonfár Gábor és szocialista brigádja: CH₄ műszer teleszkópos antenna módosítása.

IGAZGATÓSÁG:

1596. Farkas Sándor: Aknarakodási transzformátorállomások kialakítása öntögyanta tokozású száraz transzformátorokkal. 4243. Mármarosi Miklós: Versenybírási mészkeverék ajánlatok kiértékelése.

ELUTASÍTOTT JAVASLATOK

4211. Elakadt készletek felállítására 5. lev. expenziós módszerrel. 4252. Bunkerdöngő berendezés készlet elakadás esetére. 4229. Bányauzemek elzárása műanyag ballonokkal. 4222. Sűrített levegős sorozatlövő. 4209. Dowty szerelőterének kiképzése. 4255. Szerelőállvány. 4193. DND-mozdony vezetőfülkéjének fűtése. 3752. Darabos szén termelés és kizozatal növelése. 4095. Szénosztályozási megoldás 20 mm alatti szemnagyság esetére. 4205. Lámpa gépjárműmentéshez. 4270. IBA 03 inverteres szünetmentes tápforrás üzembitonságának növelése. 4245. Nagy átmérőjű fűrófej műszaki fűrólyukak fűrásához.

Pécsi munkásmozgalmi emlékhelyek



Pécs, Tolbuhin út 2. (Pécsváradai u. 254.) munkásmozgalmi emlékhely: többször is itt gyülekeztek a munkások. A marxizmus fő programjairól tartottak előadást: Maruzán Béla, Doktor Sándor, Hajdu Gyula.

Pécs, Tolbuhin út 2. (Pécsváradai u. 254.). A húszas években itt egy vendéglő állott. A keleti városrészi munkásainak rendszeres találkozóhelye volt.

1919–22. között az itt élő, ún. Peics-féle vendéglőben alakult meg 1919-ben a Pécsi Fuvarozó Munkások Szabad Szakszervezete. A Pécsi Szocialista Párt 1920-ban az épületet hivatalos pártközházá nyilvánította. Itt működött a főleg kommunistákból álló XI. kerületi pártszervezet is 1921-ig. A marxizmus fő propagálói Matuzsán Béla vasmunkás, Pécsi Szocialista Párt titkára, Doktor Sándor dr. négygyász, szocialista politikus, Hajdu Gyula dr. ügyvéd, pártpolitikus

Gyógyító sós tavak

több előadást tartott itt. A szerb megszállás alatt a munkásság fő gyülekezőhelye lett, innen indultak a keleti városrész (Gyárvaros) proletárai az 1919., 1920., 1921. évi májusi események tüntetésére, a Nemzeti Tanács újjáélesztésére, Horthy „nemzeti hadsereg”-ének bevonulása ellen itt rendezett tömeggyűléseken több ezren vettek részt.

1919–22. között a téglagyári munkásság szabad szervezete itt bérlette szakszervezeti helyiségét. Gyűléseit, találkozóját itt tartották, ekkor azonban a rendőrség végleg betiltja a vendéglőt, s így munkásszervezkedésre nem használhatják.

Mecsekszabolcs, Baltika utca 2–3. DGT-vendéglő volt. A húszas évek kommunista szervezkedésének színhelye volt. 1923-ban Kovácsics Rezső, kommunista szervező, Straub Ferenc, bányász, vörös katona vezetésével szervezkedtek az egykori Vörös Hadseregben szolgált kommunista bányászok, köztük a Kladnából ide vándorolt csehek között is rendszeres kommunista szervezkedés folyt, találkozójuk a társulati kocsmá belső terme. Ennek a csoportnak a vezetője a „kommün után letartóztatott Bernhard Henrik aki nemrég szabadult, 1923-ban a proletárinulót éneklő bányászokat itt letartóztatták.”

Jeli József

Ocna Sibiului — az elhagyott sóbányák helyén keletkezett sós tavak hazája. A csaknem másfél tucat kisebb-nagyobb sós tó gyógyhatását már évszázadok óta ismerik és hasznosítják. A városka az idők folyamán híres gyógyító központ lett.

Az itteni szanatóriumban a természetes gyógyvizek és gyógyiszapok hatását gyógytornával, masszázssal, légszertápiával, iszap- és paraffin-pakolással fokozzák. A sós fürdők gyógyhatását a magas sótartalom és a víz egyéb ásványi anyagainak sajátos vegyi összetétele adja. A tavak sótartalma literenként átlagosan 220 és 300 gramm között változik, de a Brincoveanutoé még ennél is jóval magasabb. A gyógyvizekben ezenkívül nagyobb mennyiségben található még nátrium- és magnéziumsulfát, valamint jód és bróm.

A szanatóriumban a reuma mellett eredményesen kezelik a nőgyógyászati, endokrin- és légzési panaszokkal érkező bajait is. Sikereket ért el a meddőség kezelésében. A pajzsmirigy-elégtelenségben szenvedő betegek az itteni kúrák után hosszú hónapokig nélkülözhetik a gyógyszerüket. A Horea-forrás pedig a felső légúti megbetegedésekre nyújt gyógyít.



A Mecseki Szénbányák Központi Gépüzemében Vadnai Lajos lakatos csoportvezető elfogadott újítása a 6 tonnás JDN típusú rablövita javításának a kidolgozása. A nyugatnémet gyártmányú vitla típusújítása (volt) a csapagyház tőrése. A hiba elhárítása igen költséges, valutát igénylő eljárás. Az újítás révén az eddig használhatatlannak minősített törött vitlakat ezután már meg tudják javítani a Központi Gépüzemben

Fotó: Kőrödi Gábor

Pénzről van szó

Nagyot változott a világ az utóbbi hetekben a Komlói Bányász labdarúgói körül azzal a puszta ténnyel, hogy kiharcolták az NB II-be jutást. S most nem elsősorban a megnövekedett edzőmunkára, a magasabb szakmai követelmények végrehajtására gondolunk. Az alábbiakban egzisztenciális kérdésekről lesz szó, s ami ezzel szervesen összefügg, pénzügyekről. (Az egyesület és a szakosztály vezetése júliusban fontosságának megfelelően sok időt és energiát áldozott ennek a rendkívül fontos kérdésnek precíz, korrekt rendezésére. A „suttogó körös” elhallgatására, a pontos tájékoztatás érdekében döntöttek úgy, ha nem is teljes egészében — konkrét forinokról nem lesz mindenről szó, de a nyilvánosság elé tárják a döntéseket.)

A játékosok jövedelme 3 forrásból tevődik össze. Évente egyszer illeti meg a játékosok a szerződésük részesedését, amely egy, az utóbbi időben ismertté vált fogalom, az eszmei érték nagyságától függ. Újra NB II-es együttesnél a szerződött 20 játékosnak állapítják meg az eszmei értékét tudása alapján 100-400 ezer forint nagyságrendek között (a komlóiak átlaga 300 ezer körül mozog), s egy összetett, több tényezőtől függő számítási rend a meghatározó a továbbiakban. A lényeg: nem kap csillagászati összegeket a szerződés aláírásakor a játékos. Aki például öt évre szerződik, ezen idő alatt összesen éventévente bontásban eszmei értékének 30 százalékát veheti fel.

Következik az alább. Itt is az OTSH rendelkezései az irányadók. A Komló 20 labdarúgója egy hónapban 95 ezer 400 forintot kaphat, ez — havi bontásban személyenként — néhány forinttal több mint 4500 forint. A minimum 3000, a maximum havi hater ezer lehet. Komlón az eddigi játékosok, a tudás, a klubhűség voltak a döntő szempontok.

Kevesebb kötött az egyesület az ösztönzési szabályzat elkészítésénél, ami a tulajdonképpeni mérkőzésenkénti prémiumot takarja. De csak azt oszthatja ki labdarúgói között, amit ők termeltek meg, tehát a mérkőzésenkénti összegbevétel, a bérletekből, pártoló tagsági díjakból származó összeget. Ez a tulajdonképpeni teljesítménybérezés, ily módon kerül a játékos közvetlenül kapcsolatba azzal a ténnyel: produktumára, játékára hányan kíváncsiak, mekkora tömeget tud hétről hétre szórakoztatni.

A négyeszmjegyű, győzelem esetén járó prémium összegéről annyit sikerült megtudnunk, hogy egy kézen megmutatható az ezresek száma.

Azonos díjazásban részesül a hazai és az idegenbeli győzelem. A döntetlenl már van eltérés. A kökönyösi pályán megszerzett egy pont az alapprémium 40, az idegenben elért iksz 60 százalékát jelenti. A csapatban belül is van módja a szakmai vezetésnek a differenciálásra, mégpedig a teljes összeg 20 százalékát a adott teljesítmény alapján osztják ki, tehát nem kapja mindenki automatikusan a teljes összeget. Az alapprémium 11 játékosnak jár. Ennek 50 százaléka díjazható a kispadon helyet foglalók, s 25 százalékot kaphatnak a keret további tagjai hétközi munkájuk alapján.

Az alapprémiumnak csak 80 százalékát fizetik ki az adott győztes, döntetlenl véget ért mérkőzéseket követően. A fennmaradó 20 százalékból kapják a játékosok az év végi prémiumot, amely azonban csak meghatározott célkitűzés elérése esetén fizethető ki. A KBSK ösztönzési szabályzatából kiderül: kiesés esetén nincs év végi prémium, s amennyiben a 9-12. helyek valamelyikét sikerül elérni, akkor vehetik fel az alapprémium megmaradó teljes összegét.

Alapjaiban a felsoroltak rendezik a KBSK labdarúgói jövedelmi viszonyait. Tisztában vagyunk azzal, cseppet sem könnyű olvasmány, s talán első olvasásra nem is teljesen világos mindenki előtt.

Egy azonban biztos. Nagyön körültekintően jártak el a Bányász illetékesei, az ösztönzési szabályzatot elfogadta a játékosbizottság. S le kell szögezni azt is: nem lehet szó hamis, dügött pénzekről a továbbiakban, s jó jövedelem csak tisztességes teljesítményért jár. Nincs szó csillagászati összegekről, csak olyan bérekről, prémiumokról, amelyek megszerzett pontokkal dolgozik meg a gárda, napi kétszeri edzéssel, állandó hétfégi utazással, illetve vasárnap délutáni mérkőzéssel. Jövedelmükből nem utazhatnak Palma de Maiorádra, de ha tisztességes munkát végeznek, a labdarúgással tisztességes kenyeret szerezhetnek. Alapbérük az országos átlag alatt marad, elegendő tehát a győzelmek, a pontok, a jó teljesítmény.

S ha mindezek együtt lesznek, a sportot, a labdarúgást szeretők sem fogják sajnálni az ülőhelyi belépőért a 32, az állólhelyiért a 25 forintot, egyre többen megveszik a havi ötven forintos, minden KBSK-rendevényre érvényes bérletet, s nemcsak az eddigi törzsszurkolók ajkáról hangzik majd fel az augusztus 17-i nyitányon és a későbbiekben a Hajrá Bányász!

Grünwald Géza

mb SPORT

Labdarúgó területi bajnokság

Nem sikerült a rajt

Keves eséllyel utazott Kaposvárra, a Rákóczi otthonába a mázasszvári legénység, hisz az alaposan megerősödött somogyi együttes a bajnokság megnyerésére tör, ehhez pedig hazai mérkőzésein nyernie kell.

Ennek megfelelően értekezni kezdett a Rákóczi, s a sorozatos támadások egyikét a védők közül, a kapus mellett is elvitte a labdát, de egy visszafutó védőnek sikerült

mentenie. Újabb kaposvári rohamok következtek, s még a féldél előtt Czabula növelte az előnyt.

Szünet után Rákóczi támadások közepette a szásváriak löttek gólt Beke révén, ezt azonban a játékevezető érvénytelenítette. Az ellentámadásnál Czabula leslről talált a hálóba, ezt a gólt viszont Kleiber játékevezető megadta. A kettős hiba lesújtotta a vendégcsapatot, s előbb Czabula jobb oldali beadását Bíró fejelte a szásváriak hálójába, majd

egy kapushibát kihasználva Deákvári állította be az 5-0-ás végeredményt.

Róth A. széppíthetett volna a vereség arányán, azonban teljesen tiszta helyzetben a kaposvári kapusba lötte a labdát. Összességében a végig többet támadó és jobban játékelitette. Az ellentámadásnál Czabula leslről talált a hálóba, ezt a gólt viszont Kleiber játékevezető megadta. A kettős hiba lesújtotta a vendégcsapatot, s előbb Czabula jobb oldali beadását Bíró fejelte a szásváriak hálójába, majd

Kézilabda NB I. B

Kettős vereséggel kezdett a Komló

Nem hozott sikert a komlóiak számára a férfi kézilabda NB I. B. bajnoki rajtja. Augusztus 7-én hazai pályán, a városi sportszarnokban fogadták a bajnoki tabellán 1 ponttal a Komló előtt álló Tapolcai Bau-titányász együttesét. Győzelem esetén előbbre léphetett volna a Bányász, ám a várt siker ezúttal elmaradt. A vendégcsapat szerzett vezetést a 3. percben, s a komlóiak erejéből egy ideig csak az egyenlítésre futotta, később már arra sem. Az idegesen, kapkodva, sok hibával játszó hazaiak ellen a második féldél közepén már 6 góllal is vezetett a Tapolca, végül is csak a vereség arányának csökkentése sikerült (16-20).

Szombaton Dunaújvárosban vendégszerepeltek a komlóiak. Az esélyesebb hazai csapat az első féldélben jelentős előnyre tett szert (13-6), a sokat hibázó és fegyelmezetlenül védekező Bányász ellen. A második játékevezető feljött a Komló, ez azonban csak a még súlyosabb vereség elkerüléséhez volt elegendő.

A bajnokságban most, augusztus 25-ig szünet következik (akkor Bolyban szerepel majd a Komló). Addig azonban kétszer láthatják a csapatot a kézilabdát kedvelők. Augusztus 21-én 18 órakor az elsőligás holland Blauwit együttesét, majd 23-án 17 órakor az NDK-ból érkezett Halle csapatát fogadják a sportszarnokban.



A sötétmezes Szalka, a legeredményesebb komlói játékos gólt lő a tapolcai védők közt. Fotó: Beck

JEGYZŐKÖNYV	
I. Tapolca Bau-titányász—Komló Bányász: 20-16 (11-8). Komló. V.: Dzsipoff, Kiss. S.	
Komló: Bárány — Mohai (3), Soós (1), Szalka (6), Teimel (1), Csuti (1), Ambrusits (2). Csere: Juhász (1), Mile (1), Keszthelyi, Kóbor (kapus).	
Dunaújváros—Komló (13-6). Dunaújváros.	22-16
Komló Bányász: Bárány — Makai (3), Soós, Szalka (4), Teimel (1), Csuti, Ambrusits (4), Csere: Kulcsár, Németh (3), Juhász (1), Mile.	

A PMSC NB I. B-s női együttese az elmúlt hét végén nem lépett pályára, mert a szövetség engedélyezte az Eger elleni bajnoki mérkőzés elhalasztását. Ennek megfelelően ezen a héten két mérkőzés vár a pécsi lányokra: 14-én, szerdán 16 órakor Egerben játszanak bajnoki találkozót, majd 18-án 11 órakor a pécsi sportszarnokban a KOFEM együttesét fogadják.

Ökölvívás

Két versenyen szerepeltek augusztus eddig eltelt napjaiban a KBSK öklözői. Szegeden a „Fesztivál Kupa” mérkőzésein felnőtt versenyzők léptek szorítóba. A komlóiak közül 57 kg-os súlycsoportban Kolányos bronzérmert szerzett, a 63,5 kg-osok közt Urszán bizonyult a legjobbnak. Nyíregyházán augusztus 8-11. között az ifjúsági B kategóriások és serdülők versenyeztek, s közülük 54 kg-ban Bartha, 71 kg-ban Sraj harmadik helyen végzett az ifjúsági korú Hajnal 57 kg-ban arany, míg Kanizsai 63,5 kg-ban ezüstérmert tért haza.

Értékes döntetlen

Tatabányán játszott a hét végén a KBSK ifjúsági és serdülő labdarúgócsapata. Az ifik Román, Szathmári góljaival 2-2 arányú értékes döntetlent értek el (a két játékos jól szerepelt a hét közben Baranya válogatottjában az AC Wien ellen Komlón lejtáztott mérkőzésen is).

A serdülő I. csapat kevesebb szerencsével járt: ők 14-0 arányú vereséget szenvedtek.

Kismaraton futóverseny

Augusztus 20-án rendezik meg Pécsen az I. Express—Sopianoe kismaraton futóversenyt. A 20 km-es távon igazolt versenyzők, amatőrök, kocogók, felnőttek és gyerekek, azaz bárki elindulhat, aki kedvet ér a futáshoz. A versenyről részletesebb információt lapunk augusztus 18-án megjelenő számában találhatnak majd olvasóink.

Kezdes szombaton 17 órakor

Az NB II. nyitányán: Komló —Kazincbarcika

Augusztus 17-én, délután 5 órakor hazai pályán a Kazincbarcika ellen kezd meg NB II-es szereplését a Komló Bányász labdarúgócsapata. A bajnoki rajtra készülve augusztus 7-én a PMSC NB I-es gárdáját fogadták a komlóiak a kökönyösi pályán, s biztató teljesítményt nyújtva 1-0-ra legyőzték ellenfelüket Hohmann góljával. Szombaton Pécsen lépett pályára a Bányász a PBTC vendégként, s Papp Zs. (2), Fekete, Hegyi, Hohmann és Vigh találataival 6-0 arányban nyertek.

Csordás István edző bizakodással tekint a bajnoki rajt elé:

— Jól sikerült az alapozásunk, erőnlétben, játékban megfelelő a játékosok teljesítménye, mindenki nagyon igyekszik, hogy a kezdőcsapatba kerüljön. Az új játékosok hamar beilleszkedtek, a csapat tavalyi jó hangulatát, összhangját sikerült átmentenünk az új bajnokikra. Mindenekelőtt szeretnénk jó rajtot venni, mert ez a továbbiakban önbizalmat adhat a csapatnak. Az ősi sorolás számunkra kedvező, ezt kihasználva szeretnénk annyi pontot gyűjteni, hogy tavasszal ne legyenek gondjaink. Az ellenfelek zömét csak az újságokból ismerjük, ettől függetlenül hazai pályán szeretnénk minden ellenfél ellen a lehető legjobban szerepelni, s ehhez ezúton is kérjük a szurkolók sportszerű támogatását.

A magyar csapat nyerte az aranyérmert

Rangos esemény színhely volt az elmúlt hét második felében a komlói sportszarnok: itt rendezték meg a XVII. kézilabda fiú ifjúsági Barátság Verseny 3 csoportmérkőzését és az elődöntők két találkozóját.

Az első mérkőzésen csütörtök délután Lengyelország és az NDK fiataljai vívtak óriási küzdelmet, s mivel védekezésben mindkét együttes átlagon felül produkált, a támadásokba viszont itt is, ott is sok hiba csúszott, a két csapat nem bírt egymással (12-12).

Ezután a magyar fiatalok Kuba elleni mérkőzése következett volna, a tengerentúli együttes azonban nem érkezett meg. Hogy az előző napon Pécsen a csehszlovákok ellen nagyarányú (38-20) győzelmet arató magyar csapat és a mintegy ötszáz fányszurkoló mégse maradjon mérkőzés nélkül, a komlói



Beck Péter felvételén Borsos (10-es számmal) a magyar csapat egyik legjobbja gólt lő a csehszlovákoknak

NB I. B-s legénység lépett pályára az IBV-válogatott ellen.

Pénteken az első találkozón ismét a német fiatalokat láthattuk, ezúttal a Szovjetunió ellen. A magassági és technikai fölényben levő szovjetek az első féldél hajrájában átvették a vezetést, s aztán biztosan tartották 2-3 gólos előnyüket, végül 23-21-re nyertek. Az esti mérkőzésen Csehszlovákia ellen végre „élesen” láthatta a komlói közönség a magyarokat, akik a lelkes buzditástól támogatva rögtön magukhoz ragadták a kezdeményezést és esélyt sem adva az ellenfélnek, biztos győzelmet aratva (29-23) szereztek meg a csoportelsőséget.

A kiírás értelmében a csoportok 1-2. helyezettjei az 1.-4., a 3.-4. helyen végzettek az 5.-8. helyért játszottak kör-mérkőzéses rendszerben, s ide magukkal hozták az egymás elleni csoportmérkőzés eredményét. Így a magyar csapat

kedvező helyzetből indult a csehszlovákok elleni biztós győzelmet követően.

A szombati párosítás szerint először a Szovjetunió—Csehszlovákia mérkőzésre került sor, melyen két kitűnő csapatot, gólzáport és igazságos döntetlent (25-25) láthattunk a szép számú nézősereg. A magyarok NDK elleni találkozójára zsúfolásig megtelt a nézőtér, és a közönség ismét kitűnt magáért. A kilenc (1) kiállítás miatt a mérkőzés egyharmadában emberhátrányban játszó magyar csapatot buzditásával átsegítette a néhány pillanatokat, s olyan erőteljesen adott a csapatnak, hogy az kétszer is képes volt kettős emberhátrányból gólt lőni és így legyőzni a német együttest (25-22).

A vasárnapi mérkőzésre már Pécsen került sor, s itt a csehszlovákok szereztek meg a bronzérmert az NDK legyőzéseivel. A magyar IBV-válogatott izgalomban bővelkedő találkozón döntetlent (24-24) ért el a Szovjetunió ellen, s ezzel az IBV 17 éves története során először állhattak magyar fiúk a dobogó legfelső fokára. Oszwald Péter

Alkotmány és politika

Írta: dr. Ádám Antal,
a HNF Megyei Bizottságának elnöke

Az alkotmány szinte minden országban a politikai erőviszonyok kifejezője, bizonyos politikai törekvések alapvető jogi normáiban megfogalmazott összegzése. Az alkotmány sokirányú rendeltetése között felismerhetjük a kialakult, illetve kivívott társadalmi, gazdasági, politikai intézményeket védő és erősítő, a hatalmi szervek rendszerét meghatározó, a polgárokat jogosító és kötelező, a tilalmakat állító és a bizonyos társadalmi célok teljesítésére ösztönző, nevelő funkciókat. Az alkotmány ezáltal életforrása és egyben kerete is a kormányzati politikának, valamint az egyéb politikai szervek és az állampolgárok tevékenységének.

Az alkotmányok rendeltetésének jelzett összetevői országokként és korszakokként eltérő arányban és módon érvényesülnek. Az alkotmány megvalósulásának mindig mellőzhetetlen feltétele, hogy hűen fejezze ki az ország társadalmi viszonyait, az alapvető osztályok és rétegek érdekeit és politikai törekvéseit, a lakosság többségének nemzeti, politikai és erkölcsi beállítottságát. Az alkotmány érvényesülésének legfőbb garanciái mégis akkor vannak jelen, ha az ország történelmi múltjának haladó hagyományaitól táplálkozik, ha a polgárok maguknak vallják az alkotmányban rögzített társadalmi vívmányokat és ha azonosulnak alapvető célkitűzéseivel.

Elégedett érzéssel, jogos nemzeti büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy alkotmányunk kiemelkedő szerepet tölt be a magyar társadalmi és állami életben. Világosan meghatározza a szocialista társadalomépítés fő célkitűzéseit, a bel- és külpolitika alapelveit. Határozott követelményeket állít az állami szervek jogszabályalkotó, igazgatási és igazságszolgáltatási munkájával szemben. A szocialista gazdaságok rendjére, az állami vállalatok és a szövetkezetek helyzetére, a tulajdonviszonyokra, valamint az állampolgárok alapvető jogaira és kötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseivel szilárd alapot teremt az egész jogrendszer fejlesztése számára.

A Magyar Népköztársaság 36 éve elfogadott alaptörvénye alkotmányos erőt szentesített annak a társadalmi rendnek végleges megdöntését, amelyben az államhatalom a gazdasági és egyéb előjogokkal rendelkező uralkodó osztályok eszköze volt a jogfosztott nép elnyomására és kizsákmányolására. A szocialista vívmányok alkotmányba foglalása kifejezi ezek társadalmi elismertségét és egyben megalapozza sérthetetlenységük védelmének állami és jogi eszközeit. Természetes ezért, hogy a magyar társadalom túlnyomó többségének alapvető érdeke fűződik ahhoz, hogy az alkotmány minden állami, társadalmi és gazdasági szerv, valamennyi állampolgár tiszteletben tartsa, feladatukban eljárva maradéktalanul végrehajtsa és megvalósítsa az előmozdítsa. Ennek alapján állíthatjuk, hogy hazánkban az alkotmányosság érvényesítése nem csupán alapvető jogi követelmény, hanem lényeges közérdeke és egyéni érdek is. Az alkotmány valóra váltásában, vagyis a szocialista alkotmányosságban a társadalom önbizonyára testesül meg.

Ahhoz, hogy az alkotmány rendelkezései és az alkotmányos valóság egybeessenek, mellőzhetetlen, hogy az alaptörvény ne maradjon el a társadalmi viszonyok fejlettségi szintjétől és a további előrehaladás követelményeitől. A korszerű szocialista alkotmányosság ezért nem nélkülözheti az alkotmány időkénti módosítását és kiegészítését. Az eddigi hazai alkotmányreformok azt bizonyítják, hogy az alkotmányos szabályozás tárgyainak bővülése, az állampolgári jogok fajtáinak és tartalmának gyarapodása, a szocialista demokrácia eszközeinek és megvalósulási formáinak szaporodása a szocialista alkotmányfejlődés jellegzetes megnyilvánulásai. Erről tanúskodik alkotmányunk legutóbbi, 1983. évi reformja is, amely megalapozta a választási és népképviseleti rendszer, a helyi és a területi igazgatás továbbfejlesztését. Az Alkotmányügyi Tanács intézményének bevezetésével pedig megteremtette a hatékony alkotmányossági felügyelet és alkotmányvédelem feltételeit.

Az alkotmány, a politika és az alkotmányosság egymást megtermékenyítő viszonyának tudatos kezelése teszi lehetővé már hosszú idő óta hazánkban, hogy a Magyar Szocialista Munkáspártnak a Hazafias Népfőrdöntés keretében megvalósuló szövetségi politikája a társadalmi osztályok, rétegek és csoportok helyzetében, érdekeiben és szemléletében megvélő különbségek figyelembevételével és egyengetésével törekszik fenntartani és erősíteni politikai rendszerünk legértékesebb vívmányait, a munkásosztály és a parasztság megbontatlan szövetségét, a magyar társadalom cselekvő, alkotó népi-nemzeti egységét.

A 36 éve született és rendszeresen továbbfejlesztett népköztársasági alkotmány lehetőséget teremt és egyben ösztönöz is korszerű szocialista politikai törekvések gyakorlására. A gazdaságok eszközeinek állandó megújítása mellett ezek között különösen időszerű az állami munka folytonos egyszerűsítése és javítása, a közmegegyezően nyugvó hatalomgyakorlás módozatainak gyarapítása, az ésszerűen szervezett, közhasznú társadalmi aktivitás további kiterjesztése, az állami szervek működésének nyilvánosságának növelése, az állami szervek, a gazdaságok és szolgáltató egységek társadalmi ellenőrzésének hatékony gyakorlása, a közérdekek és az egyén szellemi, erkölcsi értékeinek gazdagítása, az élet, a teremtő béke védelme. Közvetlen és távolabbi érdekeinket egyaránt szolgáló korszerű politikára intenek bennünk haladó hagyományaink, a magyar nép évezredek történelemformáló ereje és államfenntartó képessége, országalapító nagy királyunk, I. István tettei és ránk maradt intelmei.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

MECSEKI



BÁNYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságának hetilapja

XXIII. évfolyam, 34. szám

Ára: 2,30 Ft

1985. augusztus 17., szombat

Települéfejlesztési hozzájárulás bevezetését kezdeményezik

Öt év alatt 28 millió forint lakossági támogatásra számítanak

Az Elnöki Tanács 1984-ben törvényerejű rendeletet alkotott a települéfejlesztési hozzájárulásról. E rendelet végrehajtására a pénzügyminiszter 28.1984. számú rendelete, valamint a Minisztertanács Tanácsai Hivatalának elnökeinek 7004.1984. számú irányelvi rendelkezése.

A törvényerejű rendelet célja annak elősegítése, hogy a helyi tanácsok saját pénzeszközökkel kiegészítve a lakosság igényei és anyagi hozzájárulása alapján önállóan gazdálkodhassanak a település intézményeinek és közfeladatai ellátásának fejlesztéséről, színvonalának emeléséről.

Ennek érdekében a helyi tanácsok működési területükön tanácsrendelettel települéfejlesztési hozzájárulást állapíthatnak meg. A hozzájárulás megállapításához a fizetésre kötelezhető többségének előzetes egyetértése szükséges. A hozzájárulásból származó pénzeszközökkel kiegészítve az adott helyi tanács rendelkezik, az el nem vonható. A lakosságot ezen pénzeszközök felhasználásáról

a helyi tanács köteles évente tájékoztatni. Az új hozzájárulási forma általános bevezetésének időpontjául 1986. január 1-ét határozták meg.

A hozzájárulás megállapításának alapját a bevezetésben említett rendelkezés szabályozza. E törvényerejű rendelet érvénybelépésével egyidejűleg az eddigi közfejlesztési hozzájárulás megszűnik.

A települéfejlesztési hozzájárulás bevezetésének sikeres elfogadása Komlón jelentős pénzeszközöket biztosíthat a VII. ötéves tervidőszakban az intézményfejlesztési és közfeladatainak megvalósításához. Előzetes számítások szerint évente mintegy 5600 M Ft, öt év alatt összesen 28 000 M Ft pénzalap állna a városi tanács rendelkezésére.

A települéfejlesztési hozzájárulás bevezetésének előkészületeiről, a VII. ötéves tervi városfejlesztési koncepcióról tárgyal augusztus 14-én a helyi pártbizottság végrehajtó bizottsága. A tárgykör előadója Morber János tanácselnök volt. A

testület — Somssich Lászlóné pártbizottsági első titkár elnökletével — az előterjesztést beható vita után fogadta el. A tanácskozás munkájában részt vett Zentai Ferencné, a megyei pártbizottság munkatársa, Komló új területfelelőse.

A párt-vg egyetért a városi tanács tervkoncepciójával és állást foglalt a települéfejlesztési hozzájárulás gyakorlati előkészítésére. Felkéri a tanács vezetőt, a Hazafias Népfőrdöntés városi és körzeti bizottságait, a társadalmi és tömegszervezetek képviselőit — a lakosság széles körét —, hogy aktívan működjenek közre a város VII. ötéves tervidőszakára vonatkozó részletes fejlesztési program kidolgozásában, a kezdeményezett települéfejlesztési hozzájárulás elfogadásában.

A testületi ülésen megfogalmazották a fejlesztési célkitűzések legfőbb irányelvei. Ilyenek:

- a városi rehabilitációs központ, azaz a fedett uszoda megépítése. A megvalósulás várható beruházási költsége 120 millió forint. A lakossági hozzájárulás mellett a támogatás a Mecseki Szénbányák biztosítandó;
- a belváros térségének tv-vétel biztosításához szükséges antennarendszer kiépítése, amely később alapját képezheti a városi tv-hálózat megteremtésének. A beruházás mintegy 10 millió forint;
- városkörzeten belül az ellátás javítását szolgáló beruházások, úgymint Dávidföldön üretház építése. A költség kb. 7 millió forint.

A fenti javaslatok közül mindenekelőtt a fedett uszoda építése során számolnak az egész lakosság, valamennyi vállalat, üzem támogatásával.

A települéfejlesztési hozzájárulást Komló egészére javasolják kiterjeszteni; mértékét, időtartamát a VII. ötéves tervidőszakra (1986—1990-ig) programozzák. A hozzájárulás mértékét és időtartamát a célkitűzés nagyságrendje indokolja.

A hozzájárulás bevezethetőségének legrsakalatosabb kérdése a fizetésre kötelezhető többség egyetértésének megszerzése. Ez megfelelő előkészítést igényel. A kitűzött célok és a bevezetés szükségességének megértése és elfogadása érdekében kell együttműködésre keríteni a vb a már említett szerveket és a lakosságot.

A lakosság minden részletre kiterjedő tájékoztatása, illetve a fejlesztési hozzájárulás megszavazása több lehetőséget kínál. Például tanácsügyi körzetekénti fórumok tartása, csatlálatkoztatások megszervezése, a fizetésre kötelezhető felkérése.

Komlón tehát már is elkezdődött egy nagyarányú társadalmi anyagi bázis megteremtésének kidolgozása. Természetesen a gazdasági és a politikai élet más területein is folyik a munka. Így a vb javaslatot fogadott el a II. fél év politikai ünnepeinek megtartására, valamint a szakszervezeti választások politikai és szervezeti feladatainak megoldására.

Eredményeiről és gondokról a „sikerüzemekben”

A vasasi és a komlóri rendezvényeket követően augusztus 13-án az Északi Bányász és a Nagymányoki Brikketgyár kollektívái tartottak kibővített üzemvezetői értekezletet. A rendezvény célja azonos volt a korábban tartott értekezésekkel: vezetők és vezetettek kölcsönös tájékozódása a szakmai eredményeiről és gondokról. Mérei Emil vezérigazgató köszöntőjében elmondta: „Visszatekintéssel kell kezdenünk, ha a jövőbe kívánunk látni.” Valójában a rövid visszatekintések — amelyek Lovács István üzemvezető, illetve Rakk Kálmán főmérnök tartottak — mindkét üzemben rendkívüli eredményekről adtak számot. Lovács István üzemvezető bejelentette, hogy a brikketgyár augusztus 9-én 11.30-kor teljesítette a VI. ötéves tervben kitűzött feladatát. A korszerű munkarendre való áttérés a modernizáló rekonstrukciós munkát valójában „sikerüzem” tette a brikketgyárat.

Rakk Kálmán, az Északi Bányász főmérnöke szintén az elmúlt öt év eredményeiről számolt. Várhatóan szeptember 16. és 20. között teljesíti az üzem öt éves szakmai tervét. 106 százalékos az eddigi öt éves mérleg. Említést tett a szép eredmények „árnyékáról” és a szabadnapos termelésekről. Mint ahogy elhangzott, a dinamikus fejlődést a három éves fejlesztési program eredményezte.

Mérei Emil vezérigazgató a becsülettel végzett munka sikerélményének nevezte a két üzem eredményeit, gratulált a kollektíváknak, majd kérte a részt vevő brigádfővezetőket, műszaki vezetőket, hogy szólnak gondjaikról. Jóllehet, a beszélgetést megelőző tájékoztatók valós sikerei alapanyagot adtak, mégis a felvetések azonosnak tűntek a vasasi és komlóri témákkal. Pap István brigádfővezető érdeklődően szót a bányászok általános és viszonylagos bérpöblémáiről. Martin Károly a teljesítményeket negatívan befolyásoló kispép-ellátásról beszélt. Horváth János, Kasper Konrád, Mányoki András, Csermák Zoltán és Baranyai József a termelési és fizetési gondokról szölettek. A felvetődő kérdésekre Mérei Emil vezérigazgató adott választ, majd összefoglalójában a bányászok jövőjét ecsetelte. Hangsúlyozta, hogy tovább kell harcolni a bányászati kiemelkedő bérért, a honvédelmi felmentésért, lakáshoz jutás feltételeinek javításáért és a határozott idejű szolgálat utáni nyugdíjazásért. A feltételek együttes megvalósulása jelenti a jövőnk — hangsúlyozta végzetül a vezérigazgató.

Králl Zoltán

A megyei első titkár látogatása

Lukács János, az MSZMP Központi Bizottsága tagja, a Megyei Pártbizottság első titkára augusztus 14-én látogatást tett a Mecseki Szénbányánál, ahol Mérei Emil vezérigazgató, Zentai József, a vállalati pártbizottság titkár-helyettese tájékoztatta a vállalat gazdasági, politikai helyzetéről, az időszerű feladatokról Kovács János üzemvezető és Juhász István pártbizottsági titkár előterjesztésében az üzem termeléséről, valamint az összevonas eddigi tapasztalatairól.



Komlón a PÉTAV szakemberei előkészítik a területet a felújításhoz

Beck Péter felv.

Augusztus 20.

A VIT küldötte volt

Ünnepi program

Pécs vonáskörzetében számos eseményre kerül sor a következő napokban. A görscsónyi kastélypark ad otthont 17-én az alkotmány napi ünnepségnek, melyet az idén összekötöttek a tsz alapításának 35. évfordulójára való megemlékezéssel. Az ünnepi beszéd után a KISZOV népi táncgyűjtésének műsorában gyönyörködhetnek az érdeklődők, majd a görscsónyi és a kopácsi (jugoszláv) csapat barátságos labdarúgó-mérkőzésre kerül sor.

Szintén 17-én 17 órakor kezdődik a búzabérki kirándulóközpont avatási ünnepsége. A központon után a Pécs-Vasas II. Általános Iskola tanulói adnak műsort. Az ünnepségen részt vesznek a Parscin-dűlői autóparkolóban találkozhatnak, s onnan juthatnak ki buszokkal, kocikkal a helyszínre. Erzsébet-telepen a Báthory utcai Általános Iskola csapatotthonában augusztus 18-án 14 órakor ünnepi megemlékezés lesz sportprogrammal egybekötve.

Pécsen a Körösi Csoma Sándor Klubban pedig a Zengő Gyöngye Mgtz és a néprönt községen rendez alkalmány napot augusztus 18-án. Az ünnepség után nyílik meg a Bogád és környéke népművészeinek munkáiból válogatott kiállítás.

Pogányban augusztus 20-án egész napos rendezvénysorozattal ünneplik alkotmányunkat. Így többek között fotókiállítás nyílik a nemzetiségünk életéről. Kispályás labdarúgó-mérkőzést is tartanak, este pedig nemzetiségi bálra kerül sor.

Komlóban a Hazafias Néprönt városi bizottsága szervezésében alkotmány napi ünnepségre kerül sor a Méré-völgyben. A program kedden, 15-kor kezdődik. Augusztus 17-én Mágocs-Dombóvár között összekötő út ünnepélyes átadása lesz.

Augusztus 18-án 18 órakor a pécsváradai városban a megemlékező után I. István király szobrának koszorúzását tartják. A HNF és a Várbarátok Köre ezúton is meghívja az érdeklődőket.

Augusztus 18-án 15 órakor munkás-paraszti találkozót rendeznek a Kenderfonó gyár-egységében.

Kihelyezett ülések

A KISZ Komló városi Bizottsága a tavaly áprilisban történt alakulása, választása óta egyik fő feladatának tekintik, hogy tagjai alaposan megismerjék a város és vonáskörzetébe tartozó üzemekben, iskolákban, hivatalokban dolgozó fiatalok életét, munkáját, gondjait és örömeit.

Az idei első felévközi egy kicsit többet foglalkoztak a községi szervezetek munkájával, a mostani felévközi viszont több idő jut a városi munkahelyekre. Így többek között sorra kerül a Carbon és a Május 1. Ruhagyár munkájának értékelése is.

Ellátogatnak a városi tanácsra is, ahol egyrészt a hivatali apparátussal, másrészt Komló város VII. ötéves tervfejlesztési koncepciójával ismerkednek meg. Pécsváradon kihelyezett testületi ülést tartanak, ahol a helyi párt és tanács vezetők is tájékoztatják a testület tagjait. Az elkövetkező időszakban is azon fáradoznak, hogy minél tartalmasabbá tegyék a különböző jellegű rendezvényeket, összejöveteleket, tanácskozásokat. Ezért újabb és újabb ötleteket érvelésüknek a már bevált módszerek mellett.

A KISZ-bizottság augusztus 13-i ülésén napirendre tűzték az országgyűlési és tanácsai választások tapasztalatait is, amelyeknek előkészítésében és lebonyolításában a fiatalok is jól kivették részüket. Az előkészítés és mozgósítás különösen a jelölő gyűléseken érezte hatását. A fiatalok éltek is a lehetőséggel: nagy számban vettek részt a választási munkában.

A legfontosabb az életben a béke!

Fehér trikót visel, vállán piros-fehér-zöld csikkal. Arcán öröm, szemében nosztalgia, s ahogy mesél, szavai nyomán újjáélednek az áltált élmények. János Zsuzsannával beszélgetek, ő volt Komló város egyik küldötte a VIT-re. Ő, akinek irányítása alatt az 501. számú Ciszmaia Gyula Szakmunkásképző Intézet KISZ-szervezete elnyerte a KISZ KB által adományozott vörös vándorzászlót. Zsuzsa volt az iskola IKB titkára, most végzett, mint női ruhakészítő, s a búcsúzásnál megkapta az Aranykoszorús KISZ-jelvényt, és a szakmunkásbizonyítványához a párttagsági könyvét: mindezekre ráadásul a moszkvai utat.

— Gyakorlati munkát végeztünk a Május 1. Ruhagyárban meg májusban, amikor a KISZ tanácsadó tanárom közölte, hogy én mehetek a Világifjúsági Találkozóra — kezdte a beszélgetést. — Anyira megörültem ennek a hírnék, hogy nyakába ugrottam...

— Szóval volt felkészülési idő bősége.

— Igen. Nagy izgalommal, várakozással készültem az útra. Láttam a kubai VIT-ről készült filmet, részt vettem a megyei KISZ tájékoztatóján, ahol elmondták, hogyan készülünk fel az útra, s jótanácsként azt is, hogy szerezzek be jelvényeket, emléktárgyakat. Úgy hogy egy hónapig ezzel voltam elfoglalva. Böröndnyi ajándékkal, jelvényvel, faragott, himzett népművészeti tárgyakkal indultam az útra.

— És sikere volt azoknak amiket vittél?

— Örülök! Reggeltől estig zajlottak a különböző jellegű programok, s a baráti találkozókban a különböző nemzetiségű fiatalok cseréberéltek egymással. Magam is kubai kalépban tértem haza. Az ismerőseim lát-

tak is a tévében, amint megérkezünk, és a vonat ablakából integettem a kalappal. — Gondolom rengeteg élményt gyűjtötél. Mégis mi az, amire a legszívesebben emlékezel?

— A megnyitó és a záró ünnepélyre. Csodálatos élmény, monumentális, szép pompás látványosság volt; olyan, hogy időnként nem tudtam hová nézzek, mire figyeljek. A nyitó és záró ünnepély a szervezés magas fokát bizonyította élőképével, sportműveltséggel, kulturális és sportbemutatóival.

— Hogy zajlottak ott kint a napjaitok?

— Reggel egy 15 perces eligazítást kaptunk a csoportunk vezetőjétől, ott akkor dönt el, hogy azon a napon ki hová megy, milyen rendezvényen vesz részt, melyek aztán késő éjszakaiig zajlottak. En ott voltam a Budapesti gálán, amely fantasztikus jól sikerült. Találkoztam francia, finn fiatalokkal. Különleges, érdekes élményt jelentett a 15 fős izlandi delegációval való találkozás, és az külön meglepett, hogy ilyen kevés ember hogyan tudott színvonalas, emlékezetes műsort adni. Voltam a kubai klubban, amely állandóan tömve volt; részt vettem a román, cseh, lengyel klub munkájában, találkozóin is.

— Mely találkozások tartoznak a legszebb élményeid közé?

— Bevallom őszintén eddig nem nagyon szerettem a baletet, de láttam a Moszkvai Nagy Színházban a „Rettegésű lán” című előadást és azt mostanában biztosan nem fogom elfelejteni! De azt sem, amikor Salvador és Nicaragua delegációja bevonult a megnyitón a stadionba, mert akkor tízezrek emelték ökölbe a kezüket tiltakozásul és szolidaritásul. Együtt kiáltottuk valamennyien, hogy

„Élke, barátság! Mir, druzs-ba!” Ugyanez megismétlődött a Hiroshima, Nagaszaki elleni támadás évfordulójára alkalmából rendezett előadáson és tüntetésen is.

— Milyen sikere volt a magyaroknak?

— A magyarok meglehetősen népes delegációval érkeztek, és az egyik legnépszerűbb klubbal működtek Moszkvában. Rendkívül színvonalas gálaműsort adtak, s minden este olyan videodiscit, mely a világ minden részéről csábította a fiatalokat. Amikor kint sétáltunk a Vörös téren, megrohantak bennünket, körbevettek, kérdezték, ránk mosolyogtak, „autogramot kérték. Zavarban is voltam. Úgy éreztem magam, mint valami híres ember...

— Ha egy mondattal kellene jellemezned a világifjúsági találkozót, mit mondanál róla?

— Egy mondatban nem tudnám elmondani. Jelentette a közvetlen baráti hangulatot, a lelkesedést. Játékok, éneklés, és még egyet: a békét akarták! Magam is éreztem igazán ennek a jelentőségét, és azt is, hogy idehaza is kellene valamilyen hasonló (persze kisebb méretben) rendezni, hogy a környezők is megérezzék azt, ami a világ számos országában élő fiataloknak nagy gond. A nyugatiak a munkanélküliség, a létbizonytalanság ellen harcolnak, a fejlődő országok közül néhány helyen épp hogy letették a fegyvert: ők az életben maradásukért, a létszükségletet küzdenek. Mi itthon békében, jólétben, kényelemben élünk. Szinte oda sem figyelünk arra, hogy mindenképp följött a legfontosabb az életben a béke! Ennélkül nincs élet, nincs semmi, ami igazán fontos az ember, és az emberiség életében.

—pd—

Végigjárva minden lépcsőt

„Hogyan is foglaljam össze eddigi életamat?... Ha azt mondom, anyai és apai ágon mindenképp bányász a családkomban, már nem kell magyarázgatnom pályára indítástomat. Természetes volt, hogy bányász leszek, vajúrás-kolába megyek, ahol először találkoztam személyesen is a szakmával és a mozgalommal. 1968-ban a tatabányai bányaiipari technikumba jelentkeztem, felejtethetetlen volt a négy év. Tudtam, hogy alapkötelesség a tanulás, ugyanakkor az embernek korlátlan volt a mozgástere, mindennel foglalkozhatott. Itt vált bennem tudatossá a szakma és a mozgalom iránti elkötelezettség — évtolyamunkon végig KISZ-titkár voltam.

(Nehéz megfogalmazni, hogy mi indítja az embert a mozgalom felé. A gyerek először csak példát lát, azt követi vagy elutasítja, később válik tudatossá, hogy ő maga mit akar. Tatabányán igazán jó volt a viszony az oktatók és növendékek között, demokratikus a mozgalmi életben is. Ebben a légkörben kialakulhatott az ember vitákszege, érdekelhet, hogy partnerrel kezelik. Ez kifejezett benne egy további igényt, megjelölt egy tudatos utat.)

A technikumot elvégezve visszajöttem Pécs Bányá-üzembe, hiszen innen indultam. Négy évig tevényt csapaton dolgoztam, s utána beállították műszakiaknak, aminek igen örültem, hiszen teljes kezesmetszettel kaptam így a szakmáról. Emellett 1978-tól 1982-ig az üzemi KISZ-vezetőség titkára voltam. Kértem, hogy ne függetlenítsenek, mert rettenetesen érdekelt a munkám. Ha nem is egészen konfliktusmentesen, de sikerült megbirkóznom a kettős helyzettel.

(Soha nem volt gondom az-za, hogy elfogadtassam magamat. Ez talán azon a viszonyrendszeren alapul, ami a fizikailaghoz, az egész üzemhez fűz. Azok a munkahelyi lépcsők, amiket végigjártam, növekedtek látóterem, segítettek a mozgalmi munkában is.)

1982-ben az üzem tüzvédelmi megbízottja lettem a szállószolgálatban. Egy kis biztonsági részen át az egész bányára az én felelősségem lett, ami lelkesítést az embert. Aztán a termelői körlet pártalapszervezetének titkára lettem, ahol úgy fogadtak, hogy hazajöttémmel. Emellett aknásként tovább dolgoztam. Az 1985-ös választások óta vagyok az üzem pártbizottságának titkára. Úgy érzem, hogy az azóta 65%-ban új vezető testületünkkel sikerült az alapvető normatívákhoz tartani magunkat, s megelégedtem szerint az alapkövetelmény: az általunk hozott és a ránk vonatkozótt határozatok végrehajtása.

(Az embereknek mindig könnyebb csupa jó dolgot mondani. De én azt hiszem, nagyobb bűn hitegetni őket, mint azt mondani: nem, nem tudom. Az őszinteséghez nem kell keménynek lenni, s valaki szerintem addig vállalhat ilyen funkciót, amíg valós vagy vélt érdekből nem vezet félre senkit, amíg hitele van. A munkában töltött évek során, emberi tapasztalatok alapján tá lehet jönni, hogy kinek hogy lehet, de meg kell mondani a dolgokat.)

A bányászati gondjai, problémái hatványozottan jelentkeznek nálunk is. Nem látjuk a végét a termelésesnek,

ami alapvetően a létszám függvénye. Jó lenne, ha több gépjű lenne. Több fórumon elhangzott az is: a szabályozók szabályozzanak, a rendelkezések rendelkeznek, a törvények törvények. A kártérítési, rehabilitációs, szociális intézkedések mindenre egyformán hassanak, világosak, közzérthetők legyenek. Több idő kellene a családra is. Az ember felelősségét vállalni másként, a természetét, ugyanakkor saját gyerekeire alig akad ideje.

(Csak olyan dolgokat szabad követelni, ami realis, végrehajtható. Tudomásul kell venni, hogy mi nem papírral, gépekkel — de emberekkel foglalkozunk.)

Aki csinál valamit, az nem csinalhatatlan. A munkakapcsolatok során adódnak embe-ri konfliktusok, amiket én esetleg nem érzékelek, de a másikon nyomot hagy. Ezeket csinálnám ma másként — talán. Nem vagyok rágadó típus, mert aki folyton azon tűnődik, hogy amit ebben a percben csinál, az jó vagy rossz, az megkéseregdi. Hogy én mit kérdéznék meg magamtól? Ami kívánkozik belőlem, az felteszem itt az üzemben. S amit magannak tennék fel, az megválaszolhatatlan.)

Nincs olyan az életben, amire egyértelműen kijelentem, ma másként csinálnám. Ha azt mondanám, hogy igen, akkor felvetődne a kérdés: miért vagyok itt?

A technikumban 72-en végéztünk az évtolyamon, talán tízen ha a bányában dolgozunk. Én itt vagyok, és nem bántam meg...

Hét hónap tapasztalatai

Ismét romlott a baleseti helyzet

Májusban, a megyei KBT ki- helyezett üléséről közölt cik- künkben még javulásról szá- molhattunk be, a félév zárása- ból rendezett előadáson és tü- ntetésen is.

Különösen aggasztó, hogy július végéig ötven vesztettek életüket, de augusztusban is történt már két halálos bal- esetet. Ugyancsak nőtt (19-ről 22-re) a súlyos sérülések ba- leseteinek száma, míg a könnyű sérülések végződéke 24-ről 21-re csökkent. Sajnos az a megállapítás sem vizsgálthat bennünket, hogy mindez ha- sonlóságot mutat az országos adatokkal (július utolsó hétvé- géjén 122, egy héttel később 142 köztüli baleset történt az ország útjain — annyi, mint korábban még soha!) A hir- telen jött kánikula, a megnö- vekedett idegenforgalom bizo- nyára közrejátsszik a baleset- veszély fokozásában. A leg- főbb baleseti ok azonban tav- vábba is az emberi felelőtlen- ség, figyelmetlenség, a szabá- lyok durva figyelmen kívül ha- gyása.

A balesetek többségét eb- ben az időszakban is a sebesség nem megfelelő megválasz- tása; az elsőbbségadási köte- lezettség elmulasztása okozta, s érdemes azon is elgondol- kodni: vajon milyen mértékű az italozás, ha a bekövetkezett balesetek közül minden har- madiknál jelen van okozóként az alkohol. (Az első félévben a pozitív alkohalszakkal alap- ján 75 vérvételre került sor,

s a véreredményalapján 40 személyt szabálysértés miatt vontak felelősségre, míg a má- sik 35 ittaz vezető ellen büntet- eljárás indult.)

Külön kell szólni a gyalog- balesetek magas arányáról, melyekre az a jellemző, hogy többnyire maguk a gyalogosok okozzák figyelmetlen, szá- bályellenes magatartásukkal. A szülői felelősség kérdését veti fel az a tény, hogy az összes gyalogbalesetnek több mint a felét gyermekek okozták. (A komló Volán pályaudvar mel- letti tizelemes épületben la- kó gyermekek például rend- szeresen az autóbuszok közt játszanak, s emiatt már két baleset is történt — pusztá vé- letlen, hogy mindkettő könnyű kimenetelű volt.)

Amikor a baleseti helyzetet egy-egy időszak lezárása után értékeljük, soha nem eléged- hetünk meg a számok tényeszé- rű felsorolásával. Keresnünk, kutatnunk kell a balesetmeg- előzés új, az eddiginél haték- nyabb útjait.

De az olvasónak sem csu- pán az a dolga, hogy a ri- asztó számorsorokat olvasva el- szórnyedjen, aztán az utcára érve autósként-gyalogosként ugyanúgy közlekedjen mint ed- dig. Mindenkinek kritikusán fe- lül kell vizsgálnia saját közle- kedési magatartását, s egyéni- leg is minden tőle telhető el kell követnie a közlekedési kul- túra színvonalának emelésé- ért. Amíg mindez nem történik meg, addig hiába a legjobb propaganda, hiába a szigorú rendőri intézkedések, nem vár- ható lényeges javulás a bal- eseti helyzet alakulásában.

Osvald Péter

Kiegyensúlyozott gazdálkodás

Több közérdekű témát vita- tott meg legutóbbi ülésén a komló tanács végrehajtó bi- zottsága. Az I. féléves költ- ségvetés és fejlesztési gazd- álkodásról megállapítható, hogy a fejlesztési alappal az I. félévben kiegyensúlyozottan gazdálkodtak, fizetési problé- ma nem merült fel. A célso- portos lakásépítésnél a terv időarányosan teljesült. Az egyes ágazatokon — kereske- delem, vízgazdálkodás, távhö- ellátás stb. — belül, az indok-olt módosításokkal együtt is hasonló a helyzet.

A testület kedvezőnek ítélte meg a város állategészség- ügyi és növényvédelmi helyza- tát, egyetértésben dr. Adám Lászlóval, a Baranya Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomás igaz- gatójával. Köszönhető ez — mint az ülésen is elhangzott — dr. Kis Gál Árpád körzeti állatorvosnak és dr. Fodor Dezső élelmiszerhigiénikus állatorvosnak. A jól megszervezt információrendszernek is köszönhető, hogy egységes, megoldott az egységes jár- ványmentes állatállomány fenntartása. Néhány megállapítás az előterjesztésből: az évek óta igen alacsony vesz- teségeket mutató számokból kitűnik, hogy az eredményes tésztartásnak nincsenek áll- lategészségügyi akadálya; a Baranya Megyei Élelmiszer Kereskedelmi Vállalat és az Áfész élelmiszer szaboljai, valamint ABC-boltjainak élelmiszer árusító részlegével látja el Komló lakosságát. A két vállalat mellett nagy se- gítségét jelent, s viszonylag hézagpótlóként jelentkezik a komló piac, mely a környező községekből vágott és élő ba- romfiból hetente három alkal- ommal nyújt választékot a vásárlóknak.

Az előbbivel teljesen eltérő, de semmivel sem lényegtele- nebb téma az általános iskolai tanulók szabadidős foglalkoztatása. Ugyanis némi el- lentmondás érezhető, mivel a

sikondai napközis tábor kör- nyezeti és tárgyi adottságai- nál fogva alkalmas arra, hogy elősegítse a gyerekek testi- szellemi felhívulását, s meg- felelő lehetőséget nyújtson az egész napos gondozáshoz. Mindetől függetlenül csök- kent azonban a táborban részt vevők száma. Ennek oka, hogy a felső tagozatosoknak nem tudnak megfelelő pro- gramot biztosítani. Szükség lenne a tábor területének bővité- sére, egy tével ellátott sza- boldéri rész kialakítására, azert, hogy esős időben ne az épületbe kelljen beszűfolni a gyerekeket.

A hiányosságoktól — amely az idén tapasztalható — füg- getlenül is dicsőretre méltó, hogy a napközis tábor szer- vezői igyekeztek mindent bi- ztosítani ahhoz, hogy tartalma- san töltsek el nyári szabadsá- gukat.

MECSEKI BANYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló város Bizottságának hetilapja

Felelős szerkesztő: VIZHANYÓ IMRE Szerkesztőség: 7629 Pécs, Komját u. 5. (Mecseki Szénbányák Központja) és 7300 Komló, Lenin tér 1. (pártbizottság épülete, földszint) Telefon: 11-337 (Pécs), 82-503 (Komló) Üzemli: 13-40, 13-41 (Pécs), 73-88 (Komló) Kiadja: a Baranya megyei Laokidő Vállalat 7601 Pécs, Hunyad út 11. Felelős kiadó: BRAUN KÁROLY

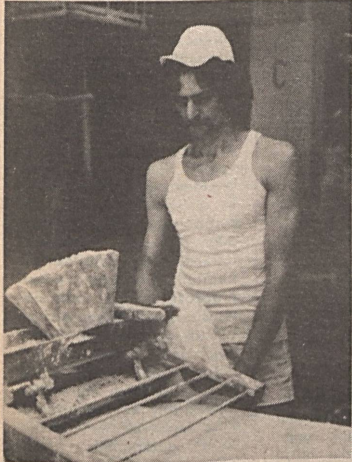
Készült Saphir 96-os offset rotációs géppel a Pécsi Szikra Nyomdában. Felelős vezető: FARKAS GÁBOR Igazgató

Térjessz a Magyar Posta Előfizetés: a Mecseki Szénbányák Üzemében, Komló, az üzemi munkaügyi csoportoknál és a városi tanácson. Pályamunkások előadási ára: 3,30 Ft

ISSN 0134-0954 Evi előfizetési díja: 120,— Ft Index: 25 917

MUNKÁSHÉTKÖZNAPOK

Augusztus 20-án alkalmából köszöntjük mindazokat a dolgozókat: munkásokat és parasztokat, akik sokszor éjszakai is megtoldva fáradoznak a mindennapi kenyér megteremtéséért. Szimbolikus az új kenyér megszegése: a munkás- és a parasztosztály egymásra találásának ünnepe. A magunk részéről azzal tiszteljük — Kőrödi Gábor fotósunk közreműködésével —, hogy felvillantunk öt munkásarcot a Baranya Megyei Sütőipari Vállalat komló üzeméből.



Tóth László cukrász leveles tésztát hajtogat. Az új komló gyár beindítása után termékválások bővítésére került sor. Ennek alapján egy hatfős műszak — irányításával — gyártja a közkedvelt töltelkes süteményt. A vállalati tanácsban ő képviseli a komló üzem kollektíváját.

Takács Gyula több mint két évtizede dolgozik az üzemben. A csodálatosan finom komló kifli készítésének egyik mestere. Az új gyár beindításának szintén részese. Az üzem párttitkára. Kiváló munkás. A vállalat Kiváló Dolgozója kitüntetés birtokosa.



Schramm Antalné sütőipari szakmunkás. Ugyancsak a gyár tisztségviselőjének tagja. Az új üzemben kézi feladóként a töltelkes áru gyártásával foglalkozik. Huszonkét munkásévét számos jutalom, kitüntetés fémjelzi.

Lovász Sándor — Takács Gyulával együtt — 1964. július 1-én lépett át először a kenyérgyár küszöbén. Most a dagasztó csoport vezetőjeként irányítja az egyik kenyérszakot. Az Április 4. aranykoszorús szocialista brigád alapítója, két évtizede tagja a pártnak. Az üzem egyik legjobb szakmunkása.



Molnár Gábor — képnök tanúsága szerint — zsemletésztát ad fel az adagológépbe. A sütőipar elismert szakmunkása. Az élenjáró KISZ-fiatalokra jellemző módon nagy szorgalommal végzi feladatát. Aktív közéleti ember: párttag, munkás, az üzem szervezeti bizalmi. Tíz éve tevékenykedik az Április 4. szocialista brigádban.

Szinte minden vasárnap dolgoztak Segítség Náci bácsinak

Nagyon jó kollektíva — jellemezte egyetlen mondatával a Dózsa György szocialista brigád tevékenységét Kollár Elsmér főművezető, majd részletesen is szót a brigád munkájáról. A szénlőkészítő rekonstrukciójának beindulása óta folyamatosan részt vettek a munkálatokban. Az első negyedévesben szinte minden vasárnap dolgoztak.

A hétfői tevékenységük mellett ott volt számukra hétközben a tmk. Még szerencse, hogy a komló szocialista brigádok is besegítettek, különben nem győzték volna. Igaz, a plusz munkáért külön jutalmakat is kaptak, és egyik kollégájuk, Dinya Illés pedig Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesült.

A Szénlőkészítő Üzem húsz fős szocialista brigádja életkorra nézve igen változó, mert az épp felszabadult szakmunkásoktól a már nyugdíj felé közelgőig széles az életkora.

Konkrét példákat is mesélnek. Náci bácsi, azaz Réger Ignác házában — a közelmúlt-

ban — kigyulladt a tetőszerkezete. Miután a tűzoltók sikeresen eloltották a tüzet, az egész villamosberendezést együttesen állították helyre. Herr Gyulának, aki otthon szenvedett balesetet, és emiatt másfél hónapig betegállományban volt, segítettek a kert munkáit elvégzésében.

Egészen egyszerű példákat is említenek, olyat például, hogy náluk soha nincs vita arról, ki főzze a kávé. Mindig az készíti el, aki épp ráér. Belsőletkaszával dolgoznak, de eddig még soha nem volt hiányuk, viszont már többször előfordult, hogy néhány forraltal több csörgött a perselyekben...

Az sem okozott soha gondot, ha valakinek hirtelen szabadságra kellett menni, mert mindig akadt, aki önként vállalta a másik helyett a munkát. Igaz, a brigádtagok többsége tisztségviselő, ismerik, szeretik, becsülik egymást.

Tulajdonképpen 24-en kellene lenniük, de csak 21-en vannak, három munkahelyre nincs jelentkező. Az ok érthető: 140—229 forint közötti na-

pibéért kevesen vállalják már ezt a munkát.

— Bérfejlesztésekkel igyekeztünk feltornászni a fiatalok fizetését, de még így is alacsonyok. A liászprogrammal párhuzamosan mindenképpen fejleszteni kell a műhelyt is, hogy meg tudjon feladni a megnövekedett feladatoknak, ezért aztán kénytelenek leszünk belső átszervezéseket végrehajtani, továbbképző tanfolyamokon részt venni — mondja Giersig György művezető.

— Arra kértük a Bányászati Tervező Intézetet, hogy az erősáramú és a vezérlő jelző részek elemeit a régióhoz hasonlóan tervezzék. Ha ez így lesz, akkor csak a számítógépes vezérléshez kell majd külön embert felvenni.

A téli, tavaszi feszített munka után következnek a nyári szabadságok, amire nagy szükségük van, mert most fejezték be 70 kábel áthelyezését, amely ismét hat vasárnapjukat emésztett fel.

— pd —

Az augusztus rosszul indult

Mennyiségi terveljesítés, két üzemelő fejtes, 1 szabadnapos termelés, a feltárási lemaradás növekedése és a változatlan erőfeszítés jellemezte Zobák-akna elmúlt havi tevékenységét. Az idei nyár legmelegebb hónapjában, a szabadságolások kellős-közepette, a sikertelenségek után némi gyógyírt, vigaszt adott a kollektívának a terveljesítés.

Nem sokáig örülhettek, ugyanis augusztus első napjaiban már kedvezőtlenebbé vált a helyzet olyannyira, hogy a hónap végén nem valószínű az ismételt terveljesítés.

Közlemem a kollektíva pillanatnyi fellángolása eredményezte az elért zűrészek sikerét, hanem a körülmények. A bányászok ezáltal sem dolgoztak sem jobban, sem rosszabbul, csupán a szintje állandósult erőfeszítéseiket mos: csekély eredményesség jellemezte. A két fejtes közül a 10-es teveli omlasztásban a Deák Péter vezette brigád napi 750 tonna széntermelelssel 108 százalék körüli teljesítést: realizált. Ez a munkahely jelenleg az akna „életben tartója”. A másik, a 12-es teveli fejtes ugyan 120 méter homlakkal rendelkezik, ám ezáltal éppen ez az egyik probléma. Ugyanis a létszámlány miatt nem tudják kellőképpen telepíteni. Ráadásul a telep geológiai-cq erősen zavart. Így csak napi 480 tonnát tudtak a munkahelyről a külsőre szállítani.

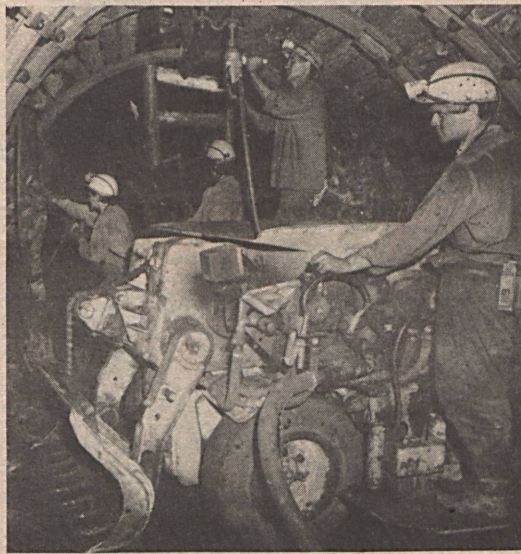
Mint említettük, az aránylag kedvező július után, az augusztus rosszabbul kezdődött. A 12-es teveli fejtesben legfőként az elmeddülés miatt csökkentették a létszámot, s 45 dolgozót Kossuth-aknai munkahelyre csoportosítottak át, előre láthatólag augusztus 24-ig. Ezt követően Kossuth-akna ad erősítést: Zobáknak, hogy megfelelő telepített műszakszámmal tudják az említett fejtes további művelését, fenntartását folytatni. Az egyedüli biztossnak számító pont a 10-es telep, amelynek termelése felfuthat 800—900 tonnára is.

Reményvágat

A remény természetéhez tartozik, hogy önmagában csak üres optimizmus. Megalapozottan hinni valamiben és a megvalósulásért: tenni valamit — ezt teszik az Északi Bányászüzemben.

A külszíni szénkibúvársra telepített vágatot a bányászok „reményvágatnak” a műszaki vezetés kutatóvágatnak kezeli. Mint ahogyan megtudtuk a szénfeldolgozó követő időszakban, közel a jelenlegi szászvári műveléshez, „Csalányos akna” néven ismert szénlőhely, illetve a Császi művelés adta a szénét. A kutatóvágatban talált szénvagyon nagy valószínűséggel átvet az említett Császi területre.

A munkakép is egyfajta folytonosságról tanúskodik. Kiss János (a képünkön a TH-biztosítást csavarozza össze) a 37 éves szakmai tapasztalatát adja át a fiataloknak. A folytonosság a termelésben és az utánpótlásban valóban remény: ébresztő emberi tevékenység.



A kőbaltától a repülőgépig mindent meg tudok szerelni!

Tekercselő nők

Villanyszerelők. Erről a szóról férfiak jutnak eszembe. Fiatalok, idősebbek. Férfiak, hiszen képzésükben, s gondolatban még sokakéban a szó ugyanezt idézi fel. Annál nagyobb volt a meglepetésem, amikor meghallottam, hogy a Villamos Üzemben villanyszerelő nők is dolgoznak. Valamennyien a központi javítóműhelyben. Feladatuk a bányabeli motorok felújítása, javítása.

— Tízennégyen dolgoznak tekercselőként — tájékoztat Kullcsár László műhelyvezető — közülük négyen szakmunkások, egy technikus végzettséggel rendelkezik, egy dolgozónk pedig most végzi a szakmunkás képzést. A többiek a közepesen bonyolult betanított munkásként szerepelnek.

Csodálkozásomat csak fokozza, amikor megtudom, többen is jelentkeztek tekercselőnek. Úgy látszik, népszerű a nők körében ez a szakma.

— Mitől az? — kérdelem ismét a műhelyvezetőt.

— Azt hiszem, ha megkérdezi őket, szinte mindegyikük el is helyen említi az egy műszakot. Aztán azt, hogy jó körülmények között, állandó zárt he-

lyen dolgozhatnak. Nincsenek kitéve az időjárás szélsőségeinek. A férfiakéhoz képest alacsonyabb a keresetük, hiszen a napi bérük csak 130—200 forint között mozog, de a különböző bányabeli juttatásokkal (hűségjutalom, szénkérdula) azért emelkedik.

A műhelybe invitálnak, oda ahol az asszonyok tekercselnek. Kiserőm Biczó Vilmosné brigádvezető, az üzemi pártvezető tagja, aki 1950 óta, immáron 35 estendeje dolgozik itt. Amíg körbejárjuk a munkahelyeket, megtudom, akkoriban amikor ő volt fiatal, még divat volt férfimunkát vállalnia a nőknek. Nem volt ritka a bányában dolgozó lány, asszony sem. Ő akkor a villanyszerelést választotta. Idekerült, megszerette a műhelyt, az embereket, a munkát; jól érezte itt magát, tehát maradt.

— Az évek folyamán aztán mindent megtanultam. Hozzánk haza soha nem kell szerelőt hívni. A kőbaltától a repülőgépig mindent meg tudok szerelni! — mondja egyszerű tényközlésként.

A tisztségviselők közé tartozik Hock Istvánné is, aki mint takarító kezdte itt az üzem-

ben, de aztán egy év alatt elvégezte a szakmunkásképzőt, ő is villanyszerelő lett.

— Számomra nem volt túl nehéz a tanulás, mert volt már egy kereskedelmi iskolai végzettségem.

— A kereskedelem talán mégis nőiesebb, mint a villanyszerelés — mondom, s azt próbálom megtudakolni, vajon miért lett eladóból villanyszerelő.

— Egyedül éltem a kislímal. Gondot jelentett az óvodába járatása, a velem való foglalkozás, ezért választottam ezt a munkahelyet. Így egy műszakban dolgozhattam, reggel hoztam a kicsit, délután hazafelé pedig bementem érte. Azóta persze sok idő telt el, a fiam időközben felnőtt. Ma már ő is itt dolgozik az üzemben, gépész. — Kis szünet után folytatja. — Mégsem mentem vissza a kereskedelembe. Azért nem, mert ott délután, este, szombatban is kell dolgozni, sokszor pedig hét végén leltározni, ünnepek előtt meg megállni sem lehet...

— Itt kettőórát kiűrdök az ember, három órákor már otthon van a lakásában — teszi hozzá Biczó Vilmosné. — Ezt nem lehet megfizetni!

— Ez azt jelenti, hogy a fizetésükkel is elégedettek?

— Nekem 160 forint a napi-bérem — közli Hock Istvánné.

— Nekem van a legtöbb: 212 Ft — tájékoztat Biczoné, de aztán mindketten hozzátesszik, a dupláját is el tudnák költeni, ha lehetne...

Úgy látom, mintha monoton lenne ez a munka, tekercselés, tekercselés? De nem, az asszonyok tiltakoznak. Azt mondják, hogy nem egyforma, mert van itt soros és párhuzamos kapcsolat, kétpólusú, 4—12 pólusú kötés, kisebb gép, meg nagyobb is.

Kesztyűs Józsefné és Finta Józsefné is a tisztségviselőkhöz tartozik. Mindkettő betanított munkás. Mindkettő az egy műszakot említi elsőként és azt, hogy soha nem kell hét végén dolgozniuk. És bár mindkettőjük csemétjét megnézt, de a választásba belejátszott akkoriban az is, hogy közel az óvoda.

— Az asszonyok viccelődnek, jópofa beszélőként vannak, az ember önkéntelenül „elneveti magát. Magam is jókedvűen hagyom ott a műhelyt, miközben a búcsúzásnál a brigádvezető szavait hallgatom, aki arról mesél, hogy itt soha nem lehet szomorkodni, mert bár mindenkiben van gondja bőven, mégis akad, aki jókedvre hangolja a többieket.

P. D.

A Mecseki Gyermekotthonban

„... hogy boldog gyermekként biztosíthassunk nekik”

— Te ki vagy, néni? — szegezi nekem a kérdést Gyurika, aztán komoly hangon invitál: Gyere, megmutatom a kutyátl! Péter homokozólapáttal hadonászik, hogy felhívja magára figyelmünket. Józsika nem tágit a „doktor néni” mellől, pedig ezelőtt nagy munkában volt, elszántan gyúrta a homokpogácsákat.

Dr. Vastagh Etelka főorvossal a Mecseki Gyermekotthonban, most éppen annak játszókertjében sétálunk. Jó idő esetén napjuk nagy részét szabad levegőn töltik a kicsik. Ilyenkor kint étkéznek, délutáni álmukat is itt alusszák, jól érzik magukat a zöldben. Minden csoportnak önálló területe van, játékokkal, homokozóval, pancsolóval.

A csecsemőotthonban jelenleg 112 gyermeket gondoznak, akik 0–3 éves korúak.

— Honnét kerültek ide ezek a gyerekek? — kérdezem dr. Horváth Mihályt, a gyermekorhát és a csecsemőotthon igazgatóját.

— Pécs város és közvetlen környéke kivételével az egész megyéből. Gondoztatunk nagy része olyan családból — vagy egyenesen a szülészetről — került ide, ahol nevelésük szociális, anyagi, olykor esetleg erkölcsi okok miatt veszélyeztetett. Más részük egészségügyi beutalt, elhúzódozó vagy krónikus betegségben szenved. Jelentős számban vannak itt kis súllyal született vagy koraszülött csecsemők is. Ha nekik nem tudnak megfelelő otthoni háttérrel, rendszeres orvosi, védőnői ellenőrzést, szükség szerinti kezelést biztosítani, többoldalú a veszélyeztetettségük. Ők megerősödésük és fejlődésük után általában saját otthonukba térnek vissza. De mi minden erőnkkel azon vagyunk, hogy a többi kisgyerek is családja kerületébe, mert ez képes legjobban biztosítani harmonikus testi, szellemi, lelki fejlődésüket.

— Ez a családba kerülés a saját családot jelenti?

— Nálunk általában hároméves korukig vannak a gyerekek, de sokan közülük előbb elmennek. A tavalyi 76 távozóból 29 a saját családjába került vissza, 24 örökbefogadó szülőkhöz. Meg kell azonban mondani, hogy beutaltjainknak csak 3–5%-a lesz örökbe fogadható a szülők nyilatkozata alapján, s mi csak akkor kezdeményezhetjük ezt az eljárást, ha huzamosabb ideig nem tartják a kapcsolatot gyermekükkel. Ha csak évente egyszer is eljönnek, a kicsiket nem tudjuk örökbe adni. Ilyenkor nevelőszülőkhöz kerülnek — tavaly 16 esetben —, bár ebből is gyakran alakul ki végleges kötődés. Több fogycsapatok gyermekeként ment a bolyi intézetbe.



Legfontosabb a játék ...

— Hogyan élnek itt a gyerekek?

— Szeretnénk őket úgy gondozni és nevelni, hogy érzelmi sérülésektől mentes, boldog gyermekként biztosíthassunk nekik — mondja dr. Vastagh Etelka főorvos. — Egy szobában 8–9 gyermek van, akikkel végig ugyanaz a négy gondozónő foglalkozik, műszakonként váltva egymást. Tiszta a teszi, eteti, gondozza, neveli őket. Nem szeretet nélküli a mi világunk, a gyerekek érzik a gondoskodást, tudják, ha nem is éppen velük foglalkoznak, figyelnek rájuk. Az állandóság és a következetesség nálunk kulcsszavak, mindent rendszeresen kell végezni, hogy a gyerekek ne érezzék váratlan hatásokat. Az etetésnél tudják, mikor kerül rájuk a sor, s várják a sétáltatást. Ezt mostanában kezdtek bevezetni. Egy gondozónő egyre nagyobb sétára viszi 2–3 gyermeket, de csak akkor kezdhet neki, ha ezt követően rendszeresen végzi.

— Haza is vihetik gondozókat saját otthonukba?

— Nem, ezt nem engedjük meg a gyermekek érdekében. Itt ők boldogok, mert ezt élik meg, ennél jobbat nem ismernek. A gondozónők tartalmaznak kapcsolatot alakítanak ki a kicsikkel, hisz azok tőlük tanulnak meg beszélni, öltözködni, de tudniuk kell okosan szeretni őket, a gyermekek érdekeit szem előtt tartva.

— Nehéz munkát végeznek a gondozónők, amelyhez türelmennek és szeretetnek kell járulni — mondja Tillmann Gyuláné vezető gondozónő. — Birni kell fizikailag, de meg kell őrizni a szellemi frisséget is.

— S emellett ez a munka folyamatos, az igényel — veszi át a szót a főorvosnő —, a gyerekek kívánata állandóságát. Most sokan vannak gyeseen, de eltávolított olyan családtagok is, akik már nem tudták vállalni a három műszakot. Pótlásuk, helyettesítésük nagy gond számunkra. Nagyon örülünk, ha a Steinmetz szakközépiskolából több gondozónő érkezik, nagy szeretettel várjuk őket. Fiatal, gondozónői pályára alkalmas szakképzetteleneket is felvennénk, akik a betanítási idő alatt megismerkednek az itteni feladatokkal. Aki felelősséggel vállalja ezt a munkát, biztosan megtalálja az örömet abban, amit csinál. Nővér-szállónkban kétágyas szobákban kényelmes, kulturált elhelyezést tudunk biztosítani. Adottak a jó közösségi élet feltételei, a rendszeres szakmai továbbképzés. Szeretnénk a jelenlegi dolgozókhöz hasonlóan, lelkes gondozónőket találni, akik sikeres munkájához jó körülményeket biztosítunk.

— Felépdelünk az emeletre, szentéjük a szobákban. Itt fenn még pihennek a játékok, lakókira várnak a kisgyerekek. A falról mesefigurák mosolyogva néznek ránk a jól felszerelt, tágas helyiségekben. Dr. Vastagh Etelka a fürdőkádát mutatja, amiből most vettek négyet — egészen speciális, lapos az alja, nem csúszik el bennük a gyermek. Aztán a gondozóknakról mesél, akiket mind jól ismer, s a jó kapcsolatról, amely az intézmény, és a komló üzemek patronáló brigádjai között fennáll. A szatyrok, az üllőpárnák, mamuszák az ő ajándékai, sok társadalmi munkát is végeztek a csecsemőotthon területén, segítve annak munkáját.

Messziről már hallani a hangjukat, jönnek fel a gyerekek. Elrepült az idő, vár rájuk a vacsora, a fürdés és az ágy. Nyugodtan hajtják le fejüket, érzik, hogy sokan vannak, akik álmukat vigyázzák, értük dolgoznak...

Molnár Valéria

Véradónap Bétán

Évente két alkalommal: februárban és augusztusban tartanak kiszállós véradást Béta Bányáüzemben.

— Sajnos mindkét időpont meglehetősen rossz, mert télen a hőszak, nyáron pedig sokan vannak szabadságon — mondja Oláh Géza, az üzem vöröskereszt titkára. S bár már kérték, hogy módosítsanak a dátumon, azt a választ kapták, nem lehet, mert év elején beütemezik, mikor hová mennek a véradoállomások ezrei. Tudomásul kell venni: ez van. A február és az augusztus Bétán.

Bizonyára a kedvezőtlen időpontok is közrejátszanak abban, hogy ebben az üzemben többnyire „közepes” nagyságú az önkéntes véradás. Amint azt a véradoszervezőtől, Gulyás Ferencnéől megtudom: tavaly augusztusban ötvenen, most februárban 79-en jelentkeztek önkéntesen.

— A kiszállós véradást megelőzően egy-két héttel előbb plakátokat ragasztunk ki azokra a helyekre, ahol sokan megfordulnak: így a felolvasóba, a büfébe, de még a lakótelepre is, mert hátha onnan is jönnek néhányan. Amellett természetesen a körletvezetők is segítene a madugk területén.

A mai hajnali kezdésnél 23 fő adott vért. A vöröskereszt titkárral az üzemorvosi rendelőbe megyünk, amely most fehér köpenyes hölgyekkel van tele. Egyelőre beszélgetnek, kézimunkáznak, mert a reggeli nyári roham után, délelőtt csak néhány napszinti „vendég” fordult meg itt. A vöröskereszt titkár, Oláh Géza is egy fél órával ezelőtt adott vért.

— Havonta legalább egyszer, de ha kis üzemekről van szó, akkor többször is kiszállunk — kapom az egyik nővértől a tájékoztatást. — Júliusban Kossuthra mentünk, ott 219-en jelentkeztek, igaz, néhányan jöttek a Központi Gépjárműüzemből is. Négy fő vért vesznek le minden embertől alkalomanként.

Háromnegyed egykor megérkezik az első „delutános”. K. V. várja (megengedi, hogy végigkísérjem, de a nevét kéri, ne írjuk ki).

A fiatallembert adatait felveszik egy kártonra, melyről leolvasható, hogy eddig 5 alkalommal adott vért, utoljára még 1979-ben. Az adatok egyeztetése után vérmintát vesz tőle Hernádi Etelka, aki az előbb a vércsoportról és százelektromjáról tájékoztatót. Ezután a vizeletét is megvizsgálják. Itt a sülyedésre kíváncsiak. Amennyiben az 20 egységénél nem magasabb, akkor egészséges az illető, különben valamilyen gyulladási, betegségére lehet következtetni. Tíz percig várunk, Milter Andriánné megmutatja a

mérőcsövet, melyről leolvasható, K. V. sülyedése 4 egység. Továbbmehet a belső orvosi szobába, ahol dr. Várdi Sándor vizsgálja belgyógyászati (130/90 a vérnyomása, 76 a pulzusa.) Különböző kérdésekre is válaszolnia kell, mert rengeteg kizáró tényezője lehet annak, hogy levegyék tőle a vérmennyiséget. Itt semmi ilyet nem találnak. Mehet tovább: át a felolvasón, a mentőállomásra. „Öt négy fehér ógy várja a jelentkezőket.

Első itt is az adminisztratív egyeztetés, majd felfekszik az egyik asztalra, s egy fehér köpenyes hölgy fertőtleníti a karját, aztán arra kéri a fiatallembert, szorítsa ökölbe a tenyerét. Egy zöld steril ruhába öltözött hölgy pedig két másodperc alatt a vénájába szúrja az injekciót. Általában 3–4 percnyi idő alatt telik meg egy ilyen négydecis palack. Többször is megkérdezik tőle, jól érzi-e magát? Nincs-e valami gondja? Nem zsbbad-e a karja. Nincs gond (én ugyan szédülök és sápadok), de a fiatallembert pirosposztag. A palack megtelek. Steril lenzárják, majd ezután hűtőládába teszik. K. V. szorítótestet kap a vénájára. Most látom csak, sorban jönnek a többiek is. Kifelé indulunk a büfébe.

Az uszonnacédukat szendvicsekre és sörre cserélik. Az egyik szendvicset megeszem én, cserébe rendelék meg egy üveg sört. Kaccintunk. Néhány perc és magamhoz térek. Fél óra sem telt el, hogy K. V. belépett az orvosi rendelőbe, és már vége is a vizsgálatnak, a véradoznak. Indulhat haza. Elbúcsúzunk.

Még visszanezünk az orvosi rendelőbe. Jönnek egymás után a férfiak: fél háromig. Az öszesítő naplóból kiderül 1985. augusztus 7-én a hajnali és déli bétai kiszállós véradozon 57-en vettek részt, közöttük két lengyel bányász is volt.

Tisztelettel nézem a buszhoz igyekvő férfiakat. Őket, akik hajnalban keltek, buszoztak, a bányá mélyén kemény fizikai munkát végeztek, műszak végén (egy órával előbb szállhattak ki) pedig önként adtak vért. Most meg itt állnak, buszra várnak, beszélgetnek, fázósan húzzák össze zubbonyukat a hideg szélben, a szemerkelő esőben.

Jó volna tudni, hogy vajon mire gondolnak. Jó volna odamenni hozzájuk, megmondani nekik, hogy tisztelem és becsülöm őket, hogy köszönöm a magam és mindannyiunk nevében. De egy szót sem szólak. Hering módra préselődve indul lefelé az autóbussz. Még szerencse, hogy a véradoállomások dolgozói mindenkitől elkészítettek azzal, hogy:

— Köszönjük a véradoást!
Pálfi Diana

Épül a szabadidő-park

A bétai fiatalok és a szocialista brigádok továbbra is szívügyüknek tekintik a Juhász Gyula klub melletti kultúrpark létrehozását, valamint az intézmény mielőbbi felújítását. Legnagyobb örömköze a kezdetben jelentkezett akadályokat sikerült elgördíteni, s most a szénbányák mellett a város illetékes szerveinél is támogatókra találtak. Ez is bizonyítja, hogy akik korábban messzenézők ellenétek a kultúrpark létrehozását, rájöttek és belátták, nemcsak bétai érdekeket szolgál majd a létesítmény, hanem a városnak is kellemes, hasznos színtérrel lesz.

Az anyagi lehetőségek és a társadalmi munkaerő arányában változik a klub környéke. Az elkészült autóparkoló után, most a tenisz- és a kisméretű focipálya végleges kialakításán serénykednek. Mindkettő befejezés előtt áll, a teniszpályáról már csak a műanyag burkolat hiányzik. Az ígért szerinti szeptember végéig az is megérkezik, és akkor sor kerülhet az avatásra.

Az idén a bétai dolgozók 1500 társadalmi munkórát fordítottak a kultúrpark kialakítására. Szeretnék, ha mielőbb birtokba vehetnék az új szabadidőparkot. Persze azért addig még jócskán akad tennivaló, hisz visszavan a gyermekjátékoszár, teniszpálya melletti leléto, az erdei sétány kialakítása, valamint a klub teljes felújítása.

Az utóbbi az ősszel kezdődik meg — végre, hisz állaga nagyon leromlott, kulturális és egyéb rendezvények megtartására szinte teljesen alkalmatlanná vált. Eldőt, hogy a renoválás után kettős funkciót töltsön: délelőttként az oktatóközpont, délutánonként, esténként pedig a klub jellege domborodik majd ki. Ennek megfelelően történik az átalakítása. Az elképzelések, tervek szerint mindkettőnek egyszerűen megfelel a praktikus belső kiképzésével és az esztétikus külső megjelenésével egyaránt.

A park létrehozásához, és a klub felújításához a Mecseki Szénbányák 700 ezer forinttal járult hozzá, s az egyéb segítséget is biztosítja a mielőbbi elkészültökhöz.

Nyári pillanatképek

Lezárt szemhéjünkön az izzik a nap. A levegőben hűs szellő helyett napolajszag és gyermeki sikongatás hangja kevereg. Az ember fekszik a strandon, és lomhán körbejárja a tekintetét.

A négy-öt év körüli kislány gyors egymásutániságban üdítöt, palacsintát, dinnyét, majd fagyit követel édesapjától. Apuka türelmesen ácsorog a sorokban, hozzá imádtott csemetéjének a kívánt dolgokat. A kis herceg-nő leereszkedő természetességgel fogadja a finomságok formájában lába elé tett dolgot. Aztán valamelyik gyereknek fellújtható vízcsodát pillant meg, s már kész a döntés: neki olyan kell! Apuci csendes-nyugodtan magyaráz, hivatkozik a lehetetlenre, de a kislány csökönyös. Végös érvként torkaszakadtából bömböl, hívja „anyucikát”, aki nincs velük. Egész kék a dültől, de

az apa még bírja cernával, egyre csitítja, aztán hirtelen türelmet vesz rápskol a kislány fenekére.

Mellettem idős házaspár szörnyülködik: — Hogy milyen szülők vannak! Szegény kicsi!

Tényleg, szegény kicsi! Mennyit kell még sírnia, amíg felnő, és rájön, hogy a kéri és kapni szavak jelentése csak ritkán esik egybe...

Egy, kettő, három, a karomat tárom. Izmos lesz a vállam, nincs erősebb nálam.

A versike a tornászok mozgatait kíséri. Összeszokottan mozog a hármás: a fiatal apuka, és két aprócska gyereke. A fiú az ügyesebb, de suta kikacagja igyekvő, de suta mozgósú kishúgát, aztán segít kijávitani neki a hibás mozdulatokat. Teljes a demokrácia, mindenki diktálhat a többieknek újabb gyakor-

latokat. És minden feladatot más-más mondóka kíséri, nemcsak az izmok, de az agyat is megmozgatják vidáman és könnyedén. A levegő: lassú tűz anyukához. Anyuka az árnyékban ül, és kezét domborodó kismamahasán nyugtatva mosolyogva várja az övét.

Együtt a család.

A tejszoki színen egy fokkal túl, az éticskőien egy fokkal innen — szemrevaló fiatal nő fekszik a kockás takarón. Barna bőre elarúlja, hogy nem első alkalommal imádja már a napot. Szemüveges, középkorú hölgy telegpszik mellé, aki rövid terefere után nyakát kezdi tekergetni.

— Hát Gáborka hol van? — Beadtam a napközibe, legalább most legyen egy kis nyugalmam tőle.

A körbejáró tekintet gyorsan visszatér a tornászok családjához, és derűs nyugalommal rajtuk pihen meg. Nem illik, de jó őket nézni. — mv —



Békés, nyugodt az álmuk, szinte érzik, hogy sokan vannak, akik értük dolgoznak
Kóródi Gábor felv.

Sikondai úttörőnyár

Szól a zene, a léggömb kézbe száll. Hirtelen csend lesz, akinél a lufi van, kiesik és megy tovább a játék. Vándorol a kényes jószág, egymásnak adják a gyerekek: bolgár, keletnémet, szovjet és magyar pajtások. Nevető játékosok, mosolygó szurkolók — él, zsiabong a sikondai úttörőtábor.

— Táborunk elsősorban a megye gyermekvezetőképző tábor, de évek óta szakátörőnyárakat (művészeti, technikai) is szervezünk itt — mondja Schwoy Györgyi táborvezető, aki „civilben” a pécsi, Szabó István Úttörőház művészeti előadója. — Amire büszkének vagyunk s amivel nem sok megye dicsekedhet, az a kisdobos táborunk. Nyaranta egy alkalommal kéthetes nemzetközi turnusunk van, ilyenkor Baranya testvérmegyéiből, az NDK-beli Schwerinből, a bolgár Szlivenből, a szovjet Lvovból jönnek hozzánk pajtások. Hozzjuk természetesen baranyai úttörőknek. Kétévente Eszékből, négyente a finn Lahtiből várunk gyerekeket.

— Már messziről látszóttak a felhúzott nemzeti lobogók, jelezve, hogy most nemzetközi a tábor.

— Igen, jelenleg 15—15 bolgár és NDK, 20 szovjet pajtás van nálunk, a mieinkkel együtt 198-an vagyunk. Főként olyan magyar gyerekek vannak itt, akik beszélnek valamelyik nemzet nyelvét. Külön csoportjuk van az „Ifjú tolmácsoknak”. Kiváló alkalom ez a nyelvgyakorlásra és természetesen a barátkozásra.

A különböző országok gyerekei nemzeti napokat tartanak, amelyek programját ők maguk állítják össze. A kulturális bemutatók, dal-, játéktanítások mellett újdonság, hogy az ezt a napot megnyitó ünnepélyes zászlófelvonást minden táborlakó az adott nemzet formáságai szerint csinálja végig.

— Milyen programokon vettek részt eddig a gyerekek? — Kirándultunk Pécsen, ahol megkoszorúztuk a Felszabadulási Emlékművet. Volt nyitótáborúznunk, VIT-karnevalunk, honvédelmi versenyünk. Nagy sikere volt a játszóházaknak, ahol többek között botlikolni, agyagozni, gyöngyöt fűzni tanultak a gyerekek. Aki akarta, eleshette a linómetészt és a sárkányépités tételét. Bemutatkoztak már Bulgária és az NDK delegációja. Az NDK-csoport a saját napján barkács-utacit csinált,

ahol a borkészítésre tanították a többieket. Szolidaritási bazárunk bevételét az SOS Gyermekfaluvá ajánlották fel a gyerekek.

Ma szovjet nap van. A szovjet pajtások délelőtti tréfas versenyeket — éppen ez zajlik — szerveztek, délután VIT-vetélkedőt tartanak. Hátravan még a magyar nap, az Ifjú tehetségek estje, a baranyai kirándulás, a KRESZ-verseny, és sok egyéb, hiszen még csak a turnus felénél járunk.

Nahodil Éva, aki Mohácsról érkezett, először van táborban. Egy padról nézi, nagyokat nevetve társi játékát, mikor oda-telepszem mellé.

— Nagyon gyorsan összeraktam a szobátársaimmal. Külföldi barátaim is vannak már, két NDK-s és egy bolgár lány, akikkel angolul beszélgetünk. Az osztályban legjobb vagyok oroszból, így a szovjetekkel is jól megértjük egymást. Nagyon jól érzem itt magam. Igen jónak tartom, hogy sok a klassz program, mégsem vagyunk lekötve, mert kevés a kötelező rendezvény, jut idő a barátkozásra, beszélgetésre.

A pécsi Vince Tamás most múlt nyolcadikos, ő meghívottként vesz részt a tábor életében.

— Hajas Zsuzsa néni, a táborvezető-helyettes hívott meg ide. Talán azért, mert eddig sokat dolgoztam saját úttörőcsapatomban, meg a Szabó István Úttörőházban, a túracsoporthoz. Szeretek itt lenni. Ami a legjobban tetszett, az az NDK napja volt. Ötletes, érdekes programokat állítottak össze.

Ha egy barátom megkérdezné tőlem, eljőjjön-e ide, csak azt tudnám neki mondani, semmi esetre se hagyja ki a lehetőséget.

— Ha majd otthon Sikondára gondolkodok, Magyarország, a barátságosság, a szép környezet, a jó programok, és a finom konyha jut eszembe — mondja a Schwerin megyei Doreen Meyer. — Nagyon szép ez a tábor, szeretettel fogok visszagondolni rá. Élmeny volt az ünnepélyes megnyitó, a nemzetek napja, ahol sok új ismereteket is kaptunk. Új dalokat, táncokat, szép emlékeket viszek haza.

A kapuban elbúcsúztunk az „öröktől”, s elindulunk. A gyerekszivaj messze kísér. Él, zsiabong a tábor. Nyár van. Úttörőnyár.

Molnár Valéria

A legnagyobb szovjet szénmedence jövője

A donyci szénmedence tartalékai Nyikolaj Grinyko, ukrán bányaiipari miniszterhelyettes véleménye szerint még hosszú évekre elegendők. Ma a donyci medence a legöregebb és a kőszénkitermelés szempontjából legfontosabb szovjet lelőhely, amely a Szovjetunió teljes antracitkitermelésének kétharmadát és koksizható szén mintegy felét adja.

Bár a kitermelés már két évtizede folyik, kimerülésről szó sincs: a széntartalékok mennyiségét a szakemberek több tízmilliárd tonnára becsülik. Gondolj! jelent azonban, hogy a kitermelés feltételei évről évre nehezebbé válnak. A bányák mélysége évente 10–15 méterrel nő. Jelenleg a legmélyebb akna már 1300 méter alatt üzemel. Ennek ellenére a donyci szén kitermelése gazdaságilag kifutó, hiszen a bányák közvetlenül a Szovjetunió európai területein található fő felhasználók közvetlen közelében működnek.

A szénmedence gazdasági fejlesztési terve a kitermelés fokozatos növelését irányozza elő. Az 1980-as évek szénben a termelés az idei esztendőben 11 millió tonnával nő. Mindezt a szuperteljesítményű, magas fokú gépesített és a korszerűsített régebbi bányák termelésének köszönhető. A donyci bányászok egyre több, a termelést és a biztonságot egyaránt növelő új technikai berendezésekkel dolgoznak.

Ideálisnak persze azt tartanánk — hangsúlyozta a miniszter — ha valamennyi bányánk emberi közreműködés nélkül, azaz csak gépek és berendezések segítségével termelne. Szovjet tudósok most olyan gépkomplexumok létrehozásán dolgoznak, amelyek ezt a feladatot megoldhatnák. Az első „ember nélküli” bánya megnyitására az évtized végén kerülhet sor.

— APN —

Delegáció a szovjet bányásznapi

Az augusztus 25-én tartandó szovjet bányásznapi, a Mecseki Szénbányákkal kapcsolatban álló Nyugat-Ukrainai Szénbányákhoz háromtagú delegáció utazik a vállalatnál. A küldöttséget dr. Gábor János, a vállalati pártbizottság titkára vezeti. Tagjai: Keszler Ferenc szakszervezeti bizottsági titkár, valamint Radics Kálmán vajár, Komló Bányász, Kossuth-akna főbuzalmija. Részt vesznek a helyi szakmai ünnepen, majd 27-én érkeznek haza.



Mérföldlépő csizmák



Gyermekkorom kedves meséiben a fűhős mérföldlépő csizmája segítségével hip-hop, egykettőre bejárt a Föld országait. Az viszont már napjaink valósága, hogy a Carbon csizmái, ha nem is hip-hop, de a cipőüzemi kollektíva kiemelkedő munkájának és a szigorú technológiai előírásoknak köszönhetően a Föld számos országában megtalálhatók.

1985 első félévében a Carbon cipőüzeme 505 ezer pár férficsizmát gyártott, ami naponta megközelítőleg 4 ezer pár, külföldön is nagyon keresett terméket jelent. A magas minőségi színvonalat jól jelzik a 10. Pécsi Ipari Vásáron kiérdemelt nagydíja, valamint a külföldi stabil megrendelések. A nagy mennyiségű szovjet megrendelésen felül Angliába 50 ezer pár csizma kerül, s a IV. negyedévesen kisebb szállítások várhatók Lengyelországba is. Bár az üzem kapacitása a jövőre nézve már kötött, azért tovább folyik az új piacok szakadatlan keresése. Fotóriporterünk a mérföldlépő Carbon-csizmák születésének folyamatait örökítette meg, nyomon követve a felsőrész szabásától, a fűrésztől, a talpillesztésig, a fényezésen át a minőségellenőrzésig. Utolsó felvételén a késztermék dobozba kerül, s rövid néhány hét múlva, valahol hazánktól távol megfelelő méretű „lábra kap”.

Körödi Gábor felvételei



Nálunk W. C.-papírból készült a múmia!

Kárászon nagy várakozással tekintenek az előljáróság munkája elé

Minden bizonnyal a kistelepülések életében új szakasz kezdődik az előljáróságok megalakulásával. Ha nem is tudják ezek az irányító, szervező közösségek mindenütt pótolni azokat a köröket, amelyek egyes helyeken a tanácsok megszűnése, illetve a körzetesítés okozott, lehetőség nyílik arra, hogy irányításukkal kielakuljon az a sajátos területi milió, és megteremtődjenek azok a tényezők, amelyek jobban felkészíthetik az itt élő lakosságban a kötődés szálait és a megfelelő infrastruktúra kialakításával talán megállapítható a települések sorvadásra is. Bár Kárászon még nincs ilyen közvetlen veszély, az ittlakóknak mégis nagy fellélegzés: jelentett, hogy végre saját életükről, gondjaikról maguk is intézkedhetnek. A több mint négy száz lakost számláló faluban Elekés Imre

nyugdíjas lett az előljáróság vezetője. Ő kizárólag a választók javaslatára harmadikként került a tanácstagjelöltek listájára, és nyerte el a közösség bizalmát, s végül a tanács tagok döntése alapján lett a település előljárója. Elekés Imre három év óta a bányai nyugdíjosa, 1956 óta él a faluban. Így minden lakost jól ismer. Ami számára a választásnál döntő volt, hogy őt is jól ismeri a lakosság. Különösen az utóbbi években vált népszerűvé, amióta tábor-gondnokként részt vállalt a település környezetének megújításában. Az elmúlt 30 év alatt nagyon következetes és megfontolt embernek ismerték meg a kárásziakat, akik azt várják tőle, hogy munkatársával együtt mozgalmasabb, és mindenekelőtt tartalmasabb életet teremtsen a faluban.

— Az előljáróság megalakulásával nagyobb lehetőséget kaptunk arra, hogy a saját ügyeinkben határozottabban érvényesüljön a faluközösség akarata — magyarázza az újdonsült előljáró. Az a célunk, hogy a lakosság segítségével megteremtjük az, a modellt, amely a leginkább megfelel a sajátos körülményeknek.

— Mi lenne a legfontosabb feladat? — Mindenekelőtt szeretnénk egy olyan közösségi szemléletet kialakítani, amely segítségével a közös célok megvalósulásában, így a falu építésében, karbantartásában, néhány középület és park rendbetételében és természetesen megfelelő infrastruktúra kialakításában. Meggyőződésem, ha eredményesen dolgozunk, sokkal mélyebb kötődést alakíthatunk ki az itt élőkben, — talán még a fiatalokban is — mint amilyen eddig volt. Ősszel tervezzük megtartani az első falugyűlésünket, ahol elmondjuk elközelítéseiteket, a legfontosabb feladatokat és meghallgatjuk, hogy mit vár a lakosság tőlünk, hol a leg sürgetőbb a tennivaló. Arról, hogy a tervezett munkához milyen lehetőségei lesznek az előljáróknak, az előljáróságoknak, Fűzési Lászlónétól, a Mózasszászvári Nagyközségi Közös Tanács titkártól kértünk tájékoztatást.

V. J.

keddtől keddig • keddtől keddig • keddtől keddig

SZABAD IDŐBEN

NÉVNAPOK

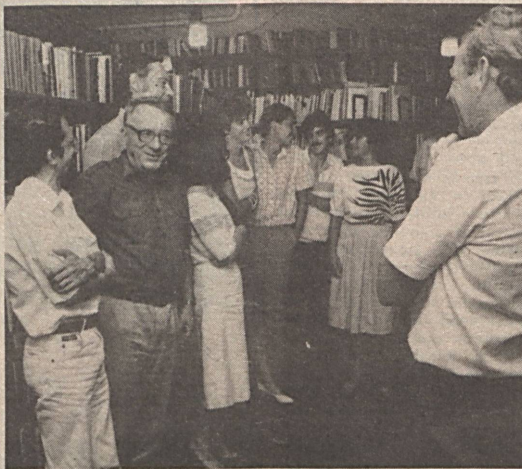
augusztus 17-től 26-ig:

- Szombat: Jácint
Vasárnap: Ilona
Hétfő: Huba
Kedd: Alkotmányünnep
Szerda: Sámuel
Csütörtök: Menyhért
Péntek: Bence
Szombat: Bertalan
Vasárnap: Lajos, Patricia
Hétfő: Izsó

„Ország-világ lottózik '85!”

Nem múlik el nyár lottópályázata nélkül. Ez a megállapítás érvényes az idei nyárra is. A Lapkiadó Vállalat és a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság ez évben is tart közös akciót a lottózónak „Ország-világ lottózik '85!” jellegűvel. A pályázaton a 31., 32., 33., 34., 35. heti nyeretlen számból és: iker-, valamint az augusztusi előfizetéses szelvényekkel vehetnek részt azok a fogadók, akik az Ország-Világ július 31-i és augusztusi számait is megvették. A résztvevőknek az Ország-Világ július 31-i és augusztusi számában található rejtvényjelvényeket és az augusztusi nyeretlen lottószelvényeket kell az alábbi címre beküldeni: Lapkiadó Vállalat Reklámszerkesztőség, Budapest: Pf. 223., 1906. A borítékra rá kell írni: „Lottó-85”. A pályázatok beérkezési határideje: 1985. szeptember 14. A sorsolást 1985. szeptember 23-án tartják. A főnyeremény egy Palski Fiat 126 típusú személygépkocsi.

Kiskunhalasi könyvtárosok Komlón



A komlói BDSZ könyvtár meghívására a kiskunhalasi városi könyvtár munkatársai Varga-Sabján Gyula könyvtárgazgató vezetésével látogatóst tettek Komlón. A csoport találkozott a BDSZ könyvtár munkatársaival. Mérei József, a BDSZ könyvtár igazgatója beszámolt a vendégeknek a munkájukról, távlati tervekről, majd baráti beszélgetés során együtt próbálták arra a kérdésre választ találni, hogy milyen formában, milyen eszközökkel lehetne növelni az olvasottságot, a könyvtárlátogatókat miképpen lehetne még jobb, frissebb kiadású könyvekkel ellátni.

Körödi Gábor felv.

Mázasszászvári Bányászklub

Augustus 22-én a Jóbarát kerthelyiségében a bányásznap alkalmából a sajtó kulturális rovatvezetőivel, munkatársaival találkozhatunk az érdeklődők 10 órakor. A rendezvényen részt vesznek a Dunántúli Napló, a Tolna megyei Népszó és a Mecseki Bányász képviselői. Délután 14 órakor zenekari próbát tartanak a klubban. 17 órától pedig a sakk-szakosztály rendezvényére kerül sor. A Szocialista brigádiskola rendezvényét tartják meg augusztus 24-én 18 órától a klubban, míg másnap, 25-én délelőtt 10 órakor szintén a klub ad helyet a gyermekek foglalkoztatásának.

Mecseki Bányászati Múzeum

Mecseki Bányászati Múzeum: Pécs, Déryné u. 9. Telefon: 72-12-333/195. Nyitva: 9-től 17 óráig. (Szünnap: hétfő). A kiállítás két nagyobb egységre bontható. Az egyik rész a Mecsek-hegység szénbányászatának, a másik pedig ugyancsak e földterület ércbányászatának ipari-technikai, munkástörténeti dokumentumok, tárgyi anyagok gazdag választékával várja a látogatókat. Kőzetek világa című kiállítás: Pécs, Káptalan u. 3. Nyitva: 10-től 17 óráig. (Szünnap: hétfő). A pécsi „múzeumot-csónak” levő kiállítás a Mecsek és a környéke geológijának, kőzeteinek gyűjteményét tárja a vendégek elé. Mázasszászvár, Kun Béla u. 59. Nyitva: 14.00-18.00 óráig. (Szünnap: szerda). A kiállítás az E-Mecsek 175 éves szénbányászatának, bányász-hagyományainak történeti emlékeit mutatja be.

Adófizetőkhoz!

A Komló Városi Tanács V. B. pénzügyi osztálya felhívja a város adófizető polgárait, hogy az 1985. évi adóivet és a II. félévi adócsökkent az ügyfélszolgálati irodában átvehetik. Hétfőn: 8-tól 12 óráig, szerdán: 8-tól 16 óráig, csütörtökön pedig 12-től 18 óráig.

mb HIRDETÉSEK

Olasz típusú iker babakocsi eladó. Komló, Berek utca 1/c. VII. 20. Vennék téglát épületen 2 vagy 2 1/2 szobás távfűtéses lakást. Kézpénz - OTP-átvétel-lalással. Komló, Madarász út 14. Kétszobás, kertes családi ház eladó. Komló, Rákóczi u. 14. Érdeklődni: 82-372. Szabóné. Eladó garázs Komlón, a Hunyadi út végén (Somágy). Érdeklődni napközben a 81-260-as telefonszámon. Makárhegyen 360 négyszögölű üdülőtelek eladó. Komló, Bocskai u. 43., egész nap.

Magyaregryen 2 szobakönyhás családi ház, gazdálkodásra alkalmas telekkel eladó. Érdeklődni lehet: Kossuth út 124. Eladó a dávidföldi kertesvezetkezett területen 220 négyszögletű kert hétfői házzal, elatta pincével és egyéb értékekkel együtt. Érdeklődni: Komló, Munkácsy M. út 50. Skoda 120 L karosszéria (karabólis) eladó. Megtekinthető: Fabian B. u. 31., egész nap. 3 szobás családi ház eladó. Szövetkezeti vagy OTP lakás-csere érdekel, 2 emeletig. Érdeklődni: Bajcsy-Zs. u. 41. Bérces Antal.

MR Pécsi Stúdió

A Hét közben aktuális című aktuális, zenés magazint közvetítik ma 17 óra 5 perccor. Csütörtökön 17 óra 5 perccor gazdaságpolitikai program. Pénteken 17 órától zenés hétvége. Ebben híreket mondanak, szórakoztató zenét közvetítenek, tudósítások és programajavaslatok hangzanak el. Szombaton reggel 8 órától 10

óraig a Jó pihenést című műsort sugározzák. A nemzetiségi programok - hasonlóan a hét többi napjához - 18 óra 30 perccor kezdődnek. Vasárnap 9 órától 11 óráig magazin és zené a hallgatók kérésére. 18.30 perccor szervhorvát, 19.15 perccor német nyelvű program. 19 óra 35-től hírek, sporthírek magyarul.

Érdeemes időben tájékozódni!

A KOMLÓI BARANYAKER BÜTORBOLT (GORKIJ U. 18.)

BANYÁSNAPI AJANLATA:

- Szekerénysorok 18 000 Ft-tól 30 000 Ft-ig
Kárpított garnitúrák 16 000 Ft-tól 35 000 Ft-ig
Konyhaszekerények 3 000 Ft-tól 15 000 Ft-ig

és egyéb kiegészítő kisbútorok széles választékával várjuk kedves bányász vásárlóinkat.



TEKINTSE MEG, VALASSZA KI, KIVÁNSÁGRA ELŐJEGYZÉST FELVESZUNK

MOZIMŰSOR



A MEDVEVADÁSZ. Színes, szinkronizált japán film. Rendezte: Gotó Tosio. Szereplők: Nisimura Ko, Ambo Josito. A hegyek közt rejtező kis faluból minden évben útra kel az idős medvevadász, hogy megtalálja és leterítse azt az óriás fenevadat, mely egykor megsebezte. Utolsó útjára már tízezer unokája is elkíséri. Rendkívüli nehézségek közepette sikerül az állat nyomára bukkanniuk. Követik és valóságos csatában vezetnek vele.

Park-kert (Pécs): 17-től 21-ig: Aranyeső Yuccában. 22-től 24-ig: A kicsi kocsi újra száguld. 25-től 26-ig: Napfivér, Holdnévér. Előadások: 19 óra. Park (Pécs): 17-től 21-ig: Aranyeső Yuccában. 22-től 26-ig: A medvevadász. Előadások: 15, 17 óra. Kossuth (Pécs, délelőtt): 17-én látószterek banditái. Előadások: 10, 12 óra. 18-tól 21-ig: Aranyeső Yuccában. 22-25-ig: A medvevadász. 24-25-én: Sökirályfi menyasszonya. Előadások: 11, 12 óra. 26-27-én: Csöldái vészkiírót. Előadások: 10, 12 óra. Kossuth (Pécs, délután): 17-én látószterek banditái. Előadások: 2, 4 óra. 18-tól 21-ig: Aranyeső Yuccában. 22-től 25-ig: A medvevadász. Előadások: 12, 14 óra. 26-án: Sökirályfi menyasszonya. Előadások: 2, 4 óra. Kossuth (Pécs, este): 17-21-én: Aranyeső Yuccában. 22-től 25-ig: A medvevadász. Előadások: 16, 18 óra. 26-án: Csöldái vészkiírót. Előadások: 6, 8 óra. Zrínyi (Komló): 17-18-án: Ragtime. 19-től 21-ig: Abigél. Előadások: 4, 7 óra. 22-től 26-ig: Aranyeső Yuccában. Előadások: 4, 6, 8 óra. Május 1. (Komló): 17-18-án: A kedves Harry! 19-20-án: UFO Arizonában. 24-25-én: Megtalálni és őraltalmatlanná tenni. 26-án: A két roadás. Előadások: 15, 17 óra.

Lakásépítési terület

Mázasszászvár legutóbbi tanács-végrehajtóbizottsági ülésén a legfőbb kérdés a hogyan tovább volt. Nem csoda, mert a nagyköztség további fejlesztésének egyik kulcskérdése a vízbázis megvalósítása. E nélkül nem fejlődhet a község. Az az elképzelés, hogy három nagyméretű kutat fúrunk, amelyre tanulmányi terv is készült.

a szennyvízcsatorna-hálózat építése, amely nem újkeletű téma, hisz már 1981-ben elhatározták a megvalósítását.

E kérdés rendezése után kerülhet sor az újabb lakásépítési területelőkészítésre. Az elmúlt években ugyanis igazolódott, hogy rangja van a lakásszövetkezeti építésnek - ezért kell szorgalmazni az újabb területek előkészítését. Ugyancsak jelentős feladat

Nemcsak találtakoztak

Gyülekeznek nyolc vállalat résztvevői az ajkai szénbányász fiatalok találkozóján. Gyakori dolog, hogy az ajtón belépők körülnézzek, majd nevető arcokkal üdvözlik az ország más részeiről érkezett ismerősüket. A többiek is hamar beszélgetőtársakra akadnak, vegyülnek a csoportok, ki-ki mesél otthoni életéről, mondja tapasztalatait a KISZ-életéről és a munkatereletről egyaránt. Gyorsan oldódik a hangulat, szünetnek a barátságok, hiszen itt közös a nyelv, közösek az örömök, gondok is. Szép perceket szerzett a jelenlévőknek a bányatörténeti vetélkedő utolsó feladata, amikor bányászdzalokat kellett énekelnie a csapatoknak. Verseny ide, verseny oda, az elkezdett dalokba mindenki belekapcsolódott, közös énekléstől zengett a terem. Szénbányász fiatalok találkoztak az össztartás és a barátság jegyében...

Kenyerünkről

Word search puzzle grid with numbers 1-73 and letters F, K, and arrows indicating starting points.

Augustus 20-a, az új kenyér ünnepe is. Ebből az alkalomból Zalk Zoltán egyik verséből idézzük a vizszzés 1., 47. és az 56. sorok szavait. Vizszzés: 1. A versidézett bevezető része (záró betűk: S, Y, A). 14. Családi árpót a távirat szövegében. 15. Dunántúli település - ékezet felel. 16. Ország és oslói gépkocsik jelzése. 17. Betűivel: Testrészt. 19. Lengyelország híres természeti névénye. 20. Európai nép. 21. Kárózdó dílt nemélt. 23. Fekélyes, heverő. 26. „Hangtalanul”: leírja. 27. Már az ókorban is tenyészett éke. 29. Vadászati fogvány. 30. No, Cl és NaCl. 31. Színpoamus kerti virág. 32. Város a Balkán-félszigeten. 34. Dunántúli tájegység. 38. Asztaliuk vegyjele. 38. Csinytevések a srákok nyelvén. 38. Kedvenc névényzet. 39. Borsoság jelzése. 39. Betegség tünete. 40. Igaq egyenlő hangzó. 41. A „könyhos” egyik eleme. 42. Madarak rendszertani csoportja. 43. Országgyűlési képviselőnk névjele. 45. Államalapító királyunk fia. 47. A versidézett folytatása. 48. Oxidáló. 49. Augustus névnap. 51. Elemi 53. Földterület idegen szóval. 55. Mély hangot hallat. 56. A versidézett bevezető része. 58. Helyettesítésként más. 59. Lassan kötelező gépkocsin látható. 60. Finom erdei pecsénye. 62. Vörös színű mohamedán sapka. 63. Igakötő. 64. Tengeri emlős. 65. „Balhő” az iskolában. 67. Távirati hang. 68. Klasszikus hangszerezen játszik. 71. Betűivel: kezét mosó bibliai alak. 73. E lap szerkesztőségének jöki-vánsága. Független: 1. Mozgalmi énekek. 2. Partitúra, áruhá, idegen szóval. 3. Lejáró. 4. Betűivel: mály folyadék. 5. Sakkköz „bejelentése”. 6. Bogyós „gyümölcs”. 7. Kétjegyű massalhangoz. 8. Pihen. 9. Vizsgalati megállapítás. 10. Cselekedet ford. 11. Mázal. 12. NI 13. Hazai tájegység. 18. Sőr a cigányok nyelvén. 22. Alszik. 24. Feldolgozóra váró faanyag. 25. Szerző. 26. Bibliai személy. 28. Szőlőfajta. 30. Ugyancsak gyorsan. 32. Zamatanyag. 34. Melegít. 37. Lombardiai, havasalföldi és barocsi gépkocsik jelzése. 39. Betegség tünete. 44. Bajráti helyisége. 46. Európai folyó. 47. Betűivel: „... se be”. 48. Jól tudta. 50. Az „élely” és megágnesezhető fém vegyjele. 52. Építvány. 54. Vallásfelekezeti rövidítés. 56. Vulkanikus közelből álló hely ford. 57. Femes fenyő kerdmáripari más, festék. 60. A közelmúlt egyik híres labdarúgója. 61. Estaki részt kurdok lakják. 64. Régi hosszímélet, ahogy mondjuk. 66. Olasz, luxemburgi és spanyol gépkocsik jelzése. 69. Majdnem góll 70. Igakötő. 71. Az ábe egy-most követő kettő hanghangozta. 72. A fülemüle c. vers két főszereplőjének névjele.

Horzsa Sándor

Sikeres év a szénexportban

Lengyelország 1984-ben 43,1 millió tonna kőszént adott el külföldi megrendelőinek. Ez az export — az Egyesült Államok és Ausztrália után — a harmadik legnagyobb exporttörő lett, s olyan országokat előzött meg, mint a Dél-Afrikai Köztársaság, Kanada és a Szovjetunió.

A tavalyi eladásokat is beszámítva, Lengyelország az elmúlt negyven év során egymillió tonnát kőszént exportált. Ennek a mennyiségnek az utolsó tónnáját a bytomi Powstanców Slaskich kőszénbányából szállították az osztrák erőkbe. Ausztriával a század elejéig érvényes hosszú lejáratú szerződés kötött a lengyel szénexportor. A következő milliárd első tónnáját a lengyel szén legnagyobb nyugati megrendelője, Finnország kapta. 1945 és 1985 között a lengyel kőszént és kőszént négy kontinens 62 országába jutott el.

A tavalyi, több mint 43 millió tonnás export a lengyel szénipar történetében rekorderedmény. Ez a tény már azt is figyelmeztet, mert 1984-ben az év első fele megkezdődött kedvezően volt a nemzetközi piac szénexportjaira számára.

A Weglókoks szénexportáló külkereskedelmi vállalat fokozatosan visszaszerezte az 1980—1981-ben elvesztett piacokat, s új vásárlókat is szerzett. A tavalyi eladásokból 13 705 000 tonna szént jutott a szocialista országokba. Az exportált mennyiségben belül csekély részt alkotott a széniszap, a brikket

és a fűtési célokra szánt szemcsés szén. Lengyelország az elmúlt évben 1 677 000 tonna kőszént exportált, s ebből több mint egymillió tonnát a szocialista országok vásároltak meg.

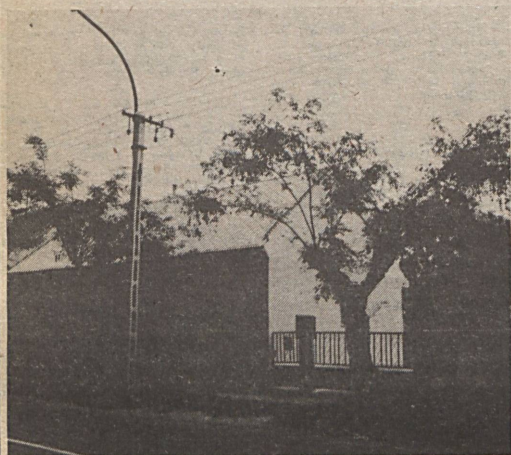
Mintegy 6 millió tonna szén és kőszént került a különböző cserre- és kompenzációs ügyletek során. Ezek tették lehetővé a lengyel gazdaság számára a nélkülözhetetlen nyersanyagok, iparcikk és élelmiszerek importját. Az exportbevételből származó és az importra fordított deviza több mint 30 milliárd zlotyval volt egyenértékű.

A lengyel külkereskedelmi forgalomban a kőszént helyzete tavaly megerősödött. A szocialista exporton belül ugyan némiképp csökkent a szén részesedése, ám a nyugati exportban tovább növekedett, s tíz esztendőre először elérte a 20 százalékot.

Jelenleg a lengyel szén legnagyobb importőrei: a Szovjetunió, Csehszlovákia, az NDK, Finnország, Dánia, Franciaország, Olaszország, Ausztria, az NSZK, Svédország. Tavaly Magyarországra 468 000 tonna lengyel szént vásárolt, nem számítva azt a meddőhányókból visszanyert 200 000 tonnát, amihez a lengyel—magyar Haldex részvénytársaság tevékenysége révén jutott.

Lengyelország megjelent az Egyesült Államok és a Bahama-szigetek piacán is. A Közös Piac országai tavaly 15 millió tonna lengyel szént vásároltak.

Pécsi munkásmozgalmi emlékhelyek



Pécs, Felszabadulás útja 41. A Magyarországi Bányász és Kohómunkások Országos Szövetsége pécsi csoportja, miután a szervezetet 1936-ban a rendőrség betiltotta, itt befizetőhelyt létesített. Ezt a rendőrség 1936-ban betiltotta. Azért a szervezeti élet nem szűnt meg, mert kimentek a munkások a szabad természetbe, mint ismeretes, Kantavár, Tubesi kilátó, Kisztréte. **Fotó: Jeli Zoltán**

Pécs, Felszabadulás útja 41. (Mohács országút 41.) A Magyarországi Bányász és Kohómunkások Országos Szövetsége pécsi csoportja, miután a szervezetet 1936-ban a rendőrség betiltotta, itt befizetőhelyt létesített. A pártvezetés a feltűnést elkerülendő végzett az elhatározást, hogy közvetlenül kapcsolatban lehessen a bányászszakszervezetekkel.

1939-ben a nyomozó testület évi jelentésében arra találta utalást, hogy itt a hatóság ellenőrzésének kikerülésével állandó szocialista agitáció folyik. „Mivel a bányatelepek szakszervezeti helyiséggel és különböző vendéglőkben gyűlésteremmel és irodákkal rendelkeznek,

indokolatlanul külön egy pécsi bányász csoport végleges fenntartása” — írta a jelentés.

Tolnai József vasmunkás, a pécsi pártvezetés titkára az országos vezetőséget 1939-ben arról értesítette, hogy hatóság utasításra ezt a „befizető helyet” meg kell szüntetni.

Pécs, Déryné u. 9. 1945-ben itt alakult meg a kerületi Bányász Igazgatóság KMP-szervezete. Emléktábla őrzi a munkásmozgalmat. Majd később itt dolgozott a bányászszakszervezet vezetője. Most pedig a bányász-múzeum is itt rendezkedett be.

Jeli József

Az idej terv 40 millió tonna szén exportjával számol. Ebből 13 millió tonnát a szocialista, 27 millió tonnát pedig a többi piacra szánják. Az év első két hónapjában a fagyos tél, a belső piac fokozott igényei, a szállítási nehézségek ellenére Lengyelország 4 millió tonna kőszént exportált.

Életszínvonal vizsgálat

Reprezentatív felmérést készítettek az életszínvonal alakulásáról a Szovjetunió Szociológiai Kutatóintézetének munkatársai. A felmérésbe az ország 28 körzetéből 10 500 — a legkülönbözőbb rétegeket képviselő — tízezer éven felüli állampolgárt vontak be.

Vizsgálták a családok anyagi-vagyoni helyzetét, az egyes családtagok jövedelmét, szellemi és kulturális igényeiket, művelődési lehetőségeiket és társadalmi elvárásait.

Ivan Levikin professzor, a Szociológiai Kutatóintézet igazgatóhelyettese a beérkezett adatok elemzése és értékelése után, összegezve az eredményeket, a következőket mondta:

— A társadalmi jólét egyik legfontosabb mutatója az életszínvonal. Ez még nem érte el azt a szintet, amit szeretnénk. A kutatás azonban azt bizonyította, hogy a vizsgált interjúalanyok életében az utóbbi öt esztendőben alapvető változások következtek be. A megkérdezettek 59 százalékának emelkedett a munkabére, a lakáviszonyok 52,5 százaléknál javultak, 55 százalék vélekedett úgy, hogy egészségesebben, korszerűbben táplálkozik, 63 százalékuk pedig észrevehetően jobban öltözködik. A leginkább figyelemre méltó változások a viszonylag kis jövedelmű családok és a parasztság életében történtek.

Életszínvonaluk javítása érdekében több állami intézkedés született. A meginterjúváltak 74 százaléka kijelentette, hogy jobban él, mint néhány évvel ezelőtt. A válaszadók több mint az 50 százalékát elégedett volt álete alakulásával, csak kevesebb mint a fele vélte úgy, hogy életkörülményei csupán kielégítőek.

A kutatás eredményei is bizonyították, hogy az agrárpolitikai intézkedések hatására gyorsabban fejlődött az életszínvonal falun, mint városban. Persze ez még nem jelenti azt, hogy a falusiak életkörülményei máris egyenlők a városiakéval. Erdemes azonban megjegyezni, hogy a leginkább szembetűnő a fejlődés a közép-ázsiai köztársaságokban.

A vizsgálat során képet nyertek a Szovjetunió jelenlegi lakáshelyzetéről is. Annak ellenére, hogy már három évtized óta évente 2—3 millió lakás építenek, a probléma nem megoldott. A megkérdezett városi lakosok 80 százaléka és a meginterjúvált falusiak 93 százaléka úgy nyilatkozott, hogy állami, szövetkezeti, illetve kolhozok által épített lakásban él. A többiek szülei otthonában, illetve munkásszállókban laknak. A falusi lakások komfortfokozata azonban még elmarad a városiakétól.

Érdekesek az igényekben fellépő változások a fogyasztási cikkek piacán is. Nemcsak a kereslet nőtt meg, hanem átalakult a szerkezete is. A lakosság egyre inkább a jobb minőségű — noha drágább — termékeket igényli. Az ipar és a kereskedelem azonban eddig nem volt képes követni a piaci konjunktúrát, illetve annyit előállítani és forgalomba hozni ezekből a termékekből, amennyi a reális kereslet. Ez a feszültséget rövidesen megnyugtatóan meg kell oldani — mondotta végül Ivan Levikin professzor.

Több mint egymillió forint eredmény

BENYÚJTOTT ÚJÍTÁSOK

PÉCSI BANYAUZEM: 4278. Horváth Károly, Czimer József és szoc. brig. DH—30 bányamozdony kipufogócső rugalmas rögzítése.

VASAS BANYAUZEM: 4301. Komáromi Péter: Rakodás, csilleválás gyorsítása speciális lemezváltóval.

ÉSZAKI BANYAUZEM: 4283. Gera István, Gács Lajos, Szabó Béla: 21. Csövázás hidkaparók feletti átjárásra. 4294. Gombai Árpád és szoc. brig.: Golyóscsapok nyitókarjának rögzítése. 4302. Sánta János: Bányariasztás jellegzetes szagú gőzzel.

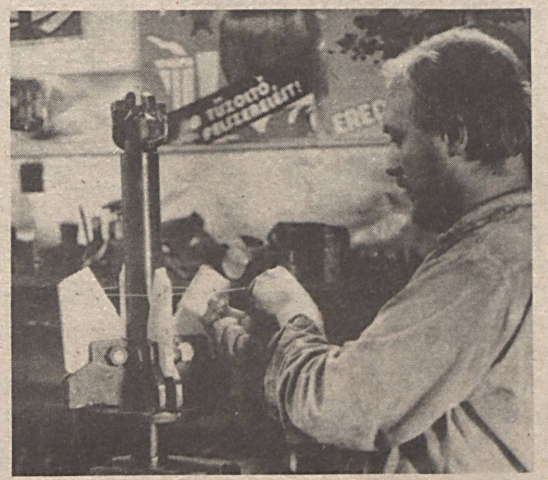
KOMLÓ BANYAUZEM: 4279. Csik István, Kardos János és szoc. brig.: Műanyag légszűrőcsatlakozások megoldása. 4284. Baán László: Mecsek betolóhoz levegőnyomás-biztosítás kondenzvíz csökkentése. 4286. Verebes János, Penczel D. Zolt: Nagyméretű kődarabok tovább aprítása. 4287. Verebes János, Penczel D. Zolt: Szellőztető berendezés védelme. 4288. Verebes János, Penczel D. Zolt: Hőmérsékletmérési és légmintavétel. 4289. Verebes János, Penczel D. Zolt: Kutatólyukak robbantás előtti biztonságos fajtása. 4290. Verebes János, Penczel D. Zolt: Vonatszerevények szétakadási jelzése. 4291. Verebes János, Penczel D. Zolt: Közétkiemelő hasító robbantás. 4292. Verebes János, Penczel D. Zolt: Hatékonyabb közepítés. 4293. Verebes János, Penczel D. Zolt: Hordágyzállító csille. 4296. Verebes János, Penczel D. Zolt: Közéthorgonyzós vágatbiztosítás. 4303. Zuder Károly, Bánfi László, Wascherr Bálint: Vibrációs berendezés csillekben leülepedtet szén és meddő lazítására.

KARBANTARTÓ UZEM: 4280. Jázmin Zoltán, Tárnai Attila, Szekeres Antal: Rakodógéphez kisebb kánál. 4281. Jázmin Zoltán, Tárnai Attila, Szekeres Antal: Betonkeverő élettartamának növelése. 4299. Jázmin Zoltán, Tárnai Attila, Szekeres Antal: Betonkeverő átalakítása.

KÖZPONTI GÉPUZEM: 4300. Balaskó Károly: Központi Gépuzemben anyagmozgatás korszerűsítése.

SZÉNELŐKÉSZÍTŐ UZEM: 4297. Maros Ferenc, Varga Ernő: HO 12 típusú kétállványos hosszgalyu mágneskuplung áramszedőjének átalakítása.

IGAZGATÓSÁG: 4282. Papp János és tsa: Védőtelepes művelést helyettesítő növelt töltetű robbantás. 4285. Bayer Károly, Molnár László, Biró János: Zobáki Atlas-Copco csavarkompresszorok hűtőviz-



Kispál József ötlete, Vida József segítségével valósult meg a képkönnön látható, összecsuksukható fúrókorona. Az újítás lényege, hogy vissza tudják nyerni a fúrókoronát a fúrás végeztével. Eddig a fúró bentmaradt a kőzetben vagy a szénfalban, és csak abban az esetben menthették meg az NSZK importból származó alkatrészt, ha az egyik szintről a másikra úgy fúrnak át, hogy ott leszerelhetik a fúrószárról. Az újítás révén bármilyen helyzetből, még fúrás közben is ki tudják menteni a drága és értékes szerkezetet. **Fotó: Kőrödi G.**

nék gazdaságos visszahúszása. 4295. Horváth József, Koltai Ferenc: Gumi alapú koepetárcsa sűrűlő betét alkalmazása. 4298. Hámary László, Szvatt Zoltán: Közékeverő-egység.

ELFOGADOTT JAVASLATOK
PÉCSI BANYAUZEM: 4067. Mogyorósi László, Magda Imre, Bacskó László: DH pajzskorolya szállítás történő leadása.

KULFEJÉSI UZEM: 4259. Balog Ferenc, Zöldi Zoltán: KRAZ helyzetjelző lámpa megbízhatóbb elhelyezése.

ÉSZAKI BANYAUZEM: 4231. Molnár János, János Tibor, Szabó Béla 21.: Fúrófej feszültségcsökkentő fúráshoz. 4080. Weimann Ferenc és szoc. brig.: Nehéz, hosszú anyagok szállítóaknában történő leadása.

KOMLÓ BANYAUZEM: 4261. Róth Károly: Vonóátterelés ívelt pályán. 4152. Dimitrisz Koczarisz: Slas—67 csillagkezek módosítása.

GÉPKOCSI UZEM: 4263. Leirer József, Farkas Gyula: RA-BA akkumulátor és áramtalanító kapcsoló elhelyezése. 4264. Czeder Vilmos, Leirer József: KRAZ hátsó rugóhím-babak rögzítése az alvázhöz.

KÖZPONTI GÉPUZEM: 3864. Jurics Emil, Baranyai Ferenc: HP 80 E—40-es szivattyúfej szelepházának felújítása. 4275.

Schwarz József, Fehér Tibor: PHM 250C hidraulikus prés távvezérlése.

SZÉNELŐKÉSZÍTŐ UZEM: 4203. Tolnai János, Tóth Tibor, Gál János: 1450 mm-nél nagyobb átmérőjű munkadarabok megmunkálása.

VILLAMOS UZEM: 4240. Kovács László és szoc. brig.: Elektronikus üzemmód váltó automatika SHR 104 tip. adat-rögzítőhöz. 4277. Patócs Konrad és szoc. brig.: Hevederes szállítóberendezésre felszerelt jeladó és érzékelők beépítésének egyszerűsítése.

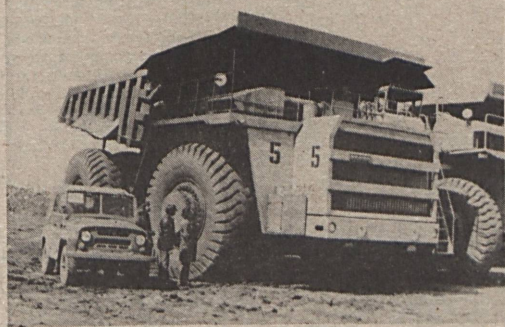
IGAZGATÓSÁG: 4198. Kléri István, Vida Zoltán, Pallós Péter, Vince Csaba: Hidraulikus szonda. 4258. Vida Zoltán, Kispál József: Összecsuksukható fúrókorona.

ELUTASÍTOTT ÚJÍTÁSOK
3468. BND tip. bányamozdonyok egyik vágányról a másikra való átrakása. 4031. Próbapad személygépkocsik és kis teherautók beméréséhez. 4247. Porvédő lemez csillekerékhez. 4268. Célszerszám kötélvezető karika készítéséhez. 4253. Pneumatikusan működtetett távvezérelt légajtók. 4244. Vonószalókerek módosítása.

1985. július hónapban kimutatott vállalat eredmény: 1 857 462,— Ft.

1985. július hónapban kifizetett újítási díj: 123 798,— Ft.

Bölény — 180 tonna rakománnyal



G. A Zuber (bölény) nevet kapták, BELAVTOMAZ termelési egység teherautói. Am a Belorusszi erők hatalmas állata, az élő bölény azonban törpének látszana a külszíni fejtőhelyeken dolgozó „testvé-

re”, a BELAZ billenőszekrényes autó mellett. Ezt az óriást, amely egyszerre 180 tonna rakományt tud elszállítani, a szibériai külszíni szénfejtőhelyeken végzendő munkára tervezte. Jellemzője a nagy produktivitás, a kocsik konstrukciójában alkalmazott sok nem szabványos megoldás és a vezetőfülké kényelme. A föld fele: magasan elhelyezett vezetőfülké jól szellőzik nyáron és; egyszerűen fűthető télen. Meg kell jegyeznünk, hogy a nehéz utakon a teljesen megterhel: kocsik biztos vezetéséhez nincs szükség felesleges erőfeszítésre, noha a bruttó tömeg meghaladja a 300 tonnát. A kormánykerék és kapcsolókarak ugyanolyan méretűek, mint a közönséges teherkocsikon. A egyszerűen megtervezett, megbízhatóan működő hidraulikus rendszer mintegy megkorszerűsíti a gépkocsivezételt által kifejlesztett, és pontosan továbbítja a parancsokat a végrehajtó szervekhez: a Diesel-generátorhoz, a kerékmotorokhoz, a fékekhez, a billentőszervekhez...

(APN)

I. Express-Sopianeae kismaratonai

Az alkotmány napi rendezvények sorát 1985-től új esemény gazdagítja Pécssett. Ezen a napon kerül lebonyolításra az első Express-Sopianeae kismaratonai futóverseny, melynek céljai közt szerepel a minősített sportolók versenyzési lehetőségeinek bővítése csakúgy, mint az egészséges életmódra nevelés és a futás népszerűsítése. Mint előző számunkban jeleztük, a 20 km-es távú versenyen korra és nemre való tekintet nélkül bárki részt vehet. Az előzetes nevezéseken túl a rajt helyszínén, a pécsi műjégy pályán is elfogadnak

nevezéseket augusztus 20-án reggel 8 óráig (rajt 9 órakor). A versenyzők három kategóriában indulnak, s ezserint történik a díjazásuk is. Az I. kategóriában minősített sportolók versenyeznek (az ő nevezési díjuk 50 Ft fő) s itt korcsoportként és nemként az első három helyezett oklevelet és vásárlási utalványt kap. Ezen kívül az abszolút I. férfi és női versenyző értékes tárgyjutalomban részesül.

A II. kategóriában induló amatőrök (nevezési díj 20 Ft fő) nemként 1—15-ig

egy-egy mezt kapnak jutalmul, míg a III. kategóriát képviselő veteránok (férfiaknál 40—50, 50—60-ig, illetve a felett, míg a nőknél 35—40, 40—50 és 50 év feletti korcsoportok szerinti) kategóriagyőztesei tárgyjutalomban részesülnek. Ezen kívül különdíjban részesül a verseny legfiatalabb, a legidősebb résztvevője és a legnagyobb létszámú csapad, melynek valamennyi tagja a távot végigfutja. A rendező szervek minden résztvevőt szeretettel várnak a műjégy pályánál levő rajt helyre.

Sakk OB II.

Középcsapat lehet a Komló

Az év kezdetén mindig a sakkokozók a legfrissebbek: számukra kezdődik el elsőként a bajnoki év. Az OB II. tizenhárom csapatból álló mezőnye az idén is már februárban lejárta az első bajnoki fordulóját, s ezúttal is az osztályban maradás igényével vágtak a bajnokságnak a Komlói Bányász sakkcsapata. Májusig tartott a tavaszi szezon, s legközelebb csak októberben ülnek asztalhoz, hogy kéthetenként lebonyolítsák a még hátralévő öt fordulót.

Megszokott dolog volt a komlói sakkokozók célkitűzése — ez a bentmaradás —, ám az idén nagyot léptek előre. Az ősz folyamát 58 ponttal a 6. helyről várják, s még soha nem fordult elő, hogy ilyen előkelő pozícióból startolhattak volna a végkiérdelmeknek.

A tavaszi nyolc fordulóban háromszor szenvedtek vereséget, s ötször nyertek. A listavezető Utasellátó 8-6, a második helyezett MÉM 8,5-5,5, míg a negyedik helyen álló Kecskeméti 7,5-6,5 arányban bizonyult jobbnak a Komlóval. Győzelmeik közül három is minimális arányú, hiszen a BHG-t, a Kőbányai Lombkot és a Tungstamot is 7,5-6,5-re verték. A Dunavideki Vendéglátó ellen 8,5, a Zalaegegségi Volán-Dózsa ellen pedig 9 pontot gyűjtöttek. (A Komló helyzetét erősíti, hogy az őszről lejárta már egy mérkőzést. Ezen 9-5-re verték a Medicort.)

A csapat egységes voltát bizonyítja, hogy az összesen kilenc mérkőzésen a tizenhárom táblán 16-an játszottak. Valamennyi táblaközön szerepelt (a táblák sorrendjében) Iván Z., Hámori, Iván A., Gazda, Grünwald, Szász, Hartmann, Molnár, Windischmann és Polgár. Csak egyszer hiányzott Musitz, Sásdi S., Györke és Kiss, s helyükre ugrott be Horváth és Sásdi V.

Az együttesből a legeredményesebb Polgár József hét győzelemmel, egy döntetlennel és egy vereséggel. Szász Ferenc következik ezután, aki a hetedik táblán öt győzelmet, három döntetlent ért el, s csak a Kőbányai Lombk elleni mérkőzésen kapott ki. Hasonlóan jó teljesítményt mondhat magának az egyszer hiányzó Györke Zoltán. Ő hat győzelem mellett



egyszer remizett, s egyszer szenvedett vereséget.

Kiválóan helytállt a harmadik táblán Iván Attila. Három győzelem, öt döntetlen és egy vereség a mérlege. Jövő őven százalék fölött teljesített Hartmann (4 győzelem, 3 döntetlen, 2 vereség), Molnár István (3 győzelem, 5 döntetlen, 1 vereség) és Sásdi Sándor (2 győzelem, 3 döntetlen, 2 vereség).

Ötven százalékot teljesített Grünwald Máttyás és Kiss László, s alig maradt el ettől Windischmann Lajos.

Az éltáblák szereplőinek, Iván Z. és Hámori András mesterjelöltnek kevésbé ment, igaz, nekik sokszor jutott maga-

sabb minőségű ellenfél. Iván Zoltán 3,5, Hámori pedig 2,5 pontot szerzett a kilenc partiban. Kedvezően a négyes táblán Gazda István (1 győzelem, 4 döntetlen, 4 vereség) és az egygyel mögötte játszó Musitz Lajos (1 győzelem, 3 döntetlen, 4 vereség) mérlege is.

Az első félév tapasztalatai azt mutatják, hogy a hátsó táblákon erősebb a Bányász, az éljátékosoknak biztosabban kell játszaniuk a siker reményében. Az eddig megszerzett pontmennyiség azonban biztosíték. A komlói Bányász sakkcsapata.

SPORT

Ma délután bajnoki forduló

Régen kísérte ekkora érdeklődés a labdarúgást Komlón, mint most, amikor a csapat több éves szünet után ismét kiharcolta a jogot, hogy a magyar bajnokság második vonalában szerepeljen.

De nemcsak a szurkolók, a város, sőt a megyei vezetők is odafigyelnek a csapatra. Ezt bizonyította az a fogadás, melyet Morber János, Komló város Tanácsának elnöke adott tisztelőiknek délután az NB II-es labdarúgócsapat játékosai, vezetői tiszteletére.

A tanácselnök a város párt-, állami és sportvezetői nevében köszöntötte a csapatot, méltatva azt a munkát, amit a játékosok, vezetők, edzők tettek az NB II-be kerülésért. A magasabb osztályban való szerepléshez sok sikert kívánt, s teljesítményes játékokat, az eddighez hasonló egységes akaratot kért a csapattól. Az ünnepi eseményen jelen volt és szót kért Somssich Lászlóné, a Komló városi Pártbizottság első titkára, Mérei

Emil országgyűlési képviselő, a Mecseki Szénbányák vezérigazgatója, valamint Orosz Ottó, a Baranya megyei TSH vezetője. A csapat nevében Csoráds István vezető edző köszöntötte meg a vezetőket az a támogatást, amit eddig kaptak, s ígéretet tett a becsületes helyállításra.

A ma délutáni mérkőzés kezdőcsapata a következő 14-es keretből kerül ki: Baán, Tihanyi, Vári — Papp Zs., Incze, Schulzeisz, Gallai, Barta — Hohmann, Kresz, Zrínyi, Uhrík, Varga S. — Fekete, Vigh.

A bajnoki rajt előtti utolsó edzőmérkőzésen szerdán a Nagymányok ellen 6-1-re nyertek a komlóiak Varga (3), Zrínyi (2) és Hegyi góljaival. A mai Kazincbarcika elleni találkozó követően augusztus 25-én Szekszárdon játszák bajnoki pontokért a Komlót, közben augusztus 20-án Lentiben MNK-mérkőzést játszik a bányászcsapat.

Olvasóinkhoz

Az ünnepek miatt 16-án pénteken kellett e heti számunk anyagait nyomdába adni. Így természetesen nem tudunk beszélni a hétvége sporteseményeiről. Olvasóink megértését és szives elnézését kérjük.

Döntetlen az ifiknél

Az országos bajnokságban szereplő ifjúsági és serdülő labdarúgó-csapataink szerdán hazai környezetben léptek pályára a Szekszárdi Dózsa legényeise ellen. Friesz József csapata 1:1 arányú döntetlent ért el, a gólt Szathmári szerezte. A Szigeti Lajos vezette serdülő I. csapat a szombati súlyos vereséget követően ezúttal győztesen hagyta el a játékteret, Bördács és Török találataira a szekszárdiak csak egy góllal tudtak válaszolni. 17-én, szombaton mindkét együttes Sopronban vendégszerepel.

A Vasasi Bányász javítani szeretne a múlt évi helyezését

A Vasasi Bányász labdarúgó az elmúlt bajnokságban 12. helyen végzett. A csapat váltakozó sikerrel vette az akadályokat. Nagyobb határozottsággal és több szerencsével akár előbb is végezhetettek volna. A bányász labdarúgók heti 4 edzéssel készülnek az újabb erőpróbaokra. A játékosállományt illetően nincsenek könnyű helyzetben a szakosztály vezetői. Több, az elmúlt szezonban kulcsszerepet játszó játékosról is le kellett mondaniok. Az idei tervekéről, lehetőségeiről Opova József edzőt kérdeztük meg, aki már 1970 óta irányítja a Vasasi Bányász labdarúgóinak a felkészítését.

— Sajnos évek óta ugyanazok a gondokkal küszködünk — mondja a hajdani NB I-es játékos. A csapatot az ősi idény alatt is mindössze 13 játékosból kell összehangolni. A legnagyobb érvágást Szűcs Rónai és a Bogdán testvérek kiválása jelentette. Szűcs és Rónai katona lett. — Kiket igazolt a Bányász? — A középpályára Ott Józsefet hoztuk át Mázasszavárról, bár ő még egyelőre nem áll a csapat rendelkezésére, ő is ka-

tonai szolgálatot teljesít. A Pécsi Gázmű kapusa, Sebastyén is nálunk kezd a bajnokságot.

— Milyen eredményt vár a csapattól? — Igaz, Szűcs kiválásával meggyengült a védelmünk, de így is képesek tartom a fiúkat arra, hogy a tabella közepén végezzenek. Optimizmusunkat kicsit az is táplálja, hogy a mezőny kibővült, ezzel kiegyenlítettébbek lettek az erőviszonyok.

— A felkészüléshez mennyire vannak meg a feltételek? — Igaz, legtöbb az olyan játékos nálunk, aki közvetlenül a föld alatti műszakról jön edzésre, mégis bízom a fiúkban, mert nagy ambícióval készülnek a bajnokságra. Egyébként kitűnő füves pályán tarthatjuk edzéseinket. A gondot leginkább az jelenti, hogy a csapat átlagéletkora 25—30 év, fiatalításra pedig nincs lehetőségünk. Bár ebben az osztályban előírás, hogy ificsapatot is indítanunk kell, nem volt annyi játékosunk, hogy meg tudunk volna felelni az elvárásnak. A nem éppen kedvező feltételek ellenére bízom a jó szereplésben.

1. ford., VIII. 17-18.: Vasasi B.—Geresdlak; Steinmetz—Szentegát; Véménd—P. Zsolnay; Szentlőrinc—Sásdi; Mágocs—Villány; Drávafok—Harkány; Beremend—Sellye; P. Hunor—P. Kinizsi; Újpetre—PBTC; U. PEAC—P. Postás.
2. ford., VIII. 24-25.: PBTC—Vasasi B.; P. Kinizsi—Beremend; P. Zsolnay—Steinmetz; Sásdi—Véménd; Villány—Szentlőrinc; Harkány—Mágocs; Sellye—Drávafok; Geresdlak—Hunor; P. Hunor—Újpetre; Szentegát—U. PEAC.
3. ford., VIII. 28.: Steinmetz—Mágocs szept. 25. Véménd—Szentlőrinc; Geresdlak—P. Postás; P. Kinizsi—U. PEAC; Sellye—Újpetre; Harkány—Vasasi B.; Villány—P. Hunor; Sásdi—Beremend; P. Zsolnay—Drávafok; Szentegát—PBTC.
4. ford., VIII. 31.—IX.: Vasasi B.—Postás; Beremend—Geresdlak; Hunor—PBTC; Steinmetz—Sásdi; Véménd—Villány; Szentlőrinc—Harkány; Mágocs—Sellye; Drávafok—P. Kinizsi; Újpetre—U. PEAC; Szentegát—Zsolnay.
5. ford., IX. 7-8.: PBTC—Beremend; P. Kinizsi—Mágocs; U. PEAC—Vasasi B.; P. Postás—P. Hunor; Geresdlak—Drávafok; Sellye—Szentlőrinc; Harkány—Véménd; Villány—Steinmetz; Sásdi—P. Zsolnay; Újpetre—Szentegát.
6. ford., IX. 14-15.: P. Hunor—U. PEAC; P. Zsolnay—Villány; Vasasi B.—Újpetre; Steinmetz—Harkány; Véménd—Sellye; Szentlőrinc—P. Kinizsi; Mágocs—Geresdlak; Drávafok—PBTC; Beremend—P. Postás; Szentegát—Sásdi.
7. ford., IX. 18.: Véménd—Szentegát; Szentlőrinc—Steinmetz; Mágocs—Zsolnay; Drávafok—Sellye; Beremend—Villány; Hunor—Harkány; Vasasi B.—Sellye; Újpetre—P. Kinizsi; U. PEAC—Geresdlak; Postás—PBTC.
8. ford., IX. 21-22.: Vasasi B.—Szentegát; U. PEAC—Beremend; P. Postás—Drávafok; PBTC—Mágocs; P. Kinizsi—Véménd; Geresdlak—Szentlőrinc; Sellye—Steinmetz; Harkány—P. Zsolnay; Villány—Sásdi; Újpetre—P. Hunor.
9. ford., IX. 28-29.: Steinmetz—P. Kinizsi; P. Hunor—Vasasi B.; Sásdi—Harkány; P. Zsolnay—Sellye; Véménd—Geresdlak; Szentlőrinc—PBTC; Mágocs—P. Postás; Drávafok—U. PEAC; Beremend—Újpetre; Szentegát—Villány.
10. ford., X. 2.: Steinmetz—Véménd; PBTC—U. PEAC; Geresdlak—Újpetre; P. Kinizsi—Vasasi B.; Sellye—Hunor szept. 11.; Harkány—Beremend; Villány—Drávafok; Sásdi—Mágocs; Zsolnay—Szentlőrinc; Szentegát—Postás.
11. ford., X. 4-5-6.: P. Kinizsi—P. Zsolnay; P. Hunor—Szentegát; Vasasi B.—Beremend; U. PEAC—Mágocs; P. Postás—Szentlőrinc; PBTC—Véménd; Újpetre—Drávafok; Geresdlak—Steinmetz; Sellye—Sásdi; Harkány—Villány.
12. ford., X. 12-13.: Zsolnay—Geresdlak; Szentlőrinc—U. PEAC; Steinmetz—PBTC; Véménd—Postás; Mágocs—Újpetre; Drávafok—Vasasi B.; Beremend—P. Hunor; Villány—Sellye; Sásdi—P. Kinizsi; Szentegát—Harkány.
13. ford., X. 19-20.: Hunor—Drávafok; Vasasi B.—Mágocs; PBTC—Zsolnay; Kinizsi—Villány; Postás—Steinmetz; U. PEAC—Véménd; Újpetre—Szentlőrinc; Geresdlak—Sásdi; Sellye—Harkány; Beremend—Szentegát.
14. ford., X. 26-27.: P. Zsolnay—P. Postás; Harkány—P. Kinizsi; Steinmetz—U. PEAC; Véménd—Újpetre; Szentlőrinc—Drávafok; B.; Mágocs—P. Hunor; Drávafok—Beremend; Villány—Geresdlak; Sásdi—PBTC; Szentegát—Sellye.
15. ford., XI. 2-3.: Hunor—Szentlőrinc; Vasasi B.—Véménd; P. Postás—Sásdi; PBTC—Villány; P. Kinizsi—Sellye; U. PEAC—P. Zsolnay; Drávafok—Szentegát; Beremend—Mágocs; Újpetre—Steinmetz; Geresdlak—Harkány.
16. ford., XI. 7.: P. Zsolnay—Újpetre; Steinmetz—Vasasi B.; Véménd—P. Hunor; Szentlőrinc—Beremend; Mágocs—Drávafok; Geresdlak; Harkány—PBTC; Villány—P. Postás; Sásdi—U. PEAC; Szentegát—P. Kinizsi.
17. ford., XI. 9-10.: Hunor—Steinmetz; Vasasi B.—P. Zsolnay; U. PEAC—Villány; P. Postás—Harkány; PBTC—Sellye; Mágocs—Szentegát; Drávafok—Szentlőrinc; Beremend—Véménd; Újpetre—Sásdi; Geresdlak—P. Kinizsi.
18. ford., XI. 16-17.: P. Kinizsi—PBTC; P. Zsolnay—P. Hunor; Steinmetz—Beremend; Véménd—Drávafok; Szentlőrinc—Mágocs; Sellye—P. Postás; Harkány—U. PEAC; Villány—Újpetre; Sásdi—Vasasi B.; Szentegát—Geresdlak.
19. ford., XI. 23-24.: P. Hunor—Sásdi; Vasasi B.—Villány; Postás—P. Kinizsi; PBTC—Geresdlak; U. PEAC—Sellye; Szentlőrinc—Szentegát; Mágocs—Véménd; Drávafok—Steinmetz; Beremend—P. Zsolnay; Újpetre—Harkány.

Alföldi az EB-n

Augusztus 23. és 26. közt az NDK-beli Cottbusban rendezik meg az ifjúsági korú atléták Európa-bajnokságát. A versenyen részt vesz a KBSK sok sikert megért fiatal gyóglója, Alföldi Csaba is.

Alföldit alig több mint egy héttel az utazás előtt a KBSK futófolyosóján végzett edzések közben kezdték a felkészüléséről, a tervekről. — Azért itt benn, a futófolyosón edzek, mert a versenyen ilyen burkolatú pályán fogják rendezni. Az EB-re mindvégig itthon, Komlón készülök. Dudás István edző irányításával speciális, a korábbián sokkal erősebb edzéseket tartunk, s a terembe az, hogy szeretünk az első hat között végezni — mondja a fiatal versenyző, s

máris indul, hogy tovább rója a köröket a futófolyosón.

Dudás Istvánól még megtudom, hogy Alföldi jó formában van, idei eredményei biztatóak. Áprilisban például a bulgáriai Ruszében nyolc ország részvételével lezajlott nemzetközi versenyen felnőtt országos csúcsot gyalogolt, s ebben az évben két alkalommal tagja volt a magyar felnőtt válogatottnak is. Azért is szeretnék, ha Alföldi Csaba jól szerepelne Cottbusban, mert ez tulajdonképpen búcsúfelhívése lesz a fiúnak: szeptembertől ugyanis katonai főiskolán folytatja tanulmányait, így a versenyszerű sportolást obba kell hagynia. Szurkoljunk hát Csabának azért, hogy emlékezetes legyen ez a korai búcsú.

Kézilabda

Fájó vereség

Egerben szerepelt augusztus 14-én a PMSC női kézilabdacsapata, az NB I. B listavezetője.

Pálvölgyi Istvánné tanítványai győzelmi reményekkel érkeztek a történelmi városba, várakozásuk azonban nem járt sikerrel.

A hazai csapat lépett fel támadólag, de már a 10. percben nyilvánvalóvá vált az is, hogy a pécsiék ezen a napon nem nyerhetnek. A játékvezetők ugyanis sorozatosan ítélték hététmétereseket a vendégcsapat ellen, a hazaiak 13, míg a pécsiék 4 büntetőt dobtattak a mérkőzésen), miközben többször elvtették a labdát is a PMSC-től. Így az Eger foko-

zatosan növelte előnyét, s a rendkívüli feszült légkörben lejátszott találkozón végül is otthon tartotta a két pontot. Pálvölgyi Istvánné szerint azért fájt ez a vereség mert nem a pályán mutatott játékok és a két csapat közti különbséget tükrözi az eredmény, s az is előfordulhat, hogy a végső elszámolásnál hiányozni fog ez a két pont.

JEGYZŐKÖNYV

Eger—PMSC 21-18 (8-4) Eger. V.: Jancsurak, Jányer. PMSC: Puskásné—Mészáros (2) Körmen-diné (6) Vad (2) Dézsi (2) Szabányi, Szabó (4). Csere: Dolmány (2) Gergely.

MECSEKI



BÁNYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságainak hetilapja

XXIII. évfolyam, 35. szám

Ára: 2,30 Ft

1985. augusztus 27., kedd

Gazdag kulturális program

Megemlékezések, kitüntető ünnepek

A 35. magyar bányásznap országos ünnepségére augusztus 29-én Budapesten kerül sor. Erre az alkalomra a legkiválóbb bányászokat, a bányavállalatok képviselőit hívják meg.

A bányásznap megyei, helyi előkészületei jórészt befejeződtek. Üzemi röpgyűlések, megemlékezések, koszorúzási ünnepek során méltatják bányászaink helytállóságát.

A központi megyei ünnepséget augusztus 31-én, szombaton délelőtt 10 órakor tartják a Pécsi Nemzeti Színházban. Előtte 9 órakor megkoszorúzzák dr. Vadász Elemér geológus emléktábláját Pécsen, a Rákóczi úti szülőházánál.

A testvérországok bányász delegációi is részt vesznek a pécsi, illetve a komlói programban. A szovjet küldöttség Cserevongrából, a csehszlovák szakemberek Ostravából, a két lengyel bányász delegáció pedig Zabrzeból, illetve Miechówcából érkezik.

Kegyelettel emlékeznek meg a munka frontján hősi halált halt bányászok munkásságáról. A Bányászati Alapítványból idén is adnak segítyt: 14 csaldat kap 5-20 ezer forintot.

Pécsen

Az erkölcsi és anyagi elismerés jeleit üzemvezetők, vezérigazgatók dícséretrel tanúsították oklevelet, törzsgárda-jelvényt, jutalmat nyújtottak át. Ebben az évben a legidősebb törzsgárdatagok — a bronz, az ezüst, az arany fokozat után — gyémánt fokozattal kitüntetés vehetnek át. A Mecseki Szénbányák üzemében augusztus 29-31. között rendezik a megemlékezéseket. A Bányászati Aknamélyítő Vállalat 30-án 15 órakor a pécsi új telephelyen (Tüskésréti út) tartja a bányásznap ünnepségét.

A Mecseki Szénbányák igazgatósága idén is meghívja a nyugdíjasokat, a veteránokat. Az ünnepség helye az igazgatóság nagyterme. Időpontja augusztus 29-én 9 óra. Ezt követően, ugyanebben a helyiségben a miniszteri kitüntetések átadására kerül sor: az aktív bányászok munkásságát méltatják. A vállalat dolgozói közül 2388-an részesülnek kitüntetésben. A Bányász Szolgálati Erdemérem bronz fokozatát 376-an, az ezüstöt 307-en, az arany fokozatot pedig 308-an érdemelték ki. Az idén alapított gyémánt fokozatot 990 fő részére adják át. A Bányamentő Szolgálati Erdemérem bronz fokozatát 96, az ezüstöt 97, az arany fokozatot pedig 79 bányásznak nyújtják át. A Munka Erdemérem bronz fokozatát két bányász veheti át. Kiváló Bányász, illetve a Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetésben 10, illetve 18 fő részesül.

Augusztus 31-én, szombaton tartják a cseretetői fáklvást,

Bányásznapi teljesítik vállalásukat

Az Északi Bányauzem ebben az esztendőben is egyenletesen, minden hónapban teljesítette időarányos szakmai tervét, az első felévben 4087 tonna többlettel járult hozzá a vállalati eredményekhez. Az augusztus második felében, közvetlenül a dekád zárás után azonban váratlanul olyan lemaradás keletkezett, amely veszélyeztetheti az augusztusi tervteljesítést. Az elmúlt hét közepén az üzem vezetői felkérték a széntermelő brigádokat, hogy hétfévi egyműszakos termeléssel járuljanak hozzá, hogy a keletkezett hiányt a bányásznapi megelőző pótolják. A brigádok vállalták a többleteljesítést. A legnagyobb feladat most is az I-es csapata vár, amely időarányos szakmai tervét, ugyan napról napra kiemelkedő eredménnyel teljesíti, mégis 100 százalékos megjelenéssel vett részt a két szabandáni műszakon, sőt vállalták, hogy a hétköznapon is növelik a teljesítményeket. Martin Károly brigádvezető a közösség nevében a következőket mondta:

— Igaz, jelenleg nem a legkedvezőbb körülmények között dolgozunk, mégis valamennyien úgy érezzük, ha még jobban igyekszünk kihasználni a munkaidőt és ráhajunk egy kicsit, néhány tonnával segíthetjük az üzemi lemaradás kiegyenlítését. Bányásznapi előtt kicsit a munkahelyeken is nagyobb a lendület, az akarás...

(Folytatás a 2. oldalon.)



Az 1982-ben, a mecseki bányászat 200. évfordulójára épített emlékműnél rendezett ünnepséggel avatták fel az új szabaddidő parkot Vasason. (Tudósításunk a 3. oldalon.)

Tisztelet övezi bányászainkat

Elismerés és köszönet az áldozatos munkáért

Írta: Dr. Jerszi István, a megyei pártbizottság titkára

Megyenk lakossága, párt-, állami és társadalmi szervei — a 35. bányásznap alkalmából — tisztelettel köszöntik a Mecseki Szénbányák, a Mecseki Ércbányák, az Aknamélyítő Vállalat Mecseki Körzetének dolgozóit és hozzátartozóit, valamint a több évtizedes kemény munka után pihenőre tért nyugdíjas bányászokat.

Az idei megyei bányásznapi ünnepségek rangját emeli az a tény, hogy a bányászzal foglalkozó vállalatok nagy családjának legifjabb tagja, a Mecseki Ércbányák „felntötte vált”, a 35. bányásznapon ünnepli fennállásának 30. évfordulóját. Ebből az alkalmából is külön tisztelettel köszöntjük a legfiatalabb testvérvállalat kollektíváját.

Bányászaink személyében az egyik legősebb, legszebb és legférfiasabb foglalkozást űzőket köszöntjük, azokat, akik a természet titkainak megismerését, kincseinek felkutatását, feltárását és az emberi haladás szolgálatába állítását tartják életük legfőbb céljának és értelmének.

Tisztelettel parancsol az a tudatosan vállalt nemes hivatás, mert kifejeződik benne az általános emberi haladásért, szocialista társadalmunk céljainak megvalósításáért érzett felelősség, az a felismerés, hogy természeti kincseink, erőforrásaink feltárása és hasznosítása nélkülözhetetlen feltétele előrehaladásunknak. Ezért — miként szerte az országban — megyénk városainak és falvaiban is tisztelet övezi bányászainkat, a bányamunkát és a lakosság együtt ünnepl az ünnepekkel.

Az ünnepelés alkalmát kínál az emlékezésre is. Talán nem haszontalan néhány pillantást vetni a régmúlt, felszabadulás előtti időkre. A bányamunka mindig teljes embert kívánt. A napi 10-12 órák kemény fizikai munka, a rossz táplálkozási, élet-, lakás- és munkaviszonyok nap mint nap próba elé állították a bányászokat. Ennek ellenére bányászok lenni egyfajta rangot és biztonságot jelentett, ezért gyakran csak megbízható ajánlók közreműködésével, nem ritkán a 10-12 éves kor letagadásával, protekcióval lehetett bejutni a bányába vízhozónak vagy takarítónak.

A felszabadulást követően gyökeresen megváltoztak a bányászok munka- és életkörülményei, de a bányamunka nehézségei még egy ideig jórészt változatlanok maradtak.

A második világháború okozta károk helyreállítása az ország vérférfijainak beindítása, a szükséges energia biztosítása, a nagy történelmi jelentőségű átalakulás hatalmas erőpróba elé állította munkásosztályunkat, megkülönböztetett módon bányászainkat. Megállapíthatjuk, hogy összességében jól vizsgázott munkásosztályunk, helytálló bányászok. Nem ritkán emberfeletti küzdelemben sikeresen vívta meg a szentséget, jelentős mértékben hozzájárult a kibontakozáshoz, az új típusú szocialista rendszerünk alapjainak lerakásához.

Bányászaink megyénk társadalmi, politikai és gazdasági átalakulásának is jelentős tényezőivé aktív részeseivé váltak. Ott voltak a hatalom kivívásánál, megszilárdításánál, a mezőgazdaság szocialista átszervezésénél, az új falu társadalmi viszonyainak stabilizálásánál, a város- és községpolitikai elképzelések végrehajtásánál, a gyermekintézmények, sportlétesítmények patronálásánál, ott vannak

a közélet különböző posztjain és mindenütt, ahol ezt a helyzet megkívánja.

Mindezek jelzik a bányák, a bányamunka új tartalmát, a tisztes munkával kivívott méltó rangját, ami joggal töltheti el büszkeséggel bányászainkat.

Sajnos, néhány évvel ezelőtt megtört a lendület. Az egyes energiahordozók helyének, szerepének megítélését célzó számítások nem minden vonatkozásban vették figyelembe a realitásokat, így a gyakorlatban — szerencsére átmenetileg — devalválódott a bányák, az egyes energiahordozók szerepe és a bányász hivatás is. Ez rányomta — néhány vonatkozásban még ma is rányomja — bélyegét a munkára, a teljesítményekre és a hivatásra is.

A bányászok, az üzemi, megyei párt-, állami és mozgalmi szervek ismételt jelzéseire az illetékes párt- és kormányzati szervek pozitívan reagáltak, számos intézkedést tettek. Az energigazdálkodásunk javítását célzó intézkedések kidolgozása során tisztázódott a Mecsekben lévő energiahordozók helye, szerepe és az ezredfordulón túra nyúló perspektívája, megszületett a líász-program.

Egyértelműen megfogalmazódott, hogy tartósan több, jobb minőségű, gazdaságosabban felszínre hozott szénre és ércre van szükségünk népgazdaságunknak. A megtett és a tervezett intézkedéseknek jelentős anyagi vonzata van. Népgazdaságunk jelenlegi teherről a bányászok megfelelően támogatja a nehéz fizikai munka méltóbb anyagi, erkölcsi elismerését, a bányászok élet-, lakás- és munkakörülményeinek javítását, a tudomány és a technikai haladás alkalmazható eredményeinek meghonosítását, a bányamunka fizikai nehézségeinek könnyítését, a föld alatti munka biztonságának fokozását, az egészségre károsan ható tényezők felszámolását célzó intézkedéseket.

Tudjuk, hogy az egyébként igen jelentős központi támogatás nem elég a célok eléréséhez, tervek teljesítéséhez. Többre lenne — és van is szükség. Meggyőződésünk, hogy ez a többlet létezik, benne van a mecseki bányászok sok elismerést és dicsőséget kivívott kollektívájában. Eről tanúskodtak az elmúlt rendkívüli nehéz télen is, amikor a párt és a kormány felhívására pótműszakok vállalásával és teljesítésével jelentős mértékben enyhítették hazánk energiagondjait. Ne vegyük unneprontásnak, hogy ebből az alkalmából ismét azt kérjük, hogy a rendelkezésre álló anyagi és egyéb lehetőségekkel a jobb gazdaságosságával bánjanak, racionálisan gazdálkodjanak. Céltudatosabban segítsék elő és hatékonyabban ösztönözzék a bányász szívekben, fejekben és a kezekben meglévő potenciális tartalékok feltárását, a tervek maradéktalan teljesítésének szolgálatába állítását. Az ország jelenlegi helyzetében ezt követeli meg nemcsak a bányászoktól, hanem valamennyiünkötől, minden hazáját szerető állampolgártól.

Ha megértjük és megértettjük mindenkiel a helyzet komolyságát, a lényegi megoldás egyetlen lehetséges módját, ha mindenki maximálisan és tartósan megteszi azt, amit saját munkahelyén megtehet, akkor az eredmény nem maradhat el.

A Baranya Megyei Pártbizottság nevében a fentiek értelmében és szellemében kívánok valamennyiünknek jó egészséget, sok boldogságot és eredményes munkát.

Vállalati vājárvetélkedő

Az elmúlt hét végén rendezték meg Komló-Bányauzemben a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottsága által meghirdetett országos vājárvetélkedő vállalati döntőjét. Az üzemi elődöntőkből bejutott 64 fiatal, és a 10 lengyel vājár gyakorlatban és elméletben mérte össze tudását. Az elméleti feladatok között egyaránt helyet kaptak a szakmai, a biztonságtechnikai és a politikai ismeretek. A gyakorlati, az írásbeli és a szóbeli feladatok elvégzése után alakult ki a verseny végeredménye, s a vállalatot a novemberi országos vetélkedőn képviselő 6 tagú csapat Erdemes megemlíteni azt is, hogy az üzemi elődöntőkön összesen 294-en vettek részt.

Eredmények: Fejtés haladók: 1. Gyémánt János, 2. Majoros Attila, 3. Koronczay József (mindhárom Komló-Bányauzem).

Fejtés kezdőknek: 1. Malomgéczi Ferenc (Komló-Bü.), 2. Braun István (Komló-Bü.), 3. Szatmári Imre (Vasas).

Elővájás haladók: 1. Bába Gyula (Pécs-Bü.), 2. Csuka János (Pécs-Bü.), 3. Kállai János (Vasas).

Elővájás kezdőknek: 1. Bagoly Imre (Komló-Bü.), 2. Ferenc Malomgéczi Ferenc, Gyémánt János, Csuka János összetételű csapat képviseli a Mecseki Szénbányák ifjú vājárait, akiknek remélhetően termelési sikereikről is hírt adhatunk majd.

Az országos versenyen a Bagoly Imre, Zlovszki János, Rudolf Ferenc, Malomgéczi Ferenc, Gyémánt János, Csuka János összetételű csapat képviseli a Mecseki Szénbányák ifjú vājárait, akiknek remélhetően termelési sikereikről is hírt adhatunk majd.

A Mecseki Szénbányáknál 166,8 millió forintot fizetnek ki (pénteken) hűségjutalomra

A 35. bányásznap alkalmából a Mecseki Szénbányák dolgozói részére 166,8 millió forint hűségjutalmat fizetnek ki. Ez az összeg tavaly 159 millió forintot képviselt. A 7,4 százalékos gyarapodást az eltöltött évek növekedése, a havi jövedelem emelkedése, a kedvezőképpen a munka végzése, a hűség eredményezte.

Az elmúlt évihez képest magasabb összegű jutalmat kapnak a Bányászati Aknamélyítő Vállalat dolgozói is.

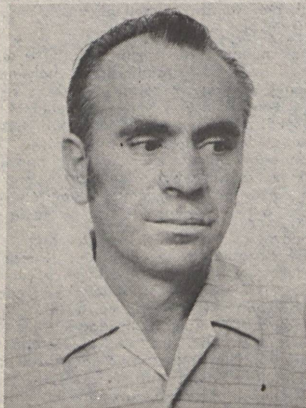
A Mecseki Szénbányák 13

ezer fős állományából a legmagasabb jutalmat Glász István vājár (Vasas Bányauzem) veheti át. Pontosan számolva 57 513 forintot.

A szénbányászat anyagi megbecsülését az a ténybizonyítja, hogy 64 bányász kap 40-50 ezer forint közötti összeget.

Mind a Mecseki Szénbányák, mind pedig a BAV munkavállalói augusztus 30-án, pénteken vehetik át a hűségjutalmat.

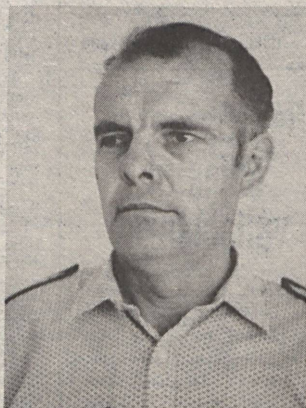
A bányamunka élharcosai, a közélet jeles képviselői



BIRÓ ARPÁD
kotrómester (Külfejtési Üzem)



BRENGYÁN SÁNDOR
csapatvezető vājár, (BAV, komlói üze-
me)



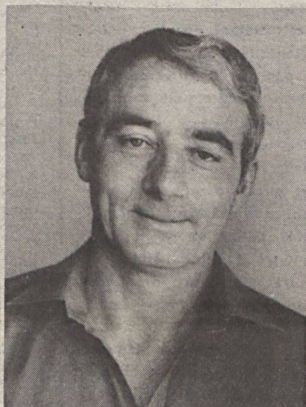
KOCH ANDRÁS
vājár (Északi Bányüzem)



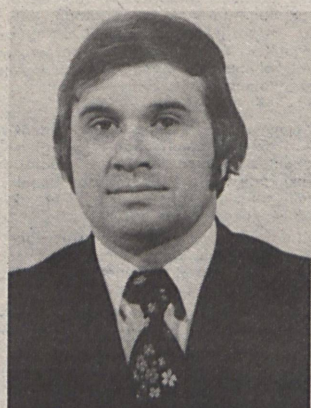
KOMAROMI VINCE
vājár (Komló Bányüzem)



KRUCKENBERGER JÓZSEF
vājár (BAV, komlói üzeme)



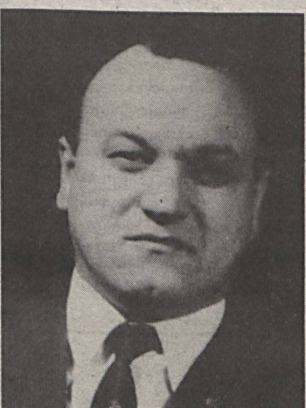
KUTAS JANOS
vājár (Vasas Bányüzem)



LASZLÓ MARTON
csapatvezető vājár (Komló Bányá-
üzem)



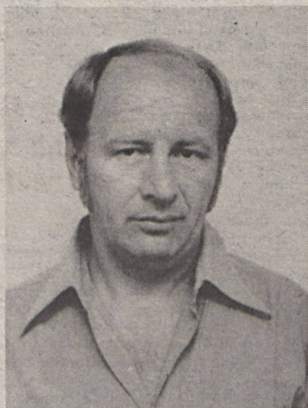
PÉTER BÉLA
bányamester (Komló Bányüzem)



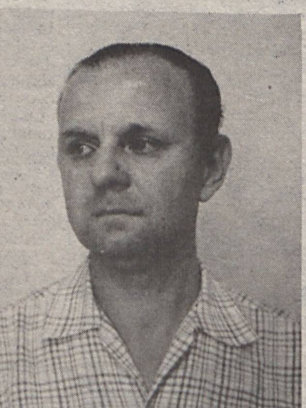
POPOVICS JÓZSEF
üzemvezető (Szénélőkészítő Üzem)



RÓZSA JANOS
föld alatti villanyszerelő (Villamos
Üzem)



SPANBERGER ISTVÁN
vājár (Komló Bányüzem)



VARGA GYÖRGY
föld alatti lakatos (Pécs B.)

Megemlékezések, kitüntető ünnepek

(Folytatás az 1. oldalról.)

gyermekmúzeum lesz. A Neve-
lési Központban 13 órától ze-
nés kabarét tartanak. A jég-
pályán 15 órától lesz a pro-
gram a BM Duna Művész-
egyesülete közreműködésével.

A pécsi megyei kézilabda-
stadionban 14 órától tartják
a non-stop műsort. Az ope-
rett-musical, a Fülöp búvé-
szek, a Cirkusz a bábszínház-
ban, a zenés kabaré és a ma-
gyaróta kedvelői válogathat-
nak. A hagyományos Színé-
szek-Ujságírók labdarúgó-
mérkőzésére 19 órától kerül
sor.

A sportkedvelők augusztus
27-szeptember 1. között ej-
tőernyős-bemutatót, modelle-
zversenyen, tömegsport-ta-
lálkozón vehetnek részt. A
PMSZ-Videoton NB I-es lab-
darúgó-mérkőzés 31-én 17
órákor lesz.

Komlón

A bányásznap program
augusztus 29-én, csütörtökön
a Május 1. Művelődési Ház
kiállítótermében kezdődik. Itt
nyílik meg 17 órákor id. és ifj.
Tóth Abonyi Balázs szígyártó
és bordszíműves, valamint
Osztragonác Péter farfaragó
és a kiskunhalasi díszítőművé-
szeti szakkör szeptember 10-
ig látogatható kiállítása.

Augusztus 30-án, pénteken
műszakváltáskor a komlói Bányász
Fúvószenekar köszönti
a le- és felszálló bányászokat,
valamint részt vesz a bányá-
üzemek ünnepein. Komló
Bányászati központi kitüntető
ünnepeit 15 órákor a vá-
rosi sportszínházban rendezik.

Augusztus 31-én, szombaton
8.30-kor kezdődik a Fia-
talkorúak 1985. évi országos
gyalogló csapatbajnoksága,
melyet a Kossuth Lajos utcá-
ban, a Lenin tér és a Zrínyi
tér közötti szakaszon rendez-
nek. 17 órákor a Lenin téren
az osztrák ilzi és a Komló Bányász
Fúvószenekar tart be-
mutatót. A Bányászlelkemű
koszorúsására 18.30-kor kerül
sor, és 19 órákor kezdődik a
Lenin téri szabadtéri szinpa-
don a HVDSZ Bihar János
táncgyűjtésének műsora. A
20 órákor kezdődő szórakoz-
tató kabaréban Hernádi Ju-
dit, Horváth Gyula, Nádas
György, Nádas Gábor, Voith
Agi, Szolnoki Tibor és más fő-
városi művészek lépnek a bányász-
város közönsége elé. 21
órákor tűzijáték, majd a 21.30-
kor kezdődő (a pécsi Pallas
tánczenekar közreműködésé-
vel) utcaból zárja a szombati
programot.

Az Úttörő- és Ifjúsági Ház-
ban reggel 9-től 18 óráig kis-
állat-bemutató és -vásár lesz.

Szeptember 1-én, vasárnap
6 órákor tart zenés ébresztőt
az ilzi és a Komló Bányász
Fúvószenekar. A piactéren
7.30 órákor kezdődik a nép-
művészeti vásár. Az érdeklő-
dők itt hallgathatják fél 9-től
a Komló Bányász Fúvószene-
kar műsorát. Az együttes 10
órától a Petőfi téren ad tér-
zenét. A Lenin téri szabadtéri
szinpadon 10 órákor kezdődik
a kiskunhalasi néptáncsoport
műsora.

Délután 13.30-kor Sikondán
lesz repülő- és ejtőernyős-be-
mutató, majd 15 órától a tá-
szinpadon a Pélmónostori
Néptáncgyűjtés (Jugoszlá-
via), a Dunaszekcsői Néptáncgyűjtés, a Váraljai Néptáncgyűjtés, a Pécsi József Attila Művelődési Ház Néptáncsoportja, a Magyarreggelyi Hagyományörző Együttes és a mohácsi Bartók Béla Műve-

lődési Központ délszláv ha-
gyományörző együttese szere-
pel. Az érdeklődők 16 órákor
munkakutya-bemutatót lát-
hatnak.

Augusztus 29-től látható a
Kossuth-klubban Bodor Mik-
lós grafikusművész kiállítása,
míg a szilvási munkásklubban
Diószegi Balázs, Munkácsy-
díjas festőművész alkotásai
tekinthetők meg.

A sportkedvelők augusztus
31-én 10.30-kor a sportszín-
padon a Komló-Fót NB I
B-s férfi kézilabdamerkőzést
láthatják. Szeptember 1-én,
vasárnap 16 órákor rendezik
Köknyösben a KBSK-Soproni
SE NB II-es labdarúgó-mér-
kőzést.

Kedvezőtlen időjárás esetén
a szabadtéri programokat a
városi sportszínházban ren-
dezik. Kedvező időben a si-
kondai bemutatókon, vasár-
nap 12 órától a Volán szük-
ség szerint indítja járatait.

Magyarreggelyen augusztus
31-én, szombaton 18 órákor
az Arnold-házban pesti kabare-
t láthatnak a helybeliek.
Mágoacson 20 órákor szerepel
az osztrák ilzi fúvószenekar.

Mázasszászváron és Nagymányokon

A harmadik legnagyobb
baranyai bányásztelepülésen:
Mázasszászváron, augusztus
30-án kezdődnek az ünnepek.
A bányászlelkemű műszak-
váltáskor röpgyűlésen méltat-
ják a bányásznap jelentősé-
gét. A bányászzenekar kö-
szönti a műszakra induló, il-
letve a kiszálló dolgozókat.
Délután 10 órákor az üzemve-
zetőség köszönti meg a nyug-
díjas bányászok munkáját és
jutalmat adnak át részükre. A
35. bányásznap ünnepsége
a bányászklubban kerül sor 31-
én 15.30-kor. Este 18 órákor a
Jóbarát vendéglő kerthelyisé-
gében kultúrsműsort rendeznek.
A bányásznapon, vasárnap
reggel zenével köszöntik a
mázasszászvárlakat, majd
egész napos műsor teszi moz-
galmassá a programot.

Nagymányokon augusztus
29-én délután a sportpálya
klubjában az üzem vezetői kö-
szöntik a nyugdíjasokat. A
bányásznap ünnepséget 30-án,
pénteken délután 15 órákor
tartják az üzem felolvasójá-
ban. Ezen részt vesznek a
Nagymányokon tartózkodó
lengyel bányászkiállítás
tagjai is. Az ünnepségsorozat
befejezésékként, szeptember 1-
én, vasárnap este a sportpá-
lyán rendez sportbált az üze-
mi szakszervezet és a sport-
kör.

MECSEKI BANYASZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák
és Komló város Bizottságának
hétlappja

Felelős szerkesztő
VIZIÁNYÓ IMRE
Szerkesztőség:
7629 Pécs, Komját A. u. 5.
(Mecseki Szénbányák Központja)
és
7300 Komló, Lenin tér 1.
(pártbizottság épülete, földszint)
Telefon: 11-337 (Pécs),
82-503 (Komló).
Üzem: 13-40, 13-41 (Pécs),
73-88 (Komló)
Kiadja:
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Felelős kiadó:
BRAUN KÁROLY

Készült Saphir 96-os
ofszet rotációs gépen
a Pécsi Szikra Nyomdában.
Felelős vezető:
FARKAS GÁBOR igazgató

Terjesztli a Magyar Posta
Előfizethető:
a Mecseki Szénbányák üzemében,
Komlón, az üzem munkáljgyj
csoporthoz és a városi tanácson.
Peldányonkénti eladási ára:
3,30 Ft

ISSN 0134-0956
Evi előfizetési díja: 120,- Ft
Index: 25 917

Kötelességtudat és akarat

A bányászat mindenkor az emberi helytállás egyik legsúlyosabb próbatétele volt, ma is az. Hiába a korszerű technika, a munkahelyek humanizálása, lent a mélyben az ember a természetet kiszolgáltatottja. Az energiát adó szénért az egészséget, nevezetesen az életét is áldoznia kell. A bányász azonban nem egyedül viseli a súlyos terheket. Családja is nap mint nap részesevé válik mindannak a megpróbáltatásnak, amely végigkíséri a bányában ledolgozott évtizedeket. Hamberger István 30 esztendeje teljesíti — megszakítás nélkül — az emberi helytállásnak ezt a próbatételét. A 48 éves férfi csaknem 34 évvel ezelőtt között életreszóló házasságot a bányával. A föld alatti munkahelyen eltöltött 30 esztendőből 23-at éjszakai műszakban teljesített, vagyis számára akkor kezdődik a munkaidő amikor már más álomra hajítja a fejét. Így hiába keresem munkahelyén, azt tanácsolják, hogy próbálkozzak az otthonában, Himesházán.



Hamberger István munkahelyén, leszállás előtt

Amikor egyik hétfői délután meglátogatom, éppen a baromfiudvarban dolgozik, a jószágok készíti a vacsorának valót. A daráló hangjától először nem is hallja köszönését, ám amikor elmondom érkezésem célját, meglepődik, aztán tiltakozás helyett barátságosan beljebb invitál. Először a hátsó udvar lakóit mutatja be. Az ólat, ahol három jökora sülőd sívít mélyen, amikor a gazdát meglátják, jobbra pedig a csirkék, a kacsák szálshelyét.

— Minden évben három sülődöt hizlalunk, meg 60 db csibét nevel a feleségem. A hús egy részét lefagyaszttjuk, így erre a

jövők, inkább lepihenek. Előfordultam 34 év alatt.

— Máskor, ha hazajött az éjszakai műszakra, sokszor le sem feküdt, mindig talált valami munkát magának — szól oda a feleségem, aki a baromfiak eledelét készíti elő.

— En itthon inkább csak a takarmány előállítását végeztem, az etetés, meg a ház körüli munkák zöme a feleségemre hárult. Azt hiszem, nem tudtam volna megfelelni a helytállni, ha ő nem biztosította volna az itthoni nyugalmat, a teljes ellátást. Bár ő sem teljesen egészséges, amióta összekapartunk, számomra az itthon mindig a feltöltődést, a megújulást jelentette.

— A leginkább az éjszakai egyedülélést visel meg, minden zajra felriadok. De vállalom kellett, mert a férjemmel is az éjszakai műszak felel meg a legjobban, mivel én soha nem jártam el dolgozni, így az ő fizetéséből kellett élnünk, szükség volt az éjszakai pótléokra. En ahogy tölem telet, így kellett itthon helytállni. Higye el, nem könnyű bányászfeleségnek lenni. Az, aki nem volt ilyen helyzetben, nem tudja, milyen is az a feszültség, amit az örök

bizonytalanság okoz. Ha férjem csak fél órával késik, már nem tudok nyugodni, ilyenkor mindenre gondolok. Legutóbb reggel egy órával később jött haza a megszakottnál, legalább ötször kimentem a másik országútra ott lestem az autóbuzst.

— Ez gyakran előfordul?

— Nagyon ritkán, de megtörténik, hogy valamilyen apróbb műszaki probléma miatt be kell valahol segíteni, ilyenkor persze nem tudunk időre hazajárni — egészíti ki a feleségét Hamberger István.

— Meddig vállalja még a föld alatti munkát?

— Az egészségem már nem a régi, sérült a gerincem, tele van a tudóm szénporral. Most már inkább csak a kötelességtudat, meg az akarat hajt. Tudom, hogy milyen létszámgondokkal küszködik az üzem, amíg bírom vállalom ezt a munkát. Szeretem a brigádöt, amelyben dolgozok, a munkámat mindig elismerték a három évtized alatt.

— Ebből a faluból ma is sokan járnak a bányához, itt megvan az utánpótlás?

— Ez csak látszólagos. Még amikor a hatvanas évek elején a Huttner Józseffel együtt jártunk be reggelenként, két busz is megtelt a környéken élő bányászokkal. Csak Himesházáról mintegy 125-en voltak bányászok, ma már a harmincat is alig éri el.

— Mi az oka annak, hogy a fiatalok nem vonzódnak a bányához, pedig ott még mindig nagyobb a kereseti lehetőség?

— En nem merném ezt ilyen biztosan mondani. Az a fiatal, aki a tsz-ben, vagy valamelyik környező üzemnél jó munkalehetőséget talál, és otthon jó szág nevelésével foglalkozik, még jobban is jár, mintha a

szénfalon izadna. Ahhoz, hogy a bánya vonzó legyen, legalább még egyszer ennyit kellene keresni mint itt a külszínen.

— Nem látok gépkocsit az udvaron...

— Soha nem is volt szándékomban, hogy vegyek, mert a szemem nem a legjobb és nem szeretném, ha emiatt valami kellemetlenségem történne a volán mögött. Egyébként is, itthonülő emberek vagyunk, a farszto bányamunka után nem is nagyon van kedvem csavarni. Igaz, néha-néha busszal elmegyünk Harkányba, vagy valamelyik közeli fürdőhelyre, azoknál nem nagyon mozdulunk ki. Számomra a legjobb időtöltés a televízió, meg néha az újság.

— Sajnos a falusi ember a jószágtól nem nagyon mozdulhat el itthonról hosszabb időre — egészíti ki férjét Hamberger József. — Legfeljebb külön-külön tudunk kiruccanni egy-egy csoportos kirándulás alkalmával. Legutóbb Harkányban jártam.

— Ő az unoka? — kérdezem, amikor a nyári konyha függönye mögül előbújik egy 8 év körüli kislíú.

— Ő a sógornóm gyermeke, egy hetet minden nyáron nálunk tölt. Eppen a napokban érkezett. A mi fiúnk már 28 éves, Pécssett dolgozik a vendéglátónál. Két év óta Pécssett lakik, a Kertvárosban él, ott vettünk neki lakást.

— Így nem lesz, aki kövesse a bányában?

— A fiam másképpen gondolkodik. Számára a szabadabb, mozgalmassabb élet jelenti az életcélt. Nem mondom, keresetét nem költi haszontalan dolgokra. Sokat utazik, már bejárta fél Európát. Persze, ahogy lehet, mi is segítjük.

Varga József

Köszönet a gondoskodásért

A Mecseki Szénbányához tartozó szakszervezeti közösségekben mintegy 4942 nyugdíjast tartanak számon. Többségüknek az élete a mozgalmal keresetül ma is több szálon kötődik volt munkahelyéhez. Ennek a kötettségnek az aktív ápolói a pártalapszervezetek, a szakszervezeti bizottságok, kisebb szakszervezeti közösségek. Bár a vállalat az utóbbi időben komoly gazdasági gondokkal küszködik, mégsem feledkeznek meg nyugdíjasairól, mert a segíten túl segíti közösségi tevékenységüket, támogatja a kulturális programok megvalósítását, a kirándulások és más rendezvények lebonyolítását. Több nyugdíjas-szakszervezet lefelében közönte meg a vállalat vezérigazgatójának, hogy ebben az évben is lehetővé tették a nyugdíjasok beutalását a vállalati üdülőbe, fürdőbe és közlekedési eszközökkel segítettek kirándulásaikat. „E törődés feleletét mindennapi bajainkat, és fokozza kötettségünket a vállalat, a szakszervezetekhez” — írják levelükben. Ugyancsak megköszönték azt az udvarias bánásmódot, segítőkészséget, amelyet a Gépkocsi Üzem gépkocsivezetőtől kaptak egy-egy kirándulás során.

Társadalmi összefogással

Szabadidőparkot adtak át Vasas II-n

A több mint 5 évig tartó állhatatos munkának végre beérett a gyümölcse. Vasas lakóinak, a helyi bányauzem szocialista brigádjának és a környező üzemek összefogásának eredményeként Vasas II-n, közvetlenül a Parcinn feletti területen a széles lombotú fákkal, cserjékkel koszorúzott övezetben pihenőparkot építettek. A helyi párt szervezet és a vasasi társadalmi szervek irányításával elvégzett munka eredményeként sétatuk, szalonnasütők, esőbeállók és sportpályák hálózzák be a mintegy 26 hektáros területet. A nagy hátsóiban a megfáradt turista pedig tiszta vízű forrásnál elhatja szomját. A Mecseki Szénbányák 200 éves jubileuma tiszteletére létrehozott monumentális emlékműnél megépített, különböző előadásokra alkalmas szabadtéri színpad, illetve táncplazt a nagyobb rendezvények megtartását is lehetővé teszi.

Az augusztus 17-én az alkonyúnnep tiszteletére rendezett avatóra mindazok eljöttek, akik valamilyen módon hozzájárultak a szabadidő centrum kialakításához. A parkerdő létrehozásának gondolata hat évvel ezelőtt született meg, de sokan ellenézték, mert ezen a területen megvalósíthatatlannak tartották a szabadidő-központ kialakítását. Szerencsére a helyi társadalmi szervek, a HNF, a KISZ, a párt szervezet vezetésével és irányításával eléggé állhatatosnak bizonyultak ahhoz, hogy elhatározásuk valósággá válhatott. Igaz, ehhez a település lakóin kívül nagy segítséget adtak a bányauzemi brigádok, és a Hírdi Kenderfonó dolgozói és azok az üzemi és intézményi vezetők, akik több alkalommal maguk is lapotot, kapát ragadva vállaltak részt a terület rendezésében. Segített a Vasas Bányauzem, a Cempentipari Művek, a Hírdi Kenderfonó, a Mecseki Szénbányák Villamos Üzeme, a Baranya Megyei Vízmű és a Bogádi Termelésüzemek is. A példás társadalmi összefogás eredményeként a buzaberk kirándulóközpont minden bizonnyal Vasas és Hírdi lakóinak, valamint a környező üzemek dolgozóinak kedvenc kirándulóhelye lesz.

V. J.

Tartalmasabb együttműködésre van szükség

István III-as akna építésénél behozzák a lemaradást a BÉV dolgozói

A Mecseki Szénbányák és az egész hazai szénbányászat legnagyobb beruházásának részeként épül Pécssett az István III-as akna. Generálkivitelezője a Baranya Megyei Állami Építőipari Vállalat. Az építési munkák elhúzóda miatt előrevetődött annak veszélye, hogy a késés a heteken belül induló akna-mélyítés akadályoztatását jelentheti. A megrendelő aggodalmát elsősorban az váltotta ki, hogy az építőipari vállalat ide, mintegy 120 millió feladatának még a felét sem teljesítette. A felmerült problémák tisztázása érdekében a két vállalat szakemberei a közelmúltban rendkívüli koordinációs értekezletet tartottak. Ezen az építkezéssel kapcsolatos problémák jellegére, illetve azok megoldására egyeztek véiaszt keresni.

Először a bányavállalat részéről Csöme Lajos adott tájékoztatót az építkezéssel kapcsolatos észrevételekről. Elmondta, hogy a beruházásokra vonatkozó tervek 1983 végétől folyamatosan, naprakészen szállítják a tervezők. (Ezzel a megállapítással nem teljesen értett egyet a BÉV képviselője.) Így annak nincs akadálya, hogy elvégzendő munkákra vonatkozó megrendelést időben eljuttassák az építőkhöz, ennek ellenére a szerződéskötések rendre készek. Ez a körülmény bizonytalanná teszi a beruházást, még ha néhány fontos területen enélkül is hozzáálltak a munkához. Különösen a kompresszorház és a műhelyraktar megkezdésének elhúzóda miatt aggódik a vállalat. Nem sokkal jobb a helyzet az akna-mélyítő tevékenységét szolgáló két baraképületnél. Korábban a távhőellátással és a térburkolással voltak gondjaink.

— Tisztában vagyunk a beruházás fontosságával, ezért kötelességünknek tartjuk, hogy a vállalatnak tiszteleggel eljuttassuk erre a célra, ezért nyugodtan kijelenthetem, ha vannak is apró gondjaink, a legfontosabb munkát határidőre elvégezzük. Csupán azt kérjük, hogy a bányavállalat olyan ütemtervet készítsen, amely az ediginél pontosabban meghatározza feladatunkat. Ami pedig a szerződéskötések elhúzódaát illeti, elsősorban a költségvetési összegeknél jelentkező véleménykülönbségek miatt nem tudunk lépést tartani az elvárásokkal. Az árák gyors változása miatt ugyanis a vállalat csak nehezen tud megbirkózni az árkalkulációval járó feladatokkal.

A beszélgetés során felmerült, hogy egyes munkák ké-

szültségi fokában, illetve a kezdési időben is eltérnek a vélemények — annak ellenére, hogy a két vállalat eddig kétféleképpen tartott egyeztető megbeszélést, bár ez korábban nem volt rendszeres. A további vita elkerülése, illetve a munkák jobb összehangolása érdekében az építők részéről Korbély Győző vállalat koordinátor olyan beruházó szakemberek kijelölését javasolta, akik a munkákat áttekinthetik, illetve egyeztetik azok elvégzését.

Sárán Ferenc mélyépítő üzemigazgató kifogásolta, hogy a vízvezető rendszer nem képes teljesen vízteleníteni a területet, ami jelentős gondokat okoz. Az észrevételre válaszként Csöme Lajos elmondta, hogy a kivitelezés során számos olyan korábban nem tervezett munka merült fel, amely jelentős mértékben megnövelte a költségeket. Így a vízvezető rendszer építésénél minden követelménynek nem tudtak megfelelni.

A Mecseki Szénbányák meg a koordinációs értekezletet követően vezető műszaki ellenőrt nevezett ki az akna-mélyítő munkák megkezdéséig. Az együttműködés további javítását reméli a vállalat, hogy az akna-mélyítés a tervezett időpontnál korábban, már szeptember közepén megkezdődhet. A koordinációs értekezleten az építők részéről elhangzott igények alapján abban is bíznak, hogy a többi munkához szükséges létesítmények idejében elkészülnek.

A beszélgetés során felmerült, hogy egyes munkák ké-

Szerződés az MVD fejtési egység hatékonyabb kihasználására



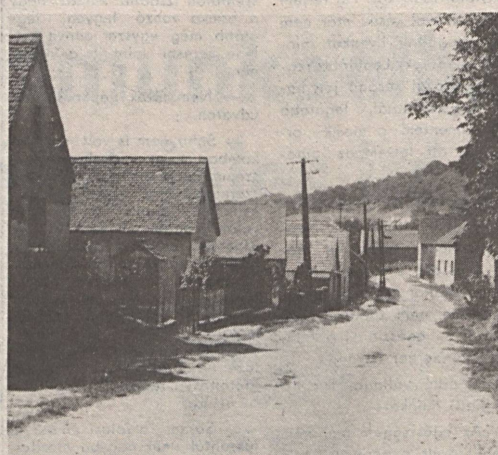
Miklós László harmadvezető (a képünkön közepén) az éjszakai csoportjával leszállás előtt. Fotó: Kóródi

A Pécs Bányauzemben dolgozó MVD fejtési egység a nagyon nehéz munkahelyi körülmények között eddig nem tudta azt a teljesítményt nyújtani, amit a szakemberek vártak, ezért a fejtési hossz lerövidítése mellett, amely remélhetően javítja az eredményeket, a vállalat vezérigazgatója, Mérei Emil és az MVD gépi egység, Révész János vezetésével dolgozó fejtési szocialista brigád között augusztus 21-én megállapodást írtak alá.

Ebben a brigád váltalta, hogy szeptember 2. és december 31. között a mostaninál korszerűbb munkarendben, a korábban tervezett 84 helyett 102 munkanapot-működtek a be-

egy-egy brigádotgát műszakteljesítése a 84 műszakot nem haladja túl. Természetesen ehhez mintegy 10 fovel megerősítik a közösséget. A négy hónap során a brigádotgátok részére a 102 munkanapért járó bért fizetnek. A csapat azt is vállalta, hogy a négy hónap során 1,8 méter napi front átlagsebességgel ér el. A vezérigazgató ennek teljesítése esetén külön ösztönző bérézt biztosít.

A brigádfelajánlásokhoz csatlakoztak a körlet műszaki vezetői és irányítói is. Ugyanakkor az üzem, illetve a termelőköri let váltalta, hogy a gép fokozottabb igénybevételéhez és hatékonyabb kihasználásához minden feltételt biztosít a brigád számára.



Liget az Liget

Egy bányászról kérdezte valaki a munkahelyén: Hát, te, komám, honnan jöttél? Ligetről – így a felelet. Liget? Na hiszen, az meg mi csoda, tanya vagy falu? Liget – az Liget – hangzott a határozott, büszke válasz.

Liget az Liget. Domboktól ölelt kis falucska a Mecsek-alján, ahol ugyanaz az út viszi az embert a község szívébe, amilyen a távozó is halad. Az itteniek szerint a település körülbelül négy-száz éves.

Külterülete (1973-as adat) 1207, központi belterülete 39 hektár. Az akkori statisztika 584 lakosról beszél, ma a falut közel 470-en lakják.

Ha az ember egy helység életéről szeretne összképet kapni, a tanácselnököt keresi fel. Aki Liget jelene felől érdeklődik, annak először Magyarzékre kell utaznia, hiszen itt van közigazgatási központja, a falu 1969 óta a társközségek sorába tartozik. Magyarzék, Liget és Mecsekpölske közös tanácselnöke Gyenis József, neki teszem fel a kérdést:

– Az 1973 óta csökkenő lélekszám azt jelenti, hogy előregedik ez a szép nevű falu?

– Volt egy olyan időszak, amikor ettől tartottunk, de ez ma már nem fenyeget. Korábban, mint szerep nélküli község, nem kapott építési engedélyt, sokan elhúzódtak. Azóta megváltozott ez a helyzet, megszűnt az elvándorlás.

– Milyen viszonyok, milyen közös örömök, gondok várják itt az új lakókat?

– Két éve sikerült megoldani a község teljes ivóvízellátását, hiszen az ósott kutakat mind feltöltötték. A 4 km-es vezeték 1 621 ezer Ft-jába került a tanácsnak, s emellett a lakosság is 1300 ezer Ft értékű társadalmi munkát végzett. Tavaly egy volt szolgálati lakásból 35 főre telepített óvodát alakítottunk ki, a lakók ebben is félmillió Ft értékű társadalmi munkával segítettek. Az eredmények mellett azonban szép számmal akadnak gondjaink. Az összes belterületi út, járda, vízcsatorna javításra szorul, felújításra vár az iskola, és az előjárósági helyiség is. A meglévő gazdasági épületekből kialakított művelődési ház salátomás, vízcsatorna, egészségtelep.

Varga István, a ligeti előjáró nevével noteszomban ülök fel a buszra. Ott kell keresnem, ő lesz majd kaulaom. A faluban, amely igen csendesnek, mozdulatlanok tetszik most, a délutáni hőségben. Üresek az utcák, néha egy-egy gyerek karrikázik el mellettem port kavarva biciklijével. Tikkadtak a növények, a hűvöset keresi minden élőlény. A legfeljebb tehenek is a nyárfák árnyékába húzódtak. Találomra elindulok egy utcán, nézem a házakat. Rendbe tett udvarok sorjáznak egymás mellett, nagy gazdasági épületekkel, sok házal van autó. A falu előregedésére utaló, gazdátlan házat nem is látni, egyről hiszem, hogy az, aztán rájövök, hogy ezt is hasznosítják, itt csirkét nevelnek. Innét már földút vezet tovább, visszafordulok. Magasra rakott szénkészék halad el mellettem, lomhán baktak a két ló. Fiatalszönyv kapálgat a virágok között, homlokát törli, barátságosan biccent a bámszöködőnk. Lassan rájövök, hogy itt mindenki községben a szembejövőknek, az idegeneknek is.

Ez már újra a faluközpont, a vegyesbolt-kocsma – kultúrház hármása. A vegyesboltba nemrég érkezett hentesdru, igen jól felszerelt, mindennel ellátott üzlet ez. Komlón csak ritkán kap az ember Wafalar öblítőt, itt az is kapható. Kerresik, vizsik. Két kislány vizet pumpál egy vödörbe,

őket kérem meg, hogy mutassák be egy kicsit Ligetet.

– Ami a legszebb, az az erdő – mondja a 13 éves Györfi Hajnal. – Az iskolával gyakran kirándulunk a vadászházhoz. Sokan foglalkoznak itt állattartással, nekünk is van baromfink. Nyolc éve lakom itt, nagyon megsoktam és megszerettem ezt a falut. Barátnőjével, Halász Tündevel egyetértenek abban, hogy egyikük sem menne máshová lakni.

– Minden van itt, két játszótér, fent a focipálya, klub, csak az nincs, ami nekünk kellene: mozi. Régen volt, ma már nincs – kapcsolódik bele a beszélgetésbe a 15 éves Horváth Ernő, aki aztán vállalja, hogy elkísér az előjáró lakására.

Az előjáró, Varga István, megnyerő, barátságos ember, aki igazán szíven viseli a szűkebb pátriája érdekeit.

– Mivel foglalkoznak, hol dolgoznak a ligetiek? – Sok ligeti helyezkedett el a Carbondnál, MOM-nál, vízműnél, a magyarorszáki térszél. Van, aki itthon marad, és állattenyésztéssel foglalkozik. Több, mint húszan járnak be Komló Bányüzembe, magam is ott vagyok föld alatti lakos.

Szorgalmas népek laknak erre, talán nincs is olyan család, aki munkaidő után nem csinál semmit. Ilyenkor a szőlőben, kiskertekben, az állatok körül foglalatkodnak, de sokan rendszeresen részt vesznek társadalmi munkán is.

– Erről már sok jót hallottam. Ilyen könnyen lehet itt mozgósítani az embereket?

– Az emberek szeretik a szépet, vágyanak is erre, nem gond tehát a mozgósítás – veszi át a szót Varga István, aki a HNF községi bizottságának alelnöke. – Liget összetartó község, mindenki mindenkit ismer, családias a légkör. Az itt lakók tudják, érzik, hogy szükség van a segítségükre. Igen aktívak, ezért is várnak most fellendülést, gondjait orvoslást.

– Milyen művelődési, kapcsolódási lehetőségek vannak a faluban?

– Amióta társközség lettünk, ezen a téren kissé visszavertünk, de megteszük, amit tehetünk. Van egy művelődési házunk, ami igen rossz állapotban van, mégis itt zajlik a falu élete. Itt tartjuk az olyan rendezvényeket, mint a nánop, ősregek napja, évforduló megemlékezések, de a lakodalimat is itt ülök. A KISZ-klubunkat most tartarozzák.

Véget kell vetni a beszélgetésnek, hiszen nemokorra kezdődik az előjárósági ülés, ahol a legújabb társadalmi munka előkészületeit beszélük meg. Lassan

ballagunk Varga Jánosnal, nézegetjük az újonnan épült, nagy házakat, a javításra váró utakat, a ligetet, amelynek nyárfái gyermekkorában még ő is ültette. Közönyt, szót vált mindenki. Hallom róla: sok ilyen ember kellene a faluban.

Míg a lakásban üldögélünk, megélemlült Liget. Sokan pihennek, nézelődnek a ház előtti padokon, divatos ruhájú fiatalok tereférelnak a kultúrház előtt. Lassan telik a kocsma is, betérnek leöblíteni a munka prát a férfiak. Nem is a fröccsért jönnek, hiszen sokuknak van otthon bora, hanem ahogy Braun bácsi mondja, kibeszélgétni magukat.

– En 1929-ben jöttem a faluba, ide nősültem – meséli a 75 éves Braun János. – Majdnem négy évtizedig dolgoztam Kossuth-bányában, vójárként, majd aknásként, a fiam is rokkant vójár. Régen szarvaszöszöngöt tartottam, szerettem kaszálgni, elfoglalni magam. Aztán megörögedtem, fájnak a lábaim, alig tudok sokszor elindulni. Azért ma is fát hasogatam, összerendeztem az udvart.

Az előjáróságon páran már várnak bennünk. Amíg a többiek megérkeznek, Varga István az orvosi rendelőt és az anyakönyvtárosi helyiséget mutatja. Falusi viszonylatban nincs miért szegyenkezniük. Amíg várakozunk, a jelenlévők fogatgom arról, hogy érzik magukat Ligeten.

– Itt születtem, itt is maradtam – mondja Právics József nyugdíjas. – Itt tartott a 12 hold föld, a rét, az állatok, amitől megválni nem akartam.

– En tizennégy éve lakom itt – meséli Inhof Ferenc. – Könnyen befogadtak az emberek, ma már nem mennek máshová. Itt megvan az összefogás az emberekben, az építkezésektől kezdve mindenben.

– Ritkaság az ilyen község, mint a miénk – teszi hozzá a 26 éves Fronebl Tibor közműves. – Mindent el-érünk, amit akarunk. Minden évben van valami cél: idén az utak, a járda. Nem vonzódom a városokhoz, pedig Komlón dolgozom, a bányüzemben.

Kezdődik az ülés. Előkerülnek a ligeti gondok, s rögtön utána, hogyan lehetne ezeket orvosolni. Ki javítja meg a kultúrház ajtaját, honnét lehetne szerezni vasvázat a buszmegállóhoz, mennyi emberre van szükség a temetőhöz vezető úttisztításhoz, hogyan kellene biztosítani az árokaszó gépjárművel munkáját, és a többi. Keves, nagyon kevés a pénz, de Fronebl Tibort idézve, ha a ligetiek akarnek valamit, azt el is érik.

Mert Liget az Liget.
Molnár Valéria

Diplomácia és szövetkezeti mozgalom

Mindig újat teremteni

Kanyargós utat tett meg Nagy Sándor, az ebédi otthonból a nemzetközi munkásmozgalomig. Könyve, a „Talpon a viharban” egy élet történéseit fogja át, egy olyan életét, amely minden részében a világ sorsához is kötődött, olyan életét, amelynek szintén része volt abban, hogy a világ sorsa szűkebb hazánkban így alakult.

Nagy Sándor korán bekapcsolódott a csehszlovákiai kommunista mozgalomba, és a párt hívására jelentkezett a spanyol frontra. Prágán, Figuerason át érkezett Albacetebe, ahol a nemzetközi brigádok tagjait képezték ki. Az Ebrótlól északra fekvő területen harcoló köztársasági csapatok tagjaként Nagy Sándor két hónapig nap mint nap küzdött a XIII., Dombrowsky nemzetközi brigád magyar zászlójában. A harcokban a magyarok fedették a visszavonulást – így jutva el a francia határig. Internálás, németországi munka, magyarországi munkaszolgálat sorjázott Nagy Sándor életében, aki a szovjet frontra került, és 1943 szeptemberében már a szovjet partizánok kötelékében fogott újra fegyvert a faszim ellen. A pinszki mocsarakban vívott harcok, találkozások a szovjet harcosokkal, majd a moszkvai magyar kommunis-
tákkal – Gerő Ernővel, Farkas Mihállyal, Rákosi Mátyással – gazdagították élményeit és tették tudatosabb feladatait a már új Magyarországra érkező harcban. Könyvének e

részei egy kevésbé ismert, de személyes világot jobban bemutatják nyújtanak az ott élő magyarokról. Katonai ismereteit nemokora újból kamatoztatta: a szvjatosinói kiképzőtáborban több mint hat-száz embert képeztek ki partizánfeladatokra, köztük 250 magyart is. Innen indultak a magyarországi harcok partizáncsoportjai is: Szőnyi Márton csapata, amelynek Cszimazia Gyula is tagja volt, meg Uszta Gyula, majd Piros László csoportja – hogy csak ezeket említsük.

Hat év fegyveres harcát után a békét kezdte munkához Debrecenben Nagy Sándor. A pártmunka szervezéssel, a közellátásért vívott küzdelemmel telt el – majd új állomáshelyek következtek a pártmunkás életében. Szatmár-Bereg megye majd Bács, Bihar és Heves megye következtek, aztán a Gyapótrósz élén Baranyában teljesítette a párt által adott gazdasági megbízatást, nagy igyekezettel szolgálva az új termelési ág meghonosítását. Nemzetközi tapasztalatait, nyelvtudását azonban csakhamar új területre: a diplomáciai szolgál-
latok körébe vették. Dél-amerikai évei, a bolíviai, argentinai élet bemutatása, találkozások diplomatákkal, államférfiakkal, a magyar külképviselek nem könnyű munkájába ad bepillantást olyan korszakban, amikor minden eszközzel fel kellett nyitni a „vasfüggöny-szemeleletet”.

Nagy Sándort Baranyában a szövetkezetek fejlesztőjének

ismerik. Működése nyomán – mert hozatérésekor Pécsen választotta munkahelyül – a baranyai szövetkezetek nagy utat tettek meg. A termelői gazdaságok folyamatosan bővültek ipari hétértérel, igazi ellátóközpontokként szolgálva a megye s ezen keresztül az ország gazdaságát, olyan létesítményekben, mint a Konzum vagy a komlói Zengő Áruház.

Az életút egyben családi út is, mert feleségével, Szilágyi Margittal együtt dolgozott a debreceni évektől a számtalan fordulatot megélt életpályán. A feleség egyszerű pártmunkásként éppúgy, mint a TIT társadalomtudományi szaktitkáráként, majd a Szakszervezeti Oktatási Központ vezetőjeként munkások százejét segítette a művelődés, a mozgalom sokajú területén új ismereteket szerezni, hogy ezeket is gazdagítsa az egyén, ezen keresztül pedig a közösség mindennapjait. Nagy Sándor életútja nyugdíjasként sem fejezett – ezt bizonyítja könyve, meg az a gondolat, amellyel búcsúzik az olvasótól: Fontos a múlt, de még fontosabb a jelen és a jövőért élni, munkálkodni. Ebben segített avatott kézzel Kékesdi Gyula is, aki a Nagy-Szilágyi Margit által összeállított sokszínű anyagot rendezte sajátjává.

K. B.

Nagy Sándor könyvét a bányásznapon a Kossuth Kiadó pavilonjában 10–14 óra között dedikálják.

40 év tanú, alkotói

Tartalmas és változatos

életutát – sikerekkel, kudarcokkal megpróbáltatásokkal közeve – mondhat magának. Örökös tennakarással, csillapíthatatlan elszántsággal vetette magát a feladatok, a mozgalom sűrűjébe. A céltudatos konokosága árnyékát végigkísérte életét, s csak most, 73 éves korában gondolkodik el néha, hogy talán jó lett volna olykor a családtagok, barátok szavára hallgatni. Embertől alapállása, elvei azonban akkor, az adott szituációkban csak saját el-
kérését engedték kibontakoztatni. Jóllehet még mindig mind keménykezű vezetőt emlegetik, ám ez nem bűn, sőt erény, mert eme tulajdonsággal korrektség, példamutatóssal és következetességgel párosult.

Mindennek, hogy ilyené vált, ilyené érett a családnak, a környezetnek döntő befolyása volt. Mint a legtöbb családban az akkori Komlón már apró gyerekként meg kellett ismerkednie a kenyérgazdálkodással.

– 1912-ben, komlói bányászcsalád gyermekeként láttam meg a napvilágot – meséli Piegler János. – Négyen voltunk testvérek, apám keresetéből csak éppen a létfenntartásra lelt. Keservesen elvégeztem a hat elemet, jötték helyett pedig keszkekék örmim. Tizenöt évesen kerültem le a bányába vízhozódnak. Sokan azt hihetnék, hogy ez még egy gyerek számára is könnyű munka volt. De nagyon téved. A meleg miatt nem volt megállás, ingajáratban voltam a munkahely és a víztartály között. A szerezése mellett szegédőt, néhány hónap múlva kifutó nőnek alkalmazott a tanácsos. Három évig nála dolgoztam. 1930-ban mentem vissza a bányába csillének. A meg-
erőltető munka ellenére is megtaláltam a szakma szépségét. Döntő szerepet játszott ebben, hogy kiváló szakemberekkel dolgozhattam.

Nemcsak a bányában, hanem a politikai életben is feltalálta magát Piegler János. 1936-ban belépett a szakszervezetbe, nem sokkal később a vezetőségbe választották. Ekkor bizonyára nem gondolta, milyen felelősséget vállalt. A négy évvel később történt események felejtethetelen emlékei közé tartoznak.

Kitört a sztrájk Pécsen. Szeli István bányavezető figyelmeztetett bennünket, hogy Komlón is lesznek zavargások, bennünket, a vezetőség tagjait vonják felelősségre. Persze a sztrájk kitörését ekkor már nem akadályozhatuk meg. Katonákat vezényeltek a faluba, minket pedig letartóztattak.

Piegler Jánosnak hiába könyörgött édesanyja, hogy ne folytassa a szakszervezeti munkát, hajthatatlan maradt. Társait elvitték, a vezetőségben mindössze hárman maradtak, mégis kitartott elhatározása mellett. 1944-ben ő is bevonult, ám a katonaság számára csupán néhány hónapig tartott. Zempléngárdán meg-szökött, hetekig ott bujkált, aztán egy kalandoz, ám szerencsés egyhetes utazás után ért haza. Néhány nappal később ismét be-
választották a vezetőségbe sőt egy év múlva került títkár lett. Bizonyára fellgyeltek aktivitására, jó szervező tevékenységére, mert 1947. ok-

tóber 15-én a föld alatti bányamunkának vég-
leg búcsút mondott. Bár nem szívesen tette ezt, mégis elvállalta a merőben más feladatot Budapesten, a bányász szakszervezetben.

A budapesti „kiruccanás” tartogatott változosságokat Piegler János számára, mert a két esztendő alatt ötször neveztek ki különböző intézmények és vállalatok élére, részben mert adott helyen szükség volt tapasztalatára, jó vezetői képességeire de az is előfordult, hogy nem tudta elviselni, lenyelni a dolgokat, s egy kiadós veszekedés után vette a kalapját. Ez történt Tatabányán, ahová a Bányavezető Intézet, az Akmamélyítő Vállalat után neveztek ki igazgatónak. A szülőfalua – akkor már város – iránti honvágy eközben mit sem halványodott sőt erősödött, amikor Nádasladányba, a lösztermelő üzembe került. Egy évig tartó igazgatóságot követően került visszahelyezését Komlóra. Megkapta. De a hazai földön is gyorsan perogtek az események. Aknász, légmérő, körletvezető, majd munkaügyi vezető a komlói trószben. S ahogy a gazdasági munkában, úgy a politikai életben sem az állóvíz vette körül. Számára az újabb megpróbáltatások az ellenforradalom jelentették.

– Villámcsapásként ért az igazgatói és kormánybiztosi kinevezés. Az egyik legnehezebb időszakban kaptam a felelősségteljes megbízatást, hisz a tét nem volt kisebb, mint rövid idő alatt normalizálni a termelést.

Piegler János a kinevezés, másokat pedig az ő intézkedései érték villámcsapásként. Sorra váltotta le az üzemvezetőket, s olyan embereket gyűjtött maga köré, akikkel úgy vélte, megvalósulhatnak elképzelései. Az élet őt igazolta, mert sokan nem hitték, hogy oly gyorsan cselekedni kell.

Semmi hivatkozást nem érez szavaiban, csupán a tényeket, történéseket említi, minden építést nélkül. Így hozza szóba munkásévének utolsó fejezetét, a hét évet Zobáknai üzemvezetőként, s az utolsó három területi főmérnököt.

– 44 munkásév után nagyon nehezen nyugodtam bele, hogy eljárt feleltem az idő, elérkeztem a nyugdíjazásig. Szerencsére azonban nem tettek félre. Megmaradtak társadalmi funkcióim, pártfeladataim. Hogy végig gondoltam-e életemet, elszámoltam-e magammal? Sokszor. Talán élhettem volna nyugodtabban is, ha nem hajtott volna elhivatottságom. De ez ma már nem fordítható vissza. Mindent összevetve mondom, nem bántam meg, hisz oly sok szépet, oly sok ismeretet nyújtott ez az élet.

Piegler János életritmusa

jóllehet kissé visszafogottabb ma már, de tiszteltet méltó, hogy korát meghazudtolva még ma is mennyt vállál. Megszállhatatlan kitüntetés tulajdonosa a város díszpolgára ma sem ül babérjain, otthon ott található, mert bőven talál elfoglaltságot a pártbizottságon és a KBSK természetjáró szakosztályában. Nekí a munka jelenti a kikapcsolódást, az élet értelmét.
Vincze Viktor

Tartották szavukat

A nagy melegben is tartották ígéretüket és a határidőt az erám bővítési munkálatok elvégzéséig, s így augusztus 23-án, pénteken fél egykor indulhatott az üzem. Este 6-8 óra felmelegedett a rendszer, s ekkor már csupán 4-5 fok különbséget észlel-

tek a visszatérő víz hőmérsékletén. Ezzel befejeződött a bővítési munkák egyik fontos, a keringtető rendszert érintő szakasza. Az erám belső munkálatainak befejezési határideje szeptember 15., de ez már nem zavarja a melegvíz-szolgáltatást.

Tanév előtt

Tegnap délelőtt 9 órakor volt Komlón, a városi tanács nagytermében a város és vonzáskörzete központi tanévnyitási ünnepélye, melyen az övodák, az általános és középiskolák, valamint a zeneiskola vezetői mellett részt vettek a helyi tanácsok elnökei is. A pedagógusok, akik számára ezzel hivatalosan megkezdődött az 1985/86-os tanév, az elmúlt év tapasztalatainak, illetve a most kezdődő főbb feladatainak közös áttekintése után szekciómegbeszéléseken egyeztettek a tanévkezdés feladatait.

*

Dr. Rácz Sándor, a Komló Városi Tanács művelődésiügyi osztályának vezetője kérdésszerűen a most kezdődő tanév komoly követelményeiről beszélt:

— A jövőre bevezetésre kerülő új oktatási törvény hatása már érződik ebben a tanévben is. Nő az intézményvezetői önállóság, s ez felelősségteljesebb, magasabb színvonalú vezetői munkát követel... A gyermekek személyiségének formálásában az iskolák kell legyen a vezető szerep. Fel kell készíteni a gyerekeket a társadalmi életben való elmozdulásra, s az esélyegyenlőséget a személyi, társai feltételekben is biztosítani kell. Jobb együttműködést kell kialakítani a szülők és az iskola között. Ez az együttműködés nem feltétlenül és nem csak a szülői érdekeket tekintve történő egyszeri-kétszeri találkozás, hanem ennél több... S bár vannak számottevő eredményeink, melyekre büszkék lehetünk — például az övodákban folyó iskolai előkészítés, az általános iskolákban a tankötelezettségért tett erőfeszítések, a rendszerben a jól szervezett rangos programok, de említhetném, hogy az 501. számú szakmunkásképző intézet a megyei felügyeleti

vizsgálat során a legtöbb területen elismerésben részesült, hogy a Kun Béla Gimnáziumban a fegyelem megteremtése mellett a színvonalra való törekvés határozott jelei tapasztalhatók, hogy a Steinmetz diákjai a tantárgyi versenyeken kiemelkedő helyezéseket értek el, és még sorolhatnám — de még mindig nem mindenütt érzékelhető az egyértelmű minőségi javulás... E helyen is köszönet illeti azokat a pedagógusokat, akik nélkül elképzelhetetlen lett volna a nemzetközi kórusatlalkozó sikerre...

*

A gyermekeket szeptember másodikán hívja majd először az osztályterembe a csengő. Erdemes megemlíteni, hogy az egymászkos oktatáshoz Komlón még vagy 40 tanterem kellene. Ami van, azok közül viszont jópár megszépült a nyár folyamán. Festés volt a Majakovszkij, a Tompa Mihály, és a November 7. utcai övodákban, a Kun Béla Gimnáziumban és a szakmunkásképzőben, míg a mecskafalú övodában cserépkályhát építettek a kánikulában. Sajnos nem fejeződtek be a tetőfelújítási munkák a Gagarin utcai iskolában és a November 7. utcai övodában. Úgy látszik nem néztek a naptárra a kivitelezők. Sok munkát végzett a nyár folyamán a GAMESZ karbantartó részlege. Festés, ablakjavítás, világítás korszerűsítés, és még hosszú a sor...

*

Felvételt hirdet a komlói Erkel Ferenc Zeneiskola. Kis zenéi előképző (5-6 éveseknek), előképző hangszeres előkészítő (7 éveseknek), zongora, fuvola, hegedű, rézfúvó, cselló, ütő, magánénekes tanszakokra. Felvételi vizsga a zeneiskolában 1985. szeptember 3-4-én 9-11 és 15-18 óráig.

Ütlezárások

Augusztus 31-én reggel 7 óra 30-tól várhatóan 11.30-ig a fiatalok országos gyalogló csapatbajnoksága miatt lezárják Komlón a Kossuth Lajos utcának a Berek utcától Mecsekjános felé terjedő, mintegy 5-600 méteres szakaszát. Ez idő alatt Szilvást, Somágot és Kenderföldet a Berek utcán keresztül lehet megközelíteni, az időszakosan kétirányúsított Petőfi, illetve Zrínyi utcákon át. A rendezők kéri a Petőfi utcában parkoló gépkocsik tulajdonosait, hogy a kétirányúsítás miatt 31-én reggel 6 órától az utcában ne parkirozzanak. A gépkocsik elszállításáról a tulajdonosok terhére gondoskodnak a rendezők. Komló belvárosa Mecsekjános felől ez idő alatt a Zrínyi utcán, Petőfi utcán át lesz megközelíthető.

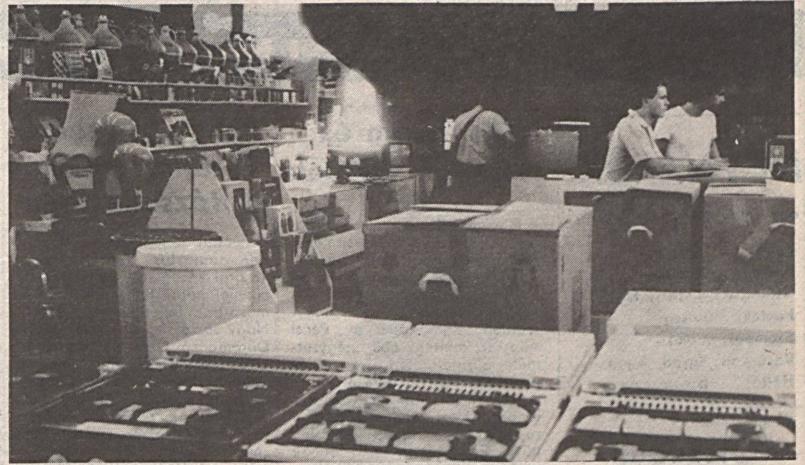
Az esti tűzijátékok időtartama alatt elzárják a forgalomtól a Felszabadulás útjának Bányászlelmű feletti szakaszát. A rendezők kéri a gépkocsi-tulajdonosokat, hogy a bányászpark közelében az esetleges károk megelőzése érdekében ne parkirozzanak.

Augusztus 31-én 17 órától 17.30-ig a Kossuth Lajos utcát a színházról a Lenin térig, 18.15-től az utcából megkezdésig a Lenin térnek az ültetősor előtti részéről elterelik a forgalmat. A Lenin téri parkoló augusztus 31-én 16 órától az utcából befejezéséig zárva lesz. Szeptember 1-én 13.30-tól az ejtóernyős ugrás befejezéséig leállítják a forgalmat a sikondi úton. Ugyanígy 12 és 15 óra között tilos a parkozás.

Augusztus 31-én 18.30-tól a korszerűsítés befejezéséig lezárják a Felszabadulás útjának a bányászlelmű melletti szakaszát.

Bérlélehetőségek az új színházi évadra

Az 1985/86-os színházi évadra bérlételezési akciót hirdet a Pécsi Nemzeti Színház. Ez októberben induló előadássorozat megtekintésére ezúttal is több lehetőség közül válogathatnak a színházkedvelők. A bemutatásból 10 előadásra szól, amelyből nyolcat a nagy színházban, kettőt a Ságvári Művelődési Központban rendeznek meg. A bemutatásra kerülő darabok között szerepel a Ványa bácsi, a Makrancos hölgy, a Bajadér, a Don Juan. A kombinált bérlét 7, az egytemi bérlét 8 előadásra szól. A diákok részére a 6 előadással álló ifjúsági és a 2 előadásra érvényes általános iskolai bérlételezési akcióval.



Arubőség a Zengő műszaki osztályán.

Fotó: Kóródi

Születésnap a Zengőben

Öt év alatt csaknem ötmillió vásárló

Szinte hihetetlen, pedig igaz: az idei bányásznapon ötödik születésnapját ünnepli a komlói Zengő Áruház. Az a Zengő, amelynek létjogosultságát néhány évvel korábban még a szakemberek közül is oly sokan vitatták, s amely végül is a megnyitása óta eltelt fél évtized során évről évre javuló eredményességével, a város határain messze túlnőtt hírnevével fényesen bizonyította, hogy igenis szükség volt felépítésére.

Gazdag áruskála

Ami szokatlan a magyar kereskedelmi gyakorlatban: már az első, tört évben nyereséget hozott az új áruház, ami persze nem volt teljesen véletlen. Az áfész kitűnő időzítéssel — mintegy a bányászok írtai tisztelet jelképeként — az 1980-as bányásznapot választotta a megnyitási időpontjává. S kitűnő piackutatással és lehetetlent nem ismerő árubeszerezéssel olyan gazdag áruskála kínált, mely megegyezett a vásárlók igényeivel és szinte maximálisan kielégítette azokat. Aztán — s ez sem mindennél jellemző — a nyitást követően sem esett vissza az ellátás színvonalára, — sőt választékban, formában, technológiák tekintetében egyaránt folyamatosan fejlődött, és mint dr. Finta József, az áfész elnöke mondta, a Zengő állja a

verseny az ország bármely hasonló jellegű és profilú áruházával.

Van színes televízió

Az öt év alatt többször átrendezték a szinteket, változtatták a szolgáltatások körét, ezeket a törekvéseket azonban mindig a vásárlók színvonalasabb, igényesebb kiszolgálása motiválta, s nem titkolt céljuk volt, hogy kialakítsák a Zengő társasárlóinak körét. Ezt a célt szolgálták az évről évre megrendezett különféle kedvezményes akciók, melyek során a rendszeresség mellett is mindig törekedtek arra, hogy közben valami újat, sajátosat is nyújtsanak. Különösen kedveltek a vásárlók körében a baráti országok áruit kínáló áruházi hetek, melyek során az idei bányásznap előtt augusztus 27-31-ig bolgár áruk választékát kínálják a Zengőben. A bányásznapra — folytatva az eddigi hagyományokat — ezúttal is alaposan felkészültek az áruház üzemeltetői, így van bőven a készletükben több, korábban hiánycikknek számító áru (pl. színes televízió) is. Ami pedig a jövőt illeti: az áfész megkapta a nagykereskedelmi jogot, mely nagyban segíti az áruellátás javítását és a választék bővítését is lehetővé teszi — nemcsak a Zengőben, de a város vonzáskörzetébe tartozó áfész-boltokban is.

Egyébként az idei év kimagasló sikereket ígér a zengősöknek, hisz a fél éves adatok alapján forgalmuk 8%-kal haladta meg az elmúlt év azonos időszakában lebonyolított forgalmat, s az éves nyereségterületet már ekkor 201%-ra teljesítették. Ebben döntő szerepe van az új jövedelemelérkeltségi forma bevezetésének, mely azt jelenti, hogy az egyes részlegek nagyobb önállóságot kaptak, s közvetlenül érdekeltek a beszerzéstől a forgalomtól a készlet nagyságig és a nyereségig egyaránt. (A dolgozó személy szerint is megkezdte a teljesítés eredményeként már eddig több mint kétszáz ezer forintot fizettek ki nekik plusz jövedelemként.)

Nőtt a szak-képzettség

Ami pedig a vásárlók körében kialakult népszerűséget illeti, az áruház megnyitása óta eltelt öt év alatt közel 4,5 millió vevő fordult meg a Zengőben, az 1985-ös esztendő — s különösen a még be sem fejeződött augusztus — forgalma azonban e tekintetben is újabb rekordokat sejtet. Biztosítékot jelenthet erre az is, hogy az öt év alatt stabilizálódott az áruház munkaságának, nőtt a szak-képzettség színvonalára, s kialakult a vásárlókkal való jó kontaktus, mely a kereskedelemben meghatározó.

Oszvald Péter

SZERENCSE FEL!

— Tessék mondani, ez már Komló? — fordult hozzám egészen váratlanul az ablaknál ülő fekete fiatalember, amikor megállt a busz Budafán. Eddig még semmit nem szolt, csak ültünk egymás mellett szótlanul, kerülve a másik tekintetét, mint rendesen. Még Árpád-tető után is, amikor pedig majd minden kanyarban össze-összekeccan a térd, csak néma, elnéző-elnéző szemmel pillantásokat küldtünk egymás felé. Aztán mind egyikünk elmélyedt a maga dolgaiban. S onnantán bámult előre, vagy kifelé az ablakon. A fiút, sportos alkatú, izmos felsőtestű volt, úgy tizen-nyolc évesnek

gondoltam, de most, hogy megszólalt, hirtelen éreztem a hangjában valami kifizűst, valami egészen egyszerűt. Azt mondta, hogy egyszer már járt Komlón, de most nem tudja, hogy hol kellene leszállni, mert a bányáorvosi rendelőbe megy. A Somogy megyei Sionfáról jött, s csak most fejezte be a 8. osztályt. A városi iskolában jelentkezett, s mint mondta, most szeretné elvégezni az alkalmassági vizsgálatot.

— A tesóm is ide akar jönni a bányához, nem leszek egyedül... — mondta később, mielőtt meg a volt tróztépületnél leszállt.

Heisenberger Viktor iróddjában vagy van valaki, vagy csörög a telefon, s bizony az is gyakran előfordul, hogy e két dolog egyszerre igaz. Az előtérben egy markos mosonmagyaróvári fiatalemberrel találkoztam. Első pillantásra senki nem hinné el róla, hogy bármilyen egészségi problémája lehet. Pedig épp most hozta vissza az orvosi rendelőből a papírt, miszerint bányamunká-

ra nem alkalmas. Pedig jött volna jönné szívesen. Otthon csak 3500-at keres, s úgy hallotta, hogy itt lehetőség lenne többre is. Most külszíni munkát ajánlottak neki, de hát ott meg épp a pénz lenne kevesebb. Most tanácsoltam. Még nem tudja mi lesz, mondja, hogy holnap majd visszajön...

— A lakás és a fizetés az a két fő szempont, amiért idejön valaki — mondja Heisenberger Viktor munkaügyi vezető. — Tavasszal és ősszel megessik, hogy tizen is jönnek egy nap, de sajnos csak mintegy 35 százaléka marad itt egy évnél tovább...

Közben csörög a telefon, s én elgondolkoztam a hallottakon. A munkásszállón az alkalmassági vizsgálatra érkezők is helyet kapnak, aztán úgynevezett hat sáta-műszak következik azoknak, akik még soha nem dolgoztak a bányában, aztán a szektatócsapat, amely 2-6 hétig tart. Aki három hónapig marad, s nincs bumlija az 1000, aki hat hónapig az 2000, s aki egy évig az 3000 forint jutalmat

kap, de hát sajnos nem minőségi a létszám, kevesen vannak be igazán.

— Ha belegondolok, hogy a 60-as években még kitehették a „Felvétel nincs” táblát, akkor most bizony kissé furcsán érzem magam — folytatja Heisenberger Viktor, miután letette a kagylót. — Itt van például ez a fiú — mondja, s a telefonra bök. — Egy hónapja jött ide, azóta szinte alig dolgozott, s nem tudja igazolni a mulasztásait. Megszüntették a munkaviszonyát... Holnap újra jön. Fogadkozok, felvesszük megint. Hadd próbálja meg...

Utóbb persze megtudom, hogy ez korántsem jelenti azt: akárhí jöhet. A rövid felvételi beszélgetésen sok minden kiderül. A munkaügyi vezető arra törekszik, hogy a lehetőséghez mérten megismerje az embereket. Olyanok ma már sajnos egyre kevesebben jönnek, mint a sásdi Kalányos István, aki 28 évig járt ide dolgozni, s nem volt bumlija. Az újjalkal persze még a KISZ-nél és a szakszervezetnél is elbeszélgetnek, s fel-

ajánlják, hogy a beilleszkedésben szívesen segítenek.

Az orvosi alkalmassági vizsgálat egy általános testi, egy EKG, egy röntgen, egy hallás- és egy laboratóriumi vizsgálatból áll. Dr. Verebi György szerint a jelentkezők 60-70 százaléka megfelel, a felmerülő problémák inkább lélektaniak. Pintér János vezető pszichológus azt mondja, hogy a jelentkezők többsége sajnos nincs tisztában azaz, mire vállalkozik. A munkalektani vizsgálatokkal azt szeretnék megjelölni, hogy milyen a jelentkezők pszichológiai képessége, ami egyesek mellett a figyelmű teljesítmény, az egyensúlyérzék, a látóerő, s az idegrendszeri sajátosságok függvénye lehet. Köztudomású hogy a mecseki bányák a leg-ek bányái, s ezért fontos, hogy a munkalektani vizsgálatok az alkalmatlan dolgozókat számára is visszajelzést jelentsenek. Ennek következtében hosszú távon talán csökken a baleseti létszám...

— Nem az a fontos, hogy

hány dolgozót tudunk idehozni Komlóra, hanem, hogy közülük mennyit tudunk megtartani — mondja a pszichológus.

— Már Komlón vagyunk? — szólt meg valaki megint Budafán. A 20 éves fiatalember a munkásszállót keresi. Eddig az uránbányában dolgozott, s most, ahogy ő mondta, „átigazolt”.

— Miért? — kérdezem kíváncsian, de nem veszi tola-kodásnak. Kicsit elmélázik, aztán válaszol.

— Hát tudod, ott nem lehet vért adni, meg aztán gépkocsi nagyságú kövek lógnak az ember feje felett — mondja. Híttelenkedve keresem a tekintetét, hogy komolyan gondolja-e a véradást, de nem veszi észre kétkedésemet, őszintének tűnik. Mire idáig jutunk Köknyösbe fordul a busz...

Szerencse fel!

Ferling József

keddtől keddig • keddtől keddig • keddtől keddig

NÉVNAPOK

augusztus 27-től szept. 2-ig

- Kedd: Gáspár
Szerda: Agoston
Csütörtök: Beatrix, Erna
Péntek: Rózsa
Szombat: Erika
Vasárnap: Eged, Egon
Hétfő: István

Országúti krónika

Az ünnepi szám korábbi megjelenése miatt ezúttal 10 nap baleseti helyzetéről adunk tájékoztatást...

Halális baleset történt 22-én Komlón, a Lenin téren is. Egy személygépkocsi vezetője nem adott előzetes figyelmet...

23-án Pécsváradon ugyancsak a kötelező elsőbbségadás elmulasztása miatt tehergépkocsi ütközött fel egy motorossal...

Akvárium és terrárium Pécssett

Ehelyezését tekintve Európában is egyedülálló létesítménnyel gazdagodott Pécs városa. A történelmi városrészt alatt húzódó középkori pincelabirintus adta lehetőségeket...

Magyarótaest és táncverseny a Rózsakertben

Pécssett a Rózsakert étteremben augusztus 28-án, szerdán 18 órai kezdéssel Önök kérték címmel ótaestet rendeznek.

Az új kenyér

Az új kenyeret abban a biztos tudatban szegjük meg, hogy mindazok az erőfeszítések, amelyeket népünk jólétéért, a társadalmi haladásért...

Találkozó a sajtó képviselőivel

A mázaszászvári Bányászklub és az üzemi szakszervezeti bizottság szervezésében augusztus 22-én az Északi Bányászati vezetői a Tolna Megyei Népzsűg és a Mecseki Bányász munkatársaival találkoztak.

Vásár

Szeptember 7-én országos kirakodó és autó-motorvásárt tartanak Komlón, a dávidföldi vásártéren.

mb+ HIRDETÉSEK

Komló, November 7. u. 20. sz. alatt garázs eladó. Erdekldni személyesen Mecsekújvári, Iskola u. 12., vagy telefonon: 81-518, 7-14 óráig, Lutár.

Elcsérlném 1 szobás (40 m2), déli fekvésű, erkélyes lakószobát belvárosi, 1,5 szobásra. Komló, Alkotmány u. 16. III. 3. Telefon: 82-175 (du.).

Értesítem a kedves vevőket, hogy zöldség-gyümölcs boltomat (Komló, Vörösmarty u. 6. sz.) alatt megnyitottam.

Új létesítménnyel gazdagodik a mázaszászvári strand. Új létesítménnyel bővül a mázaszászvári strandfürdő.

Díszmadár-kiállítás. A Magyar Díszmadár Egyesület pécsi csoportja és a Mecseki Kultúrpark augusztus 30. és szeptember 1. között Pécssett, a Helyi Művelődési Otthonban rendezi meg a IV. nemzetközi díszmadárkiállítást.

Tapasztaltcsere. Augusztus 21-én elutazott Dunaujvárosba Komló város ifjúságának képviselőiben az a 10 fiatal, akik részt vesznek a szocialista városok augusztus 28-ig tartó XIV. találkozásán.

SZABAD IDŐBEN

Komló Városi Művelődési Központ

A Május 1. Művelődési Házban 29-én, csütörtökön 17 órakor kiállítás-megnyitással veszi kezdetét a bányásznap idei rendezvénysorozata.

Az Utóér- és Ifjúaszi Házban 28-án, szerdán 10 órakor az Utóérházi Nyári Kupa díjkiosztására kerül sor. 31-én, szombaton 9-18 óráig kiállítás-bemutató, kiállítás és vásár lesz.

József Attila Művelődési Központ

József Attila Művelődési Ház: (Pécs, Korvin O. u. 20.) MSZ Koncert Fúvószenekar. Kar: Nagy György István. Próba: augusztus 27-29-én 17-19 óráig.

Mázaszászvári Bányászklub

A bányásznap rendezvényekkel kapcsolatosan tart tanácskozást az operatív bizottság augusztus 27-én, kedden délelőtt 10 órakor. A bányászati szakszervezet vezetői és a klubvezető bányásznap feladatok egyeztetésére 28-án, szerdán 10 óra

MR Pécsi Stúdió

A Lokomotív GT együttes slágereit után Megessük az egészségünket címmel közvetítettek riportot. Utána cigánydalkok. Szerdán 17 óra 5 percok a Sportmagazin jelentkezik. Csütörtökön 17 óra 5 percok kulturális körkép. Pénteken 17 órakor zenés hétfő. Ebben hírek, tudósítások, programjavaslata hangzanak el, és szórakoztató zenét közvetítünk. Szombaton

Mecseki Bányászati Múzeum

Mecseki Bányászati Múzeum: Pécs, Dérnyé u. 9. Telefon: 72-12-333/195. Nyitva: 9-től 17 óráig. (Szünnap: hétfő). A kiállítás két nagyobb egységre bontható. Az egyik rész a Mecsek-hegység szénbányászatainak, a másik pedig ugyancsak a földterület ártóbányászatainak, ipari-technikai, munkásságtörténeti dokumentumok, tárgyi anyagok gazdag választékával várja a látogatókat.

ERDEMES IDŐBEN TÁJÉKOZODNI!

Bányásznap ajánlat: Szekünyorsok 18 000 Ft-tól 30 000 Ft-ig. Kárpított garnitúrák 16 000 Ft-tól 35 000 Ft-ig. Konyhaszékerek 3 000 Ft-tól 15 000 Ft-ig. és egyéb kiegészítő kishűtőket széles választékával várjuk kedves bányász vásárlóinkat.

MOZIMŰSOR



Megfelelő ember kényes feladatra. Színes magyar film. Rendezte: Kovács János. Szereplők: Boguslav Linda, Esko Salminen, Fehér Anna, Beata Tyszkiewicz. A film laboratóriumi körülmények között elemaz egy XX. századi jelenségrendszert. A történet színhelyén a gazdasági és társadalmi elégedetlenség forradalmat robbant ki, a sikeresen végződő harcokat a Parancsnok irányította.

Kossuth (Pécs, délelőtt): 27-én: Csallóai vészkiáltás. 28-án: Egy év kilenc napja. Előadások: 10, 12 óra. 29-től 30-ig: Megfelelő ember kényes feladatra. 31-én: Férjás nevelés. Szeptember 1-től 2-ig: Törköv tanerő. Előadások: 10, 12 óra. Kossuth (Pécs, délután): 27-től 28-ig: Sökirályfi menyasszonya. 29-től 30-ig: Férjás nevelés. 31-től szeptember 2-ig: Örült római vakáció. Előadások: 2, 4 óra. Kossuth (Pécs, este): 27-től 28-ig: Csallóai vészkiáltás. 29-től 31-ig: Megfelelő ember, kényes feladatra. Előadások: 6, 8 óra. Fekete Gyémánt (Pécs): 27-én: Nevelés. 28-tól 30-ig: Véra és a férjilátogatás. 31-től szeptember 1-ig: Vértésztérek. 2-án: A cápa. Előadások: 6 óra. Józserencsét (Pécs): 27-én: Red ezredes. Előadások: 5 óra. 29-től 30-ig: A lator. 31-től szeptember 1-ig: A cápa. Előadások: 4, 6 óra. 1-én: Robin Hood nyíla. Előadások: 2 óra. 2-án: Az elfelejtett barát. Előadások: 4, 6 óra. Zrínyi (Komló): 27-től 28-ig: Aranyeső Yuccában. Előadások: 4, 6, 8 óra. 29-én: Fele-barát-ném. Előadások: 9 óra. 29-től 31-ig: King Kong. Előadások: 29-én: 4, 7 óra. 30-31-én: 4, 7, 9 óra. Szeptember 1-től 2-ig: A gonosz Lady. Előadások: 4, 6, 8 óra. Május 1. (Komló): 27-én: A két rohadós. 31-től szeptember 1-ig: Flashdance. Előadások: 15, 17 óra. 2-án: Yerma. Előadások: 15, 17 óra. Hosszúhetény: 27-től 28-ig: Örült római vakáció. 31-től szeptember 1-ig: Az elfelejtett barát. 2-án: Lady Chatteley szeretője. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 6 óra. Mázaszászvár: 30-tól 31-ig: Red ezredes. 30-án: Flashdance. Szeptember 1-től 2-ig: Ki kém, ki nem kém? Előadások: péntek, vasárnap, hétfő 9 óra, szombaton 6 óra. Pécsvárad: 27-én: Harctéri regény. 29-től 30-ig: A cápa. Szeptember 1-én: Mégis, kinek az élete? 2-én: István, a király. Előadások: hétköznap 18, vasárnap 3, 5 óra. Sáds: 27-én: Jégmezők lovagja. 29-től 30-ig: Ot lada aranyrög. Szeptember 1-én: Te, rongyos éleli 2-án: Harctéri regény. Előadások: hétköznap 18, vasárnap 16, 8 óra.

Emelkednek a bérleti díjak

A Minisztertanács 34.85. VII. 1. Mt. számú, valamint az Építési és Városfejlesztési Minisztérium 12/85. VII. 1. ÉVM számú rendeletek értelmében 1986. április 1-től emelkednek a nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti díjai. Az új bérleti díjak megállapítása érdekében újra fel kell mérni a rendelet hatálya alá tartozó helyiségeket, s a bérlőkkel az új bért még ez év október 31-ig közölni kell.

A változtatás azt jelenti, hogy összességében mintegy kétszeresére növekednek a bérleti díjak. A rendeletek értelmében a helyi tanácsok végrehajtott bizottsági bérővezeteket alakíthatnak ki, melyekben egyes bérleménycsoportokra vonatkozóan plusz-mínusz 30 százalékkal módosíthatják a megemelt béreket.

A Városgazdálkodási Vállalat dolgozói már a napokban megkezdik a felméréseket, melyhez ezúton is kéri, a bérlők megértését és segítségét. Külön díjazás ellenében egyébként azt is vállalja a vállalat, hogy elvégzi a felmérést más (állami, szövetkezeti vagy magán) bérbeadók részére is. Az ilyen igényeket a 82-437-es telefonszámon az ingatlankezelési osztálynál lehet bejelenteni. A nem a vállalathoz tartozó bérlemények felmérésére szolgáló, s az egységes adatfeldolgozást segítő lakbérközlő lapok ugyanott díjmentesen beszerezhetők. Az egyes bérővezeték kialakításáról, továbbá az azokban alkalmazott díjtételekről a végrehajtó bizottság szeptember 9-i ülését követően lapunkban részletesen beszámolunk.

Mindig a bányászok között

A bányahatósági munkában sajátosan testesül meg a műszaki-jogi tartalom, a műszaki igazságügyi szakértés, az elvi és operatív irányítás, igazgatások sajátos eleme. A bányahatósági tevékenység a szakmai-jogi vonásokon túl hivatás kérdése is, mert a nagy értékű hasznosítható ásványi anyagok feletti felelős gazdálkodás-ellenőrzés éppúgy feladata, mint a termelő ember védelmében teendők.

Evtizedeket eltöltött hatósági munka élén - felelősség és bizalom, szakértelem és emberismeret birtokában - ez dr. Kocsogh Károly életútja. 1954-ben lépett a bányahatósági szolgálatba - 1983 májusában csukta be végleg azt a „hivatalt” irradaját, amelyben dolgozott. A bányaseményeknél már nem riasztják a telefonok, nem rója a hosszú, elemző mondatokat elmaradhatatlan füzetébe, a harminctödik bányásznap ünnepségén azonban együtt köszöntötte az ágazat dolgozóit.

— Közhelynek tűnik, de mégis felvetődik a kérdés: milyennek látja a mecseki terület bányászatait 1985-ben?

A Mecsek érc- és szénbányászata - éppen az ezredfordulóhoz közeledve - sajátos megújulásra kényszerül. Ebben meghatározó, hogy egyik terület fejlesztése sem választható el az ország gazdasági helyzetének alakulásától, de azoktól a földtani körülményektől sem, amelyben a bányák működni kényszerülnek. Sajátos vonás az is, hogy a munkaerő kisebb,



„törzsgárda”-része magas szakmai tapasztalata ellenére sem tud teljes mértékű munkáját kifejezni, mert kevés az utánpótlási lehetőségek köre. Mindemellett, öröm, hogy a bányamedence érc- és szénbányászata biztonsági helyzete tartósan jónak ítéltető, még akkor is, ha sajnálatos események, ismételt az emberi mulasztásból eredően tragikus következményekkel járnak.

— Úgy tűnik, Ön az emberi tényezők szerepének megkülönböztetett szerepére utal.

— A hatósági munka során alapvető, hogy a munkát, lényeg az bármilyen szintű, a szakképzettség birtokában kell és szabad végezni. Számos alkalommal - a különböző vizsgák során - igyekeztem ezt az elvet hangsúlyoztatni érvényesíteni, de hasonlóan, ezt megvalósítani a vezetők szintjén is. Az emberi tényezők a nehezítő földtani

körülmények, a bonyolultabb technika miatt igen fontosak, ezért a szakmai felkészítés-felkészülés minősége állandóan növeledő. A munkával összefüggő elemzések az emberi tényezők befolyását jellemzően igazolják.

— Kocsogh Károly évtizedek során a gázkötőrésekkel kapcsolatos számos hatósági intézkedés, rendelkezés létrehozásában tevékenykedett. Milyen kapcsolatban áll ez a technikai-technológiai védekezés az emberrel?

— Az ember védelme nemcsak kiképzést, de a technika és technológiai eszközök, eljárások bevetését is kívánja. E téren sok tapasztalat halmozódott össze, részben már igazolt, tudományosan is elfogadott tettelekkel. Több oldalról is megközelítettük a kérdést, és úgy érzem, a köztudott lehetőségek jelentős részét már szolgálatunkba állítottuk. A fejlődés nem állhat meg, a kutatás - mégoly kis része is - az eddigi gázkötő-reselelérési színvonalat növelheti, a munka biztonságát fokozhatja.

— A tekintély és népszerűség sajátos egysége kísérte tevékenységét. A tevékenység azonban jellemző módon igen nyitott volt - túlmutatott a szűkebb bányászati környezetben.

— A hatósági tevékenység sokrétűsége az energiahordozók más területeire, következőképp általánosabb energiakérdésekre is kiterjedt. Bárnyában a MTE SZ szakbizottsági eddig is értékes javaslatokkal járultak hozzá a megyei és ezen keresztül az országos energiahelyzet alakításához. Ez a munka sok tekintetben a bányászathoz is kapcsolódik, így az emberi kapcsolatok szükségzerűen vezettek a termékeny együttműködésre mindenkivel, akivel akár a biztonságosabb jövőért, akár a szakmai fejlesztés valamely ágával összefüggésben működünk együtt.

— A társasági munka, nevezetesen az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a Liasz-klub szerves része Kocsogh Károly életének. Hosszú, tapasztalattokban gazdag tagsága során nem egy jellemző vonást tartósított. Mit tartott fontosnak és mit adna át a fiatalabb kollegáknak?

— Az OMBK - a magyar bányászok hosszú múltú szakmai egyesülete - és a Liasz-klub - a mecseki bányászok sajátos társasági formája - rendezvényeivel nemcsak a szakmai fejlődést, de a hagyományörzést egyfajta fontos feladatát is teljesíti. A társasági munka a szakmai demokratizmus köre, az önéletről és önkifejezés lehetőségeit magában hordó alkalom. Ezt felhasználni, és a bányászok nagy családja érdekében kamatoztatni mindannyiunk kötelessége és feladata.

Dr. Kocsogh Károly 1949-ben kezdte munkáját Széchenyi-aknán. A soproni egyetem évek után azonnal részese lett a mecseki, majd az északi bányavidék fejlesztőmunkájának. Rövid eddelényi működés után, újból Pécssett folytatja tevékenységét - de már azzal a tudattal vállalva a munkát, hogy életcélul a bányahatósági feladatot tűzte ki. A Pécssett végzett jogi stúdiumok a felelősség új területét nyitották meg Kocsogh Károly számára, akinek az érc- és szénbányászati, a különböző más, bányászati, energetikai jellegű feladatok is hatáskörébe kerültek. A Bányatörvény és megújuló biztonsági szabályzatok folyamatos előkészítése, a napi üzemvitel kapcsolatos gondok, melyeket munkatársaival szigorúan, de kellő mérelettel tartott fel, és segített megoldani, a tudományokhoz kapcsolódó tevékenysége, közvetlen magatartása, évtizedeken át végzett irányítómunkája, úgy hisszük, méltán marad emlékeztető a pécsi bányahatóság immár több évtizedes történetében. K. B.

Akik dedikálnak

Jó néhány éve hagyomány már, hogy a bányásznapon a Mecseki Bányász szerkesztősége és a Pécsi Nemzeti Színház közös pavilonban várja a kedves közönséget. Ezt a hagyományt 1985. szeptember 1-én is folytatjuk. A pavilonban délelőtt 10 órától folyamatosan dedikálnak a színház művészei. Sor kerül ebben az évben is a népszerű vetélkedő-játékra - reméljük, sok kedves résztvevő öröme.



Balikó Tamás



Bukszár Márta



Buváry Livia



Gergely Róbert



Györy Emil



Nagy Annamária



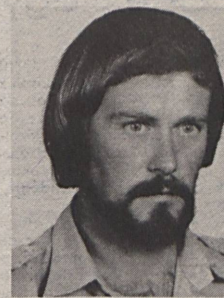
Németh János



Péter Gizi



N. Szabó Sándor



Ujlaky László



Unger Pálma



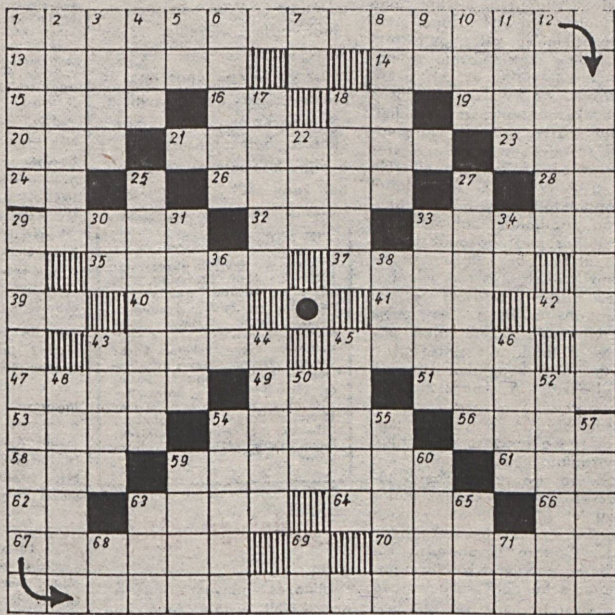
Vári Éva

Kell a szén

Az idei bányásznapra Pákolitz István pécsi költő egyik szép verséből idézünk: „Hatszázharminc méternyi mélyben a pokol éjsztét mezőin fekete kövirág-bimbók milliárdja duzzad-feszül, szabadlásra vár, hogy izzó-vörös szírom-lángba boruljon...”

Visszintés:

1. A versidézet folytatása (zárt betűk: V, D, R, G, A). 13. Azziai féjsziget. 14. Szántóföldi gyomnövény. 15. Magyar város felel. 16. Személynév. 18. Az édes-anya neve előtt állhat. 19. ... király (Shakespeare). 20. A Szilágyos nagy születtjének családi neve. 21. Jellegzetes település. 23. Hatszázegy római számjeggyel. 24. Kettő betű a hovádi bűntelen. 25. „Csúnyán” megszólít. 28. Az olasz skála első hangja ford. 29. Tréfásan, régieken: diákjelen. 32. Fogylott Bácsban. 33. Népiesen becézett leánynev. 35. Nem létező törvény. 37. Európai nép. 39. A magyarokhoz c. vers költőjének névjegye. 40. Gépkocsik feltaláló jelzése. 41. Lombardiai székelyének egyenmő hangzói. 42. Régebbi ciklusok komlói képviselőjének névjegye. 43. Nyári névnap ford. 45. Hivatatosan utasít. 47. Nem az, ami alul van. 49. Szurkolók öröme, bánata is. 51. Káros hatású eső is lehet ilyen. 53. Leben magyarul. 54. Tontáry a nebulók nyelvén. 56. Betűvel: a „Führer” hírhedt üdvözlése. 58. Új, idegen szóval. 59. Régi templomáról híres Vas megyei község. 61. Betűvel: gyilkolt. 62. Y. D. 63. Igazgató a „suliban”. 64. Hivataltól okta. 66. Salzburgi és szovátai gépkocsik jelzése. 67. Puszták, erdők magányos lakója. 70. Tisztító.



Függőleges:

1. Szülésznő megszólítása is lehet. 2. Elinduló. 3. Rab... (jóka). 4. Tábori egység hangzói. 5. O. I. 6. Mérleget, fontalgat. 7. A Tetemrehívás költőjének névjegye. 8. Csillagászati fogalom. 9. Európai nép. 10. Hamis a távirat szövegében. 11. Betűvel: régi, magyar megszólítás. 12. Értékes erdő. 17. Távirattal: tüzben megsemmisül. 18. Előkelő gazdag szolgálója. 22. Az egyik nagyszülő kedves megszólítása. 25. Katonai paktum jelzője. 27. ... Vilmos hajdani angol uralkodó. 29. A versidézet befejező része (zárt betűk: O, B, E, A, S). 30. Igevegrzés feltételes módban. 31. Bejárat. 33. Tágas üreg. 34. A sárgárga egyik elemének vegyjele. 36. Olaj idegen szóval. 38. Elemell. 43. A következő jelzett esztendőben. 44. Gyógyfürdőhelyen lakik Somogy-

ban. 45. Alapismereti. 46. Híányosan érvel. 48. Aki möhön fogyasztja az italt, ford. 50. Vissza: dunántúli sportegyesület. 52. Elringatta vala. 54. Nem rugalmas. 55. Felleletet vár tőle. 57. Fuldokolva lélegzik. 59. Esmecserre. 60. Betűvel: női név. 63. Német névelő. 65. Három idegen szóval. 68. II. Rákóczi Ferenc arcképfestőjének névjegye. 69. A Szülőföldem szép határa című vers költőjének névjegye. 71. Csak a rejtvényekben negyvenkilenc. Horzsa Sándor

Megjelteként beküldendő a versidézet folytatása a vissz. 1. és a függ. 29. sorok szavaival a Mecseki Bányász szerkesztősége (7629 Pécs, Komját A. u. 3.) címére. Beküldési határidő: szeptember 5. A kereszt-rejtvény megfejtői között 3 db könyvtárlányt sorsolunk ki és küldünk el jutalomképpen postán.

Elvitte a két pontot a Kisdorog

A labdarúgó területi bajnokság második fordulójában a mázaszászvári gárda a kapovári súlyos vereséget követően kellemes meglepetést szerezve 1-0-ra nyert Pakson. Kevésbé sikerült a folytatás. Vasárnap a hazai bemutatkozó mérkőzésen Róth Antal legénysége 1-0-ra kikapott az előző héten a Kaposvári Rákóczi is legyőző Kisdorogtól. Mint az tudósítónk, Ditrői István jelentéséből kiderült, a hazaiak elsősorban tehetetlen csatáruknak köszönhetően a hazai vereséget. Teljes gólképtelenség jellemezte a csapatot. Az első félidőben Herold és Beke nagy helyzetben hibáztak, a nagy melegben nem futballoztak rosszul a vendégek, bár a mázaszászvári kapuig ritkán jutottak el, elsősorban Szabó majd a cseréként bedílt Török révén ügyes

dolgokat produkáltak. Szünet után Róth I. sérülése miatt cseréire kényserült az edző, többben elfáradtak a mázaszászvári csapatból, s bár az igazi nagy helyzet újra a kisdorogi kapu előtt maradt ki, a győzelmet jelentő gólt a vendégek szereztek meg 6 perccel a lefújás előtt. Egy szögletet követően Klein csúsztatta hálóba a labdát.

Jegyzőkönyv:

Kisdorog—Mázaszászvár 1-0 (0-0). Mázaszászvár: 600 néző. V.: Fogta, Kisdorog: Kiss — Berning, Klein, Pál, Márton — Horváth P., András, Nier — Hosnyánszki (Újvári), Szabó (Török), Horváth J., Edző: Formaggini Károly. Mázaszászvár: Bálint — Czár, Kólya, Katona, Komáromi — Csoboth, Róth I. (Guth), Herold (Banizs) — Hódosi, Bocz, Beke. Edző: Róth Antal. Góllövő: Klein.

Czukur bajnoki ezüstérmes

Két komlói atléta szereplését kísérte érdeklődés az elmúlt hét során. Alföldi Csaba az NDK-beli Cottbusban az ifjúsági Európa-bajnokságon nem tudta megközelíteni ideai legjobbját, amellyel európai ranglista-vezető volt, s 8. helyen végzett. A szerény, szimpatikus komlói fiúnak ez volt a búcsúfellépése, hiszen felvételt nyert a katonai fizikolára, s választott repülőtesti hivatásával nem egyeztethető össze az élsport követelményrendszerre.

Bár a búcsú nem lett fényes, csak dicső szavakkal tudunk elkészíteni a fiatal sportembertől, aki az elmúlt években sok dicsőséget szerzett a kék-fehér színeknek, s az idén 18 évesen kétszer a felnőtt válogatásban is helyet kapott.

Remélhetőleg sokszor leírhatjuk még a válogatott jelölt Czukur Zoltán neve mellé. Va-

sárnap Orfűn rendezték meg a hosszú távú gyalogló bajnokságot, amelyen a komlói fiú szép sikert elérve bajnoki ezüstérmes szerzett 4:12,39 mp-es idővel. A rekkenő hőségben Czukur remekül kezdett, s 35 km-nél már 6,5 perccel vezetett a mezőny előtt. Ezt követően azonban fájni kezdett inhiyelygyulladásból felgyógyult lába, nem bírta tartani a tempót. Fájdalma miatt többször a verseny feladására is gondolt, ám végül becsülettel teljesítette a távot, s bár közben a sokszoros bajnok Sátor megelőzte, ezüstérmes dicsőséget. Remekül állt helyt az 50 km-es gyalogló bajnokság másik komlói indulója, Szép József. A 19 éves versenyző a 8. helyen ért célba, s nála jobb időt ebben a korban Magyarországon még nem gyalogolt sportoló ezen a távon.

Gyalogló csapatbajnokság Komlón

A bányászváros harmadik alkalommal lehet házigazdája immár a fiataloknak országos gyalogló csapatbajnokságának, mely remélhetőleg az idén sem mulik el komlói sikerek nélkül. Hogy lesz-e hazai aranyos, hogy a tehetséget már sokszor bizonyított Orsós István, Szép János tud-e ismételni, vagy hogy új nevekkal kell-e ismerkedni a sportágot szerető és erős komlói közönségnek, ez persze majd csak azon a pályán dől el, melyet a Kossuth Lajos utcában a Lenin tér és

a Zrínyi tér közötti szakaszon jelöltek ki a rendezők. A Zrínyi Művelődési Ház előtt lesz a rajt és a cél. Az augusztus 31-én, szombaton délután 3 óra 30 perccel kezdődő versenyen, a hagyományosan nehéz ellenfelekkel szemben sokat segíthet a komlói fiataloknak a biztatás. Az eddigi eredmények és a komoly felkészülés ismeretében joggal várhatjuk versenyzőinket a sikeres szereplésre, melyet már szombat délután felidézhetik az ünnep hangulatát.

NB II-es Pécsi BTC, és két jogszerűen együtt, Dakovo és Sombor játszik küermérkőzést. A részletes program: augusztus 31., 9.00: PMSC—Pécsi BTC, 10.00: Dakovo—Sombor, 15.00: Pécsi Bányász—Meteor női, 15.45: Pécsi Bányász—Pécsi Dózsa férfi, 17.00: PBTC—Sombor, 18.00: Dakovo—PMSC. Szeptember 1., 10.00: PBTC—Dakovo, 11.00: PMSC—Sombor.

Csak egy győzelem

Nem sok siker kísérte az elmúlt hetekben a kézilabda NB I/B-ben szereplő csapataink szereplését. A három bajnoki mérkőzés közül mindössze a PMSC lányai tudtak egy győzelmet elérni. Másik találkozójukon már ők is kikaptak, akárcsak a Komlói bányai vendéggárda.

Az egri vereséget követően szoros mérkőzésen sikerült csak lithon tartani a pontokat a PMSC-nek a Szekesfehervári KOFEM ellen. Az egész találkozót át tartó hullámzó teljesítményeknek köszönhető, hogy 4 perccel a befejezés előtt 22-22-re álltak. A hajrá a pirosfejeknek sikerült jobban, végeredményben 24-22-re nyertek. A hétvégén a rutinos, több éven át az NB I-ben szereplő játékosokkal rendelkező EMG SK otthonába látogattak a pécsi lányok. A fiataloság és az erő megfelelő kihasználása hozhatott volna sikert a PMSC-nek, ám a tapasztalt hazaiak mindvégig kezükben tartották az irányítást, bár a szünet után fej-fej mellett volt a küzdelem, végeredményben két góllal az EMG győzött. Legközelebb szeptember 4-én játszanak bajnoki mérkőzést, a pécsi lányok a bajnoki táblázaton eléjük került Kinizsi Hústost fogadják.

Jegyzőkönyv:

PMSC—Szekesfehervári KOFEM 24-22 (11-13). Pécs, NB I/B női mérkőzés. PMSC: Puskásné — Mézáros (3), Kőrmenéndi (10), Vad (4), Dézsi (3), Dolmány, Szabó (3). Cserék: Kovács (kapus), Szabó (1).
EMG SK—Pécsi MSC 26-24 (13-11). Budapest, NB I/B női mérkőzés. PMSC: Puskásné — Mézáros (2), Kőrmenéndi (12), Vad (3), Dézsi, Szabó, Szabó (7). Cserék: Kovács (kapus), Gergely, Dolmány.
Bányai MEDOSZ Komlói Bányász 22-21 (12-11). Bányai, NB I/B férfi mérkőzés. Komlói: Bárány — Makai (2), Szalka (2), Besz (2), Mite (1), Teimel, Ambrusits (3). Cserék: Kulcsár (kapus), Kertész (7), Németh, Juhász, Székelyházi (4).

Adorján András Komlón

Komló Bányász szakrész vezető bizottsága és a KBSK sakk szakszerveletének közös rendezésében Adorján András nemzetközi nagymester 1985. augusztus 27-én 14.30 órai kezdettel élménybeszámolót, utána 25 táblás szimulánt tart Kossuth-akna munkásklubjában. A szimulántra Kossuth-akna KISZ-vezetőségénél lehet jelentkezni (71-14 üzemi, 81-022 városi telefonon).

A bányásznap sportja

A már lapunk más helyein közölték mellett is lesznek sporttal kapcsolatos programok a bányásznap alkalmából. Pécssett augusztus 27-30. zajaik a pogányi repülőtéren a Bányásznap Kupa elnevezésű meghívásos nemzetközi ejtőernyős verseny. A rádióirányítású autómódellezők az MHSZ Ércbányász pályáján láthatják az érdeklődők augusztus 31-én és szeptem-

ber 1-én 9 órai kezdettel. Ugyanezen a napokon az 500-as Szakmunkásképző Intézetben Pécssett országos Bányász-Steinmetz röplabdatornát rendeznek.
Augusztus 31-én a PMSC újmecsekajai pályáján 13 órától női nagypályás labdarúgó-mérkőzés, utána rögbi- és sárkányrepülő-bemutató a PMSC-Videoton NB I-es junior és felnőtt labdarúgó-mérkőzés előtt.

Bravó Komló, bravó komlóiak!

Két labdarúgó nemzetközi küldelmek adott okotthon augusztus 8-tól 10-ig Komló. A PMSC nemzetközi ifjúsági labdarúgótornájának Baranya megadott-AC Wien mérkőzését rendezték a bányászvárosban, s itt játszották a XVII. kézilabda fiú IBV öt találkozóit is.
Egy-egy ilyen nagy nemzetközi esemény mindig egy kicsit vizsga, megmértetés is. Vajon hogyan készültek fel a vendéglátók az esemény zavartalan lebonyolítására? Milyen körülmények között készültek fel a vendéglátók az események követelményeinek, a vendégcsapatok, a rendezők elvárásainak?
Nos, augusztus első napjaiban Komló és a komlóiak kitünően vizsgáztak. Mindkét eseménysorozat komlói rendezvényeire kifogástalan körülmények között kerültek sor. Minden helyesben szervezeten, gondi-ellenőrzésen zajlottak az események, s valamennyi játékos, edző, technikai segítő, a rendező szervek képviselői, egy szövevényes, aki valamilyen kapcsolatban volt a kézilabdával IBV-vel vagy az ifjúsági labdarúgósporttal, elégedett, a távoztatás városunkból. Hogy ez mennyire igaz van, annak illusztrálásul, hadd idézzük két illetékes véleményét.

Günter Zerzan, az AC Wien ifjúsági labdarúgócsapatának edzője: „A gyerekekkel együtt először vagyok Magyarországon, s a híres magyar vendégcsapatot most saját magunk tapasztalhatjuk. Valamennyiünknek nagyon tetszik a hegyes-völgyes Komló, különösen pedig az önök csodálatos sportterületei. Európa sok sportját bejártam már, de kevés olyan gyönyörű fedett stadiont láttam, mint a komlói, mely a természetbe illeszkedve a mai feltételekkel meglehetősen jók a játékosok számára. A játékosok felkészülését és a játékosok felkészülését biztosítani kell a megfelelő feltételekkel, az akadémia feladatai és az akadémia feladatai. Csak felsőfokú játékosok lehetnek a jövőben a sportot, amit rövid idő alatt tapasztaltam a városokban, s ez biztosított lehet a további fejlődésnek.”

Haley István, a Magyar Kézilabda Szövetség szakfőosztály-igazgatója: „Komlónak kulcsszerepet szántunk ezen az IBV-n, s a város minden szempontból megfelelő elképzeléseinknek: a verseny fő színhelyéhez közel biztosított a magyar csapat zavartalan felkészülését, azaz a verseny előkészítési körülmények voltak fogadhatatlanok. Ez az előkészítés minden szempontból bevált. Komló város állami, társadalmi és sportvezetői megerőltetéssel segítettek az előkészítésben, a verseny lebonyolításához. Külön kell szólnom a város sportvezetői közéletéről, akik a játékosok felkészítését és a játékosok felkészítését a jó eredmények érdekében. Az sportcsarnok kitűnő feltételekkel rendelkezik és valamennyi dolgozója tevékenyen hozzájárult a magyar csapat eredményes felkészüléséhez, versenyének támogatásához. Éve a lehetőséggel, ezt az alkalmat ragad meg, hogy az IBV szervező bizottsága és az MKSZ nevében mindazért szívből jövő köszönetet fejezzem ki.”

A két kiragadott vélemény mellé még sokat felsorozhatnánk, de bizonyára azok is hasonló jelleget lennének. Örüljünk hát a szép sikernek, s várjuk az újabb bizonyítást a lehetőségeit.

Végeztél pedig — s igazán nem ünneprontásként — engedtesd meg a krónikásnak két személyes jellegű észrevétel, melyek megoldása nem okozhat túl nagy gondot.
A sportcsarnok normál üzemeltetéséhez (talán) elég az egy szem telefon. Amikor azonban a mostanihoz hasonló rangos nemzetközi találkozóknak ad otthont a létesítmény, a mérkőzések befejezését követő mielőbbi gyors hirtovábbításhoz (helyi, megyei, országos sajtó, rádió, MTI értesítéséhez) mindenképpen szükséges lenne még egy készülék.

A másik észrevétel a belépődíjakra vonatkozik: az IBV mérkőzésein 400 és 700 közt volt a nézőszám, ugyanakkor korábban neves külföldi kézilabda- és kosárlabdacsapatok vendégcsapatok seregléseivel kevesebb (100-200) néző volt kíváncsi. Mielőtt az olvasó fölne kezdene a fejét, vajon miért volt ez így, elárulom: az IBV-találkozóknak 10 és 20 Ft-os jegyekkel lehetett belépni, míg az több emeltettkre 30 és 60 Ft volt a gyermek, illetve felnőtt belépő ára. A bevétel tehát mindkét esetben közel azonos. Az viszont — azt hiszem — nem mindegy, hogy ezért a pénzért hányszor emberek biztosítani kellemes szórakozást. S az sem illendő — ezt is bizonyították az IBV-torna — hogy egy sportcsarnok szűkös „táblás ház” jelentős lélektani pluszt adhat a hazai pályán játszó csapatnak. Erősen ilyen megközelítésből is megfontolni: melyik a jobb megoldás?



A bányásznapon: Komló—Sopron Megérdemelt siker Szekszárdon

A Kazincbarcika elleni sikeres kezdés után alaposan megérett a komlói szurkolók étvágya, s a nagy többség biztos esélyesként emlegette a csapatot a szekszárdi vendéglátók előtt. Pedig a szekszárdiak kezdése sem akármilyen, hiszen az első fordulóban Dunajúvárosból hozták a két pontot.
Érdekesen alakult a találkozót az első negyedórja, ugyanis mindkét együttes arra várt, hogy a másik komolyan támadásba kezdjen. Már a felállítástól kitűnt, hogy mindkét szaktekve a kontrákra épít, s elsősorban a gyors ellenakcióknak bizik. S miközben igazán jó futball nem alakult ki, egy jó helyzetfelismerés révén vezetéshez jutott a Komló. A jobbhatvéd Papp lopakodott előre a szelen, az őt követő hatvéd mögé került, Hüber remekül látta meg a lehetőséget, a felpálya közepéről ívelt az egykori csatár elé, aki egy csel után a kapu bal oldalába lött. A komlói vezetés miatt változtatnia kellett a Szekszárdnak, s néhány perc elteltével sikerült is kapujához szorítani a Bányászt. Egymást követték a szekszárdi akciók, sorban szálltak a szögletek Tihamyvári kapuja elé, az egyenlítésre azonban nem futotta a hazaiaknak, sőt Csordás István előzetes elképzelése vált valóra.



Vigh és Kovács B. (fehér mezben) harca a labdáért. Fotó: Beck

tatta a Bányász támadóját. A 11-est Varga S. a kapu jobb oldalára helyezte. Szünet után egyértelművé vált, hogy a szekszárdiak csak sorozatos támadásokkal érhetnek el sikert. Bizony az időnként szelösen védekező bányászok mellett nem egyszer sikerült kialakítani veszélyes szituációt. A széplítés az 57. percben sikerült, amikor Varga L. 19 méterről jobbal lött nagy gólt Tihamyvári kapujának bal oldalába.

A hazaiak birtokolták többsét a labdát, de fellazult védelmük mellett gyakran jelenteteket veszélyt a gyors komlói próbálkozások is. Az egyik ilyen végén Fekete rajtolt egy hosszú labdarú, szinte együtt érték el a kapujából kivetődő Polyakkal. A komlói csatár megpróbálta a labdát éppencsen csatár birtokló Polyáktól megszerezni a pettyest, s bár rúgó mozgólata egyértelműen a labdára irányult, Lovassy játékevető piros kártyát mutatott fel. Mindez a 65. percben történt, azaz bőven volt még idő. Csordás István edző két friss középpályást küldött a pályára, s ha nagy küzdelemben is, sikerült megőrizni az egygólós előnyt.

Egy szekszárdi támadás közben a komlói térfél közepén megszerzett labdával Vigh törhetett a hazaiak kapujára, s amikor az ötös sarkához ért, az őt követő Varga F. elbuk-

Komló Város Tanácsa V. B. művelődési osztálya pályázatot hirdet

népművelési felügyelői munkakör betöltésére

Feladatkör:
Komló város körzetének népművelési felügyelete.
Követelmény:
felsőfokú végzettség.
Munkabé: 5200 Ft.
Az állás elfoglalható:
1985. október 1-től

A pályázathoz kérjük csatolni a végzettséget tanúsító oklevél másolatát, az eddigi működési területek felsorolását.

A pályázatot a következő címre kell benyújtani:
Komló Város Tanácsa V. B. művelődési osztálya, 7300 Komló, Lenin tér 4.

JEGYZŐKÖNYV:

Komlói Bányász—Szekszárdi Dózsa 2-1 (2-0). Szekszárd, 3000 néző. V.: Lovassy. Komló: Tihamyvári — Papp, Schultze, Gallai, Barta — Hüber (Hohmann), Zrínyi (Ince), Kresz, Varga — Vigh, Fekete. Edző: Csordás István. Szekszárd: Polyák — Szabó, Varga F., Komló, Tóth (Márkus) — Kniesz, Kovács B., Weiner I., Lauer (Szabó), Varga L., Selmezi. Edző: Kovács István, Góllövő: Papp, Varga (11-esből), illetve Varga L.

Labdarúgó MNK

Mindkét bányászcsapat érdekelte volt a labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupa első országos fordulójában. A legjobb 128 között a Komlót Lentiben, a Mázaszászvárt Mezőfalvára szállította a sorsolás. Mindkét együttes könnyedén győzött (Komló-Bottány SE 10-0, Mázaszászvár—Mezőfalva 4-0), s így bejutottak a legjobb 64 közé. A következő fordulóra augusztus 28-án, szerdán kerül sor. A Komló Nagykanizsán, az ugyancsak NB II-es Olajbányással mérkőzik, míg a Mázaszászvárnak is NB II-es együttes jutott, az első kör fordulóban egy pontot szerzett Dunajúvárosi Kohász láthatják szerdán a mázaszászvári focirajongók.